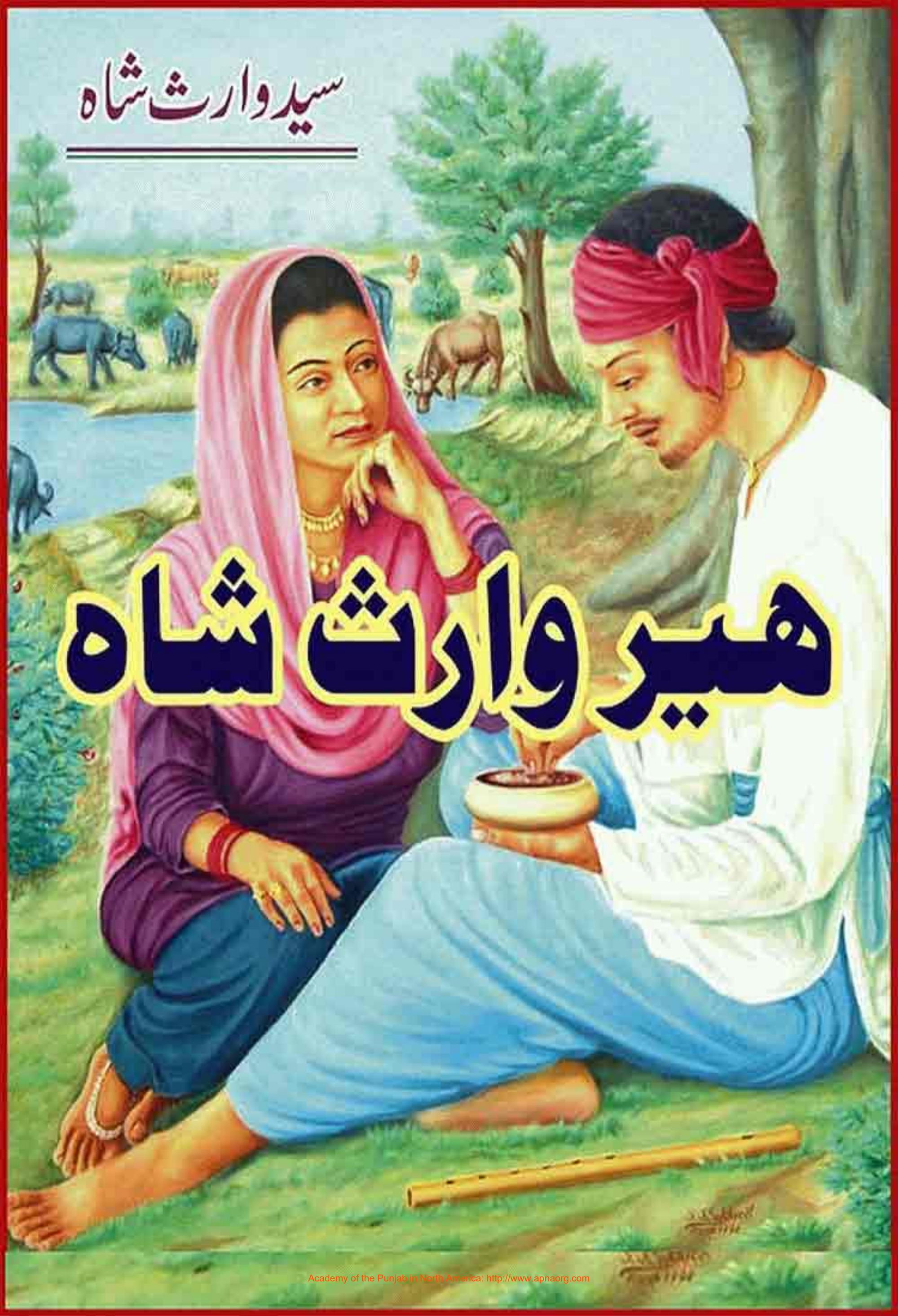

سید وارث شاہ

سید وارث شاہ

اولِ حمد خدا دا ورد کیجے، عشق کیتا سو جگ دا مول میاں
 پہلے آپ ہی رب نے عشق کیتا، معشوق ہے نبی رسول میاں
 عشق پیر فقیر دا مرتبہ ہے، مرد عشق دا بھلا رنجوں میاں
 کھلے تنا ندے بلاغ قلوب اندر، جنمیں کیتا ہے عشق قبول میاں

۲

دولی نعمت رسول مقبول والی جیندے حق نزول پیل لولاک کیتا
 والی کر کے مرتبہ وڈا دتا بھے خلق دے عیب تھیں پاک کیتا
 ضرور ہوئے کے اولیاں انہیاں دا اگے حق دے آپ نوں خاک کیتا
 کرے امتی امتی روز محشر خوشی چھڈ کے جیسو غنماں کیتا

۳

چارے یار رسول ﷺ دے چار گوہر سجا ک تھیں اک چڑہنڈڑے نیں
 ابو بکرؓ تے عمرؓ عثمانؓ علیؓ آپ آپے گنیں سوہنڈڑے نیں
 جنمیں صدق یقین تحقیق کیتا راہ رب دے سیس دیکنڈڑے نیں
 ذوق چھڈ کے جنمیں نیں زید کیتا واہ واہ اوہ رب نے بندڑے نیں

مدح پیر دی حب دے نال کیجے۔ جسندے خادماں دے وچ پیریاں نی
باہمھ ایس جناب دے پار نہیں لکھ ڈھونڈ دے پھر فقیریاں نی
جیہڑے پیر دے نظر منظور ہوئے گھر تناندے پیریاں میریاں نی
روز حشر دے پیر دے طالبیاں نوں ہتھ بھڑے ملن گیاں چیریاں نی

مودود دا لاؤلا پیر چشتی شکر گنج مسعود بھرپور ہے جی
خاندان وچ چشت دے کاملیت شر فقر دا پن معمور ہے جی
بائیاں قطبیاں دے وچ ہے پیر کامل جسندی عاجزی زہد منظور ہے جی
شکر گنج نہیں آن مکان کیتا دکھ درد پنجاب دا دور ہے جی

یاراں اسل نوں آن سوال کیتا عشق ہیر دا نواں بنائے جی
ایس پرم دی جھوک دا بھ قصہ جیسے سوہنی نال سنائے جی
نال عجب بھار دے شعر کہ کے راخچے ہیر دا میل ملائے جی
یاراں نال مجالس وچ بھ کے مزا ہیر دے عشق دا پائے جی

حکم من کے جناب پیریاں دا قصہ عجب بھار دا جوڑیا اے
فقرہ جوڑ کے خوب درست کیتا نواں پھل گلاب دا توڑیا اے
بہت جیسو دے وچ تدبیر کر کے فریاد پہاڑ نوں پھوڑیا اے
سجا ونھ کے زیب بنا دتا جیسا عطر گلاب نچوڑیا اے

اک تخت ہزاریوں گل کیجے، جتھے رانجھیاں رنگ مچایا ہے

چھیل کبھرو مت اربیلڑے نیں سندراک تھیں اک سوایا ہے
والے کو کلے مندرے مجھ لئگی نواں نھائھ تے نھائھ چڑھایا ہے
کھی صفت ہزارے دی آکھ سکاں گویا بہشت زمین تے آیا ہے

۹

موجو چودھری پنڈ دی پاہندھ والا چنگا بھائیاں دا سردار آہا
پتھر اٹھ دو بیٹیاں تسدیاں سن وڈا نمبر اتے پروار آہا
بھلی بھائیاں وچ پرتیت اس دی غیا چوتھے تے سرکار آہا
وارث شاہ ایسہ قدرتاں رب دیاں نے دھیدو نال اوں بہت پیار آہا

۱۰

بپ کرے پیار تے ویر بھائی ڈر بپ دے تھوں پنے سنگدے نیں
جھے ہمنے مار کے سپ واٹگوں اسدے کالجے نوں پنے ڈنگدے نیں
کوئی وس نہ چلتیں کذھ چھڈن دیندے میں رنگ برنگ دے نیں
وارث شاہ ایسہ غرض ہے بہت پیاری ہور ساک نہ سین نہ انگ دے نیں

۱۱

لقدیر سیتی موجو حق ہویا بھائی راجھے دے نال کھسیڑ دے نیں
کھائیں رج کے گھور دا پھرس رنال کذھ رکتاں دھیدو نوں چھیڑ دے نیں
نت سجرا گھا کلیجڑے دا گلاں ترکھیاں نال اچھیر دے نیں
بھائی بھائیاں ویر دیاں کرن گلاں ایسہ جھنجٹ نت سیڑ دے نیں

۱۲

حضرت قاضی نے پیشنج سدا سارے بھائیاں زمین نوں کچھ پوایا اے
وڈھی دے کے بھوئیں دے بنے وارث بخرا زمین رجیسٹھے نوں آیا اے
کچھاں مار شریک مزاخ کر دے بھائیاں راجھے دے باب بنایا اے
گل بھائیاں ایسہ بنا جھڈی مگر جٹ دے پھکڑی لایا اے

پنڈا چھنڈ کے آری نال ویکھیں تھاں واہن کیما ہل واہنل اے
تن پاکے چوپڑے پئے جنمیں کے رن کیمہ اوہنال تھوں چاہنال اے
ہنیں بھوئیں دے جھگڑے کرے منڈا ایس توڑ نہ مول نباہنال اے
دینہ نہ و بھملی واہے تے رات گانویں کے روز دا ایمہ پراہنال اے
۱۴

رانجھا جوترا واہ کے تھک رہیا۔ لاه ارلیاں چھاؤں نوں آوندا اے
بھتا آن کے بھالی نیں کول دھریا حال اپنا رو وکھاوندا اے
چھالے پئے تے ہتھ تے پیر پھٹے سانوں واہی دا کم نہ بھاوندا اے
بھالی آکھیا لادلا بلپ دا میں اتے کھرا پیارڑا ماؤں دا اے
۱۵

رانجھا آکھدا بھایو دیرنوں نی تسل بھائیاں نالوں وچھوڑیا جے
خوشی روح نوں بہت دل گیر کیتا تسل پھل گلاب دا توڑیا جے
کے بھائیاں نالوں وچھوڑ مینوں کنڈا وچ کلیجے دے پوریا جے
بھائی جگرتے جان سال اسیں اٹھے وکھو وکھ کر چا وچھوڑیا جے
نال قدر دے اکھیاں کڈھ بھالی سانوں مہنال ہور چنبوڑیا جے
جھتے صفائی ہوتاں گیاں طرف جنت دارث شاہ دی واگ نہ موڑیا جے
۱۶

کریں آکڑاں کھاء کے دده چاول ایمہ رج کے کھان دیاں مستیاں نیں
آکھن دیوراں نال نہاں ہویاں سانوں بھے شرکنیاں ہسداں نیں
ایمہ رانجھے دے نال ہیں گھیو شکر پر جیسو دا بھیت نہ دسداں نیں
رہاں ڈگدیاں ویکھے کے چھیل منڈا جیویں شمد وچ مکھیاں پچسدیاں نیں
اک توں لکنک ہیں اسی گا ہو بھے سکھالیاں وسداں نیں

گھروں نہیں تے پیا مریں بھکھا بھل جاہن تینوں سچے مستیاں نیں

۱۷

تسل چھترے مرد بنا دتے سپ رسیاں دے کرو ڈاریونی
رائے بھوج دے مکھ لگام دے کے چڑھ دوڑیاں ہو ٹوںیں ہاریونی
کیرو پانڈواں دی صفا گل شی ذرا گل دے نال ہریاریونی
راون لک لٹائیکے گرو ہویا کار تسل دے ہین ہتیاریونی

۱۸

بھالی آکھدی گندیا منڈیا وے اسال نال کیہ رکتاں چائیاں نی
علی چیڑھ تے جنہاں فتو دیور ڈب مویاں اور بھرجائیاں نی
گھرو گھری وچار دے لوک سارے سانوں کیاں پھائیاں پائیاں نی
تیری گل نہ بنے گی نال ساؤے لیا پرنہ سیلاں دیاں جائیاں نی

۱۹

منہ برا دیندرا بھائیئے نی سڑے ہوئے پنگ کیوں سائزی ہیں
تیرے گوچرا کم کیہ پیا ساؤا سانوں بولیاں نال کیوں مارنی ہیں
اتے چاڑھ کے پوڑیاں لاہ لیندی کے گلاں دے محل او سارنی ہیں
اسال نال کیہ معاملہ پیا تینوں پر پیکیاں ولوں گوارنی ہیں

۲۰

سدھا ہوئیکے روٹیاں کھاہ جٹا آء کاہنوں ایڈیاں چائیاں نی
تیرے پسلکھیں دے دیج پیوئی دھماں ترنجناں دے دیج پائیاں نی
گھر بار وسا کے خوار ہویاں جھوکاں پریم دیاں جنہانوں لائیاں نی
زلفاں کنڈیاں کالیاں ہوک منگو جھوکاں کک تے آن بھائیاں نی
وارث شاہ ایہہ جنہاں دے جس دیور گھول کھتیاں سچے بھرجائیاں نی

اُنھیلیا اہل دیوانیا وے تھکاں موہڈیاں دے اتوں سُننا میں
 چرا بند کے مخزدے وال چوپڑ وچ ترجنال پھیریاں گھستائیں
 روئی کھاندیاں نون جے پوے تھوڑا چا امکنیں دے وچ سُننا میں
 کم کریں ناہیں پچھا کھائیں پہنیں جڑھ اپنی آپ توں پُننا میں

۲۲

بھل گئے ہاں ڈرے ہاں آن ویژے سانوں بخش لے ڈاریئے واسطہ ای
 بھتوں تیریوں دلیں میں چھٹ جاساں رکھ ہانساریئے واسطہ ای
 دینہ رات توں ظلم تے لک بدھا مریں روپ سنگاریئے واسطہ ای
 نال حسن دے پھرس گمان لدی سمجھ مست ہنکاریئے واسطہ ای
 وارث شاہ نوں مار نہ بھاگ بھریئے انی منس دی اے پیاریئے واسطہ ای

۲۳

ساوا حسن پسند نہ لیاونا میں جاہ ہیر سیال دیاہ لیاویں
 واہ و بھل پریم دی گھست جالی کالی نڈھی سیالاں دی چاہ لیاویں
 تیکھے دل ہے رنال ولاؤں دا رانی کوکلاں محل توں لاہ لیاویں
 دینہ بوہیوں کڈھنی ملے ناہیں راتیں کندھ پچھوڑیوں ڈھا لیاویں
 وارث شاہ نوں نال لیجائیکے تے جیویں دا لگے تیویں لالیا ویں

۲۴

نڈھی سیالاں دی دیاہ کے لیاویں میں کریں بولیاں اتے ٹھھولیاں نی
 بھے گھست پیہڑا وانگ مریاں دے ہون تسل جیہاں اگے گولیاں نی
 مجمو واہ وچ بوڑیئے بھابیاں نوں ہون تسل جیہاں بڑیویاں نی
 بس کرو بھالی اسیں رنج رجے بھردتیاں جے سانوں جھولیاں نی

کیما بھیر مچائی کپیاوے متحا ڈاہیوای سوکناں وانگ کیما
جا سجرا کم گواء ناہیں ہو جاسا جوبناں پھیر یہا
رانجھے لکھا غصہ سر دھول ماری کسی چنبرڈی ان نوں جویں یہا
تیس دلیں رکھو اسیں چھٹہ چلے لاہ جھکڑا بھائے گل ایسا
ہتھ پکڑ کے جتیاں مار بکل رانجھا ہو ریا وارث شاہ جیما

خبر بھائیاں نوں لوکاں جا دتی دھیدو رس ہزاریوں چلیا ہے
ہل واہنال اوں توں ہوئے ناہیں مار بولیاں بھابیاں گھلیا ہے
پکڑ راہ ٹریا ہنجوں نیں روون جیویں ندی دا نیر اچھلیا ہے
اگوں ویر دے واسطے بھائیاں نیں ادھ وائیوں راہ جا ملیا ہے

روح چھڈ قلبوت جیوں ووئ ہندا تویں ایسہ درویش سدھاریاںی
ان پانی ہزارے دا قسم کر کے قصد جھنگ سیالاں دے وھاریاںی
کیتا رزق تے آب اوداں رانجھا چلو چل ہی جیسو پکاریاںی
کچھ و بھل مار کے روں ہویا وارث وطن تے دلیں وساریاںی

آکھ رانجھیا بھاء کیسہ بنی تیرے دلیں اپنا چھڈ سدھار ناہیں
ویر امبرڈی جایا جاہ ناہیں سانوں نال فراق دے مار ناہیں
ایسہ باندیاں تے اسیں ویر تیرے کوئی ہور وچار وچار ناہیں
بنخش ایسہ گناہ توں بھابیاں نوں کون جھیا جو گنہگار ناہیں
بھائیاں باعھ نہ مجلس سوہندياں فی اتے بھائیاں باعھ بمار ناہیں
بھائی مرن تاں پوندیاں سچج پانیاں بھائیاں پر بے پردار ناہیں

لکھ اوٹ ہے کول وسیندیاں دی بھائیاں گیاں جیڈی کوئی ہار ناہیں
بھائی ڈھانو دے بھائی اسار دے نیں بھائیاں باجھ بانیاں بیلی یار ناہیں
طالع منداں دیاں لکھ خوشامداں نے تے غریب دا کوئی بھی یار ناہیں
ایکل بابیاں نوں لوک مار دے نیں بانیاں والیاں نوں کوئی سار ناہیں
وارث شاہ میاں بنال بھائیاں دے سانوں جیوناں ذرا درکار ناہیں

۲۹

رانجھے آکھیا اٹھیا رزق میرا میتحوں بھائیو تیس کیہ منگدے ہو
ونڈ لیسے چے پاپ دا ملک سارا تیس ساک نہ سین نہ انگ دے ہو
وس کچے تل منصور واٹگوں مینوں چاء سوی اتے سنگ دے ہو
وچوں خوشی ہوا ساں دے نکلنے تے گل آکھدے مومنوں نہ سنگ دے ہو

۳۰

بھرجائیا آکھیا رانجھیا دے اسیں باندیاں تیریاں ہنیاں پاں
ناوں لیناں چیں جدوں توں جاویدا اسیں ہنجواں رت دیاں رنیاں ہاں
جان مال قربان ہے تدھ اتوں اتے آپ بھی چوکھے ہنیاں ہاں
سانوں صبر آرام نہ آوندا ہے جس ویلڑے میتحوں وچھنیاں ہاں

۳۱

بھاجھی رزق اداں جاں ہو نیا ہن کاہ نوں گھیر کے لگدیاں ہو
پسلے ساز کے جیسو نمازے نوں پچھوں بھلیاں لاویں لگدیاں ہو
بھائی ساک سن سوتاں وکھ کیتے تیس ساک کیہ ساؤیاں لگدیاں ہو
وارث شاہ اکڑے کیہ کرناں تیس ست اکٹھیاں وگدیاں ہو

۳۲

واہ لارے بھائیاں بھائیاں بھی رانجھا اٹھ ہزاریوں دھلیا اے
محکم ننگ نوں جھاک کے یندھ کر کے رائیں وچ میت دے آیا اے

ہتھ ونجھلی پکڑ کے رات ادھی راجھے مزا بھی خوب بنالیا اے
رن مرد نہ پنڈ وج رہیا کوئی سجا گرد میت دے آیا اے
وارث شاہ میاں پنڈ جھگڑیاں دی پچھوں ملاں میت دا آیا اے

سوس

مسجد بیت العیق مثال آہی خانے کعیوں ڈول اتاریا نیں
گویا اقصی دے نال دی بھیں دوئی شاید صندلی نور اساریا نیں
پڑھن فاضل درس درویش مفتی خوب کڈھ الخان پر قاریا نیں
تعلیل میزان تے صرف بھائی صرف میر بھی یاد پکاریا نیں
قاضی قطب تے کنز انواع باراں سعودیاں جلد سواریا نیں
خانی نال محمود سلطانیا ندے اتے حیرت الفقة نواریا نیں
فتاوی برہنہ منظوم شاہیں نال زبدیاں حفظ قراریا نیں
معارج النبوت خلاصیاں توں روپہ نال اخلاق پسarıا نیں
زرادیاں دے نال شرح ملاں زنجانیاں نخونتاریا نیں
کرن حفظ قرآن تفسیر دوراں غیر شرح نوں دریاں ماریا نیں

۳۴

اک نظم دے درس ہر کمن پڑھدے نام حق تے خالق باریاں نی
گلتاں بوستاں نال بمار دانش طوٹی نامہ تے رازق باریاں نی
منشیات نصاب تے ابوالفضل شاہنامیوں واحد باریاں نی
قرآن السعدین دیوان حافظ شیریں خرواں لکھ سواریا نی

۳۵

قلم دان دفین دوات پٹی نانویں اسھلی ویکھدے لڑکیاں دے
لکھن نال مسودے سیاق خرے سیاہی اوارجے لکھدے ورقیاں دے
اک بھل کے میں دا نین واقچن ملاں جد کڈھن نال کڑکیاں دے

اک آوندے شوق جزاں لے کے وچ کہنادے نال تذکیاں دے

۳۶

ملاں آکھیا چونڈیاں دیکھدیاں ایں غیرشرع توں کون ہیں دور ہواوے
ایتھے لچاں دی کوئی تھاؤں ناہیں پئے دور کر حق منظور ہواوے
انا الحق کہاوناں کبر کر کے اوڑک مرس گا وانگ منصور ہواوے
وارث شاہ نہ ہنگ دی بس چھپے بھاویں رسمی وچ کافور ہواوے

۳۷

داڑھی شخ دی عمل شیطان والے کیمارائیوں جاندیاں راہیاں نوں
اگے گھڈھ قرآن تے بیس منبر کیما اؤیو مکرویاں پھاہیاں نوں
ایسہ پلیت تے پاک دا کرو واقف ایسیں جاتے شرع گواہیاں نوں
جیہڑے تھاؤں نلپاک لے وچ وڑیوں شکر رب دیاں بے پرواہیاں نوں
وارث شاہ وچ جھریاں فعل کر دے ملاں جوتے لاوندے داہیاں نوں

۳۸

گھر رب دے مسجداں ہندیاں نیں ایتھے غیرشرع نہیں واڑیئے اوے
کتا اتے فقیر پلیت ہووے نال دریاں دے بندھ ماریئے اوے
تارک ہو سلوہ دا پئے رکھے لبیاں والیاں مار پچھاڑیئے اوے
نیواں کپڑا ہووے تاں پاڑ شستے لبیاں ہون دراز تاں ساڑیئے اوے
جیہڑا فقه دے علم دا نہیں واقف اوہنوں چاء سولی اتے چاہڑیئے اوے
وارث شاہ خداۓ دے دشمناں نوں دوروں کتیاں وانگ دھرکاریئے اوے

۳۹

سانوں دس نماز ہے کاس دی جی کاس نال بنائے کے ساریا نہیں
کن، نک نماز دے ہین کتنے متھے کہنادے دھروں ایسہ ماریا نہیں
لبے قد یوزی کس ہنڈی کس چیز دے نال سواریا نہیں

وارث کلیاں اسدياں نیں کس نال ایسے بخہ اتاریا نیں

۳۰

اساں فقہ اصول نوں صحیح کیتا غیر شرع مردود نوں مارنالیں ایں
اساں دسیں کم عبادتیں دے پل صراط توں پار اتارناں ایں
فرض سنتاں واجب اُنقل و تراں نال جائیزاں صح نتارناں ایں
وارث شاہ جماعت دے تارکاں نوں تازیانیاں دریاں مارنالیں ایں

۳۱

باس حلویاں دی خبر مردیاں دی نال دعائیں دے جیسوندے مار دے ہو
انھیں کوڑھیاں لوہلیاں واںگ بیٹھے قرعدہ من جہاں دے دھارے دے ہو
شرع چاء سرپوش بنایا جے روادر وڈے گنہگار دے ہو
وارث شاہ مسافراں آئیاں نوں چلو چلی ہی پئے پکار دے ہو

۳۲

ملائ آکھیا نامعقول جٹا فرض کج کے رات گزار جائیں
نجھر ہندی تھوں اگے ہی انھ ایتھوں سر کج کے مسجدوں نکل جائیں
گھر رب دے نال نہ بخہ جھیڑے از غیب دیاں جھٹاں نہ انھائیں
وارث شاہ خدا دیاں خانیاں نوں ایسے ملاں بھی بھبرڈے ہین بلاں

۳۳

چڑی چوکھدی نال جل ٹرے پاہندی پیاں دودھ دے ویچ مدھانیاں نیں
انھ غسل دے واسطے جان دوڑے سیحال رات نوں جنمائ نیں مانیاں نیں
راخجھے کوچ کیتا آیا ندی اتے ساتھ لدیا پار مہانیاں نیں
وارث شاہ میاں لذن وڈی کپن کپا شد دا لدیا بانیاں نیں

رانجھے آکھیا پار لئگھا ابا میکوں چاڑھ لے رب دے واسطے تے
اسیں رب کیہ جان دے بھیں پاڑا پرزا ٹھملدے لب دے واسطے تے
اسل رزق کماوناں نال حیلے بیڑی چمودے ڈھب دے واسطے تے
ہتھ جوڑ کے منت کرے رانجھا ترلا کراں میں جھب دے واسطے تے
رس آیا ہاں میں نال بھائیاں دے جھٹ کراں سبب دے واسطے تے

۳۵

پیسہ کھوہل کے ہتھ بے دھریں میرے گودی چائیکے پار اتارناں ہاں
اتے ڈھیکیا مفت بے کن کھائیں چاپیڑیوں زیں تے مارناں ہاں
جیہڑا کپڑا دے تے نقد مینوں سھو اوس دے کم سوارناں ہاں
زور آوری بے بیڑی تے آن چڑھے اوھ واڑے ڈوب کے مارناں ہاں
ڈومن اتے فقیراں تے مفت خوراں دوروں کتیاں وانگ درکارناں ہاں
وارث شاہ جیماں پیر زاویاں نوں ٹھھوں بیڑی دے ویچ نہ واڑتاں ہاں

۳۶

رانجھاں منت کر کے تھک رہیا انت ہو کنڈھے پرپاں جا بیٹھا
چھڈ اگ بیگانڑی ہو گوشے پریم ڈھانڈری وکھ جگا بیٹھا
گاؤں سد فراق دے نال رو وے اتے وچھل سبد وجہ بیٹھا
جو کوئی آدمی تریمتاں مردیں پن چھڈ سمجھ اوتے جا بیٹھا
رنال لڈن چھیل دیاں بھرن مسھیں پیر دونہاندی یک ہنکا بیٹھا
غصہ کھائیکے لئے چھیل جھیں اتے دونہاں نوں ہاک بلا بیٹھا
پنڈا باہوڑی جٹ لیجاگ رنال کیما شغل ہے آن جگا بیٹھا
وارث شاہ ایس موهیاں مرد رنال نہیں جان دا کون بلا بیٹھا

لڻ کرے دوساں جیئو آدمی نوں یارو دسوسے آن شیطان کيتا
وکیھ شور فاد جھیل سندا میں راجھے ہنے جیئو حیران کيتا
بنھ سرے تے واہل تیار ہویا ترت ٹھملنیں داسماں کيتا
رنال لڻ دیاں وکیھ رجم کيتا جو کجھ نبی نے نال مسمان کيتا
ایو جھے جے آدمی ہتھ آون جان مال پروار قریان کيتا
آؤ کراں ہیں ایس دی منت زاری وارث کاس تھوں دل پریشان کيتا

سیں ونجھیں جھناؤں دا انت ناہیں ڈب مرس گا ٹھلھے نہ بھنل وو
چاڑھ موڈھیاں تے تینوں اسیں ٹھاں کوئی جان توں ڈھل نہ بھنل وو
ساؤیاں اکھیاں دے وچ وانگ دھیری ڈیرا گھت بھو مل نہ بھنل وو
وارث شاہ میاں تیرے چوکھے ہاں ساؤ کالبیا سلمہ نہ بھنل وو

دونھاں بانھاں توں پکڑ رنجھڑے نوں مژآن بیڑی وچ چاڑھیا نیں
تفقیر معاف کر آدمی دی مژآن بہشت وچ واڑیا نیں
گویا خواب دے وچ عزازیل ڈھامینوں پھیر مژ عرش تے چاڑھیا نیں
وارث شاہ نوں ترت نھائے کے تے بیوی ہیر دے پنگ سے چاڑھیا نیں

یارو پنگ کیا سنیں یچ ایتھے لوکاں آکھیا ہیر جیٹھی دا
باوشاہ سیلاندے ترنجنل دی مر چوچک خال دی بیٹھی دا
شاہ پری پناہ نت لئے جستھوں ایں تھاوں اوں مشک لیٹھی دا
اسیں بھ جھیل تے گھاٹ یعنی سہ حکم ہے اوں سلیٹھی دا

بیڑی نہیں ایسہ جنج دی بنی بیٹھک جو کو آوندا سد بھاؤں دا اے
نڈا وڈا امیر فقیر بیٹھے کون پچھدا کیہڑے تھاؤں دا اے
جویں شمع تے ڈگن پنگ دھڑ دھڑ لنگھ نئیں مہائیں آؤں دا اے
خواجہ خضر دا بالکا آن لتها جناں کھنال سیرینیاں لیاواں دا اے
لਦن ناہ لنگھایا پار اس نوں اوں ویلڈے نوں پچھوں تاؤں دا اے
یارو جھوٹھ نہ کرے خدا سچا رنال میریاں ایسہ کھسکاؤں دا اے
اک سد دے نال ایسہ جند لیندا پنچھی ڈیگدا مرگ چھساؤں دا اے
ٹھگ سنیں تھنیروں آوندیئے ایسہ تل ظاہرا ٹھگ جھناؤں دا اے
وارث شاہ میاں ولی ظاہرا ہے ہنیں وکیھ جھیل کھاؤں دا اے

۵۲

جاماہیاں پنڈ وچ گل نوری اک سکھڑ بیڑی وچ گاؤندا اے
اویدے بولیاں مکھ تھیں پھل کر دے لاکھ لاکھ دا سد اوہ لاوندا اے
سنیں لਦن جھیل دیاں دونویں رنال سچ ہیر دی تے انگ لاوندا اے
وارث شاہ کواریاں آفتاں نیں اوہ وکیھ فتور ہن آوندا اے

۵۳

لوکل پچھیا میاں توں کون ہنامیں ان کے نیں آن کھوالیا ای
تیری صورت بہت ملوک دے ایڈا جفاتوں کاتے جالی ای
انگ ساک کیوں چھڈ کے نس آیوں بدھی ماں تے بپ نوں گالیا ای
اوہلے اکھیاں دے تینوں کیوں کیتا کھنال دوتیاں دا قول پالیا ای

۵۴

رات ہس کے کھیڈ گزاریا سو صح اٹھ کے جیسو اواس کیتا
راہ جانڈرے نوں ندی نظر آئی ذیرا جلمہ طاحش دے پاس کیتا

بیزی وچ وجائیکے ونجھلی نوں چاپلنگ اتے عام خاص کیتا
وارث شاہ جاء ہیر نوں خبر ہوئی تیری سچ دا جٹ نیں ناس کیتا

۵۵

لے کے شہ ہمیلیاں نال آئی، ہیر مترڈی روپ گمان دی جی
بک موٹیاں دے کنیں جھمکدے سن کوئی حورتے پری دی شان دی جی
کڑتی سوہی جو بک دے نال پھی ہوش رہی نہ زمین آسمان دی جی
جس دے نک بلاک جیسوں قطب تارا جوبن بھری قبر طوفان دی جی
آبندیاں والئے ٹلیں مويے اگے کئی گئے تنبو تنان دے جی
وارث شاہ میں جٹی لوڑھ لئی بھری کبرہنکار تے مان دی جی

۵۶

کبی ہیر دی کرے تعریف شاعر متھے پچکدا حسن متاب دا جی
خونی چونڈیاں رات جیوں چن دوالے سرخ رنگ جیسوں رنگ شاب دا جی
نین نرگسی مرگ ممولے دے گلھاں ہمیاں پھل گاب دا جی
بھواں وانگ کمان لاہور دس کوئی حسن نہ انت حساب دا جی
سرمه نیناں دی دھار وچ پھب رہیا چڑھیا ہندتے کٹک پنجاب دا جی
کھلی ترنجناں دے وچ لکھدی ہے ہاتھی مست جیسوں پھرے نواب دا جی
چھرے سوہنیں تے خال خط بن دے خوش خط جیسوں حرفا کتاب دا جی
جیہڑے دیکھنے دے ریبھ وان آہے وڈا واعدا تناں دے باب دا جی
چلو لیلتے القدر دی کرو زیارت وارث شاہ ایسہ کم ثواب دا جی

۵۷

ہوٹھ سرخ یاقوت جیسوں لعل ہمکن ٹھوڈی سیب ولایتی ساروپیوں
نک الف حسینی دا پیلاسی زلف ناگ خزانے دی باروچپوں
دند چنبے دی نڑی کہ مس مرتل دانیں نکلے حسن اناروچپوں

لکھی چین کشمیر تصوری جئی تد سرو بہشت گلزار وچوں
 گردن کو کونج دی انگلیاں روانہ پھلیاں ہتھ کولے برگ چنار وچوں
 بیاں ویلنیں ولیاں گئے نکھن چھاتی سنگ مر مر گنگ دھار وچوں
 چھاتی نھائی دی ابھری پٹ کھینوں سیب بلخ دے پئے انبار وچوں
 دھنی بہشت دے حوض دا مشک قبہ پیدو مخلی خاص سرکار وچوں
 کافور شہنا سرین باٹکے ساق حسن ستون مینار وچوں
 سرخ ہوٹھاں دی لوہرے دندرا سڑے دا خوبے کھتری قتل بازار وچوں
 شاہ پری دی بھیں پنج پھول رانی گجھی رہے نہ ہیر ہزار وچوں
 سیاں نال سکدی مان متی جیویں ہرنیاں ترٹھیاں بار وچوں
 اپر اہدتے آوندھ ولٹ مصری چمک نکلے میان دی دھار وچوں
 پھرے چھنگ دی چاؤ دے نال جئی چڑھیا غصب دا کٹک قدمہار وچوں
 لٹک باغ دی پری کہ اندرانی حور نکلی چند دی دھار وچوں
 پتی پسکنے دی نقش روم والے لدھا پری نے چند اجائز وچوں
 اینویں سرکدی آوندی قدر لئی جیویں کونج تر نکلے ڈار وچوں
 متھے آن لگن جیہڑے بھور عاشق نکل جان تکوار دی دھار وچوں
 عشق بول دا نڈھی دے تھاؤں تھائیں راگ نکلے زیل دی تار وچوں
 قتل قزلباش جلاں سوار خونی نکل دوڑیا ارو بازار وچوں
 وارث شاہ جاں نیناں دا داؤ گئے کوئی پچے نہ جوئے دی ہار وچوں

۵۸

پکڑ لئے جھیل تے بنھ مشکان مار پھمکاں لہو لہان کیتے
 آن پلمنگ تے کون سوالیا جے میرے ویرے دے تسل سامان کیتے
 کڑیئے مار نہ اسال بے دو سیاں نوں کوئی اسال نہ ایسہ مہمان کیتے
 چینچھر ہاریئے رب توں ڈریں موئیئے اگے کے نہ ایڈ طوفان کیتے
 ایس عشق دے نشے نیں فڑیئے فی وارث شاہ ہوری پریشان کیتے

جوانی کملي راج ہے چوچکے دا اوے کے دی کیہ پرواه مینوں
میں تل دھروہ کے پلنگ توں چاشاں آیا کدھروں ایسہ بادشاہ مینوں
ناڈھو شاہ دا پت کہ شیر پاٹھی پاس ڈھکیاں لئے گا ڈھاہ مینوں
ناہیں پلنگ تے ایس نوں مگن دیناں لا رہے گا لکھ جے واہ مینوں
ایسہ بودلا پیر بغداد گھا میلے آء بیٹھا وارث شاہ مینوں

۶۰

اٹھیں ستیا یج اساؤڑی توں لمبا سری دانگ کیسہ پیا ہیں دے
راتیں کتے انیندر ا کثیوئی ایڈی خیند والا لڑھ گیا ہیں دے
سنجیں ویکھ نصمردی یج میری کوئی اہلکی آن ڈھیہ پیا ہیں دے
کوئی تاپ کہ بھوت کہ جن لگوا کے ڈائیں کے محکمہ لیا ہیں دے
وارث شاہ توں جیسوں دا گھوک ستون اکے موت آئی مر گیا ہیں دے

۶۱

کوکے مارہی کے پکڑے چھمک پری آدمی تے قبروان ہوئی
رانجھے اٹھ کے آکھیا واہ جن ہیر ہس کے تے میریان ہوئی
کچھے دنبھلی کنال دے وچ وائلے زلف مکھڑے تے پریشان ہوئی
بھنیں وال چوئی بھواں جن رانجھا نین کھلے دی گھسان ہوئی
صورت یوسف دی ویکھ لہوس بیٹی سے ماکلی بہت حیران ہوئی
نین مست کلیجڑے وچ دھانیں ہیر گھول کھتی قربان ہوئی
آء بغل وچ بیٹھ کے کرے گلاں جیویں وچ قربان کمان ہوئی
بھلا ہویا میں تینوں نہ مار بیٹھی کائی نہیں سی گلمہ بے شان ہوئی
روپ جٹ دا ویکھ کے جاگ لدھی ہیر گھول کھتی قربان ہوئی
وارث شاہ نہ تھاؤ دم لار نہ دی چار یشمیں دی جدوں گھسان ہوئی

رانجا آکھ دا ایسہ جہاں سفنل مرجاوناں ایں متواںے نی
تباں جیماں پیاریاں ایسہ لازم آئے گئے مسافراں پائے نی
ایڈا حسن دا نانہ گمان کیجیے ایسہ لے پلنگ ہے سنیں نہائے نی
اساں رب دا آسرا رکھیاے اٹھ جاؤناں ایں نیناں والے نی

۶۳

آجی ہیر تے پلنگ بھ تھاؤں تیری گھول گھتیاں جیوڑا واریا ای
ناہیں گال کذھی ہتھ جوڑنی ہاں ہتھ لا نہیں تینوں ماریا ای
اسیں غتاں کراں تے پیر پکڑاں تیتحوں گھولیاں کوڑماں ساریا ای
اساں ہس کے آن سلام کیتا آکھ کاسنوں مکر پسarıا ای
بنجی پر ہے سی تر بجنیں چینیں ناہیں اللہ والیا ووسانوں تاریا ای
وارث شاہ شریک ہے کون اوں دا جس دا رب نیں کم سواریا ای

۶۴

مان تے روپ گمان بھریے اٹھکلے رنگ رکملے نی
عاشق بھور فقیر تے ناگ کالے باعجھ منتروں مول نہ کیلے نی
ایسہ جوبنال ننگ بازار دا اے ٹوںیں ہاریے چھیل چھسلے نی
تیرے پلنگ دا رنگ نہ روپ گھٹیا ناکر شدیاں نال بخیلے نی
وارث شاہ بن کاردوں ذبح کریے بول نال زبان رسیلے نی

۶۵

گھول گھول گھتی تاہندی واث اتوں بیلی دس ویکھاں کدوں آونا ایں
کے مان متی گھروں کڈھیوں توں جس واسطے پھیریاں پاؤنا ایں
کون چھڈ آیوں پچھے صر والی جس واسطے توں پچھوں تاؤنا ایں
کون دطم تے نام کیہ سائیاں دت اتے ذات دا کون سداونا ایں

تیرے وارنے وارنے چوکھنی ہاں منگو بابلے دا چار آیاونا ایں
منگو بابلے داتے توں چاک میرا ایسہ بھی پھند لگے جے توں لاونا ایں
وارث شاہ چوہیگ جے نویں چوپیں سمجھے بھل جانیں جیہڑیاں گاؤنا ایں

۶۶

تسال جھے معشوق جے ہون راضی منگوئیناں دی دھار وچ چاریے نی
نیناں تیریاں دے اسیں چاک لگے جیویں جیسو منے تیویں ساریے نی
کھتوں گل کیجے نت نال تسال کوئی بیٹھ وچار وچاریے نی
گل گھٹ جنجال کنگال ماریں جاتر بخنسیں وڈیں کواریے نی

۶۷

ہتھ بڈھڑی رہاں غلام تیری سے ترنجاں نال ہمیلیاں دے
ہون نت بمار تے رنگ گھنے وچ بیٹھ دے نال بیلیاں دے
سانوں رب نے چاک ملا دتا بھل گئے پیار ہمیلیاں دے
دینہ بیلیاں دے وچ کریں موجاں راتیں کھیدساں وچ حولیاں دے

۶۸

نال نڈھیاں گھن چرکھڑے نوں تسال بیٹھناں وچ بھنڈار ہیرے
اسیں رلاں گے آن کے وچ دیئڑے ساڑی کوئی نہ لئے گا سار ہیرے
نکی گھن کے وہڑیوں کڈھ چھٹاں سانوں ٹھگ کے مول نے مار ہیرے
ساڑے نال جے توڑ نباہنی ہے دیسہ کھل قول قرار ہیرے

۶۹

مینوں بابلے دی سونہ رانجھیا وے مرے مانوں جے تدھ تھیں لکھ موزاں
تیرے باجھ طعام حرام کی مینوں تدھ باجھ نہ نین نہ انگ جوڑاں
خواجہ خضر تے بیٹھ کے ٹسم کھلہدی تھیواں سور جے پریت دی ریت توڑاں
کوڑھی ہوئے کے نین پران جاوں تیرے باجھ جے کو نت میں ہور لوڑاں

چیتا معاٹے پین تے بھج جائیں عشق جانال کھرا دوہیڑا ای
چ آکھنا ایں ہنیں آکھ منیوں ایسو چ تے جھوٹھ دا ویلڈا ای
تاب عشق دی جھلن کھری اوکھی عشق گورو تے جگ سبھ چیلڈا ای
ایتھوں چھڈ ایمان جے نس جائیں انت روز قیامت دے میلڈا ای

۱۷

تیرے ناؤں توں جان قریان کیتی مل جیسو تیرے اتوں واریا ای
پاسا جان دا سیس میں لا بازی تسل جتنا تے اس ان ہاریا ای
رانجھا جیسو دے وچ یقین کر کے مہر چوچک دے پاس سدھاریا ای
اگے پنچھی ہو کے ہیر چلی کول رانچھے نوں چاء کھلھاریا ای

۱۸

ہیر جائیکے آکھدی بللا دے تیرے ناؤں توں گھول گھمایاں میں
جس آپنے حکم تے راج اندر وچ سندل بار کھڈائیاں میں
لاس اپٹ دیاں پائیکے باغ کالے چینگھاں شوق دے نال چنگھائیاں میں
میری جان بابل جویں ڈھول راجا ماہی میں دا ڈھونڈ لیایاں میں

۱۹

بلپ ہس کے پچھے دا کون ہوندا ایسہ منڈڑا کت سرکار دا اے
ہتھ لایاں پنڈے تے داغ پوندا ایسہ میں دے نہیں درکار دا اے
سکھڑ چتر نے عقل دا کوت نڈھا مجھیں بہت سنبھال کے چار دا اے
مل آپنا جان کے سانبھ لیاوے کوئی کم نہ کرے وگار دا اے
ہے نال پیار دے ہوک دے کے سوٹا نت تے مول نہ ماردا اے
وے نور اللہ دا نکھڑے تے موٹھوں رب ہی رب چتار دا اے

کیہرے چودھری دا پت کون ذاتوں کیما عقل شعور دا کوت ہے نی
کیکوں رزق نیں آن اوداں کیتا اس نوں کیہرے پیر دی اوٹ ہے نی
فوجدار وائگوں کر کوچ دھانل مارجیوں فقارے دی چوٹ ہے نی
کنهان جٹاں دا پوترا کون کوئی وطن ایس دا کیہڑا کوت ہے نی

پتر تخت ہزارے دے چودھری دا رانجھا ذات دا جٹ اصیل ہے جی
اوہدا بھولڑا مکھ تے نین نہیں کوئی چھیل جیہی اوہدی ڈیل ہے جی
متھا رانجھے دا چمک دا نور بھریا خنی جیہے دا نہیں بخیل ہے جی
گل سوہنی پر ہے دے وچ کردا کھوچی لائی تے نیاوس دکیل ہے جی

کے ڈوگراں جٹاں دے نیاوس جانیں پر ہے وچ دلاورے لائیاں دے
پاڑ چیر کر جان دا کڈھ دیسوں لڑیاں کیکروچ بھرجائیاں دے
کس گل توں رس کے انھ آیا لڑیا کاس تھوں ہے نال بھائیاں دے
وارث شاہ نہ ایس توں نفع کوئی جیہڑا رس آیا نال بھائیاں دے

لائی ہوئکے معاملے دس دیندا منصف ہو وڈھے پھائی پھیڑیاں دے
واہو گھست کے کھی دے پارلائے تھوں کڈھ دیندا کھون جھیڑیاں دے
دھار دھار دی مر دیواں دا اے ہند پاؤں دا وچ بکھیڑیاں دے
سبھا رہی روئی نوں سانبھ لیا دے اکھیں وچ رکھے وائک ہیڑیاں دے
سینک جواناں دا بھلا ہے چاک رانجھا جتنے نت پوندے لکھ چھیڑیاں دے

تیرا آکھنال اسال منظور کیتا میں دیسہ سنبھال کے ساریاں نی
خبردار رہے بمحیں وچ کھڑا بیلے وچ مصیبتاں بھاریاں نی
رلا کرے ناہیں نال کھنڈیاں دے ایس کدی نہیں بمحیں چاریاں نی
مت کھید رجھے کھڑ جاہن بمحیں ہوون پنڈ دے وچ خواریاں نی

پاس ماں دے نڈھی نے گل کیتی ماہی میں دا آئیکے چھیڑا میں
نت پنڈ دے وچ وچار پوندی ایسہ جھگڑا چاء نبیڑا میں
سنجان نت رلے منگوں وچ بیلے ماہی سکھڑ ہی آن سیمیرا میں
مالی کرم جاگے ساؤے منگواں دے ساؤ اصل جشیردا گھیرا میں

مکھن کھنڈ پراوٹھے کھاہ میاں میں چھیڑ دے رب دے آسرے تے
ہسن گھرو راجھیا جال میاں گذر آوسی دودھ دے کاڑے تے
ہیر آکھدی رب رزاق تیرا میاں جائیں نہ لوکاں دے ہاڑے تے
میں چھیڑ دے جھل دے وچ بیبا آپ ہو بھیں اک پاڑے تے

بیلے رب دا ناؤں لے جاوڑیا ہویا دھپ دے نال ظییر میاں
اہدی نیک ساعت رجوع آن ہوئی ملے راہ جاندے چخ پیر میاں
بچا کھا چوری چوء بمح بوری جیسو وچ نہ ہو دلگیر میاں
کالی نڈھڑی سوہنی کرو بخشش پورے رب دے ہوتیں پیر میاں
ہیر بخشی درگاہ تھیں تدھ تائیں سانوں یاد کریں پوے بھیڑ میاں

خواجہ خضر تے شکر گنج نور گوہری ملکان دا ذکریا پیر نوری
ہور سید جلال بخاریا سی اتے لال شہباز بہشت حوری
طرہ خضر رومال شکر گنج بخشیا مندری لال شہباز نے نور نوری
خبر سید جلال بخاریے نیں کھونڈی ذکریے پیر نے بک بوری
تینوں بھیڑ پوے کریں یاد جٹا نہیں جانی اسی تھیں پلک دوری

۸۳

ہیر چاء بختا کھنڈ کھیر مکھن میں راجھے دے پاس لے دکھاوندی ہے
تیرے واسطے جوہ میں بھال یتھکی رو رو اپنا حال دکھاوندی ہے
کیدو ڈھونڈ دا کھونج نوں پھرے بھوندا باس چوری دی بیلوں آوندی ہے
وارث شاہ میاں دیکھو ننگ لنگی شیطان دی کلا جگاؤندی ہے

۸۴

ہیر گئی جاں ندی ول لین پانی کیدو آن کے مکھ دکھاوندائے
اسیں مکھ نے بہت حیران کیتے آن سوال خدائے دا پاؤندائے
راجھے رگ بھر کے دتی چاء چوری لیکے ترت ہی پنڈنوں دھاوندائے
راجھا ہیر نوں پچھے دا ایسہ لنگاں ہیرے کون فقیر کس تھاوندائے
وارث شاہ میاں جیویں پچھے کے تے کوئی اپروں لوں چااؤندائے

۸۵

ہیر آکھیا رانجھیا برا کیتوں میں تاں پچھنال سی دھرا نیکے تے
میں تاں جان دا نہیں سل ایسہ سونہا خیر منگیا سو میتھوں آئیکے تے
خیر لیندو ہی پچھاں نوں ترت بھنال اٹھ وگیا کن دلانیکے تے
نیڑے جاندا ہی جامل نڈھئے نی جا پچھے لے گل سمجھائیکے تے
وارث شاہ میاں اس تھوں گل بچپیں دو تن اولیاں بک ویج لائیکے تے

ہیر آکھیا رانجھیا برا کیتو ساؤ کم ہے نال ورائیاں دے
ساؤے کھوچ نوں تک کے کرے چغلی دینہ رات ہے وچ براۓیاں دے
ملے سرائ نوں ایسہ وچھوڑ دیندا بھنگ گھستدا وچ کڑماۓیاں دے
بائل امری تے جا نھٹھ کری جا آکھی پاس بھرجائیاں دے

۸۷

ملی راہ وچ دوڑ کے آندھی پلے نال فریب دے چھیا سو
نیڑے آن کے شیمنی وانگ بجی آکھیں روہ دا نیہر پلٹیا سو
سرؤں لاه ٹوپی گلوں توڑ سملی لکے چائیکے زمین تے سنیا سو
پکڑ زمیں تے ماریا نال غفے دھوپی پنڑے تے کھیں چھیا سو
وارث شاہ فرشتیاں عرش اوں شیطان نوں زمین تے سنیا سو

۸۸

ہیر ڈھائیکے آکھیا میاں چاچا چوری دیسہ جے جیویا لوڑناں ہیں
نہیں مار کے جند گوا دیاں مینوں کے نہ ہٹکناں ہوڑناں ہیں
بنھ پیر تے ہتھ لٹکا دیاں لڑ لڑکیں نال کیہ جوڑناں ہیں
چوری ایسہ کھال نال حیا آپے کا ہے اسال دے نال اجوڑناں ہیں

۸۹

اوھی ڈله پئی اوھی کھوہ لئی چن میل کے پر ہے وچ لیاوندا ای
کیما من دے نہیں سومول میرا چوری پلیوں کھول وکھاوندا ای
نہیں چوچکے نوں کوئی مت دیندا نڈھی مار کے نہیں سمجھاوندا ای
چاک نال اکلڈی جائے بیلے اج کل کوئی لیک لاوندا ای
جس ویلڈے مرنے چاک رکھیا اوس ویاڑے نوں پچھوں تاوندا ای۔

چوچک آکھیا کوڑیاں کریں گلائے ہیر کھیڈ دی نال سہیلیاں دے
پیسنجھاں پائیکے سیاں دے نال جھوٹے ترنجن جوڑ دی وچ حویلیاں دے
ایسہ چغل جہان دا مگر لگا فقر جاندے ہو نال سہیلیاں دے
کدمی نال مداریاں بھنگ گھوٹے کدمی جا نچے نال چیلیاں دے
نہیں چوہڑے دا پت ہو سید گھوڑے ہون نہیں پتر لیلیاں دے
وارث شاہ فقیر بھی نہیں ہوندے پتر جٹاں پتے موچیاں تیلیاں دے

ماں ہیر دی تے لوک کرن چغلی مری ملکئے دھیسو خراب ہے نی
اسیں ماسیاں پھوپھیاں لج موسیاں ساڑا اندروں جیسو کباب ہے نی
شمس الدین قاضی نت کے مسلے شوخ دھیسو دا ویاہ ثواب ہے نی
چاک نال اکلیاں جان دھیاں ہویا مایپیاں دھروں جواب ہے نی
تیری دھی دا مغز ہے بیگماں دار وکھو چاک جیسوں پھرے نواب ہے نی
وارث شاہ منہ انگلیاں لوک کھستن دھیسو ملکی دی چج خراب ہے نی

کیدو آکھدا دھیسو ویاہ ملکی دھروئی رب دی من لے ڈائیں نی
اکے مار کے وڈھ کے کرس بیرے منه سر بھن چواں ساڑ سائیں نی
وکیھ دھیسو دے لاڑ کیہ دند کڈھیں بہت جھور سیں رنیں قصائیں نی
آکے بندھ کے بھوہرے چاگھتو نسب وانگ بھڑ ولے دے آئیں نی

غھے نال ملکی تپ لال ہوتی جھب دوڑتوں مشجے نائیں نی
سدلیاں ہیر نوں ڈھونڈ کے تے تیوں ماں سد بندی ہے ڈائیں نی
لکھڑ دنسے موہنے پاہنے فی شلتدیے یار دیئے واہنیں نی

وارث شاہ وانگوں کتے ڈب گئی گھر آیا پے دیئے نائیں نی

۹۴

ہیر آن کے آکھدی ہس کے تے انی جھات نی امڑیے میریے نی
تینوں ڈوہنگرے کھوہ وچ چابوڑاں کل پیو پچڑیے میریے نی
دھیو جوان جے کے دی بربی ہووے چپ کتیرے چانبریے نی
تینوں وڈا ادماد آء جائیا اے تیرے واسطے منس سیمڑیے نی
دھیو جوان نہ نکلے گھروں باہر لگن دست تل کھوہ نہ گیڑیے نی
وارث جیسوں دے ہون جے بھیں بھائی چاک چوبر نہ سیمڑیے نی

۹۵

تیرے ویر سلطان نوں خبر ہووے کرے فکر اوہ تیرے مکاونے دا
چوچک باپ دے راج نوں لیک لائیا کیما فایدہ ملپیاں تاونے دا
نک وڈھ کے کوڑماں گلیو ای ہویا فائدہ لاذ لڈاونے دا
راتیں چاک نوں چا جواب دیساں نہیں شوق اوں صیں چراونے دا
ارے آمنٹھیے لاه لے بھ کہیں کیما فایدہ کہیں پاؤنے دا
وارث شاہ میاں ایس چھوہری دا جیسو ہویا اے لنگ کٹاونے دا

۹۶

مالی رب نیں چاک گھر گھلیا سی تیرے ہون نصیب جے دھروں چنگے
ایو جیئے جے آدمی ہتھ آون سارو ملک ہی رب تھیں دعا منگے
جیہہڑے رب کیتے کم ہو رہے سانوں ماتوں کیوں غیب دے دے منگے
کل سیانیاں ملک نوں مت دلی تمع میریاں عشق نہ کرو ننگے
نہیں چھیڑیے رب دیاں عاشقل نوں جنمیں کپڑے خاک دے وچ رنگے
جنماں عشق دے معاملے سرس چائے وارث شاہ کے تھوں رہنے نگے

مکنی آکھدی چوچکا بنی او کھی سانوں ہیر دیاں مسیاں خوار کیتا
 طعنے دہن شریک تے لوک سارے چو طرفیوں خوار سنوار کیتا
 ویکھو لج سیالاں دی لاه شی نڈھی ہیر نیں چاک نوں یار کیتا
 جان میں مت دتی آگوں لڑن لگی لج لاه کے چشم نوں چار کیتا
 کڈھ چاک نوں کھوہ لے میں سبھے اسی چاک تھوں جیسو بیزار کیتا
 اکے دھیسو نوں چاگڑھے ڈوب کریئے رب جان کے ہے گنہگار کیتا
 جحب ویاہ دھیسو نوں کڈھ دیسوں سانوں ٹھٹھے ہے ایس مردار کیتا
 وارث شاہ سانوں ہیر خوار کیتا نیں رب صاحب سردار کیتا

چوچک آکھدا ملکے جمدی نوں گل گھٹ کے کاہ نہ ماریو ای
 گھٹھی اک دی گھول نہ دتیا ای اوہو اج صواب نتاریو ای
 ایہ ڈو گھڑے دھیسو نہ بوڑیا ای واہن روڑھ کے مول نہ ماریو ای
 وارث شاہ خدائے دا خوف کیتو قاروں وانگ نہ زیں نگھاریو ای

راتیں رانجھے نیں میں جان آن ڈھویاں چوچک سیال متھے وٹ پیا ای
 بھائی چھٹڈ میں انھ جاہ گھریں تیرا طور برآ نظر آیا ای
 سیالو کو بھائی ساؤے کم نہیں جائے اودھرے جدھروں آیا ای
 اسی ساتھ نہ رکھیا نڈھیاں دا دھیاں چارنیاں نہیں بنایا ای
 اتفق مواضع التھم وارث شاہ ایسہ دھروں فرمایا ای

ولو بسط اللہ الرزق العبادہ رج کھائیکے مستیاں چائیاں نیں
 کلوا والشربو ولا تسرفو نہیں مستیاں کرنیاں آیاں نیں

کھتوں چکن ایساں مشنڈیاں نوں نت کھانیاں ددھ ملائیں نیں
ومامن دابة فی الارض الاعلى اللہ رزقہ ایسہ آیت دھروں فرمائیاں نیں
رزق رب دیسی اسیں انھ چلے ایسہ لے سانبھ مجھیں گھر آئیاں نیں

۱۰۱

رانجھا سٹ کھونڈی اتوں لاہ بھورا چھڑ چلیا سب منگواڑ میاں
جیماں چورنوں کھرے دا کھڑک پینچے چھڑ چلدا سنہ دا پاڑ میاں
دل چالیا دیں تے ملک اتوں اسدے بھاؤ دا بولیا ہاڑ میاں
تیریاں کھولیاں تھوں نہیں نفع کوئی کھڑے کشیاں نوں کائی دھاڑ میاں
مینوں مجھیں دی کجھ پرواہ نہیں نڈھی پی سی ایسہ رہاڑ میاں
تیری دھیسو نوں اسیں کیہ جانے ہاں تینوں آنوندی نظر پھاڑ میاں
تیریاں مجھیں دے کارن رات اوھی بھرا بھن داقر دے جھاڑ میاں
منگوں مگر میرے سحو آؤندی ای مجھیں آپنیاں مر جی تاڑ میاں
گھٹ بھویں چرائیاں ماہیاں دیاں سی کیتا ای کوئی کراڑ میاں
صیعیں چار دیاں نوں گزرے برس باراں اج انھیا اندر دل ساڑ میاں
دھیسو کھتری دی رہی کھتری تے لیکھا گیا ہے ہو پھاڑ میاں
تیری دھیسو تیرے گھر رہی بیٹھی جھاڑ مفت دا لیا ہی جھاڑ میاں
ہٹ بھری تھکنی نوں سانبھ لیںو کڈھ چھڈیو نگ کراڑ میاں
وارث شاہ آگوں پوری ناہ پیا چکھوں آیا ساں پڑتھیں پاڑ میاں

۱۰۲

مجھیں چرن نہ باجھ رنجھیڑے دے ماہی ہور سمجھے جھکھے مار رہے
کائی گھس جائے کائی ڈب جائے کائی شینہ پاڑے کائی پار رہے
سیاں پکڑ تھیار تے ہور کماں مگر گ کے کھولیاں چار رہے
وارث شاہ چوچک چکھوں تاؤنا ای منگوتاں چرے اسیں بار رہے

ماں چاک تراہیا بابے ایس گل اتے بہت خوشی ہونی
رب اوس نوں رزق ہے دین ہارا کوئی اوس دے رب نہ کی ہونی
میں پھر خراب وچ نیایاں دے اندر کھوپیاں دے چھسوچھی ہونی
وارث شاہ اولاد نہ مال رہی جسد احتہا اوہ تاں دکھی ہونی

ملکی گل سناؤں دی چوچکے نوں لوک بہت دیندے بد دعا میاں
باراں برس میں اوس چاریاں نیں نہیں کیتی سوچوں چرا میاں
حق کھوہ کے چاہ جواب دتا میں چھٹہ کے گھر ان نوں جا میاں
پیریں لگ کے جانے منا اوسنؤں آہ فقر دی بری پے جا میاں
وارث شاہ فقیر نیں چپ کیتی اوہدی چپ ہی دیک لڑھا میاں

چوچک آکھیا جا منا اوسنؤں ویاہ تیک تل میں چرا لیئے
جدوں ہیر ڈولی ٹھکھ نور دیئے رس پوے جواب تل چاویئے
سادی دھی دا ٹھکھ نہ لاه لیندا سبھا نسل نکور کرا لیئے
وارث شاہ اسیں جست سدا کھونے جھکا فدا انتھے کہ لایئے

ملکی جاویئرے وچ پچھدی ہے جیہڑا ویڑا سی بھائیاں سانویاں دا
ساؤے ماں دی خبر ہے کتے اڑیو کدھر ماریا گیا پچھوں تاویاں دا
ذرا ہیر کڑی اونسون سددی ہے رنگ دھو دیوے پنگ دے پاویاں دا
رانجھا بولیا ستھروں بھن آکر ایسہ پیا سردار نتماویاں دا
سر پئے صفا کر ہو رہیا جیس بانکا میاں باویاں باویاں دا
وارث شاہ جیسوں پورنوں ملے واہ اونھے ساد بھرے ماریا باؤیاں

ملکی آحمدی لڑیوں جے نال چوچک کوئی خن نہ جیسو تے لیاوناں ایں
کیما ملپیاں پڑاں لڑن ہوندا سل کھشنال تے اسلاں کھاوناں ایں
چھرمال دے نال میں گھول کھتی شام شام راتیں گھر آوناں ایں
تو نئیں چوئیکے دوھہ جماوناں ای تو ہیں ہیر دا پلمنگ وچھاوناں ایں
کڑی کل دی تیرے توں رس پی توں ہیں اوں نوں مناوناں ایں
منگومال سیال تے ہیر تیری نالے گھورناں تے نالے کھاوناں ایں
تیرے ناؤں توں ہیر قربان کیتی منگو سانبھے ے چار لیاوناں ایں
منگو چھیز کے جھل دج میاں وارث سل تخت بزارے نوں جاوناں ایں

رانجھا آحمدا ہیر نوں ماں تیری سانوں پھیر مژ رات دی چمزی ہے
میاں من لے اوسدے آکھنے نوں تیری ہیر پیاری دی امزی ہے
کیہ جانیئے اوٹھ کس کڑی بھی ابے ویاہ دی وتحہ بھی لمڑی ہے
وارث شاہ ایں عشق دے دج دچوں کے پلے نہ بدھڑی دمڑی ہے

رانجھا ہیر دی ماں دے لگ آکھے چھیز مجھیاں جھل نوں آؤندा ہے
منگو واڑ دتا وچ جھانگڑے دے آپ نھائیکے رب دھیاوندا ہے
ہیر ستواں دا مگر گھول چھنال ویکھو رزق رجھیسخے دا آؤندा ہے
پنجاں پیراں دی آمدن ترت ہوئی رانجھا ویکھے کے خوشی کراوندا ہے
رانجھا ہیر دونویں ہتھے بنھ کھڑے حکم صاحباں دا فرماؤندے ہے

بچہ دونہاں نے رب نوں یاد کرنال نئیں عشق نوں مہناں لاوں نائیں
اٹھے پھر خدا نیدی یا انور تاں ذکر تے خیر کمانوں نائیں

وارث شاہ پنجاں پیراں حکم کیتا بچہ عشق نوں نہیں ڈولائے نامیں

۱۱

ہیروت کے بیلیوں گھریں آئی مار بپ قاضی سدایاؤں دے نہیں
دونوں آپ بیٹھے اتے وچ قاضی اتے سامنے ہیر بہاؤں دے نہیں
بچہ ہیر تینوں اسیں مت دیندے مشتمی زیان دے نال سمجھاؤں دے نہیں
چاک چوبراں نال نہ گل کیجے ایسے محنت کیڑے تھاؤں دے نہیں
چرخہ ڈاہ کے اپنے گھریں مسے سکھڑ گاؤں کے جی پر چاؤں دے نہیں
لال چرکھڑا ڈاہ کے چھوپ پائیے کیجے سوہنے گیت جھناوں دے نہیں
نیوں نظر حیا دے نال ربیعے تینوں بھے سیانے فرماؤں دے نہیں
چوچک سیال ہوری ہیرے جانی ہیں سردار تے چینچ گراوں دے نہیں
شرم مایاں دی ول دھیان کریے شاندار ایسے بٹ سداوں دے نہیں
باہر پھرن نہ سوہندا جیساں نوں اج کل لائی گھر آؤں دے نہیں
اتھے دیاہ دے وڈے سامان ہوئے کھیڑے پنے بنا بناؤں دے نہیں
وارث شاہ میاں چند روز اندر کھیڑے جوڑ کے چنے لے آؤں دے نہیں

۱۲

ہیر آکھدی بابلا عملیاں توں نہیں عمل ہشیا جامیاں
جیہڑیاں واڈیاں عادتاں جاہن نہیں راخچے چاک توں رہیا نہ جامیاں
شیئہ چترے رہن نہ ماس باہمھوں جھٹ نال اوہ رزق کما میاں
ایہ رضا تقدیر ہو رہی وارد کون ہوونی دے ہشا میاں
 DAG انب دی رسدا لئے نہیں DAG عشق دا بھی نہیں جامیاں
ہور بھ گلاں منظور ہویاں راخچے چاک تھوں رہیا نہ جامیاں

۱۳

ایہدھے وڈھ لڑکے کھوہ چوندیاں نوں گل گھٹ کے ڈوہنگڑے بوڑ رنیں
Academy of the Punjab in North America: <http://www.apnaorg.com>

سر بھتن سو نال مدھانیاں دے ڈھوئی کھڑے اتال نال توڑ رنیں
ایسہ حا داتری نال چا ڈھڈہ پاڑو سوا اکھیاں دے وچ پوڑ رنیں
وارث چاک تھوں ایسہ نہ مڑے مولے اسیں رہے بھیرڑا ہوڑ رنیں

۱۱۴

سیر بیٹیاں دے چا جدا کردے جدوں غصیاں تے بپ آؤں دے نیں
سر وڈھ کے نیں وچ روڑھ دیندے ماں کاؤں کتے بلی کھاؤں دے نیں
سی جام جلائی نے روڑھ دتی کئی ڈوم ڈھاؤی پنے گاؤں دے نیں
اولاد جیہڑی کئے نہ لگے بپ اوس نوں ترت مکاؤں دے نیں
جدوں قرتے آؤں دے بپ ظالم بخہ بیٹیاں بھوہرے پاؤں دے نیں
وارث شاہ بجے ماریئے بداں تائیں دینے خون نہ تنہل دے آؤں دے نیں

۱۱۵

جنہاں بیٹیاں ماریاں روز قیامت سر تنہل دے وڈا گناہ میاں
ملن کھانیاں تنہاں پھاڑ کر کے جیکوں ماریاں بجے تویں کھاہ میاں
کئے مال تے بپ دے اسال منیں گل پلوڑاتے منہ گھاہ میاں
اک چاک دی گل نہ کرو مولے اوس دا ہیر دے نال نباہ میاں

۱۱۶

سلطان بھائی آیا ہیر سند اآکھے ماں نوں دھیسو نوں تاز اماں
اسال پھیسر بجے باہر ایسہ ڈئھیا ای شاں ایس نوں جان تھیں مار اماں
تیئے آکھیاں ستر بجے نہیں پھیسران ایس دی دھون تلوار اماں
چاک وڑے ناہیں ساڑے وچ ویزے نہیں ذکرے کراں گا چار اماں
بجے دھیسو نہ حکم وچ رکھیا ای بھ ساز شاں گھر بار اماں
وارث شاہ جیہڑی دھیسو بری بودے روڑھ دیئے سمندروں پار اماں

اَھیں لگیاں مژن نہ دیر میرے بیبا وار گھٹی بلماریاں وے
ویسین پئے دریا نہ کدی مژ دے وڈے لاربے زور زاریاں وے
لہو کنکروں نکلے نہیں بھلائی جتھے لگیاں تیز کثاریاں وے
لگئے دست اک وار نہ بند یکھن وید لکھدے ویدگیاں ساریاں وے
سردتیاں باجھ نہ عشق پکے ایسے نہیں سکھالیاں یاریاں وے
وارث شاہ میاں بھائی ورجدے نہیں وکھو عشق بنایاں خواریاں وے

قاضی آکھیا خوف خدا ایدا کر مانپے ضد چڑھے چا مارنی گے^۱
تیری کیاڑیوں جیسھ کڈھا شمن مارے شرم دے خون گندرانی گے^۲
جس وقت دتا اسال چا فتوی اوں وقت ہی نار اتارنی گے^۳
ماں آکھدی لوڑھ خدا ایدا جی تکھے شوخ دیدے وکھو پازنی گے^۴

پنجاں پیراں نوں راجھے نے یاد کیتا جدول ہیر سنیرا گھلیا ای
ماں بپ قاضی بھے گرد ہوئے گلہ سبھناں دا اسال جھلیا ای
پنجاں پیراں اگے ہتھ جوڑ کھڑا نیر روندیاں مول نہ ٹھلیا ای
بچہ کون مصیبتاں پیش آئیاں وچوں جیو ساڑا تھر تھلیا ای
میری ہیر نوں دیر حیران کیتا قاضی بپ تے ماں پتھلیا ای
مد کرو خدا ایدے واسطے تے میرا عشق خراب ہو چلیا ای
بہت پیار دلاسرے نال پیراں میں راجھے دا جیسو تسلیا ای
تیری ہیر دی مد میاں راجھا مخدوم جہانیاں گھلیا ای
دو تن سد سالکھاں ونجھل دے ساؤے گانونے تے جیو چلیا ای
وارث شاہ اگے جٹ گھنوا اے وکھو راگ سن کے جیو ہلیا ای

شوق نال و جائیکے ونجھل نوں چنجاں پیراں اگے کھڑا گاؤں دا اے
 کدی او دھوتے کاہن دے بشن پتے کدی ماجھ پہاڑی دی لاؤں دا اے
 کدی ڈھول تے ماروں چھوہ دیندا کدی بو بناں چاء سناوں دا اے
 ملکی نال جالایاں خوب گانوں وچ چھوری دی کلی لاؤں دا اے
 کدی سوہنی تے مینواں والے نال شوق دے سد سناوں دا اے
 کدی دھرتیاں نال کبت چھوہے کدی سو بلے نال رلاوں دا اے
 سارنگ نال تلنگ شانیاندے راگ سوہے دا بھوگ چاء پاؤں دا اے
 سورنگ گوجریاں پوری للت بھیرو دیپک راگ دی زیل وجاؤں دا اے
 ٹوڈی میگھ ملہار تے کوندھنا سری چت سرے بھی نال لاؤں دا اے
 مال سری تے پرج بن راگ بولے نال مالوا وچ وجاؤں والے
 کداراتی بھاگڑا راگ مارو نالے کاہنڑے دے سرلاوں دا اے
 کلیان دے نال ماکنس بولے اتے منگلا چا سناوں دا اے
 بھیرو نال پلاسیاں حیم بولے نت راگ دی زیل وجاؤں دا اے
 بروانال پہاڑ جھنجھوٹیاں دے ہورنال آسا کھڑا گاؤں دا اے
 بولے راگ بستہ ہندوں گوپی مارو نیں دیاں سراں لاؤں دا اے
 پلاسی نال تلاسیاں تھانس کے تے وارث شاہ نوں کھڑا سناوں دا اے

رضی ہو چنجاں پیراں حکم کیتا بچہ منگ لے دعا جو منگنی ہے
 ابے ہیر جئی مینوں بخش انھو رنگن شوق دے مال اوہ رنگنی ہے
 مینوں کرو منگ بھوت لاؤ بچہ اوہ بھی تیری ملنگنی ہے
 جیسے نال رلے تیسے ہو جائیے ننگاں نال رلیئے سو بھی ننگنی ہے
 وارث شاہ نہ سویں نہ چھٹ جائیں گھر مایاں دے نہیں لٹکنی ہے

رانجھے پیراں نوں بہت خوشحال کیتا دعا دیا نے جاہ ہیری تیری
تیرے سبھ مقصود ہو رہے حاصل مدد ہو گئے پنجھے پیر تیری
جاہ گونج توں وچ منگواڑ بیٹھا بخش لئی ہے سبھ تقدیر تیری
وارث شاہ میاں پیراں کاملاں نے کر چھڈی ہے نیک تدیر تیری

۱۲۳

رانجھے آکھیا آوکھاں بیٹھے ہیرے کوئی خوب تدیر بنائیے نی
تیرے ماں تے باپ دلگیر ہندے کویں انہاں تھوں بات چھپائیے نی
مٹھی نائن سد کے بات کیتی جے توں کسیں تیرے گھر آئیے نی
میں سیالاں دے دیئڑے وزار نئیں ساتھے ہیر نوں نت پہنچائیے نی
دینہ رات تیرے گھر میل ساؤ ساؤ سریں احسان چڑھائیے نی
ہیر پنج براں ہتھ دیاں نیں جویں مٹھیے، ذول پکائیے نی
کڑیاں نال نہ کھولناں بھیت تاں سبھا جیسو دے وچ لکائیے نی
وارث شاہ چھپائیے خلق کویوں بھاویں اپناں ہی گڑ کھائیے نی

۱۲۴

بھلھے کوں جتھے منگو بیٹھ دا سی اوتحے کوں نیسی گھر نایاں دا
مٹھی نائن گھراں دی فضمنی سی نائی کم کر دے پھرن سائیاں دا
گھر نایاں دے حکم رانجھنے دا جویں ساہورے حکم جوائیاں دا
چان بھان مٹھی پھرن والیاں دی بارا کھدا لیف تھائیاں دا
مٹھی یج وچھائیکے پھل پورے اتے آؤں دا قدم خدائیاں دا
دونوں ہیر رانجھا راتیں کن موجاں کھڑیاں کھا مجھیں سرسائیاں دا
گھڑی رات رہندی گھریں ہیر جائے رانجھا بھاء پچھدا پھرے دھائیاں دا
آپو آپنے کار وچ جا رجھن ہوا پھرے نہ دیکھ دے نایاں دا

دیہنہ ہووے دوپر تاں آوے رانجھا اتے اوہ ہڑوں ہیر بھی آؤں دی ہے
 ایسہ میں لیا بہاؤں دا اے اوہ نال سہیلیاں لیاؤں دی ہے
 اوہ ونجھل نال سروو کروا ایسہ نال سہیلیاں گاؤں دی ہے
 کائی زلف نچوڑ دی رانجھنے تے کائی آن گلے نال لاوں دی ہے
 کائی چمزی لک نوں مشک بوری کائی مکھ نوں مکھ چھوہاؤں دی ہے
 کائی میریاں آگھ کے بھج جاندی مگر پوے تاں ٹیاں لاوں دی ہے
 کائی آگھ دی ماہیا ماہیا وے تیری مجھ کئی کٹا جاؤں دی ہے
 کائی مائے دیاں خربوزیاں نوں کوڑے بکھے چاء بناؤں دی ہے
 کائی آکھدی ایڈی آ رانجھیاوے، مار بادلی پارنوں دھاؤں دی ہے
 مردے تاریاں ترن جھال پے کے کوئی نوں نسل روڑھی آؤں دی ہے
 کتے تاریاں ترن چوا کر کے اک چھال گڑم دی لاوں دی ہے
 اک شرط بدھی ٹھی مار جائے تے پتل دی مژدی لیاؤں دی ہے
 اک پین تے قاز چترانگ ہو کے سرخاب تے کونج بن آؤں دی ہے
 اک ڈھینگ بنیں اک پین بگلا اک کلکلا ہو وکھاؤں دی ہے
 اک وانگ گوہیاں سنگھہ ڈے اک آوت وانگ بلاوں دی ہے
 اک اوکت بولدی ٹیمسری ہو اک سنگھہ جلکاؤلی آؤں دی ہے
 اک لدھر ہوئیکے کڑکڑاوے اک ہو سنار شوکاؤں دی ہے
 اک دیہنہ پسیلیاں ہو بلحن مشک وانگروں اور پھوکاؤں دی ہے
 ہیر ترے چو طرف ہی رانجھنے دے موری مچھلی بن جن آؤں دی ہے
 آپ بنیں مچھلی نال چاوزاں دے نیں رانجھے نوں کرل بناؤں دی ہے
 ایس تخت ہزارے دے ڈنبرے نوں رنگ رنگ دیاں جالیاں پاؤں دی ہے
 وارث شاہ جئی ناز نیاز کر کے نت یاردا جیسو پر چاؤں دی ہے

کیدو آکھدا ملکے بھیڑیئے نی تیری دھیئو وڈا چچر چایا ای
 جانسیں تے چاک دے نال گھنڈی ایس ملک دا ارتھ گویا ای
 ماں بپ قاضی سمجھے ہار تھکے ایس اک نہ جیئو تے لایا ای
 منه گھٹ رہے وال پٹ رہے لنگ کٹ رہے مینوں تایا ای
 جنگ جٹ رہے جھاتا پٹ رہے انت ہٹ رہے غیب چایا ای
 لٹ پٹ رہے اٹ ہٹ رہے تیس جٹ رہے لٹکایا ای
 متیں دے رہے پیر سیوں رہے پیریں پے رہے لوڑھا آیا ای
 وارث شاہ میاں سے معاملے نوں لئے رچھ نہیں موز جگایا ای

۱۲۷

ملکی آکھدی سدتؤں ہیرتاں میں جھب ہو توں اولیا نائیا وے
 کھیڈن گئی منه سوچلے گھروں نکل نمیں شام ہوئی نہیں آئیا وے
 الفو موچیا موجماں واگیا دے دھدھی ماچھیا بھج توں بھائیا وے
 وارث شاہ ماہی ہیر نہیں آئی موجہ منگواندھ لھریں آئیا وے

۱۲۸

جنکڑ ڈوم تے فتو کلاں دوڑے بیلا چوہڑاتے جھنڈے چاک میاں
 جاہیر اگے دھم کھتیا نہیں بچہ کیسی اڈائی آخاک میاں
 تیری ماں تیرے اتے بہت غصے جانوں ماری یوچک بپ میاں
 رانجھا جاہ تیری سر آن بنیاں نالے آکھدے ماریئے چاک میاں
 سیال گھیرنگر پون کد تینوں گنیں آپ نوں بہت چاناک میاں
 طوطا انب دی ڈال تے کرے موجاں تے گھیلدا پوس پیاک میاں
 اج سیالاں نے چلھیں نہ اگ کھتی سارو کوڑماں بہت غناک میاں
 وارث شاہ بیتم دے مارنیں نوں سبھا چڑی جھنڈاں دی دھاک میاں

ہیر ماں نوں آن سلام کیتا ماں آکھدی آنی نہیے نی
پرولئے گولئے بے حیائے نہ وئیے تے گل پھریے نی
ادھلا گے، ٹوٹینیں، تت کرمیں، نی چھیل چھیدریے چھاپے چھریے نی
غولہ رکھنے ازبے تے مال زاویے نی غصے ماریے زہر دیے زہریے نی
توں اکانیکے ساڑکے لوزہ دنگ گھڑوں گی نال مطیے نی
آ آکھنی ہوں نل جا ادھل مر راجھے دے نال دیے مریے نی
سماں نال رہیں دنیہ رات کھیندی آٹلیں نی کتے وہڑیے نی
اج رات تینوں مجنوں واہ ڈوباں تیری ساعت آوندی قبریے نی
وارث شاہ تینوں کپڑ دھڑی ہوئی ویکھیں نیل ڈانش اتے لہریے نی

۱۳۰

اماں چاک بیلے اسیں پینگھ چینگھل کیسے غیب دے طو طینے بولنی ایں
آندا بہت ملوک منہ جھوٹی دا ایڈا جھوٹھ پہاڑ کیوں توں توں ایں
شعلہ نال گاب تیار کیتا وچ پیاز کیوں جھوٹھدا گھولنی ایں
گداس کے دی نہیں چرا آندی دالی ہونیکے غیب کیوں بولنی ایں
ان غیاں نوں چاء سنایا ای موئے ناگ دانگوں وس گھولنی ایں
وارث شاہ گناہ کیہ اسان کیتا ایڈے غیب دے توں توں توں ایں

۱۳۱

سرے لیکھ ساڑے لج پئی تینوں وڈھی سوہنی دھی نوں لیک لگی
نت کریں توبہ نت کریں یاری نت کریں پکھنڈتے وڈی ٹھنگی
اسیں منع کر رہے ہل مڑیں نامیں تیوں کے فقیر دی کسی وگی
وارث شاہ ایسہ کھنڈتے دوھ کھاندی ماری بھاک دی کنی جے ہو گی

اماں بس کر گالیاں دیسہ ناہیں گالیاں دتیاں وڈڑا پاپ آوے
بنی دبھ دی پُنھی بہت بری وھیاں ماریاں وڈا سراپ آوے
لے جائیں بھیا پُنھی نوں کوئی غیب دا سول کہ تاپ آوے
وارث شاہ نہ مزاں رجھیشڑے توں بھاویں باپ دے باپ دا باپ آوے

۱۳۳

کیدو آئیکے آکھدا سوہرو اوستھوں کون چنگا مت دیسا او
میں موبیل تے نال سیال منھے اج کل وگاڑ کریسا او
ایسہ نت دا پیار نہ جائے خالی پنج گڑوا پاس نہ دیسا او
ستھوں مار سیالاں نیں گل ٹالی پر ہاں جھٹڑ جھیرا ایسہ مھیسا او
رگ اک ووھیک ہے لگکیاں دی کرت گھن فرنج ملکھیسا او

۱۳۴

کوئی روزنوں ملک مشہور ہو سی چوری یاری جے عیب کواریاں نوں
جنہاں پان ہے نچنے کدنے دی رکھے کون رناں ہریاریاں نوں
ایس پا بھلاوڑا ٹھگ لیتے کم پسخی بہت خواریاں نوں
جدوں چاک اووھاں لیجاگ نذھی مدوں جھورسو بازیاں ہاریاں نوں
وارث شاہ میاں جنہاں لایاں نیں سوئی جان دے واریاں یاریاں نوں

۱۳۵

قصہ ہیر نوں ترت سہیلیاں نے جاکن دے وچ سنایا ای
تینوں مہناں چاک دا دے کیدو اوس پر ہے وچ شور مچایا ای
وانگ ڈھول حرام شیطان دے جیوں ڈگا وچ بازار دے لایا ای
اہ گل جے جائی اج خالی تین ہیر کیوں ناؤں سدا یا ای
کر جھٹنی ایس دے مل ایسی نے ولیں جو کیتڑا پایا ای

وارث شاہ اپرادھنال رہن جڑیاں لئے رچھ نیں معاملہ چایا ای

۱۳۶

ہیر آکھیا واڑ کے بھلھے اندر گل پا رسا منه گھٹ کھتو
لے کے سکتے تے کڈھن ماقھیاں دے دھڑا دھڑ ہی مار کے کٹ گھتو
نگوں پکڑ کے لک وچ پاء جبھی کے ٹویڑے دے وچ سٹ گھتو
مارائیں نوں لائیکے اگ جھنگی ساز بال کے چیز بھ لٹ گھتو
وارث شاہ میار داڑھی بھڑدی دا جو کو وال دے سبھو پنا گھتو

۱۳۷

سیاں نال رل کے ہیر متا کیتا کھنڈ پھٹ کے گلیاں لمیاں نیں
کیدو آن وڑیا جدوں بھلھے اندر خبران ترت ہی ہیر تے گھلیاں نیں
بسمیں پکڑ کاتیاں وانگ شاہ پریاں غصہ کھائیکے ساریاں چلیاں نیں
کیدو گھیر جیوں گدھا گھمیار پکڑے لاه سلیاں پکڑ پتھلیاں نیں
گھاڑ گھڑن ٹھھیار جنوں پون دھمکاں دھائیں چھڑدیاں مہلیاں چلیاں نیں

۱۳۸

گل پائیکے سلیاں لاه نوپی پاڑ جلیاں سگھ نوں گھیو نیں
بھن دور تے سکتے چھڑن لئیں روڑھ وچ کھل دے سیو نیں
چنچھوڑ سر توڑ کے گھٹ مہدا لانگڑ پاڑ کے دھڑا دھڑ گھیو نیں
وارث شاہ داڑھی پی پاڑ لانگڑ ایسہ اکھڑا ہی چاء گھتیو نیں

۱۳۹

اک مار لتا دوئی اماء چھمک تری نال چٹائیاں مار دی اے
کوئی اٹ وٹا جتی ڈھیم پتھر کوئی پکڑ کے دھون بھوئیں مار دی اے
کوئی پٹ داڑھی دبر وچ دیندی کوئی ڈندکا وچ گزار دی اے
چور ماری دا ویکھنے چلو ساہدو وارت شاہ ایسہ ضبط سرکار دی اے

پاڑ چنیاں سہناں کر تیاں نوں چک وڈھ کے چیکدا چور وانگوں
وتے پھرن پروار جیسوں چن دوالے گرد پایلاں پاؤں دیاں مور وانگوں
شاہوکار دا مال جیسوں وچ کوٹاں دوالے چونکیاں پھرن لاہور وانگوں
وارث شاہ انگیاریاں بھکھدیاں نی اوہدی پریت ہے چند چکور وانگوں

۱۳۱

اوہ پھاث کے کٹ پچکور کیتا سالیں لائیکے پائیاں دھائیاں نیں
ہتھیں بال موائزے کاہ کانے وڈے بھانڈر بال لے آیاں نیں
جھلکی ساز کے بھانڈرے بھن سارے سکڑ کتیاں چاء بھجاںیاں نیں
جل پاڑ کے ساز کے فتح پالی لگیاں ہیر نوں ملن وہھائیاں نیں
فوجاں شاہ دیاں وارثا مار ستمہ ا مر پھیر لاہور نوں آیاں نیں

۱۳۲

کیدو لتھڑے پتھڑے خون وہندے کو کے باہوڑی تے فرباد میاں
مینوں مار کے ہیر نے چور کیتا ہتھپنجو پنڈ دیو دیو کھاں داد میاں
کفنی پاڑ بادشاہ تے جاکوکاں میں تاں پٹ شل بنیاد میاں
میں تاں بولنوں ماریا چ پچھے شیرس ماریا جیویں فرباد میاں
چلو جھلکریئے بیٹھ کے پاس قاضی ایسہ گل نہ جائے بر باد میاں
وارث احمقان نوں بناں پھاث کھادے نہیں آؤں دا عشق دا سواو میاں

۱۳۳

پوچک آکھیا نگیاں جاہ ساتھوں تینوں دل بے جھڑیاں جیہیاں ۱۔
سردار جیں چوراں اپکیاں دا سوباں جیئنا جیں ساہوں پیاں دا ۲۔
تینوں ویر بے ناں ایانیاں دے اتے ول بے جب وریہیاں ۳۔
آپ چھیر کے پچھوں دی پھریں اوندا ایسوں بیچ بے ماہوں بھیزیاں ۴۔

دارث شاہ ابلیس دئی شکل کیدو ایسو مول ہے سب بکھیریاں دا

۱۳۴

مینوں مار کے اودھلاں منج کیتا جھگی لاءِ موائزے ساڑیا نیں
دور بھنکے کٹکے ساڑ میرے پیوند جلیاں پھول کے پازیا نیں
لکڑ کتیاں بھنگ افیم لئی میری یانوںی چاءِ اجائزیا نیں
دھڑ ویل دھائزے مار ملک لش میرا دیس لیا اینساں لاڑھیا نیں

۱۳۵

جو ٹھیاں پھیاں چعلیاں میل کے تے گھرو گھری توں لو تیاں لانوناں ہیں
پیو پڑاں توں یار یار کولوں مانواں دھیاں نوں پاڑ دکھاوناں ہیں
تینوں بان ہے برا کماونے دی اینویں نکراں پیا لڑاوناں ہیں
پہاں جاجھا پچھا چھڈ ساڑا اینویں کاسنوں پیا کھپاوناں ہیں

۱۳۶

دھروئی رب دی نیاؤں کماو چنپخو بھرے دیس وچ پھائیا کشیا ہاں
مرشد خشیا سی ٹھوٹھا بھینیا نیں دھروں جزاں تھیں لائیکے پیاں ہاں
میں ماریا دیکھدے ملک سارے دھرو کرنگ موئے وانگ سیا ہاں
ہڈ گوڈڑے بھن کے چور کیتے اڑی دار گدوں وانگ کشیا ہاں
دارث شاہ میاں وڈا غصب ہویا رو روئیکے بہت سکھیا ہاں

۱۳۶

کڑیاں سد کے پیچھاں نے پچھ کیتی لنگاں کاس تھوں ڈھاہ کے ماریا ہے
اینوں باعچھ تقصیر گناہ ماریا اکے کوئی گناہ نتاریا ہے
حال حال کرے پر ہے وچ بیٹھا ایڈا قرتے خون گزاریا ہے
کوئ کوئ تقصیر فقیر اندر پھڑے چور وانگوں گھٹ ماریا ہے
جھگی ساڑ کے مار کے بھن بھانڈے ایس فقر نوں مار اتاریا ہے

وارث شاہ میاں پچھو لڑکیاں نوں اگ لاء فقیر کیوں سازیا جے

۱۳۸

منہ انگلیاں گھت کے کمن سمجھے کارے کرن تھیں ایسہ نال سنگداۓ
ساڈیاں ممیاں ٹوہنڈا توڑ گلھاں پچھوں ہوئیکے سخناں سنگداۓ
سانوں کشیاں کرے تے آپ پچھوں ساہن ہوئیکے ٹپ دا رنگداۓ
نالے بخ کے جوگ نوں جوہ دیندا گتاں بخ کے کھج دا سنگداۓ
تیڑوں لاد گھائی دوالے پھرے بھوندا بھوں بھوں موڈاتے نالے رنگداۓ
وارث شاہ اجاز وچ جائیکے تے پھل کناں اساؤیاں سنگداۓ

۱۳۹

اوہ آکھدا مار گوا دتا ہڈ گوڑے بھن کے چور کیتے
جمگی ساڑ بھانڈے بھن کھوہ داڑھی لاد بھاگ پئے پٹ دور کیتے
منگوں پکڑ گھیٹ کے وچ کھائی لتاں مار کے خلق حضور کیتے
وارث شاہ گناہ تھوں پکڑ کافر ہڈپیر ملاںکاں چور کیتے

۱۴۰

وار گھتیاں کون بلا کتا درکار کے پرہاں نہ مار دے ہو
اسل بھیڑے پیاں ہتھ لایا تیس ایتنی گل نہ سار دے ہو
پھر پیہجیاں مکریاں ٹھکریاں نوں منہ لائیکے چاء وگاڑ دے ہو
مشھی مشھی ہاں ایڈا پرادھ پوندا وھیاں سد کے پرہے وچ مار دے ہو
ایسہ چج مشنڈڑا اسیں کڑیاں ابجے چج تے جھوٹھ نتار دے ہو
پرش ہوئیکے نڈھیاں نال گھلدا تیس گل کیہ چانکھار دے ہو
وارث شاہ میاں مرد سدا جھوٹھے رناں چیاں چج کیہ تار دے ہو

۱۴۱

کیدو باہوڑی تے فریاد کوکے دھیاں والیو کرونياؤں میاں

میرا ہست پاری والیا اے کول ویکھدا پنڈگراوں میاں
میرا بھنگ افیم تے پوست سڑا ہور نعمتیں دا کیما ناؤں میاں
میری تسل دے نال نہ ساہنچھ کوئی پن فکڑے پنڈ دے کھاؤں میاں
ٹوٹے باغ اجائز دے میویاں دے اتے پچھا لیاؤں دے کاؤں میاں
وارث شاہ میاں وڈے مال لئے کیہڑے کیہڑے والیا میں ناؤں میاں

۱۵۲

پیسچاں کیدو نوں آکھیاں صبر کر توں ٹینوں ماریا نیں جھکھے ماریا نیں
ہائے بائے فقیر تے قر ہویا کوئی وڈا ہی خون گزاریا نیں
بہت دے دلاسردا پو بنچھ آکھیں کیدو لئنگے نوں ٹھگ کے ٹھاریا نیں
کیدو آکھیا دھیاں دے ول ہو کے ویکھو دین ایمان نگھاریا نیں
وارث اندھ راجا تے بیداو نگری جھوٹھا دے دلاسردا ماریا نیں

۱۵۳

چوچک آکھیا آکھیں ویکھاں مینوں منڈی لاه شاں منڈے منڈیاں دی
اگے دیاں تراہ میں ترت ماہی ساڑے دلیں نہ تھاؤں ہے گندیاں دی
سرداہیاں چھک کے الکھ لاہاں اسیں بھ نہ پرہے ہاں نڈیاں دی
کیدو آکھیا ویکھ پھڑاوناں ہاں بھلا ماوں کیہڑی اینہیاں لندیاں دی
آکھیں دیکھ کے پھیر جے ناہ مارو تدوں جانساں پرہے دو بندیاں دی
ایس ہیر دے برچھے دی بھنگ لیساں سہلی وشاں چاک دے جندیاں دی
وارث شاہ میاں اتھے کھیڈ پونڈی ویکھو بڈھیاں دی اتے منڈیاں دی

۱۵۴

کیدو آکھیا جیسو تدبیر کر کے ایسہ جوہ وچ جانیکے کھیڈ دے نی
میرے آکھیاں دھیاں نوں ناہ مارن پنڈکون مارے خون بھیڈ دے نی
چھن تند کے جنگلے درج آیا ایسہ دیکھ کلتے ایس ڈھیڈ دے نی

وارث شاہ پرائیاں جھلکیاں نوں اگ لانگے ہوری سینڈ دے دی

۱۵۵

وڈی ہوئی اجیہہڑتیں جا چھپیا پوہ ماگھ کتا وچ کنوں دے
ہویا چھاہ ویلا مدوں وچ بیلے پھر آن یئی سی پنوں دے
بوٹا بھن کے رانچھے دے ہتھ ملیا ڈھیر آگے اتے چنوں دے
بیلا لال ہی لال پکار داسی کیدو پے رہیا وانگ کنوں دے

۱۵۶

جدوں لال کچوری نوں کھیڈ سیاں سمجھے گھرو گھری اٹھ چلیاں نیں
رانچھا ہیر نیارڑے ہو ستے کندھاں ندی دیاں میں نے ملیاں نیں
پتے وکیھ کے دوہاں اکٹھیاں نوں ننگاں لانگے دیاں تیز ہو چلیاں نیں
پرے وچ کیدو جاء پگ ماری چلو وکیھ لو گلاں اولیاں نیں

۱۵۷

پرھے وچ بے عزتی گل ہوئی چوہبھ وچ کلیجے دے چسکدی اے
بے شرم ہے ٹپ کے سرے چڑھدا بھلے آدمی دی جان دھسکدی اے
چوچک گھوڑے تے ترت اسوار ہویا ہتھ سانگ جیسوں بجلی کسکدی اے
سب گھوڑے دے کاڑی کاڑ وجہن ہیر سن دیاں رانچھے تھوں کسکدی اے
اٹھ رانچھیا بابل آؤں دا ای نالے گل کر دی نالے ڈسکدی اے
میسوں چھڈ سہیلیاں نس گیں مکر نال ہوی پھسکدی اے
وارث شاہ جیسوں مورچے بینچھے بلی ساہ گھٹ جاندی نہیں کسکدی اے

۱۵۸

مر وکیھ کے دونہاں اکھیاں نوں غصہ کھائیکے ہویا رت ونا
ایسہ وکیھ نگھار خداۓ دا جی بیلے وچ اکھیاں پھرمن رنا
اکھیں نیویاں رکھ کے نھلک پلی ہیر چھو وچ مارے تھلی چھنائی

چوچک آکھیا رکھ توں جمع خاطر تیرے سوئیاں نال میں لنگ بھناں

۱۵۹

میں چٹڈ ماهی انھ جاء ملکھا اوسمدے کھان دی خبر نہ کے لیتی
بھتا پھیر نہ کے لیاؤناں ای ایدوں چھپلی بابلہ ہوتی بیتی
ست ہو بے حال تے مر کھلا جیویں کے ابدال نے بھنگ پیتی
کتے نڈھی دا چا وواہ کیجے ایسہ مر نے جیسو دے وچ سیتی

۱۶۰

جدوں رانجھناں جانیکے چاک لگا میں سانبھیاں چوچک سیال دیاں نی
بوکاں تخت ہزارے وچ جا کیا کوماں اوس اگے دؤے مال دیاں نی
بھائیاں رانجھے دیاں سیالاں نوں خط لکھیا ذاتیں محروم ذات دے حال دیاں نی
موجو چودھری دا پت چاک لایو ایسہ قدرتاں جل جلال دیاں نی
ساتھوں رس آیا تیس موڑ گھلو ایمنوں واہراں رات دن بھال دیاں نی
جناب بھوئیں توں رس کے انھ آیا کیاریاں بنیاں پیاں اوس لال دیاں نی
ساتھوں واہیاں نیجیاں لے دانے اتے مانیاں پچھلے سال دیاں نی
ساتھوں گھڑی نہ وسرے ویر پیارا روون بھابیاں ایس دیاں جل دیاں نی
میں چار دا وڈھیوں نک ساؤا ساتھی کھونیاں ایس دے مال دیاں نی
مجھیں کلک نوں دے کے کھک جاسی ساؤا نہیں ذمہ پھرو بھال دیاں نی
ایسہ صورتاں ٹھگ جو ویکھدے ہو وارث شاہ فقیر دے نال دیاں نی

۱۶۱

تیس گھل دیہوتاں احسان ہووے نہیں چل میلا اسیں آنو نے ہاں
گل پڑا پائیکے ویر سمجھے اسیں رٹھڑا ویر مناوے ہل
اساں آیاں توں تیس جے ناہ موڑو تدے پے پکا پکاونے ہل
نالے بھائیاں پنڈ دے پتنخ سارے وارث شاہ نوں نال لے آونے ہاں

چوچک سیال نے لکھیا رانجھیاں نوں نڈھی ہیر دا چاک اوہ بندڑا جے
سارو پنڈڑرے اوس چاک کولوں سرمہیاں دے اوہدا کنڈڑا جے
اساں جٹ ہے جان کے چاک لایادیاں تراہ جے جانسیں گنڈڑا جے
ایہہ گھبڑو گھروں کیوں کڈھیو جے لنگل نہیں کم چورنال بندڑا جے
سرسوہندیاں بودیاں نڈھڑے دے کنیں لاڈلے دے بنیں بندڑا جے
وارث شاہ نے کے نوں جان دا اے پاس ہیر دے رات دینہ ہندڑا جے

۱۶۳

گھر آئیاں دولتائیں کون دیندا کوئی بخہ پنڈوں کے توڑیا ای
اسل جیوندیاں نہیں جواب دیناں ساڑا رب نے جوڑنال جوڑیا ای
کے چھٹیاں سنیاں اوته مال لیتیا تائیں تو موڑیا ای
جائے بھائیاں بھابیاں پاس جم جم کے ناہیوں ہمکیا ہوڑیا ای
وارث شاہ سیالاں دے باغ وچوں ایس چھل گلاب دا توڑیا ای

۱۶۴

بھرجائیاں رائجھے دیاں تیک ہو کے خط ہیر سیال نوں لکھیا ای
ساتھوں چھیل سوادھ ونڈائے ستی لوک یاریاں کدھروں سکھیا ای
دیور چن ساڑا ساتھوں رس آیا بول بول کے کھرا ترکھیا ای
ساڑا لال موڑو سانوں خیر گھتو جانوں کملیاں نوں پائی بھکھیا ای
کڑیئے سانبھ ناہیں مال رانجھیاں دا کر سار دا دیدڑا ترکھیا ای
جھٹ کیتیاں لال نہ ہتھ آون سوئی ملے جو توڑ دا لکھیا ای
کوئی ڈھونڈو ڈھیرڑا کم جوگا اجے ایہہ نہ یاریاں سکھیا ای
وارث شاہ لے چھٹیاں دوڑیائی کم قاصدان دا میان سکھیا ای

جدوں خط دتا لیا قاصدان نے نڈھی ہیر نے ترت پڑھایا ای
سارے معاملے اتے وجھاپ سارے گلہ لکھیا وچ سنایا ای
گھلو موڑ کے دیورا اساؤڑے نوں منڈا رس ہزاریوں آیا ای
ہیر سد کے رانچھنے یار تائیں سارا معاملہ کھول سنایا ای

۱۲۶

بھائیاں بھابیاں چائے جواب دتا سانوں وطن تھیں چا ڑا ہیو جے
بھوئیں کھوہ کے باپ دا لیا ورثہ مینوں اپنے گلوں چا لا ہیو جے
مینوں مار کے بولیاں بھابیاں نے کوئی پچ نہ قول نبا ہیو جے
مینوں دے جواب تے کڈھیو جے ہل جو کیارڑا واہیو جے
رل ران ختماں مینوں ٹھٹھ کیتا میرا عرش دا کنگرا ڈھائیو جے
نت بولیاں مار دیاں جا سیالیں میرا کڈھنال دلیں تھیں چا ہیو جے
اسیں ہیر سیال دے چاک لگے جئی مر دے نال دل پھا ہیو جے
ہن چھیاں لکھ کے گھلیاں جے راکھ کیتھڑے نوں جدوں چا ہیو جے
وارث شاہ سمجھا جیٹھیاں نوں ساڑے نال متها کیما ڈا ہیو جے

۱۲۷

ہیر پچھے کے ماہیڑے اپنے توں لکھوا جواب چاء توڑیا ای
تساں لکھیا سو اسماں واچپا ای سانوں واچپیاں ہی لگا جھوریا ای
اسماں دھیدو نوں چا مینوال کیتا کدی تو رناں تے نیں تو ریا ای
کدی پان نہ ول تھیں پھیر پہنچے شیشہ چور ہویا کے جوڑیا ای
گنگا ہڈیاں مڑدیاں نہیں گئیاں وقت گئے نوں پھیر کس موڑیا ای
ہتھوں پچھڑے واہرے نہیں مل دے وارث چھڈنال تے نہیں چھوڑیا ای

بے توں سوہنی ہونیکے پویں سوکن اسیں اک تھیں اک چڑھندیاں ہل
 رب جان دا ہے سبھا عمر ساری اسیں ایس محبوب دیاں بندیاں ہل
 اسیں ایس دے مگر دیوانیاں ہل بھانویں چنگیاں تے بھانویں مندیاں ہل
 اوہ اسال دے نال ہے چند بن دا اسیں کھتیاں نال بندیاں ہل
 اوہ ماردا گالیاں دے سانوں اسیں مژ کے چوکھے ہندیاں ہل
 جس ویلڈے دا ساتھوں رس آیا اسیں ہنجواں رت دیاں رومندیاں ہل
 ایدھے تھانوں غلام ہور لو ساتھوں ممنوں احسان دیاں ہندیاں ہل
 راجھے لعل باجھوں اسیں خوار ہوئیاں کونجھاں ڈار تھیں اسیں وچھنیاں ہل
 جوگی لوکل نوں من کے کرن چلے اسیں ایس دے عشق دیا غیاں ہل
 وارث شاہ راجھے اگے ہتھ جوڑیں تیرے پریم دی اگ نے بھینیاں ہل

چوچک سیال تھوں لکھ کے نال چوری ہیر سیال نے کھی تبیت ہے نی
 ساؤڈی خیر تساڈری خیر چاہاں جیسی خط دے لکھن دی ریت ہے نی
 ہور راجھے دی گل جو لکھیا جے ایسہ بات میری اناکیت ہے نی
 رکھیا چائیکے مصحف قرآن اسنوں قسم کھائیکے وچ میت ہے نی
 تیس مگر کیوں ایس دے اٹھ پیاں ایدھی اسال دے نال پریت ہے نی
 اسیں ترنجھاں وچ جاہنیاں ہل سانوں گانوں اوسدا گیت ہے نی
 دینہ چھیڑ میں وڑے چھل بیلے ایس منڈڑے دی ایسا ریت ہے نی
 راتیں آن اللہ نوں یاد کروا وارث شاہ دے نال میت ہے نی

نی میں گھول کھتی ایدھے لکھرے توں پاؤ دوھ چاول ایسہ دا قوت ہے نی
 الہ اللہ دیاں جلیاں پانوں دا اکی ذکر حق تے لاکھوت ہے نی

نمیں بھابیاں تے کرتوت کائی سمجھے لڑن نوں بنی مضبوط ہے نی
جدوں تسل تے سی گالیاں دیندیاں ساؤ ایسہ تاں اوتنی دا کوئی اوٹ ہے نی
ماریا تسل دے منیں گالیاں دا ایسہ تاں سک کے ہوپیا تابوت ہے نی
سونپ پیراں نوں جھل دیج چھیڑ نمیں ہاں ایسڈی مدت خضر تے لوٹ ہے نی
وارث شاہ پھرے اوہدے مگر لگا لج تیک اوہ رہیا اچھوت ہے نی

۱۷۱

ساڑا مال سی سوتیرا ہو گیا ذرا دیکھنا برا خدا سیاں دا
توہیں جنیاں تے توہیں پالیاسی نہ ایسہ بھابیاں داتے نہ بھابیاں دا
شاہوکار ہو بیٹھی ایں مار تھیلی کھوہ بیٹھی ہیں مال توں سائیاں دا
اگ لین آئی ایں گھر سانبھیوئی ایسہ تیرا ہے باپ نہ مائیاں دا
گندہ آتھ آیا تسل گندیاں نوں انھاں چوہاتے تھوڑھیاں دھائیاں دا
وارث شاہ دی مارہی وگے ہیرے جیما کھویو ای ویرے توں بھائیاں دا

۱۷۲

تیس ایس دے خیال نہ پو اڑیو نمیں گھٹ سکجھے ایس پیار اتوں
نی میں جیوندی ایس بن رہاں کیکوں گھول گھول کھتی راجھے یار اتوں
جھلان بیلیاں دیج ایسہ پھرے بھوندا سروچ دا میں گنگار اتوں
میری واسطے کار کماوندا ای میری جند گھولی ایہدھی کار اتوں
تدوں بھابیاں ساک نہ بن دیاں سن جدوں شیا پکڑ پہاڑ اتوں
گھروں بھابیاں چا جواب دتا انھاں بھوئیں دیاں پیاں چار اتوں
نامید ہو وطن نوں چھٹ ڑیا موتی ترے جیسون پٹ دی تار اتوں
بنائ مختتاں مصقلے لکھ پھیرو نمیں سورچہ جائے تلوار اتوں
ایسہ منکر لے گا کدی نمیں ایس سیالاں دے سبھ سردار اتوں
نڈھی آکھن جھکڑ دی نال بوکاں ایس سونہنے محنتے یار اتوں
وارث شاہ سمجھا توں بھابیاں نوں ہرے نہ لکھہ ہزار اتوں

۳۷۱

چوچک سد بھائی پڑے لا بیٹھا کتے ہیر نوں چاپنائیے جی
آکھو رانجھے دے نال دواہ دیوال اکے بڑے چا منگائیے جی
ہتھیں آپنیں کتے سامان کیجے جان بجھ کے لیک نہ لائیے جی
بھائیاں آکھیا چوچکا ایسہ مصلحت اسیں کھول کے چا سنائیے جی
وارث شاہ فقیر پریم شاہی ہیر اوس تھوں پچھے منگائیے جی

۳۷۲

رانجھیاں نال نہ کدی ہے ساک کیتا نہیں دتیاں اساں کڑمایاں وو
کتھوں رلداں گولیاں آیاں نوں وجن سیالاں دیاں جائیاں وو
نال کھیڑیاں دے ایسہ ساک کیجے دتی مصلحت سہناں بھائیاں وو
بھلیاں) ساکاں دے نال چاء ساک کیجے دھروں ایسہ جے ہندیاں آیاں وو
وارث شاہ میاں انگیاریاں بھی کے وج باروت چھپائیاں وو

۳۷۳

کھیڑیاں بھیجیا اساں تے اک نال کرن متنا چا احسان کیجے
بھلے جٹ بوہے اتے آ بیٹھے ایسہ چھوکری انہاں نوں داں کیجے
اساں بھائیاں ایسہ سلاح دتی کیما اساں سو بھ پروان کیجے
انہاں دنهاں دا کجھ وساہ نہیں اتے بیہاں دانہ گمان کیجے
جتھے رب دے نانوں دا ذکر آیا لکھ بیٹیاں چائے قریان کیجے
وارث شاہ میاں نہیں کرو آکڑ فرعون جیہاں ول دھیان کیجے

۳۷۴

چوچک پھیر کے گندھ سدا سگھلے آون چودھری ساریاں چکراں دے
ہتھ دے روپیہ پلے پاء شکر سوال پاؤں دے چھوہراں بکراں دے
لاگیاں آکھیاں سن توں س مایا تیڑا ساک ہویا نال ٹھکراں دے

دھریا ڈھوں جیشیاں دسمن ویلاں چپنیں لیانوں دیاں دانیاں شکریاں دے
رانجھے ہیر سنیاں دلگیر ہوئے دونویں دین گالیاں نال اکراں دے

۱۷۷

ٹلی جاء ودھائی جاں کھیڑیاں نوں لڑی مار کے جھنبریاں گھتدے نی
چھالاں لین اپھیاں خوشی ہوئے لا مجلساں کھیڑے وتدے نی
بھلے کڑم ملے سانوں شرم والے رجے جٹ وڈے اہل پتندے نی
وارث شاہ دی شیرنی وندیا نیں وڈے دیگھے ددھ تے بختدے نی

۱۷۸

ہیر ماںوں دے نال آٹھن گلی تسل ساک کیتا نال زوریاں دے
کدوں منگیا منس میں آکھ تیتحوں ویرکڑھیسو ای کنیاں کھوریاں دے
ہن کریں والاکیوں اساں کولوں ایسہ کم نہ ہندے نی چوریاں دے
جیہڑے ہون بے عقل چالاوندے نیں اٹاں ماڑیاں دیاں وچ موریاں دے
چاء پغدنوں کونج دا ساک د تو پری بدھیا ای گل ڈھوریاں دے
وارث شاہ میاں گنا چکھے سارا مزے وکھ نیں پوریاں پوریاں دے

۱۷۹

ہیر آکھدی رانجھیا قبر ہوا ایتحوں اٹھ کے چل جے چلنال ایں
دونویں اٹھ کے لمڑے راہ پویئے کوئی اساں نیں دیں نہ ملنا ایں
جدوں جھگڑے دڑی میں کھیڑیاں دے کے اساں نوں موز نہ گھلنال ایں
ماںوں باپ نے جدوں ویاہ ٹوری کوئی اساں داؤس نہ چلنال ایں
اسیں عشق دے آن میدان ردھے برا سورے نوں رنوں بلنال ایں
وارث شاہ جے عشق فراق دوڑے ایسہ کلک پھیر آکھ کس بھلنال ایں

۱۸۰

ہیرے عشق نہ مول سراو دیدا نال چوریاں اتے اوھالیاں دے

کزان پوندیاں نئے بان دلیں وچوں لئے سن کھوہیاں چالیاں دے
نھیں نل توں میں چرائیو ای ایسوراہ نیں رنال دیاں چالیاں دے
وارث شاہ صراف بھ جان دے نیں عیب کھوٹیاں ٹھپیاں والیاں دے

۱۸۱

چوچک سیال نے قول وسار کے تے جدوں ہپر نوں پایا مائیاں نیں
کڑیاں جھنگ سیالاں دیاں دھملاء ہو سمجھے پاس رجھئے دے آئیاں نیں
اوہدے دیاہ دے بھ سامان ہوئے گندھیں پھیریاں دلیں تے نائیاں نیں
ہن تیری دے رانجھیا گل کیکوں توں بھی رات دن میں چرائیاں نیں
آوے مورکھا پچھے توں نڈھڑی نوں میرے نال توں کیہاں چائیاں نیں
ہیر قبر کیتو رل نال بھائیاں سجا کلوکل چاء گواہیاں نیں
جے توں انت مینوں پچھا دیوناں سی ایڈیاں مختال کاہ کراہیاں نیں
ایسا حد ہیرے تیرے نال ساؤی محل چاڑھ کے پوڑیاں چائیاں نیں
تینوں دیاہ دے ہارسگار ہوئے اتے کھیڑیاں گھریں ودھائیاں نیں
لکھاء قسم سو گند توں گھول پیتی ذوب سیوں پوریاں پائیاں نیں
باہوں پکڑ کے نور دہ کڈھ دیونے اونویں توڑ نیناں جیویں لاہیاں نیں
یار یار تھوں جدا کر دور ہوئے میرے باب تقدیر لکھائیاں نیں
ہولاث شاہ ٹھیکیتو ای دعا دے کے جیہاں کیتیاں سواساں پائیاں نیں

۱۸۲

رانجھے آکھیا موٹھوں کیہ بولناں میں گھٹ وٹ کے دکھڑا پیوناں ایں
میرے صبر دی دادجے رب دتی کھیڑا ہیر سیال نہ جیوناں ایں
یوم تشقق السماء بالغمام سارے دلیں وچ ایسہ غم تھیوناں ایں
یوم تبدل الارض غيرالارض في السماء انبرپاڑے نوں کس سیوناں ایں
صبر دلاں دے مار جہاں پئن ایسی کاہ نوں اسماں بکیوناں ایں
تیک کمیاں عشق تھیں نہیں واقف نیوں لاوناں نم دا پیوناں ایں

وارث شاہ چپ کیتیاں کم پائے اچا بولیاں نہیں وہیوناں ایں

۱۸۳

رل ہپر تے آیاں پھیر سمجھے راجھے یار تیرے سانوں گھلیاۓ
سوٹا و بھل کمبلي سٹ کے تے اٹھ دیں پر دیں ول چلیاۓ
جے توں انت اوہنوں پچھا دیوناں سی اس دا کالجا کاسنوں سلمھیاۓ
اساں ایتنی گل معلوم کیتی تیرا نکل ایمان . ہن چلیاۓ
تیری بھ لئی اسال گل ساری سبھا صدق یقین ہن ہلیاۓ
بے صدق ہوئیں صدق ہاریوئی تیرا صدق ایمان ہن ہلیاۓ
اوہدا ویکھ کے حال احوال سارا ساؤ روندیاں نیر نہ ٹھھلیاۓ
ہائے ہائے مشھی بھیڑی ننگ نھاتی اوہنوں سکھناں کاسنوں گھلیاۓ
زراس دی راس لے عشق کولوں سقلات دے بیاں نوں چلیاۓ
وارث حق دے تھوں جدوں حق کھتحا عرش رب دا تدوں تھر تھلیاۓ

۱۸۴

بیر آکھیا اوس نوں کڑی کر کے بکل وچ لکاء لیا جے
میری مانوں تے باپ تھوں کرو پردہ گل کے نہ مول سنیا جے
آہموں ساہمناں بیٹھ کے کرے گلاں تیں منصف ہو مکایا جے
جیہڑے ہون پچے سیئی چھٹ جاسن ڈن جھوٹھیاں نوں چالایا جے
میں آکھ تھکی اوس کراڑے نوں لے کے اٹھ چل وقت گھسایا جے
میرا آکھناں اوس نہ کن کیتا ہن کاہنوں دکسان لایا جے
وارث شاہ میاں ایمهہ وقت کھتحا کے پیر نوں ہتھ نہ آیا جے

۱۸۵

راتیں وچ رائیکے ماہیڑے نوں کڑیاں دے پاس لے آیاں نی
بیر آکھیا آنوں دیاں بسم اللہ اج دولتیں میں گھر پائیاں نی

لوکاں آکھیا بہر دا دیاہ ہندا اسیں ویلھن آنیاں ہاں مائیاں نی
سورج چڑھے گا مغربوں جویں قیامت توبہ ترک کر کل برائیاں نی
جنماں مجھیں دا چاک سل سیں نڈھی سولی کھیڑیاں دے ہتھ آئیاں نی
اوے وقت جواب ہے مالکاں نوں یک دھاڑویاں جان اگے لائیاں نی
ایسہ سہیلیاں ساک تے سین تیرے سمجھے ماسیاں پچھپیاں تائیاں نی
تساں دوہیاں بنن دی نیت بدھی لیکاں حدتے چج کے لائیاں نی
اساں کیما آس ہے نڈھیئے نی جتنے کھیڑیاں زراں دکھائیاں نی
وارث شاہ اللہ نوں سونپیں توں سانوں چھٹد کے ہور دھرلائیاں نی

۱۸۶

کھیڑیاں سلبا کڈھائیکے بھمناں تھوں بھلا متھہ مہورت وار میاں
ثانویں سانوں رات سی دیرواری لکھ گھلیا ایسہ نزوار میاں
پھر رات نوں آن نکاح لیناں دس چھٹڑیا ایسہ اقرار میاں
اوٹھے کھیڑیاں چج سامان کیتے ایتھے سیال بھی ہوئے تیار میاں
راخجھے دعا کیتی جنج آنوں دی نوں کالی غیب دے کلک کے دھاڑ میاں
وارث شاہ سبارا نال ہویا ہتھ تیر کالی تکوار میاں

۱۸۷

لگے نگدیاں تے شکرپارے ٹلین ڈیر لادتے وڈے گھیوڑاں دے
تلے خوب جیب گل بہشت بوندی لڈو ٹکلیاں بھڑے میوراں دے
میدا کھنڈتے گھیوپار ہے جبھی بھابھی لاڈلیں نال جیسوں دیواراں دے
کلے قند مکھانیاں حال منئے پکوان کھشیں نال تیوراں دے
ٹکا والیاں نتھے حمل جھانجر بازو بند ملاں نال نیوراں دے

۱۸۸

منئے ہور خجور پر اکڑی دے بھرت خواچچے نال سوسیاں دے

اندرے کچوریاں پنجی وڑے اتے کھنڈری کھرنیاں کھویاں دے
پیڑے نال خطایاں ہور گپ چپ بیدانیاں نال پلویاں دے
رانجھا جوڑ کے پر ہے فریاد کردا دیکھو کھس دے ساک بیدویاں دے
وارث شاہ نصیب ہی پون جھوٹی کرم ڈھین نہیں نال جھویاں دے

۱۸۹

منڈے ماس چاول دال دہمیں دھکر ایسہ ماہیاں پالیاں راہیاں نوں
بھ چوہڑے چڑے رج تھکے راکھے جیہڑے سانجھ دے واہیاں نوں
کامیں چاک چوبر سیری ڈنگراں نوں دہمیں لکھ جیوں دیمیں بھلایاں نوں
dal شوربا رساتے مٹھا منڈے ڈوماں ڈھلیاں کنخراں نایاں نوں

۱۹۰

ساک ماڑیاں دے کھوہ لیں ڈاہدے ان جج دے اوہ نہ بولدے نی
نہیں چلداؤں لاچار ہو کے موئے سپ دانگوں دس گھولدے نی
کدی آکھدے ماریئے آپ مریئے پنے اندروں باہروں ڈولدے نی
گن ماڑیاں دے سمجھے رہیں وچے ماڑے ماڑیاں تے دکھ پھولدے نی
شاندار نوں کرے نہ کوئی جھوٹھا کنگال جھوٹھا کر ٹولدے نی
وارث شاہ لٹائندے گھریں ماڑے مارے خوف دے موہنوں نہ بولدے نی

۱۹۱

مشکی چاولاس دے بھرے آن کوٹھے سویں پتی تے جھونڑے چھڑی دے نی
باس متی مسافری بیگھی سن ہر چند تے زردیئے دھری دے نی
شی کر چکا سیولاکرت کنٹل انوکھلا ترا سری دے نی
باریک سفید کشمیر کابل خورش جیہڑے حور تے پری دے نی
گلیاں پچیاں نال ہتھوڑیاں دے موئی چون لنبوہیاں جڑی دے نی
وارث شاہ زیوراں گھڑن تائیں پنڈ پنڈ سنوارڑے پھڑی دے نی

کنگن نال زنجیریاں چخ میاں ہارنال لو نگیر پورواہیو نیں
 ترگانال کپوراں دے جٹ چے توڑے پانوئے گجھریاں چھائیو نیں
 پھونچی چونکیاں نال حمیل ملا مر بجھوے نال گھڑائیو نیں
 سوہنیاں الیاں نال پازیب پکھے گھنگھرالاں دے گھنگھرو لا یو نیں
 جوی مل نوگری تے چونپ کلیاں کان پھول تے سیس بنائیو نیں
 وارت شاہ گنل ٹھیک چاک آہا سوتی گھشڑے چائے پوایو نیں

۱۹۳

سکندری نیوری بیربلیاں پل وترے جھمکے ساریاں نیں
 ہس جڑے چھڑ گنگنل نال بودا بدھی ڈول میانڈا دھاریا نیں
 چنن ہار لوہاں ٹکا نال بیڑا اتے جلنی چا سواریاں نیں
 باںکاں چوڑیاں مشک بلایاں بھی نال مجھلیاں والڑے ساریاں نیں
 بندے آرسی نال انگوٹھیاں دے عطر دان لدن ہریاریاں نیں
 داج گھستکے توںک صندوق بدھے سنو کیه کیه داج رنگلیا نیں
 وارت شاہ میاں اصل داج رانجھا اک اوہ بدرنگ کرایا نیں

۱۹۴

لال پیکھیاں اتے متاع لاچے کھن کھیں ریشمیں سلاریاں نیں
 مانگ چونک پٹاگلاں جوڑیئے سن پونداں اووھہ چنحدا تیاں ساریاں نیں
 چوب پچھائیلاں تے نال چار سوہے چنداء موراں دے بانسوں جھاریاں نیں
 سالو پتھرے چادراء بافتے دیاں نال بھوچنل دے پھلکاریاں نیں
 وارت شاہ چنگے سروپا خاصے پوشائیاں مل دیاں بھاریاں نیں

۱۹۵

لال گھنگرے کا ڈھویں مل شر و مشکی گان دے نال تیڈے نیں

دریائی دیاں چولیاں نال متی کخواب تے چنیاں۔ پیڑے نیں
نوک بند تے غبری بادلاسی زرنی خاص چو تار سکھیڑے نیں
چار خانیئے ڈوریے ململائے سن چھوٹی جالیاں بھے سکھیڑے نیں
الاہ تے جالیاں جھمیاں سن شیر شکر گلبدن ریڑے نیں
وارث شاہ دو اوڑھیاں ہیر رانجھا سکے تیڑے تے بڑے جیڑے نیں

۱۹۶

سرے دانیاں تھالیاں تھال چھپیں بوہ کڑچھ تے نال کڑاہیاں دے
کول بہول گنیں نال سن طبل بازاں قاب اتے پرات پرواہیاں دے
چمحے بیلوے دوہنیں دیکھے بھی۔ نال خونچے طاس بادشاہیاں دے
بہت اتے پیشراں داج دتے جگر پاٹ گئے ویکھ راہیاں دے
کھمیاراں نیں مٹاں دے ڈھیر لائے ڈھکے بہت بالن نال کاہیاں دے
دیگاں کھچ دے گھت زنجیر رے توپاں کچھدے کٹک بادشاہیاں دے
وارث شاہ میاں چائے ویاہ داںی سنجھیں پھرنا کھنڈے منگوں ماہیاں دے

۱۹۷

ڈاراں خوبیاں دیاں سیالاں دے میل آئیاں حور پری دے ہوش گواندیاں نیں
لکھ جیاں مشک پلیٹیاں نیں اتن پدمی وانگ سماندیاں نیں
باراں ذات تے ست نات ڈھکی رنگ رنگدیاں صورتاں آؤندیاں نیں
اتے بھوچپن سن پچ تو لئے دے اتے لنگیاں تیز جھاؤں دیاں نیں
لکھ سھنی دیسن تے لین گالیں واہ واہ کیہ سرا گانوں دیاں نیں
پرمی ذات ٹھیٹیاں نیں خونی نال ہیک مہیں دے گانوں دیاں نیں
نال آرسی مکھڑا ویکھ سدر کول عاشقان نوں ترساندیاں نیں
اک کھوہل کے چادران مڈھ چھاتی اپر واڑیوں جھاتیاں پانوں دیاں نیں
اک وانگ بساطیاں کٹھ لانو ویرا رادھ دی ناف ویکھانوں دیاں نیں
اک تاؤڑیاں مار دیاں پچھدیاں فی ایک مددیاں گھوڑیاں گانوں دیاں نیں

اک گانوں کے کوئلاں کا گنگ ہویاں اک راہ وچ دوہڑے لانوں دیاں نیں
اک آمجدیاں مور نہ مار میرا اک وچ ممولڑا گانوں دیاں نیں
وارث شاہ جیسوں شیر گڈھ پین کے لکھ سگتال زیارتیں آنوں دیاں نیں

۱۹۸

جویں لوک نگاہے تے رتن تھمن ڈھول مار دے تے رنگ لانوں دے نیں
بھڑکھومار کے ہمینیاں گھٹ دے نی اک آنوں دے تے اک جانوں دے نیں
جیہڑے صدق دے نال چل آنوں دے نیں قدم چم مراد بھپانوں دے نیں
وارث شاہ دا چورماں کٹ کے تے دے فاتحہ وندوونڈاں دے نیں

۱۹۹

ڈھاؤی بھکلتے کنجیاں نقلیئے سن ڈوم اتے سرودو جائیکے جی
کشیزیاں دکھنی نال واچے بھیراں طوطیاں چھناں چھنا شیکے جی
چڑھ گھوڑیاں کھیزیاں گنڈھ پھیری چڑھے گھرو جنچ پھبا شیکے جی
کیسر محڑے اپاں دے چچ دونویں گھوڑے لوہل حمیل چھنکائیکے جی
کاٹھیاں سرخ بنات دیاں ہتھ نیزے داروپی کے دھرگ وجائیکے جی
پھلاں سرے طریاں نال لٹکن لٹکے دتے نیں لکھ لوٹائیکے جی
وارث شاہ دے مکھ تے بندھ مکٹاں سوئیں سرے بناءں بنائیکے جی

۲۰۰

آتش بازیاں چھٹ دیاں پھل جھڑیاں پھوئیں چھٹے تے بانغ بوا میاں
پاٹھی مور تے چرخیاں جھاڑ چھٹن تاز تاز پٹاکیاں پاء میاں
سنانوں بھلدروں کجیاں نال چھٹے نڈھ چوہیاں دی کرے تاء میاں
ستابیاں ٹوٹکے چادریاں سن دیوں چسکیاں وڈے رسائے میاں

۲۰۱

مل میل سیالاں نین جنچ آمدی گیاں گن سب کرانو نیں نوں

گھٹ نرم سلائیاں دیمن گالیاں اتے کھٹ کنیں نال کھداونیں نوں
آبیٹھ کھٹ کنیں کھیڈ ملا سوز فیل فنوں جگانوں نوں
بنھ تیلیاں پر ہے وچ بال دیوے آسیاں نوشہ دی نظر نکا نوں نیں نوں
کالی آکھدی اماں پھٹاویا وے نکی آندی او نال نچاونیں نوں
تیرے نکے سابلے دی جھی کیتی سداوسنون کول بہاونیں نوں
کالی دے گھنٹھ تے دے چھبی اک جھڑکدی دولی ہشاونیں نوں
اک هدیاں دھکدیاں دیمن موساں پاے کھینڈیاں لاد لڈاونیں نوں
چھناں تھال دے وچ چاء گذیو نیں پکڑ زور دے نال ہلاونیں نوں
دیویں دوھ حاپ شتاب سانوں کڈھ بہوناں ڈھل نہ لانوں نیں نوں
مولی نال چا چھیا گھبرو نوں روڑی گلیاں آن کھوانیں نوں
بھری گھڑو گھڑوں تے کڑی نھاتی آسیاں پھیر نکاح پڑھانوں نیں نوں

۲۰۳

بھینٹک منگدیاں سالیاں چھی چھلا دوھ دیسہ ان یدھڑی چڑی داوے
دوھ دے گھوڑی دا چو جھانکا لے دکھناں کھنڈدی پڑی داوے
لوڑگاں منجراں دے وچ کوٹ کر دے گھٹ گھٹ چھلا کڑی چڑی داوے
بنان بلداں دے کھوہ دیسہ گیڑ سانوں ویکھاں سکروں اوہ بھی گڑی داوے
ٹپو ٹاپر دیسہ کھاں کھڑک ترگا پہنچا دیسہ کھل سوئین چڑی داوے
اک منس سیرے دا کھڑی منگے ہاتھی پائے کجے وچ پھڑی داوے
ساؤے پنڈ دے چاک نوں دیسہ اماں لیکھا نال تیرے اینوں وری داوے
وارث شاہ جیجا کھڑیا وانگ پھلاں جویں پھل گلاب دا کھڑی داوے

۲۰۴

انی سومنیں چھیل ملوک کڑیئے ساتھوں ایتنل جھیرانہ جھڑی دالی
سوئھ دے وچ بلقیس رانی ایسہ لے چھی چھلا اوس دی پری دالی
خڑھاں جھاؤا، ماغ سمار ہوئی دوھ کاہ سرکڑا کھڑی دالی

منگیں پاؤ هنگا دوہنی پور کڈھی ایسے لے دوھ ان یدھڑی چڑی دانی
 سوہیاں ساویاں نال بمار تیری مشک آنون دا لوںگاں دی دھڑی دانی
 کھنڈ پوڑی دی وچھنال دیاں تینوں ٹکالاں لے وچ توں دھڑی دانی
 چال چلیں مرغایاں تے تریں تاری بولیاں پھل گلاب دا جھڑی دانی
 کوٹ ندی وچ لے سنیں لوگ منجا تیرے سوں نوں کون لے وری دانی
 اک گل بھلی میرے یاد آئی روٹ سکھیا پیر دا دھڑی دانی
 باجھے بلداں دے کھوہ بھجا دتا اوھا کھڑک دا کاٹھ دی کڑی دانی
 جھب نہاں لے بک بھر چھل کڑیے چاؤ کھوہ دا نال لے کھڑی دانی
 ہور کون ہے نی جیہڑی منس منگے اسال منس لدھا جوڑ جڑی دانی
 اسال بھال کیسرے دامنਸ ندا ٹپ ٹپ تیرے اتے چڑھی دانی
 چخا بوہ تے ہندوستان اندر ایسے حکمت پیر دی جڑی دانی
 آریں کورائیے کنج کڑیے جیما پاؤناں کنجی دی جھڑی دانی
 نیپو نائیں لشیں نی ساز سمجھے میلہ وکیچ لے دھر دنگل دے گھڑی دانی
 سرمہ سرخی تے لئیں دنداسرا بھی شیشہ صاف ہی آرسی جڑی دانی
 چوی مشک تے لئیں کھڑک ترگا مشک سبھ سریر وچ وڑی دانی
 اک منگیو ایسہ ان ہوند کڑیے پوہنچا سوننے دا کتے نہ گھڑی دانی
 اسال بھال کے سارا جہاں آندا جیہڑا ساڑیاں مول نہ سڑی دانی
 اک چاک دی بھیں تے تیں سمجھے چلو نال میرے جوڑ جڑی دانی
 وارث شاہ گھیرا کاہنوں کھتیو جے جیما چن پروار وچ وڑی دانی

۲۰۳

قاضی سدیا پڑھن نکاح نوں جی نڈھی وہر بیٹھی نہیں بول دی اے
 میں تاں منگ رکھیئے دی ہو چکی مانوں کفر تے غیب کیوں تول دی اے
 نزع وقت شیطان جینوں دے پانی پی جان غریب دی ڈول دی اے
 اسال منگ درگاہ تھیں لیا رانجھا صدق جع زیں سبھ بول دی اے

اساں جان برائجھئے دے پیش کیتی لکھ کھیڑاں نوں چاگھول دی اے
نکھن نذر رائجھئے دے اساں کیتا سمجھیں ماںوں کیوں چھاہ نوں روں دی اے
وارث شاہ میاں انھیں میوں واںگوں پئی موت وچ مجھلیاں ٹوں دی اے

۲۰۵

قاضی محکمے وچ ارشاد کیتا من شرع دا حکم جے جیوناں ایں
بعد موت دے نال ایمان ہیرے داخل وچ بہشت دے تھیوناں ایں
نال ذوق دے شوق دا نور شرہت وچ جنت عدن دے پیوناں ایں
چادر نال حیا دے ستر کیجے کاہ درز حرام دی سیوناں ایں

۲۰۶

ہیر آکھدی جیوناں بھلا سوئی جیہڑا ہووے بھی نال ایمان میاں
بھو جگ فانی ہو رب باقی حکم کیتا ہے رب رحمان میاں
کل شی خلقنازو جین حکم آیا ہے وچ قرآن میاں
میرے عشق نوں جان دا ڈھول باشک لوح قلم تے زمیں آسمان میں

۲۰۷

جو بن روپ دا کجھ وساه نہیں مان متنے مشک پلٹیئے نی
نبی حکم نکاح فرماء دتا رب فاکھو من لے جیئے نی
کدی دین اسلام دے راہ ڈریے جڑھ کفر دی جیسو تھوں پئے نی
جیہڑے چھڈ حلال حرام تکن وچ ہاویہ دوزخ شے نی
کھیڑا حق حلال قبول کر توں وارث شاہ بن پیٹھی ہیں ڈھیسھے نی

۲۰۸

قلوب المؤمنین عرش اللہ تعالیٰ عرضی قاضی عرش خدائے دا ڈھاہ نہیں
جتنے رائجھے دے عشق مقام کیتا اوتحے کھیڑاں دی کوئی واہ نہیں
ایسے چڑھی گولیر میں عشق وال جتنے نہ کوئی چارہ لاہ نہیں

جس جیونیں کاج ایمان و پچاں ایہا کون جوانت فنا نہیں
جیہما رنگڑاں وچ نہ پیر کوئی اتے لدھراں وچ بادشاہ نہیں
وارث شاہ میاں قاضی شرع دے نوں تال اہل طریقتاں واہ نہیں

۲۰۹

درے شرع دے مار اوہیڑ دیساں کران عمر خطاب دانیاںوں ہیرے
گھٹ کھاں دے وچ میں ساڑشاں تینوں ویکھی پنڈ گرانوں ہیرے
کھیڑا کریں قبول تال خیر تیری چھڈ چاک راجھستے دانیاںوں ہیرے
اکھیں میٹ کے وقت لنگھا مویے ایسہ جہاں ہے بدلاں چھانوں ہیرے
وارث شاہ ہن آسرا رب دا ہے جدوں وڑے بپ تے مانوں ہیرے

۲۱۰

رلے دلاں نوں پکڑ وچھوڑ دیندے بری بان ہے تنہا ہتیاریاں نوں
نت شر دے فکر غلطان رہندے ایسو شامتاں رب دیاں ماریاں نوں
کھاؤں وڈھیاں نت ایمان و پچن ایسو مارہے قاضیاں ساریاں نوں
رب دوزخاں نوں بھرے پا بالاں کیما دوس ہے انہاں وچاریاں نوں
وارث شاہ میاں بنی بہت اوٹھی نہیں جان دے سل اینہاں کاریاں نوں

۲۱۱

جیہڑے چھڈ کے راہ حلال دے نوں تکن نظر حرام دی مار میں گے
فیر وچ بھائیکے نال گرزان اوتحے پاپ تے پن نوار میں گے
روز حشر دے دوزخی پکڑ کے تے گھٹ اگ دے وچ نگھار میں گے
کوچ وقت نہ کے ہے ساتھ رلناں خالی دست تے جیسہ بھی جھاڑ میں گے
وارث شاہ ایسہ عمر دے لال مرے اک روز نوں عاقبت ہار میں گے

۲۱۲

قالوبلی دے دن لکھ پڑھا رونبی دی آپ پڑھایا اے

قطب ہو وکیل وچ آ بیٹھا حکم رب نیں آن کرایا اے
جبرایل میکائیل گواہ چارے عزرایل اسرائیل بھی آیا اے
اگا توڑ کے ہور نکاح پڑھناں آگھ رب نے کدوں فرمایا اے

۲۱۳

جیہڑے عشق دی اگ دے تاؤ تے تنہا دوزخاں نال کیہ واسطہ ہے
جنہاں اک دے نانوں تے صدق بدھا انہاں فکر اندیشڑا کامدا ہے
آخر صدق یقین تے کم پوی موت چرغ ایسہ پتلا مامدا ہے
دوزخ موریاں ملن بے صدق جھوٹھے جنہاں بان تکن آس پامدا ہے

۲۱۴

لکھیا وچ قرآن کتاب دے ہے گنگار خدائے دا چورہے نی
حکم مانوں تے بپ دامن لیاں ایسو راہ طریق دا زورہے نی
جنہاں نہ غیا پچھوں تاء رومن پیر وکیھ کے جھور دا مورہے نی
جو کجھ مانوں تے بپ تے اسیں کریئے اوتحے تھدھ دا کجھ نہ زورہے نی

۲۱۵

قاضی مانوں تے بپ قرار کیتا ہیر راجھا دے نال وواہنی ہے
اساں اوس دے نال چائے قول کیتا لب گور دے تیک نباہنی ہے
انت راجھے نوں ہیر پرناہ دینی کوئی روز دی ایسہ پراہنی ہے
وارث شاہ نہ جان دے مجھ کملی خورش شیر دی گدھے نوں ڈاہنی ہے

۲۱۶

قرب وچ درگاہ دے تنہاں نوں ہے جیہڑے حق دے نال نکاحنیں گے
سانوں بپ دے حکم دے وچ چلے بہت ذوق دے نال وواہنیں گے
جیہڑے شرع تھوں جان بے حکم ہوئے وچ ہاویے دوزخاں لاہنیں گے
جیہڑے حق دے نال پیار وندن الحہ بہشت بھی انہاں نوں چاہنیں گے

جیہڑے نال تکبر آکڑن گے وانگ عید دے کمرے ڈھانیں گے
تن پاکے جنمیں خودروی کیتی اگے اگ دے عاقبت داہنیں گے
وارث شاہ میاں جیہڑے بہت سیانے کانوں وانگراں پلک وچ پھانیں گے

۲۱۷

جیہڑے اک دے نانوں تے محو ہونے منظور خداے دے راہ دے نی
جنماں صدق یقین تحقیق کیتا مقبول درگاہ الہ دے نی
جنماں اک دا راہ درست کیتا تنماں فکر اندیشڑے کاہ دے نی
جنماں نام محبوب دا ورد کیتا اوہ صاحب مرتبے جاہ دے نی
جیہڑے رشوں کھائیکے حق روڑھن اوہ چور اچکڑے راہ دے نی
ایسہ قرآن مجید دے معنی نیں جیہڑے شعرمیں وارث شاہ دے نی

۲۱۸

قاضی آکھیا ایسہ جے رواز پکا ہیر جھگڑیاں نال نانہ ہار دی ہے
لیاؤ پڑھو نکاح منہ بخہ اسدا قصہ کوئی فاد گزار دی ہے
چھڈ مسجدیاں دائیریاں وچ وڑدی چھڈ بکریاں سوریاں چاروی ہے
وارث شاہ مدھانی ہے ہیر جنی عشق دہنیں دا گھیو نتار دی ہے

۲۱۹

قاضی بخہ نکاح تے گھٹ ڈولی نال کھیڑیاں دے دتی نور میاں
تیور پیوراں نال جڑاؤ کہنیں دم دولتیں نعمتیں ہور میاں
لُمک میں تے گھورڑے اوٹھ دتے گمناں پڑا ڈھکڑا ڈھور میاں
کھیڑے ہیر نوں گھن کے رواں ہوئے جویں مال نوں لے دے گے چور میاں

۲۲۰

میں ترن نہ باعجھ راجھیہڑے دے بھوئے ہوئیکے پنڈ بھائیوں نیں
پٹ جھگڑیاں لوکل نوں ڈھڑکے مارن بھائیوں کے شور گھتاًیوں نیں

پوشل چائیکے بو تھیاں اتانہ کر کے شوکاٹ تے دھندا لائیوں میں
 بوکاں آکھیا راجھے دی کرو منت پیر چم کے آن جگائیوں میں
 چشمک پیردی خاک والا متھے دانگ سیوکاں بخی منائیوں میں
 بھڑتو ماریو نیں دوالے راجھنیں دے لال بیگ دا تھرا پجاویوں میں
 پکوان تے پنیاں رکھ اگے بھولو رام نوں خوشی کرائیوں میں
 مگر مئیں دے چھیڑ کے نال شفقت سر کمک چاء چوائیوں میں
 واہو واہ چلے راتو رات کھیڑے دینہ جائیکے پندھڑھائیوں میں
 آگوں لین آیاں سیاں وہڑی نوں "جے توں آندڑی دے ویرا" گائیوں میں
 دینہ چوری تے کچھڑی دیاں ست برکیاں نڈھا دیور گود بھائیوں میں
 سروں لاه کمک بھورا کھس لیتا آدم بہشت تھیں دیکھ تراہنیوں میں
 وارث شاہ میاں دیکھ قدرتیں نی ملکھا جنتوں روح کڈھائیوں میں

۲۲۱

لے دے رانجھیا واہ میں لا تھکی ساڑے وس تھیں گل بے وس ہوئی
 قاضی مپیاں ظالمائ بنھ توڑی ساڑی تاہنڈڑی دوستی بس ہوئی
 گھر کھیڑاں دے نہیں وسان ساڑی انہاں دے نال خرخس ہوئی
 جاہ جیواں گی ملاں گی رب میلے حال سال تک دوستی بس ہوئی

۲۲۲

جو کچھ وچ رضاۓ دے لکھ چھٹا مونہوں بس نہ آکھیئے بھیڑیئے نی
 سنجاں سکھناں چاک نوں رکھیو ای متھے بھوریئے چندریئے بھیڑیئے نی
 چیتاں منتر کیل دانہ ہووے اینویں تڑے ناگ نہ چھیڑیئے نی
 اکے یار دے نانوں توں فدا ہوئے موہرا دے کے اکے نبڑیئے نی
 دغا دیوناں ہووے ہی جیہڑے نوں پسلے روز ہی چاکھدڑیئے نی
 جے نال اتریئے یار دے نال پورے ایڈے پشیں ناہ سیرڈیئے نی
 وارث شاہ ہے ہیاں نہ ہووے اندر شیشے شریتیں دے نہیں چھیڑیئے نی

تینوں حال دی گل میں لکھ گھلان ترت ہو فقیر تم آنوناں ایں
کے جوگی تھے جائیکے بنیں چھیلا سواہ لائیکے کن پڑاوناں ایں
بجا ذات صفات برپاو کر کے اتے ٹھیک تم سیس مناوناں ایں
توہیں جیوندا دیدناں دیسیں سانوں اس اوت نہ جیوندیاں آوناں ایں

۲۲۴

رانجھے آکھیا سیال گل گئے سارے اتے ہیر بھی چھڈ ایمان چلی
سر بیٹھا کر گیا پھیر مر چوچک جدوں تھے وچ آن کے گل ہلی
دھیان ویچدے قول زبان ہارن محراب متھے اتے دھون چلی
یارو سیالاں دیاں داڑھیاں ویکھ دے ہوجہما منڈ منگواڑ دی مر ہلی
وارث شاہ میاں دھی سوہنی نوں گل وچ چائے پاؤں دے ہین ہلی

۲۲۵

یارو جٹ دا قول منظور نہیں گوزشتہ ہے قول روستائیاں دا
پتاں ہون اکی جس جٹ تائیں سوئی اصل بھرا ہے بھائیاں دا
جدوں بہن اروڑی تے عقل آوے جویں کتردا پھرے قصائیاں دا
سردوں لاه کے چتریاں بیٹھ دیندے مزہ آنوں نہیں تدوں صفائیاں دا
جئی جٹ دے سانگ تے ہون راضی پھڑے مغل تے وس کیہ لایاں دا
دھیاں دینیاں کرن مسافراں نوں ویکن ہور دھر مال جوائیاں دا
وارث شاہ نہ معتبر جائیئے جی قول جٹ سنیار قصائیاں دا

۲۲۶

ہیپھاں پنڈ دیاں چج تھیں ترک کیتی قاضی رشو تاں مار کے کور کیتے
پہلے ہورناں نال قرار کر کے طمع ویکھ داماد پھر ہور کیتے
گل کریئے ایمان دی کلہ پھدن ہنسنچ پڑ دے ٹھگ تے چور کیتے

اشراف دی بات منظور ناہیں چور چودھری اتے لندور کیتے
کانوں بلغ دے وچ کلول کر دے کوڑا پھولنے دے اتے مور کیتے
زور د زور ویاہ لے گئے کھیڑے اسال رو تیرڈے شور کیتے
وارث شاہ جو اہل ایمان آہے تنہاں جا ڈیرے وچ گور کیتے

۲۲۷

یارو ٹھگ سیال تحقیق جانوں دھیاں ٹھکنیاں بھے سکھاؤں دے نیں
پتر ٹھگ سرداراں دے مٹھیاں ہواوہنوں میں دا چاک بنانوں دے نیں
قول ہار زبان دا ساک کھو،ن چاء پیوند ہور دھرلانوں دے نیں
داڑھی شیخاں دی چھرا قصائیاں دا بیٹھ پر ہے وچ چینچ سدانوں دے نیں
جٹ چور تے یارتے راہ مارن ڈنڈی موبہنڈے تے سخاں لانوں دے نیں
وارث شاہ ایسے جٹ نیں ٹھگ سمجھے نرے ٹھگ ایسے جٹ جھناؤں دے نیں

۲۲۸

ڈوگر جٹ ایمان نوں وپیچ کھاندے دھیاں مار دے تے پاڑ لانوں دے نیں
ترک قول حدیث دے نت کر دے چوری یاریاں بیاج کمانوں دے نیں
جیہے آپ تھیون تھیاں عورتاں نیں بیٹھیاں چوریاں لانوں دے نیں
جیہڑا چور تے راہن ہووے کوئی اوسدی وڈی تعریف سنانوں دے نیں
جیہڑا پڑھے نماز حلال کھائے اوہنوں مہناں متqi لانوں دے نیں
مونہوں آگہ کڑمایاں کھوہ لیدے ویکھو رب تے موت بھلانوں دے نیں
وارث شاہ میاں دو دو خصم دیندے نال بیٹھیاں ویرے کمانوں دے نیں

۲۲۹

جدوں گاڑے دے دن پنج پئے لسی مندری کھیڈن آیاں نیں
پئی دھرم کماء آج گاڑے دی پھرن خوشی دے نال سوائیاں نیں
سیدا لال پیہڑے اتے آئیٹھا کڑیاں وہشی پاس بھائیاں نیں

پکڑ ہیر دے ہتھ پر ات پائے باباں مردیاں وانگ پلماںیاں نیں
وارث شاہ میاں نیناں ہیر دیاں نیں وانگ بدلاں جھانبراس لائیاں نیں

۲۳۰

گھر کھیڑیاں دے جدوں ہیر آئی چک پئے تگادرے اتے جھیڑے
وچ سیالاں دے چپ چنگ ہوئی اتے خوشی ہو پھرے نیں بھ کھیڑے
فوجدار تغیر ہو آن بیٹھا کوئی رانجھے دے پاس نہ پائے پھیرے
وچ تخت ہزارے دے ہون گلاں اتے رانجھے دیاں بھابیاں کمن جھیڑے
چپھی لکھ کے ہیر دی عذر خواہی جویں مویاں نوں پچھے ہونیڑے
ہوئی لکھی رضا دی رانجھناں وے ساؤے الڑے گھاسن توں اچیرے
مڑ آنہ وکڑیا کم تھرا لکنڈڑا گھرس توں پاء پھیرے
جیہڑے پھل دانت توں رہیں راکھا اوس پھل نوں توڑ لے گئے کھیڑے
جیندے واسطے پھرس توں وچ جھلان جتھے باگھ بھیلے تے شیشہ پیڑے
کوئی نہیں وساه کواریاں دا انیویں لوک نکمرے کرن جھیڑے
توں تال مختال سیں دن رات کردا ویکھ قدر تال رب دیاں کون پھیرے
اویں جوہ وچ پھیر نہ پین پانی کھس جان جان کھیڑیاں منہ پھیرے
کلس زری دا چاڑھیئے جام روپے جس ویلڈے آن کے وڈیں دیڑے
وارث شاہ ایسہ نذری اسال منی خواجہ خضر چراغ دے لئے پیڑے

۲۳۱

بھابھی خزاں دی رت جان آن پچھی بھور آسرے تے پئے جال دے نیں
سیون بلبلاں بوٹیاں سکھیاں نوں پھیر پھل لگن نال ڈال دے نیں
اسال جدوں کدوں انہاں پاس جانال جیہڑے محروم اساڈڑے حل دے نیں
جنہاں سولیاں تے جالئے جھوٹے منصور ہوری ساؤے نال دے نیں
وارث شاہ جو گئے سو نہیں مڑدے لوک اسال تھوں آوناں بھال دے نیں

موجو چودھری دا پت چاک لگا ایسہ پیکھنے جل جلال دے نی
ایس عشق پچھے لڑن من سودے صغل ڈوب دے کھوپیاں گال دے نی
بھابھی عشق تھوں نس کے اوہ جاندے پتر ہون جے کے کنگال دے نی
مارے بولیاں دے گھر نمیں وڈ دے وارث شاہ ہوری پھر بھال دے نی

۲۳۳

گئے عمر تے وقت پھر نمیں مژدے گئے کرم تے بھاگ نہ آنوں دے نی
گئی گل زبان تھیں تیر چھٹا گئے روح قلبوت نہ آنوں دے نی
گئی جان جہاں تھیں چھڈ جسے گئے ہور سیانیں فرمانوں دے نی
مژ ایتنے پھیر جے آنوں دے نی راجھے یار ہوری مژ آنوں دے نی
وارث شاہ میاں سانوں کون سدے بھائی بھابھی بولیاں لانوں دے نی

۲۳۴

اگے واہیوں چاء گوایوں میں ہن عشق تھیں چاء گوانوں دے نمیں
راجھے یار ہوراں ایسا تھاپ چھڈی کتے جائیکے کن پڑانوں دے نمیں
اکے آپنی جند گوانوں دے نمیں اکے ہیر جھی پھنڈ لیا نوں دے نمیں
وکیھ جست ہن پھنڈ چلانوں دے نمیں بن چیڑے گھون ہو آنوں دے نمیں

۲۳۵

مصلحت سوہراں ہیر دیاں ایسہ کیتی مژ ہیر نہ پیرے گھلنی جے
مت چاک مژ چبرڈے وچ بھائیاں گل کاک دی چلنی جے
آخر رن دی ذات یوفا ہندی جاء پیرے گھر نس ایسہ ملنی جے
وارث شاہ دے ناہل نہ ملن دیجے ایسہ گل نہ کے اتھلنی جے

ایک وہشی ساہورے چلی سیالیں آئی ہیرتے لین سیماں نوں
 تیرے پیڑے چلی ہاں دیسہ گلاں کھوہل قصیاں جیماں کیماں نوں
 تیرے ساہوریاں تدھ تے پیار کیما کر گرم سیماں بیماں نوں
 تیری گھبرو نال ہے بنی کیھی وہیماں دس دیندیاں اسال جیماں نوں
 ہیر آکھیا اوس دی گل اینویں دیر ریشمیں نال یماں نوں
 وارث کاف تے لام تے الف بولے کیہ آکھنال جیماں تیماں نوں

۲۳۷

ہتھ بندھ کے گل وچ پاء پلا کہیں دلیں نوں دعا سلام میرا
 گھٹ دیریاں دے وس پائیونیں سیاں چاء وساریا نام میرا
 مجھو واہ وچ ڈوبیا ملپیاں نیں انہاں نال نہیں کوئی کام میرا
 ہتھ جوڑ کے رانجھے دے پیر پکڑیں اک ایتناں کہیں پیغام میرا
 وارث نال بے وارثاں رحم کیجے مہریاں ہو کے کرو وڈا جیرا

۲۳۸

ترئی قبر کلور سرتتری دے تیرے بربوں فراق نے کٹھیماں میں
 سنبھیں تراٹ کلپھڑے وچ دھانی نہیں جیوناں من رٹھیاں میں
 چور پون راتیں گھر سیاں دے ویکھو دنیہ بازار وچ مٹھیاں میں
 جوگی ہوئکے آء جو ملیں مینوں کے انبروں قبر دیوں ٹرٹیاں میں
 نہیں چھڈ گھر بار اجائز دیاں نہیں وسناں تے نہیں اٹھیاں میں
 وارث شاہ میاں پریم چھٹیاں نیں مار بھٹیاں جیماں کٹھیماں میں

۲۳۹

ووہئی آن کے ساہورے وڑی جس دن پچھے چاک سیالاں دا کیٹھرانی
 منگو چارداسی جیہڑا پوچکے دا مڈا تشت ہزارے دا جیہڑا نی

جیہڑا عاشقان وچ مشور راجھما سراوس دے عشق دا سرا نی
کتے دائرے کتے میت ہند اکوئی اوں دا کتے ہے ڈیرا نی
عشق پٹ کے تریاں گالیاں نیں اجز گیاں دا دیہڑا کیہڑا نی

۲۲۰

کڑیاں آکھیا چھیل ہے مس بھناں چھڈ بیٹھا ہے جگ دے سب جھیڑے
ست و بھمل اہل فقیر ہو یا جس روز دے ہیر لے گئے کھیڑے
وچ بیلیاں کو کدا پھرے کملا جتھے باگھ بھلے تے شینہ پیڑے
کوئی اوں دے نال نہ گل کردا باجھو منتروں نانگ نوں کون چھیڑے
کڑی آکھیا جاہ ولاؤں اوں نوں کوئی گھیر کے ماندروی کر دنیڑے

۲۲۱

کڑیاں جاء ولایا راجھنے نوں پھرے دکھ تے درد دا لدیا ای
آء گھن سیردا جنل دا تینوں ہیر سیاں نیں سدیا ای
تیرے واسطے ماپیاں گھروں کڈھی اسال ساہورا پیڑا تجھا ای
تده پابنچ نہ جیوناں ہو میرا وچ سیالاں دے جیسوکیوں گڈیا ای
جھب ہو فقیر تے پنج میتھے اوستھے جھنڈڑا کاہ نوں اڈیا ای
وارث شاہ اس عشق دی نوکری نہیں دمال باجھه غلام کر چھڑا ای

۲۲۲

مئیں راجھے نے ملاں نوں جاکیما چٹھی لکھو جی جنل پیاریاں نوں
تل ساہورے جا آرام کیتا اسیں ڈھوئے ہل سول انگیاریاں نوں
اگ لگ کے زمین آسمان ساڑھے چالکھاں جے دکھڑاں ساریاں نوں
میتھوں ٹھنگ کے مئیں چرا لینوں رنائیج نیں توڑ دیاں تاریاں نوں
چاک ہو کے وت فقیر ہوواں کیما ماریو اسال دچاریاں نوں
گھ لکھو جو یار نے لکھیا لے حجھ لکھرے جویں پیاریاں نوں

وارث شاہ نے رب بن تھنگے کائی کیوں جتنے معاملیاں ہاریاں نوں

۲۳۳

تیوں چاء سی وڈا وواہ والا بھلا ہویاں توں جھب و تھجیں نی
ایتوں نکل گئی ایس برے دنیا وائلوں انت ساہورے جا تھجیں نی
رنگ رتئے دوستے کھیراں دی اے کیدولگے دی گند بھجیں نی
چلیں پاء پانی دکھاں نال پالی کرم سیدے دے ماپیاں بھجیں نی
قادد جائیکے ہیر نوں خط دتا اسہ لے چاک دا لکھیا بھجیں نی

۲۳۴

تیرے واسطے بہت اودس بل میں ربا میل توں چریں و تھنیاں نوں
بھجیں ماپیاں دتی سن خالماں نوں لگا ہون کھیاں بھنیاں نوں
موت اتے سنجوگ نہ ٹلے مولے کون موڑ دا ساہیاں پنیاں نوں
جوگی ہوئیکے آء توں بجنل او کون جان دا جوگیاں نیاں نوں

۲۳۵

قید آبخور دی کچھی واگ قست کوئل لک دے باغ دی گئی ولی
میناں لئی بنگالیوں چاک کلے کھیرا پیار ازغیب دی آن بلی
چستی اپنی پکڑ نہ ہار ہمت ہیر ناہیوں عشق دے وچ ڈھلی
کوئی جائیکے پکڑ فقیر کاں فقر مار دے وچ رضا کلی
وارث شاہ مستازدا ہو، لی سملی گودڑی پس ہو شیخ چلی

۲۳۶

دتی ہیر لکھائیکے چٹھی راجھے یار دے ہتھ لے جاء دینی
کتے بیٹھ نویکلا سد ملاں ساری سکھوہل کے یات نا دینی
ہتھ بخہ کے میریاں بجنل نوں رو رو سلام دعا دینی
مرچکیاں جان ہے لک اتے اک وار جے دیدنیں آدیتی

کھڑے ہتھ نہ لانوں دے منجھی نوں ہتھ لائیکے گور وچ پاویں
لکھ بھوہیاں غماں نال راجھا ایہا چنگ لے جائیکے لا دینی
میرا یار ہیں تل میتھے پنج میاں کن راجھے دے ایتنی پا دینی
میری لئیں نشازی بانک چھلا راجھے دے ایتنی پاء دینی
وارث شاہ میاں اوں کملدے نوں دھنک زلف زنجیر دی پاء دینی

۲۲۷

اگے چونڈیاں نال ہنڈایا ای زلف کندلاں دار ہن وکیھ میاں
گھٹ کنڈل نانگ سیاہ پلے وکیھ اوہ بھلا جس لیکھ میاں
ملے وٹاں بوڑھ دندرا سڑے دامیں خونیاں دے بھرن بھیکھ میاں
آء حسن دی دید کر وکیھ زلفاں خونیں نیناں دے بھیکھ نوں دکیھ میاں

۲۲۸

قادر آن راجھیئے نوں خط دتا نڈھی مری ہے نک تے جان میاں
کوئی پاء بھلاوڑا ٹھیکیو ای سر گھستیو چاء مسان میاں
تیرے واسطے رات نوں گنیں تارے کشتی نوح دی وچ طوفان میاں
اک گھڑی آرام نہ آنوں دا ای کیما ٹھوکیو پریم دا بان میاں
تیرا نانوں لے کے نڈھی جیوندی ہے بھانویں جان تے بھانویں نہ جان میاں
مونہوں راجھے دانام جاں کڈھ بہندی اوستھے نت پوندی گھسان میاں
راتیں گھڑی نہ بچ تے مول سوندی رہے لوگ بیڑا ران میاں
جوگی ہوئیکے گنروچ پاء پھیرا موجاں نال توں نڈھڑی مان میاں
وارث شاہ میاں بھو کم ہندے جدوں رب ہندا مہربان میاں

۲۲۹

پھٹھی۔ نانوں تیرے لکھی نڈھڑی نے وچے لکھے سو درد فراق سارے
راجھا ترت پڑھائیکے فرش ہو یا دلوں آہ دے ٹھنڈڑے ساہ مارے

میاں لکھ توں درو فراق میرا جیہڑا انبروں سٹ دا توڑ تارے
ایوس لکھ جو دلاں دے دکھڑے نوں لکھن پیاریاں نوں جویں یار پیارے

۲۵۰

لکھیا ایسہ جواب راجھیڑے نے جدوں جیسو وچ اوں دے شورپئے
اوے روز دے اسیں فقیر ہوئے جس روز دے حسن دے چور پئے
پہلے دعاء سلام پیاریاں نوں سمجھو واہ فراق دے بوڑ گئے
اساں جان تے مل درپیش کیتا اوہ لگڑی پریت نوں توڑ گئے
ساڑی ذات صفات بریاد کرکے لڑکھیڑیاں دے نال جوڑ گئے
آپ ہس کے ساہورے میو نیں ساڑے نیناں دا نیر نکھوڑ گئے
وارث شاہ میاں لمیاں واہراں توں دھڑویں ویکھو زور و زور گئے

۲۵۱

ساڑی خیر ہے چاہندے خیر تینڈی پھیر لکھو حقیقتاں ساریاں جی
پاک رب تے پیر دی مہریاں ہوں کئے کون مصیبتاں بھاریاں جی
موجو چودھری دا پت چاک ہو کے چوچک سیال دیاں کھولیاں چاریاں جی
دعا دے کے آپ چڑھ جان ڈولی چینچھر ہاریاں ایسہ کوریاں جی
سپ رسیاں دے کرن مار منتر تارے دیندیاں نیں بیٹھ کھاریاں جی
پکے جھاں نوں مار فقیر کرکے لین ساہورے جا کھمکاریاں جی
آپ نال ساگ دے جاء رپن پچھے لاء جاون پچکاریاں جی
سرداراں دے پت چاک کرکے آپ مل دیاں جا سرداریاں جی
وارث شاہ نہ ہاردیاں اسال کولوں راجے بھوچ تھیں نہ ہاریاں جی

۲۵۲

راجھے آکھیا لٹی دی ہیر دولت جرم گالیے تاں اوتحے جا لیئے
اوہ رب دے نور دا خان بغنا شرے ہوئیکے جرم وٹا لیئے

اک ہووناں رہیا فقیر میتحوں رہیا ایناں وس سولا لیئے
مکھن پا لیا چیکناں نرم پنڈا ذرہ خاک دے وچ رلا لیئے
کے جوگی تھیں سکھیئے سحر کوئی چیلے ہوئے کن پڑوا لیئے
اگے لوکاں دے جھگڑے بال سکے چنگ اپنے آپ نوں لا لیئے
اوٹھے خودی گمان منظور ناہیں سر و صحیئے تل بھیت جا لیئے
وارث شاہ محبوب نوں تدوں پائیے جدؤں اپناں آپ گوا لیئے

۲۵۳

بجھی عشق دی اگ نوں واء گلی سمل آیا ہے شوق جگاؤنیں دا
بالناٹھ دے ملہ دا راہ پھڑا متا جائیا کن پڑاؤنیں دا
پئے پال ملائیاں نال رکھے وقت آیا ہے رگڑ مناؤنیں دا
جرم کرم تیاگ کے تھاپ بیٹھا کے جوگی دے ہتھ وکاؤنیں دا
بندے سوئنیں دے لاه کے چاء چڑھیا کن پاڑ کے مندراء پاؤنیں دا
کے ایے گردیویدی مسل کریئے سحر دس دے رن کھکاؤنیں دا
وارث شاہ میاں ایناں عاشقان نوں فکر ذرہ نہ جند گواؤنیں دا

۲۵۴

ہوکا پھرے دیندا پنڈاں وچ سارے آؤ کے فقیر جے ہووناں جے
منگ کھاواں کم نہ کاج کرنیا نہ کجھ چارتائی تے نہیں چووناں جے
ذرہ کن پڑائے سواہ ملنی گرو سارے ہی جگ دا ہووناں جے
نہ دیہاڑی نہ کسب روزگار کرنیا پاؤشاہ پھر مفت دا ہووناں جے
نہیں دنی و دھائی پھر جمنے دی کے موئے نوں مول نہ رووناں جے
منگ کھاوناں اتے مت سو ناں نہ کجھ دیوناں تے نہیں کجھ لیوناں جے
نالے منگنیاں تے نالے گھورنیاں ایں دینیں دار نہ کے دا ہووناں جے
خوشی آپی اٹھناں میاں وارث اتے اپنی نیند ہی سووناں جے

ملے جائیکے جوگی نے ہتھ جوڑے سانوں آپنا کرو فقیر میاں
تیرے درس دیدار دے ویکھنیں نوں آیا دیں پر دیں نوں چیر میاں
صدق دھار کے نال یقین آیا اسیں چیڑے تے تیں پیر میاں
بادشاہ سچا رب عالمان دا فقر اوس دے ہیں وزیر میاں
بنان مرشدان راہ نہ ہتھ آوے دوھ بائجھ نے رجھدی کھیر میاں
فقر کل جماں دا آسرا ہے تابع فقر دے پیر تے میر میاں
میرا مانوں تے باپ نہ ساک کوئی چاچا تیا نہ بھیں نہ ویر میاں
دنیا وچ ہاں بہت حیران ہویا پیروں سلاڈیوں لاه زنجیر میاں
تینوں چھڈ کے جاں میں ہور کس تے نظر آؤناں ایں ظاہرا پیر میاں

۲۵۶

ناٹھ وکھے کے بہت ملوک چینچل اہل طبع تے سوہنائ چھیل مندا
کوئی حسن دی کھان ہوشناک سندراتے لاڈلا مانوں تے بلپ سند
کے دکھ توں رس کے انھ آیا اکے کے دے نال پے گیا دھندا
ناٹھ آکھدا دس کھاں چج میتھے توں ہیں کیڑے دکھ فقیر ہندادا

۲۵۷

ایسہ جگ مقام فنادا اے سبھارت دی کندھ ایسہ جیوناں ایں
چھاؤں بدلاں دی عمر بندیاں دی عزرا ایل نے پاڑاناں سیوناں ایں
اج کل جہاں ہے سچ میلا کے نت نہ حکم تے تھیوناں ایں
وارث شاہ میاں انت خاک ہوناں لکھ آب حیات جے پیوناں ایں

۲۵۸

ہتھ کنگناں پہنچیاں پھب رہیاں کنیں چھنکدے سوہنیں بندڑے نیں
مجھ پٹ دیاں ننگیاں سکھن اتے سرخنیں بھجیاں دے جندڑے نیں

سرکوچ کے باریاں دار چھلے کبھی بھڑے نہیں پخندڑے نہیں
کھاء پہن بھرن سروں مایپاں دیوں تاں جئے فقیر کیوں ہندڑے نہیں

۲۵۹

خواب رات دی جگ دیاں سبھ گلاں دھن مان نوں مول نہ جھوریئے جی
چنج بھوت بکارتے اور بانی نال صبر سنتوکھ دے پوریئے جی
آس سث دکھ سکھ سماں جا پے جھے شال مشروتھے بھوریئے جی
بھو آتا وس رس کس تیاگے اینویں گورونوں کاہ وڈوریئے جی

۲۶۰

بھوگ بھوگناں ددھ تے دھیں پیون پنڈلپال کے رات دیسہ دھوناں ہیں
کھڑی کھنچن ہے فقر دی واث جھاکن مونموں آکھ کے کاہ وگووناں ہیں
واہیں و بمحلی تریمتاں نت گھوریں گائیں میں والاگے چووناں ہیں
چ آکھ جٹا کھی بنی تینوں سواد چھڈ کے کھیے کیوں ہووناں ہیں

۲۶۱

جوگی چھڈ جہان فقیر ہوئے ایں جگ وچ بہت خواریاں نہیں
لین دین تے دغا انیانوں کرناں لٹ گھٹ تے چوریاں یاریاں نہیں
اوہ پرکھ نربان پدجاء پنجے جنمائ پنجے ہی اندریاں ماریاں نہیں
جوگ دیسہ تے کرو نہال مینوں کیماں جیوتے گھنڈیاں چاڑھپاں نہیں
ایں جٹ غریب نوں تار اونویں جیویں اگلیاں سنگتیاں تاریاں نہیں
وارث شاہ میاں رب شرم رکھے جوگ وچ مصیبتاں بھاریاں نہیں

۲۶۲

مہل دیو تھوں جوگ دا پتھ بیاں کھڑا کھنچن ہے جوگ مہم میاں
کوڑا بیکا سواد ہے جوگ سندرا جیھی گھوٹ کے پیونی نم میاں
جہان سن سماڈھ کی منتی ہے اتے بوتلی ہے رم جھم میاں

تہان بھرم لگائیکے بھرم ہوناں پیش جاء نہیں گرب دھم میاں

۳۶۲

تیس جوگ داپنچھہ بتاؤ سانوں شوق جائیا حرفاں گینیاں دے
ایس جوگ دے پنچھہ وچ آڈیاں چھپن عیب صواب کمینیاں دے
حرص اگ تے فقر دا پوے پانی جوگ ٹھنڈ کھتے وچ سینیاں دے
اک فقر ہی رب دے رہن ٹابت ہو رتھڑ کدے اہل خزینیاں دے
تیرے دوارتے آن محتاج ہوئے اسیں نوکر باعثہ مینیاں دے
تیرا ہو فقیر میں نگر منگاں چھڈاں داعداے انہاں روزینیاں دے

۳۶۳

ایس جوگ دے داعداے بہت اوکھے نلو الکھ تے سنکھ وجواناں وو
جوگی جنم گودڑی جٹا دھاری منڈی نرملہ بھیکھ وٹاوناں وو
تازی لائیکے ناتھ دادھیاں دھرنا دسویں دوار ہی ساس چڑھاوناں وو
جسے آئے دا ہرکھ تے سوگ چھڈے نہیں مویاں گیاں پچھوں تاوناں وو
نانوں فقر دا بہت آسان لینا کھڑا کٹھن ہے جوگ کماوناں وو
دھوڈھائیکے جٹاں نوں دھوپ دیناں سدا انگ بھبھوت رماوناں وو
ادبان باشی جتی ستی جوگی جھات استری تے نہیں پاؤناں وو
لکھ خوب صورت پری حور ہووے ذرہ جیسو نہیں بھراوناں وو
کند مول تے پوست افیم بچے نشہ کھائیکے مست ہو جاوناں وو
جگ خواب خیال دی بات جانیں ہو کمیاں ہوش بھلاوناں وو
کھت مندرال جنگلاں وچ رہناں بین گنگ تے سنکھ وجاوناں وو
جلگن ناتھ گوداوری گنگ جمناں سدا تیرتھاں تے جانساوناں وو
میلے سدھاں دے کھلیناں دیس پچھتم نواں ناتھاں دا درسن پاؤناں وو
کام کرودھ تے بو بھ ہنکار مارنا جوگی خاک در خاک ہو جاوناں وو
رنان گھور دا گانوں دا پھرس وحشی نینوں اوکھڑا جوگ کماوناں وو

ایسہ جوگ ہے کم نریاں داتاں جشاں کیہ جوگ تھوں پاؤناں وو

۲۶۵

تال بخشان جوگ تال کرو کپا دان کر دیاں ڈھل نہ بوڑیئے جی
جیہڑا آس کر کے ڈگے آن دوارے جیسو اوسدا چاء نہ توڑیئے جی
صدق بخ کے جیہڑا چرن لگے پارلایئے وچ نہ بوڑیئے بخ
وارث شاہ میاں جیندا کوئی نہیں مہراوس تھوں ناہ وچھوڑیئے جی

۲۶۶

گھوڑا صبر دا ذکر دی واگ دے کے نفس مارناں کم بھوں چنگیاں دا
چھڈ زراں تے حکم فقیر ہوون ایسہ کم ہے ماہنواں چنگیاں دا
عشق کرنے تے بیخ دی دھار کپن نہیں تم ایسہ بھکھیاں ننگیاں دا
جہڑے من سو فقر تھیں ہوں واقف نہیں کم ایسہ من تھیں لٹکھیاں دا
ایتھے تھاؤں نہیں اڑ بنگیاں دا فقر کم ہے سراں تھوں لٹکھیاں دا
شوک مر تے صدق یقین باہمھوں کیما فائدہ نکلیاں منگیاں دا
وارث شاہ جو عشق دے رنگ رتے کندی آپ ہے رنگدیاں رنگیاں دا

۲۶۷

جوگ کرے سومن تھیں ہوئے استھر جوگ سکھے سکھناں آیا ای
نچا دھار کے گورو دی سیوا کریئے ایسہ ہی جوگیاں دا فرمایا ای
نال صدق یقین دے بخ تقویٰ دھیں پھروں رب توں پیا ای
میل دلے دی دھوئیکے صاف کیتی ترت گورد نے رب کھلایا ای
بچہ سیئوں جس قلبوت اندر چے رب نے تھانوں بنایا ای
وارث شاہ میاں ہمہ اوست جا پے سرب مسی بھگوان نے پیا ای

۲۶۸

مالا منگیاں وچ جبوں اک دھاگا توں سرب کے بیچ سماں رہیا

سہنماں جیوندیاں وچ ہے جان و انگلوں نشہ بھنگ افیم وچ آ رہیا
جویں پترے مہندیوں رنگ رچیا تویں جان جہاں وچ آء رہیا
جویں رکت سریر وچ ساس اندر تویں جوت میں جوت سماء رہیا
را بخحا بخھ کے خرچ ہے مگر لگا جوگی آپنا زور بھے لاء رہیا
تیرے دوار جوگا ہورہیا ہاں میں بٹ جوگی نوں گھنماں سمجھاء رہیا
وارث شاہ میاں جینوں عشق لگا دین دنی دے کم تھیں جاء رہیا

۲۶۹

جوگی ہو لاچار جاں مر کیتی تدوں چیلیاں بولیاں ماریاں نہیں
جیھاں سان چڑھائیکے گرو ہوئے جویں تکھیاں تیز کثاریاں نہیں
وکیھ سوہنماں رنگ جیسیرے دا جوگ دین دیاں کریں تیاریاں نہیں
جوگ دنیں نہ مول نمائیاں نوں جنمیں کیتیاں مختباں بھاریاں نہیں
ٹھرک منڈیاں دے لگے جوگیاں نوں متاں جنمیں دیاں رب نے ماریاں نہیں
وارث شاہ خوشامد اس سوہیاں دیاں گلاں حق دیاں نہیں نزوا ریاں نہیں

۲۷۰

غیبت کرن بگانڈی طاعت اوگن ستے آدمی ایسہ گنہگار ہندے
چور کرت گھن پغل تے جھوٹھ بولے لوٹی لاوڑا ستوان یار ہندے
اسل جوگ نوں نہیں گل بخھ بھنال تیس کاسنوں ایڈ بیزار ہندے
وارث جنمیں امید نہ تاہنگکھ کالی بیڑے تنہاں دے عاقبت پار ہندے

۲۷۱

رل چیلیاں تاؤ کساو کیتا بالنا تھ نوں پکڑ پتھلیو نہیں
چھڈ دوار اکھاڑ بھنڈار چلے جاء رندتے داث بھے ملیو نہیں
سلیاں نوپیاں مندر اس سٹ بیٹھے موز گودڑی ناتھ نے گھلیو نہیں
وارث شاہ نہ رب بخیل ہو دے پل را نصیب دے ملیو نہیں

سنجل لوک بخیل ہے بپ ماندے میرا رب بخیل نہ بوڑیئے جی
 کیجے غور تے کم بناوجے ملے دلاں نوں نال وچھوڑیئے جی
 ایسہ حکم تے حسن نہ نت ہوندے نال عاجزان کرو نہ زوریئے جی
 کوئی کم غریب دا کرے ضائع سگوں او سنوں ہنگے ہوڑیئے جی
 بیڑا لدیا ہویا مسافراں دا پیار لائے وچ نہ بوڑیئے جی
 زمین نال نہ ماریئے پھیر آپے ہسیں جنمیں نوں چاڑھیئے گھوڑیئے جی
 بھلا کرویاں ڈھل نہ مول کیجئے قصہ طول دراز نہ توڑیئے جی
 وارث شاہ پیتم دی غور کریئے ہنھ عاجزان دے نال جوڑیئے جی

۲۷۳

وھروں ہندڑے کاںوں سل دیر آئے بریاں چغلیاں دھروں بخیلیاں وو
 مینوں ترس آیا دیکھ زہد تیرا گلاں منھیاں بست رسیلیاں وو
 پانی دده وچوں کڈھ لیں چاتر کدوں چھلکے پانوں دے تیلیاں وو
 گرو دیکیا مندراء جصب لیاؤ چھٹ دیہو گلاں اچھیلیاں وو
 نہیں ڈران ہن من تھیں بھور عاشق جنمیں سولیاں سراں تے جھیلیاں وو
 وارث شاہ پھر ناتھ نے حکم کیتا کڈھ اکھیاں نیلیاں پیلیاں وو

۲۷۴

چیلیاں گورو دا بچن پرواں کیتا جاء سرگ دیاں ٹھیاں میلیاں نیں
 سجا تن سوٹھ جابھویں تیرتھ واقع گواراں دے منتراء کیلیاں نیں
 نویں ناتھ بونجدا بیر آئے چوٹھ جو گن نال رسیلیاں نیں
 چھیہ جتی تے دس او تار آئے وچ آب حیات دے جھیلیاں نیں

۲۷۵

دن چار بناء سکھ مداراں با ناتھ دی نظر گزاریا نیں

غصے نال وگاڑ کے گل ساری ڈر دے گورو تھیں چاء سواریا نیں
گلے غصب کرو دھ دی گل آہی سجا جیسو دے اندر ماریا نیں
زور آوراں دی گل ہے بہت مشکل جان بجھ کے بدی وساریا نیں
گورو کیما سوانہا پروان کیتا زدراں پھیاں تے بازی ہاریا نیں
گھٹ وٹ کے صم کم ہوئے کائی موڑ کے گل نہ ساریا نیں
گھنائ کپڑا کل تاراج کیتا حن یانوئی چاء اجڑیا نیں
ایا، استرا گرو دے ہتھ دتا جوگ کرن دی نیت چادھاریا نیں
وارث شاہ بن حکم دے پئے بیشے لکھ ویریاں دھک کے ماریا نیں

۲۷۶

باناتھ نے سامنے سددھیدو جوگ دین نوں پاس بھا لیا سو
روڈ بھوڑ ہویا سواہ ملی منه تے سبھو کوڑیں دانام گالیا سو
کن پاڑ کے جھاڑ کے حرص حست اک پلک وچ من دیکھا لیا سو
جیما پترال تے بپ مر کر دے جاپے ددھ پوائیکے پالیا سو
سواہ انگ رماء سرمن اکھیں پلے مندرال چاء نوالیا سو
خبران کل جمان وچ کھنڈ گیاں رابخا جوگیڑا سار دیکھا لیا سو
وارث شاہ میاں سنیار دانگوں جٹ پھیر مژبھن کے گالیا سو

۲۷۷

دقی دکھنائ رب دی یادو سے گورو جوگ دے بھیت نوں پائیے جی
نہادھو کے خوب بھوت ملئے چاکست انگ وٹائیے جی
سگیں پھاہوڑی کھیری ہتھ لے کے پہلے رب دا نانوں دھیائیے جی
نگر الکھ وجائیکے جاؤڑیئے پاپ جان جے ناؤ جائیے جی
سکھی دوار وے جوگی بھیکھ مانگے دے دعا ایس سنائیے جی
ایسی بھانت سوں نگر دی بھیکھ لے کے مست لگدے دوار کو آئیے جی
وڑی مانوں ہی جان کے کرو نچا پچھوٹی بھیں مثال کر پائیے جی

وارث شاہ یقین دی گل پھب دی سبھو حق ہی حق نھرائیے جی

۲۷۸

رانجھا آکھدا مگر نہ پوچھ میرے کدھی قدر دی واگ ہٹائیے جی
گورو مت تیری سانوں نہیں پھب دی گل گھٹ کے چالنگھائیے جی
پہلے چیلیاں نوں چاءہ ہنیر کریے پچھوں جوگ دی ریت بتائیے جی
اک وار جو دسناں دس چھڈو گھڑی گھڑی نہ گورو اکائیے جی
کرتوت بھے ایسا سبھ تیری منڈے نھگ کے لیک نہ لایے جی
وارث شاہ شاگرد تے پیلڑے نوں کوئی بھلی ہی مت سکھائیے جی

۲۷۹

کے ناتھ رنجھیشیا سمجھ بھائی سر چايو جوگ بھروڑی نوں
الکھ ناد وجائیکے کرو نچا میل لیاوناں نکڑے روڑی نوں
اسیں لکھ آلوو نہ جوٹھ کریے چارلیایے جی اپنی کھوڑی نوں
وڈی مانوں برابر جانی بے اتے بھیں برابر چھوڑی نوں
جتی ستی نمانیاں ہو رہیئے رکھیں ثابت ایس لنگوڑی نوں
وارث شاہ میاں لے کے چھری کائی وڈھ دور کریں ایس بوڑی نوں

۲۸۰

ثابت ہوء لنگوڑی سنی ناتھا کاہے جھگڑا چاءہ اجاز دا میں
چپ عشق توں رہے بھے جیسیھ میری کاہے ایڈڑے پاڑ نہیں پاڑدا میں
جیسو مار کے رہن بھے ہوئے میرا ایڈے معاملے کاسنوں ہاردا میں
جیتاں مت اجاز وچ جاہندا میں سیالاں دیاں کاہنوں چاردا میں
سر روڈ کرائے کیوں کن پائیں جیتاں کبر ہنکارنوں ماردا میں
بھے میں جان دا کن توں پاڑ ماریں ایسہ مندرائیں مول نہ ساردا میں
بھے میں جان دا ہنوں منع کر سیں تیرے ملے تے دھار نہ ماردا میں

اکے سکن سوار دیسہ پھیرے میرے نہیں کھتوں ڈھیت سرکار دا میں

۲۸۱

کھاہ رزق حلال تے پچ بولیں چھٹ دیسہ توں یاریاں چوریاں وو
توبہ کریں تقصیر معاف تیری جہڑیاں پھیلیاں صفائ نگھوریاں وو
اوہ چھٹ چالے گوار پنیں والے چین پاڑ کے کھتیوں موریاں وو
پچھا چھٹ جسالیاں سانجھ ختماں جیہڑیاں پاڑیوں کھنڈ دیاں بوریاں وو
جوئے راہکاں جوتے لادتے جیہڑیاں ارلیاں بھینیاں ڈھوریاں وو
دھوڈھائیکے مالکاں ورت لیاں جیہڑیاں چائیاں کیتیوں کھوریاں وو
رلے وچ تیں ریڑھیا کم چوری کوئی خرچیاں ناہیوں بوریاں وو
چھٹ بھ برائیاں خاک ہو جاہ نہ کر نال جگت دے زوریاں وو
تیری عاجزی عجز منظور کیتا تاں میں مندراء کن وچ سواریاں وو
وارث شاہ نہ عادتاں جاندیاں، نہیں بھاویں کٹے پوریاں پوریاں وو

۲۸۲

ناتحا جیوندیاں من بے کھرا اوکھا ساتھوں ایسہ نہ داعداے ہوونیں نی
اسیں جست ہاں ناڑیاں کرن والے اسیں پچکرے نہیں پروونیں نی
ایسیں کن پڑائیکے خوار ہوئے ساتھوں نہیں ہندے ایڈے روونیں نی
ساتھوں کھپری نادنہ جائے سانجھی اسی ڈھکے ہی انت نوں جوو نیں نی
رنال نال جے ورجدے چیلیاں نوں ایسہ گرو نہ بخ کے پروونیں نی
رنال دین گالیاں اسیں چپ رہیئے ایڈے صبر دے پیر کس دھوونیں نی
ہسن کھیدنال تسل چا منع کیتا اسی دھوئیں گو ہے کے ڈھوونیں نی
وارث شاہ کیہ جانتے انت آخر کھٹے چوونیں کہ منٹے پروونیں نی

۲۸۳

چپھٹ یاریاں چوریاں دغا نہا اوکھیاں ایسہ فقیریاں نی

جوگ جانان سار دا نگنا کیں ایس جوگ وچ بہت ظییریاں نی
جوگ نال نصیحتاں ہوئے جاندا جویں اٹھ دے نک نکیریاں نی
تونبا سرنا کھپری نادنگی چمنا بھنگ نلیئر زنجیریاں نی
چھڈ تھمتاں دی جھاک ہوئے جوگی فقر نال جہاں کیسے سیریاں نی
وارث شاہ ایسہ جٹ فقیر ہویا نہیں ہندیاں گدھے تھوں پیریاں نی

۲۸۳

سانوں جوگ دی ریبھ مدوکنی سی جدوں ہیر سیال محبوب کیتے
چھڈ دلیں شریک قیلاںے نوں اسال شرم دے طور محبوب کیتے
رل ہیر دے نال سی عمر جالی اسال مزے جوانی دے خوب کیتے
ہیر چھتیاں نال میں مس بھنل اسال دونماں نے نشے مرغوب کیتے
ہویا رزق اواں تے گل بلی ملپیاں دیاہ دے چاء اسلوب کیتے
دیہاں کنڈ دلی بھویں میری ساعت نال کھیڑیاں دے منسوب کیتے
پیا وقت تال جوگ وچ آن پھاتھے ایسہ واعدے آن مطلوب کیتے
ایسہ عشق نہ ٹلے پیغمبریاں تھوں تھوتھے عشق تھیں ہڈ ایوب کیتے
عشق نال فرزند عزیز یوسف نعرے درد دے بہت یعقوب کیتے
ایس زلف زنجیر محبوب دی نے وارث شاہ جیسے مجدوب کیتے

۲۸۵

نا تھ میٹ اکھیں درگاہ اندر نالے عرض کروا نالے سنگ دا جی
درگاہ لاو بالی ہے حق والی او تھے آدمی بول دا سنگ دا جی
آسمان تے زمین دا دارث توں تیرا وڈا پسارڑا رنگ دا جی
رانجھا جٹ فقیر ہو آن بیٹھا لاه آسرا نام تے سنگ دا جی
سچھ چھڈ برائیاں بنخ تقوی لاه آسرا ساک تے انگ دا جی
مار ہیر دے نیناں نے خوار کیتا لگا جکر وچ تیر خدگ دا جی
ایس عشق نریاں حرجان کتا سر کھا جوں رنگ تینگ دا جی

کن پاڑ منائیکے سیس داڑھی پیو بھی پیڑا بھنگ دا جی
جوگی ہوئیکے دیس تیاگ آیا رزق دور ہے کونج کلنگ دا جی
توں رب غریب نواز صاحب سوال منال اوس ملنگ دا جی
کیکوں حکم ہے کھوبل کے کو اصل رانجھا ہوئے جوگی ہیر منگ دا جی
پنجاں پیراں درگاہ وچ عرض کیتی دیبو فقرنوں چرم پنگ دا جی
ہو یا کم درگاہ تھیں ہیر بخشی بیڑا لا دتا اسال ڈھنگ دا جی
وارث شاہ ہن جنمیں نوں رب بخشے تنال نال کیہہ محکمہ جنگ دا جی

۲۸۶

ناٹھ کھوبل اکھیں کیما رانجھنے نوں بچہ جاہ تیرا کم ہویا ای
پھل آن لگا اوں بوڑے نوں جیپڑا وچ درگاہ دے بولیا ای
ہیر بخش دتی پچے رب تینوں موئی لعل دے نال پرویا ای
چڑھ دوڑ کے جت لے کھیڑا نوں بچہ سون تینوں بھلا ہویا ای
کمرکس او داسیاں بخہ لیاں جوگی ترت تیار بھی ہویا ای
خوشی ہوئیکے کرو وداع مینوں ہتھ بخہ کے آن کھلویا ای
ء وارث شاہ جاں ناٹھ نے وداع کیتا ٹلیوں اتر دا پڑا ہویا ای

۲۸۷

جوگی ناٹھ تھوں لے وداع ہویا چھٹا باز جیسوں تیز ترا ریاں نوں
پلک وچ جاں کم ہو گیا او سدا ٹھنگی اگ جو گیلیاں ساریاں نوں
مز کے دھیدو نے اک جواب دتا او نہاں چیلیاں ہانی ساریاں نوں
بھلے کرم بے ہون تل جوگ پائیے ملے جوگ نہ کرمان ماریاں نوں
اسیں جٹ اجان سل پھاس گئے کرم کیتا سوا ساں وچاریاں نوں
وارث شاہ اللہ جاں کرم کردا حکم ہندا ہے نیک ستاریاں نوں

جہدوں کرم اللہ دا کرے مدد بیڑا پار ہو جائے نہمانیاں دا
لہناں قرش نہیں بوئے جاتے کیماں ہے اسماں نہانیاں دا
میرے کرم سوڑے آن پہنچے کھیت جمیاں بھینیاں دانیاں دا
وارث شاہ میاں وڈا وید آیا سردار جے بھ سیانیاں دا

۲۸۹

جیہڑے پنڈوچ آوے تل لوک پچھن ایسہ جو گیرا بالڑا چھوڑاںی
کنیں مندرائیں ایس نوں نہیں پچھن ایہدھے تیڑ نہ بنیں لنگوڑاںی
ست جرم کے نہیں ہاں ناتھ پورے کدی واہیا ناہیں جوتراںی
دکھ بخنجن ناتھ ہے نام میرا میں دھستروید دا پوترا نی
جو کو اس دے نال دم مار دا اے ایس جگ توں جایگا اوڑاںی
ہیرا ناتھ ہے وڈا گورو دیو لیتا چلے اوس کا پوچنیں چوتراںی
وارث شاہ جو کوئی لئے خوشی ساڑی دده پڑاں دے نال سوتراںی

۲۹۰

دھائے نیلوں رندی کھیڑاں دا چلیا مینہ جو آوندا اٹھ اتے
کعبہ رکھ متھے رب یاد کرکے چڑھیا کھیڑاں دی بھی گھٹھ اتے
نشے نال جھلار دا مست جوگی جویں سندر جھولدے اٹھ اتے
چپی کھپری پھاہوڑی ڈنڈا کونڈا بھنگ پوست بدھے چاپٹھ اتے
بیراگ غیاس جوڑن چلے رکھ ہتھ تلوار دی منٹھ اتے
اینویں سرکدا آنوں دا کھیڑاں نوں جویں فوج چڑھ دوڑ دی لٹ اتے

۲۹۱

راخچے ولیں سی کر لیا جو گیاں دا اٹھ ہیر دے شر نوں دھاؤں دا اے
بھکھا شیر جیوں آنوں دا مار اتے پور ڈھ اتے جیویں آنوں دا اے

چاء نال رانجھا او تھوں سرک تریا جیویں مینہ انھیری دا آنون دا اے
جوہ رنگپور کھیڑاں جاوڑیا وارث شاہ عیال بلانوں دا اے

۲۹۳

جدوں رنگپور دی جوہ جاوڑیا بھیداں چار دا چاک ویچ بار دے جی
نیڑے آئیکے جوگی نوں دیکھدا اے جویں یار ویلھن نیمن یار دے جی
چھن چور دا چغل دی جیسھے وانگوں گنجھے رہن نہ دیدرے یار دے جی
چور یارتے ٹھگ نہ رہن گنجھے سکتھے چھپن آدمی کار دے جی
تیس کیہڑے دیس دے فقر سائیں سخنی دس کھاں کھوہل نزوادار دے جی
ہمیں لنک باشی چلے کنھے میلے ہمیں چنچھی سمندروں پار دے جی
باراں برس بیٹھے باراں برس پھر دے ملن والیاں دے کل تار دے جی
وارث شاہ میاں چارے چک بھونڈے ہمیں قدرتاں کوں دید مار دے جی

۲۹۴

توں تل چاک سیلاں داناوں دھیدو چھڈ خچریوں گل نہجاردے جی
بھیس چوچکے دیاں جدوں چار داسیں جٹی مان داسیں ویچ بار دے جی
تیرا مناں ہی بیر سیال تائیں خبرعام سی ویچ سنار دے جی
نس جاہ ایتھوں مار شنی گے کھیڑے ات چڑھے بھکھے بھار دے جی
دلیس کھیڑاں دے ذرہ خبر ہو دے جان تخت ہزارے نوں مار دے جی
بھج جاہ متل کھیڑے لا دھ کرنیں پیادے بخھ لے جان سرکار دے جی
مار چور کر شنی ہڈ گوڈے ملک گور عذاب قمار دے جی
وارث جیویں گور ویچ ہڈ کڑکن گرزان نال عاصی گنہگار دے جی

۲۹۵

ایڑ چارناں کم پیغمبران دا کیما عمل شیطان دا تویو ای
بھیداں چار کے تمہنیاں جوڑنا ایس کیما غصب فقیر تے بولیو ای

اسیں فقر اللہ دے نانگ کالے اس انال کیہ کوئیلا گھولیو ای
واہی چھڈ کے کھولیاں چاریاں نی ہویوں جو گیرا جیسو جاں ڈولیو ای
پچ من کے پچھاں مڑ جاہ جٹا کیما کوڑ دا گھولناں گھولیو ای
وارث شاہ ایسہ عمرت کریں ضائع شکروچ پیاز کیوں گھولیو ای

۲۹۵

آ، سنی چاکا سواہ لامنہ تے جوگی ہوئیکے نظر بھوا بیٹھوں
ہیر سیال دا یار مشہور راجحا موجاں مان کے کن پڑوا بیٹھوں
کھیڑے ویاہ لیائے منہ مار تیرے ساری عمر دی لیک لوا بیٹھوں
تیرے سیھیاں ویاہ لے گئے کھیڑے داڑھی پڑھے دے وچ منا بیٹھوں
منگ چھڈیئے نامنہ جے جان ہووے ولی دتیا چھڈ دیا بیٹھوں
جدوں ڈھونی داؤ نہ لگے کوئی بوہے ناتھ دے انت نوں جا بیٹھوں
ہن وار کیہ پچھنا ایں مورکھا دو جدوں رڑی تے موند منا بیٹھوں
اک عمل نہ کیتوں غافلا دو اینویں کیمیا عمر گوا بیٹھوں
سرودہ کرن تیرے چاءہ بیرے جس ڈیلڈے کھیڑس توں جا بیٹھوں
وارث شاہ تریاق دی تھانوں نہیں ہتھیں اپنے زہر توں کھا بیٹھوں

۲۹۶

ست جرم کے ہمیں فقیر جوگی نہیں نال جہاں دے سیر میاں
اساں سلیاں کھپراں نال ورتن بھیکھ کھائیکے ہووناں ڈھیر میاں
پرباں جا جانا کہیں چاک سانوں اسیں فقر ہوں ظاہرا پیر میاں
نانوں مریاں دے لیاں ڈرنا آوے راجحا کون تے کیھڑی ہیر میاں
بتن تی تی ہاں جوگ دے ناتھ پورے ست پیرھیاں جرم فقیر میاں
جت چاک بناؤناں جو گیاں نوں ایسی جیسو آوے شوں چیر میاں
تحر تھرا کنہے غصے نال جوگی اکھیں روہ پلٹیا نیر میاں
تحت جٹھ اعمال نہیں کر کے جو کی بجھ لے ایسہ تقسیر میاں

تیس پار سمندر دل رہن والے بھل گیا پیلا بخش پیر میاں
وارث شاہ دی عرض جناب اندر سن ہوئے نہیں دلگیر میاں

۲۹۷

مختہ بیلیاں وچ لے جائے جئی چینگھاں چینگھدے نال پیاریاں دے
ایسا پریم پیاڑا جھوکھیا ای نہیں مست سن وچ خماریاں دے
واہیں و بھلی تے پھرے مگر لگی ہانجھ گھن کے نال کواریاں دے
جدوں ویاہ ہویا تدوں ویسر بیٹھی ڈولی چاڑھیا نہیں نال خواریاں دے
دھاراں کھانگڑاں دیاں جھوکل ہانیاں دیاں مزے خوبیاں گھول کواریاں دے
موسال لوگراں دیاں لاڑ نڈھیاں دے عشق کولیاں دے مزے یاریاں دے
جئی ویاہ دتی رہیوں نڈھڑا توں سنجیں سخنیں توںگ پیاریاں دے
کھیڈن والیاں ساہورے بندھ کھڑاں ران پچھمکاں بیٹھ بخاریاں دے
بڑھا ہونیکے چور میت وڑدا رل پھریں ہیں نال مداریاں دے
گندھی رن بڑھی ہو بنیں حاجن پھیرے مورچھر گرد پیاریاں دے
پڑباں جاہ جٹا مار سن گے نہیں چھپدے مار کواریاں دے
کاریگری موقوف کر میاں وارث تیتحے ول ہے پاؤ نہیں چھاریاں دے

۲۹۸

تیس عقل دے کوٹ ایال ہندے لقمان حکیم دستور ہے جی
باز بھور بگا لوپا لوںگ کالو شاہی شیشی نال کستور ہے جی
لوہا پشم پستہ دبا موت صورت کالو عزرائیل منظور ہے جی
پچھے باز جیئے لک وانگ چھیتے پوہنچا وجیاں مرگ سب دور ہے جی
چک شینہ وانگوں گھج مینہ وانگوں جس نوں دند مارن ہڈ چور ہے جی
کے پاس نہ کھولناں بھیت بھائی جو کجھ آکھیو بھ منظور ہے جی
پر دیس وچ کم آپیا میرا لئی بیر اکے سر دور ہے جی
وارث شاہ ہن بنی ہے بت اوکھی اگے بجھے دا قبر کلور ہے جی

بھیت دنال مرد دا کم ناہیں مرد سوئی جو وکیھ دم گھٹ جائے
گل بی دے وچ تی رہے خفیہ کانوں واںگ پیخال نہ سست جائے
بھیت کے دا دنال بھلا نہیں بھاویں پچھے کے لوک گھٹ جائے
وارث شاہ نہ بھیت صندوق کھلے بھانویں جان دا جندرائٹ جائے

۳۰۰

مار عاشقل دی لج لاہیا ای یاری لائے کے گھن لے جاوی سی
انت کھیڑاں دیاہ لے جاوی سی یاری اوسمدے نال کیہ لاوی سی
لے گئے سن دیاہ کے جیسونداتوں مر جاؤناں لیک نہ لاوی سی
نہیں یاری ہی مول نہ لاوی سی ایڈی دھم کیوں مورکھا پاوی سی
وارث شاہ بے منگ لے گئے کھیڑے داڑھی پر ہے دے وچ مناوی سی

۳۰۱

اکھیں وکیھ کے مردہن چپ کر دے بھاویں چور ہی جھکڑا لٹ جائے
دیناں نہیں بے بھیت وچ کھیڑاں دے گل خوار ہووے کھنڈ پھٹ جائے
تورن کھیڑاں دے بوہے چاک ہیرے متاں چاک نشانے نوں پٹ جائے
چوربا تھی گولیر تھیں چھٹ جاندے ایہا کون جو عشق تھیں چھٹ جائے

۳۰۲

اساں رانجھیا ہس کے گل کیتی جاہ لائے داؤ جو لگ دا ای
لات رہے نہ جیو دے وچ لگی ایسہ عشق الہنبردا اگ دا ای
جاہ وکیھ معشوق دے نہیں خونی تینوں نت الہنبردا جگ دا ای
سماں یار داتے گھسا باز والا جھٹ چور داتے داؤ ٹھگ دا ای
لے کے نذر ہڑی نوں جھنگ جاہ چاکا سیدا ساک نہ ساؤڑا لگ دا ای
وارث کن پانے میں چار مریا ابے مگر الہنبردا جگ دا ای

مرد بانجھے مری پانی باہمھ وھر تی عاشق ڈھنڈے بانجھے نہ رج دے نیں
لکھ سرس اول سول آنون یاریاراں تھوں ھول نہ بھج دے نیں
بھیڑاں پوندیاں رنگ وٹائے دیندے پردے عاشقال دے مرد جج دے نیں
دا چور تے یار دا اک ساعت نہیں دس دے میہ جو جج دے نیں

رانجھے اگے اعیال نے قسم کھاہدی نگر کھیڑاں دے جاوھیا ای
یارو کون گرانوں سردار کیڑا کون بوک کدو کنال وسیا ای
اگے پنددے کھوہ تے بھرن پانی کڑیاں گھستیا ہس کھر کھیا ای
یار ہیر دا بھانویں تے ایسہ جوگی کے بھیا تے نہیں دیا ای
پانی پی ٹھنڈا چھانویں گھوٹ بوئی سن پند دانانوں کھر ہیسا ای
ایہدا نانوں ہے رنگپور کھیڑاں دا کے بھاگ بھری چاہ دیا ای
ارے کون سردار ہے بھات کھانی تھنی شوم کیما لیا جسیا ای
ابو نام سردار تے پت سیدا جس نے حق رانجھے دا کھیا ای
بانغ باغ رانجھیڑا ہو گیا جدوں نانوں جیشیاں دیا ای
تلی کچری بنھ کے تیار ہو یا لک چاء فقیر نے لیا ای
کدمی لئے ہولان کدمی جھولدا اے کدمی روپیا کدمی ہیا ای
وارث شاہ کرساں جیسوں ہون راضی مینہ اوڑ دے تھانوں وچ وسیا ای

آء جو گیا کیما ایسہ دیس ڈھو پچھن گھبرو بیٹھ وچ داریاں دے
اوٹھے جھول متانیاں کرے گلاں تھن سنوں کن پاٹیاں پیاریاں دے
کراں کون صلاح میں کھیڑاں دی ڈار پھر چو طرف کواریاں دے
مار عاشقال نوں کرن جابرے نہیں لکھڑے نوک کثاریاں دے

دیس من عاشقان نوں توڑے نال نیناں نمیں رہن نمیں ہر یاریاں دے
 ایس جوبنیں دیاں ونجاریاں نوں ملے آن ہوڈاگر یاریاں دے
 سرمہ پھل دنداسرا سرخ مہندی لٹ لئے نے ہٹ پساریاں دے
 نیناں نال کلپیدا چک کڈھن دسن بھولڑے مکھے وچاریاں دے
 جوگی ویکھے کے آن چوگرد ہوئیاں چھٹے پر ہے وچ ناگ پشاریاں دے
 اوتحے کھوہل کے اکھیا ہس پوندا ڈٹھے خواب وچ میل کواریاں دے
 آن گرد ہوئیاں بیٹھا وچ جھولے بادشاہ جیسوں وچ عماریاں دے
 وارث شاہ نہ رسمن نچلاڑے بھی جنہاں نزاں نوں شوق نظاریاں دے

۳۰۶

ماہی منڈیو گھریں نہ جاء کہناں جوگی مت کما اک آوزیا
 کنیں مندرائیں سملیاں سندراں نمیں داڑھی پٹے سر بھواں مناوڑیا
 جہاں نانوں میرا کوئی جاء لیندا مہاں دیوالے دولتاں آء دڑیا
 کے نال قدرت پھل جنگلے تھیں کوئی بھل بلاوڑے آوزیا

۳۰۷

کڑیاں ویکھے کے جوگی دی طرح ساری گھریں ہسداں آئیاں نمیں
 مائے اک جوگی ساڑے نگر آیا کنیں مندرائیں اوس نے پائیاں نمیں
 نہیں بولدا برا زبان وچوں بھانویں چھجھیا ناہیں پائیاں نمیں
 ہتھ کھپری پھاواڑی موڈیاں تے گل سملیاں محجب بنائیاں نمیں
 ارڑاوندا نال جالایاں دے جٹاں وانگ مداریاں چھائیاں نمیں
 نا اوہ منڈیا گودڑی ناجنم نا اوڈا سیاں وچ ٹھرا سیاں نمیں
 پریم تیاں اکھیاں رنگ بھریاں سداؤکوہڑیاں لال سوائیاں نمیں
 خونی بانکیاں نشے دے نال بھریاں نیناں کھویاں سان چڑھائیاں نمیں
 کدی سنگھی ست کے شگن واچے کدی اویاں سواہ تے پائیاں نمیں
 کدی کنگ وجائیکے کھلا رووے کدی سنکھ تے نادگھوکائیاں نمیں

اٹھے پہر اللہ نوں یاد کردا خیر اوس نوں پانوں دیاں پائیاں نیں
نشے باعچھے بھوائیاں اوسدیاں تیاں نیں مرگانیاں گلے بنایاں نیں
بئل سوہنڈیاں چھل اوس جو گیڑے نوں جیوں چند دوالے گھٹاں آئیاں نیں
کوئی گورو پورا اوس نوں آن ملیا کن چھید کے مندر اس پائیاں نیں
وارث شاہ چیلا باننا تھے والے جھوکاں پریم دیاں کے نیں لائیاں نیں

۳۰۸

گھر آئے ننان نے گل کیتی ہیرے اک جوگی نواں آیا ای
کنیں اوس دے درشنا مندر اس نیں گل مینگلا عجب بنایا ای
پھرے ڈھونڈ دا وچ جویلیاں دے کوئی اوس نے اعل گویا ای
نالے گانوں داتے نالے رووندا ای وڈا اوس نے رنگ مچایا ای
ہیرے کے رجوبیں دا ایہہ پتھر روپ تھیں دون سوایا ای
وچ ترنجنال گانوں دا پھرے بھوندا انت اوس دا کے نہ پایا ای
پھرے دیکھ دا وہویاں چھل کڑیاں من کے تے نہیں بھرمیا ای
کالی آگھ دی پریم دی چاث لگی تاہیں اوس نے سیس منایا ای
کالی آکھدی کے دے عشق پچھے بندے لاه کے کن پڑایا ای
کمن تخت ہزارے دا ایہہ راجحا باننا تھوں جوگ لیایا ای
وارث شاہ ایہہ فقرتیں نہیں خالی کے کارنیں دے اتے آیا ای

۳۰۹

مشھی مشھی ایہہ گل نہ کرو بھیناں میں تل سن دیاں ایں مرگئی جے نی
تل ایہہ جدوکنی گل توری کھلی تلی ہی میں لہ کنی جے نی
گئے ٹٹ سدھران تے عقل ڈنی میری دھکھے کلیجڑے پئی جے نی
کیکوں کن پڑائیکے جیونداۓ گاں سن دیاں ایں جندگنی جے نی
روواں جدوں نیاں اوسدے دکھڑے نوں مسحیں میٹ کے میں بہ کنی جے نی
مسوحیو دا نانوں جاں لیندیاں بوجند من دیاں ہی لڑھ کنی جے نی

کویں دیکھئے اوس متازے نوں جس دی ترنجنال وچ پیوپی جے نی
 ویکھاں کیہرے دلیں دا ایمہ جوگی اوس تھوں کون پیاری رس گئی جے نی
 اک پوست دھتو را بھنگ پی کے موت اوس نے مل کیوں لئی جے نی
 جس دا مانوں نہ بآپ نہ بھیں بھائی کون کرے گا اوس دی سعی جے نی
 بھانویں بھکھڑا را وچ رہے ڈھٹھا کے خبر نہ اوس دی لئی جے نی
 بائے بائے مٹھی اوہدی گل سن کے میں تاں بھکھڑا بوڑ ہو گئی جے نی
 نہیں رب دے غصب توں لوک ڈردے متھے لیکھ دی رکھ ویسہ گئی جے نی
 جس دا چند پتہ سواہ لا بیٹھا دتا رب دا ماں سبہ گئی جے نی
 جس دے سو بنیں یار دے کن پائے اوہ تاں نڈھڑی چوڑ ہو گئی جے نی
 وارث شاہ پھرے دکھاں نال بھرا خلق مگر کیوں اوس دے پئی جے نی

۳۱۰

رب جھوٹھ نہ کرے جے ہو وے راجھاتل میں چوڑ ہونی مینوں پیا سو
 اگے اگ فراق دی ساڑ شی سڑی بلی نوں موڑ کے بھشیا سو
 نالے رن گئی نالے کن پائے آکھ عشق تھیں نفع کیہ کھشیا سو
 میرے واسطے دکھڑے پھرے کروا لوہا تاء جیسے نال پیا سو
 بکل وچ چوری پوری ہیر رو دے گھڑا نیدا چاء پلپیا سو
 ہویا چاک پنڈے ملی خاک راجھے لاه جنگ ناموس نوں سنیا سو
 وارث شاہ اس عشق دے دنج وچوں جفا جال کیہ کھشیا ونیا سو

۳۱۱

گلیں لائیکے کویں لیا و اس نوں رل پچھے کیہرے تھاؤں دا ای
 کھیہ لائیکے دلیں وچ پھرے بھوندا اتے نانوں دا کون کھاؤں دا ای
 ویکھاں کیہرے دلیں دا چودھری ہے اتے ذات دا کون سداوں دا ای
 ویکھاں روہیوں ماجھیوں پیوں ہے راوی واہ دا اکے جھناوں دا ای
 پھرے ترنجنال وچ نوارہدا وچ دیزیاں پھیریاں پاؤں دا ای

وارث شاہ مرਥو ایسہ کاسدا ای کوئی ایس دا بھیت نہ پاؤں ۱۴۱

۳۱۲

لین جوگی نوں آیاں دھنبلہ ہو چلو گل بناء سواریے نی
سچے بولیاں جانمسکار جوگی کیوں نی سائیں سواریے پیاریے نی
وڈی مر ہوئی ایس دیس اتے ویژرے ہیر دے نوں چلو تاریے نی
منگ نگراتیت نے ابے کھاناں باتاں شوق دیاں چائے وساریے نی
میلے کنھ دے ہمیں اتیت چلے نگر جائیکے بھیکھ چتاڑیے نی
وارث شاہ تمیس گھروں کھاء آیاں نال چاؤڑاں لو گنکاریے نی

۳۱۳

رسم جگ دی کرواتیت سائیں ساڑیاں صورتاں ول دھیان کیجیے
اجو کھینے دے ویژرے نوں کرو پھیرا ذرہ ہیر دی طرف دھیان کیجیے
ویزا مر دا چلو ولکھا لیایے سمی موهنی تے نظر آن کیجیے
چلو ویکھنے گھراں سردار دیاں نوں اجی صاحبو ناہ گمان کیجیے

۳۱۴

ہمیں بڈے فقیر ست پڑیتے ہاں رسم جگ دی ہمیں نہ جاتیں بل
کند مول اجاز وچ کھانیکے تے بن باں لے کے موجاں ماتیں ہاں
گلھیاڑ ارشیر ارمگ چیتے ہمیں تنہاں دیاں صورتاں جاتیں ہاں
تمیس سندراں نیھیاں خوبصورت ہمیں بولیاں جھیاں جاتیں ہاں
نگر بیچ نہ آتا پرچ دا اے اویاں بھے کے تنبو تاتیں ہاں
گورو تیرتھ جوگ بیراگ ہوئے روپ تنہاں دے ہمیں پچھاتیں ہاں

۳۱۵

سیاں ویکھو تو مست الست جوگی جیندا رب دے نال دھیان ہے نی
انہاں بھوروں نوں آسرا رب دا ہے گھر بار نہ تان نہ مان ہے نی

سوئیں ونڈی دھی نوں کھیہ کر کے رون خاک وچ فقر دی بان ہے نی
سوہناں۔ پھل گلاب معاشق نڈھا راج پتھر سکھڑ سجان ہے نی
جنہاں بھنگ پیتی سواہ لائے جیسے انہاں ماہنواں نوں کسی کان ہے نی
جویں اسیں میاریاں رنگ بھریاں تویں ایسے بھی ساؤڑا بان ہے نی
آؤ پچھے کیڑے دیس دا ہے اتے ایس دا کون مکان ہے نی

۳۱۶

سینیں جو گیا گھبرا چھیل بانکیاں نیناں کھیویا مست دیوانیاں دے
کنیں مندراء کھپڑی نادنگی گل سلیاں تے ہتھ کانیاں دے
وپوں نینیں ہسن ہوٹھ بھیت دسن اکھیں میٹ دا نال بہانیاں دے
کس منیوں کن کس پاڑیوں تیرا وطن ہے کون دیوانیاں دے
کون ذات ہے کاس تھوں جوگ یتو پچوچج ہی دس مستانیاں دے
ایس عمر کیہ واعدے پئے تینوں کیوں بھوناں ایس دیس بیگانیاں دے
کے رن بھالی بھولی ماریا ای ہک سازیا سو نال ٹعنیاں دے
وچ ترنجناں پوے وچار تیری ہووے ذکر تیرا چکی ہانیاں دے
بیلاس شتاب ہو جیسو جاندا اسیں دھپ دے نال مرجانیاں دے
کرن نتاں مٹھیاں بھرن گلیاں اسیں پچھے کے ہنیں تر جانیاں دے
وارث شاہ گمان نہ پویں میاں آوے ہیر دیا مال خزانیاں دے

۳۱۷

رانجھا آکھدا خیال نہ پو دیمرے شیئہ سپ فقیر دا دیس کیما
کونجاں وانگ ممولیاں دیس چھڈے اساں ذات صفات تے بھیں کیما
وطن. دیاں دے نال تے ذات جوگی سانوں ساک قیدا خویش کیما
جیہڑا وطن تے ذات ول وھیاں رکھے دنیاں دار ہے اور درویش کیما
دنیاں نال پیوند ہے اساں کیما پتھر جوڑناں نال سریش کیما
سہ خاک در خاک قیا ہوناں وارث شاہ پتھر تنہاں نوں عیش کیما

ساؤں ناہ اکاؤ رے بھات کھانے کھنڈا کرو دھ دا نمیں نہ سوتھیں بل
جلے آپنے واپر آگئے کھلی جھنڈ سرتے اسیں بھوٹھیں ہاں
گھر مراں دے کاسنؤں اسائ جاناں سر مراں دے اسیں موٹھیں ہاں
وارث شاہ میاں نیٹھے بل بھانبڑ اتے ہونیکے رات نوں جھوٹھیں ہاں

اسل عرض کیتا تینوں گرو کر کے باندا تھ دیاں تیس نشانیاں ہو
تینوں چھڈیا کویں ہے ظالمائ نے کشمیر دیاں تیس خرمانیاں ہو
ساڑی عاجزی تیس نہ من دے ہو غصہ نال پسارو دے آنیاں ہو
اسائ آکھیا مر دے چلو وہیڑے تیس نہیں کر دے مہرمانیاں ہو

بھے سوہندياں ترنجھیں شاہ پریاں جویں ترکشاں دیاں تیس کانیاں ہو
چل کرو انگشت فرشتیاں نوں تیس اصل شیطان دیاں نانیاں ہو
تساں شخ سعدی ” نال مکر کیتا تیس بدیاں شریر دیاں بانیاں ہو
اسیں کے پرداں دے فقر آئے تیس نال شریکاں دے شانیاں ہو
جاوے واسطے رب دے خیال چھڈو ساڑے حال تھیں تیس بیگانیاں ہو
وارث شاہ فقیر دیوانے میں تیس دانیاں اتے بھردا نیاں ہو

ہمیں بچھیا واسطے تیار بیٹھے تمہیں آن کے رکنیں چھیر دیاں ہو
اہماں لاه پنجالیاں جوگ چھڈے تیس پھیر مڑ کھوہ نوں گیڑدیاں ہو
اسیں چھڈ جھیرے جوگ لائے بیٹھے تیس پھیر آلو دلوڑ دیاں ہو
پچھوں کھو گئے بھوٹھیں آن گئے انھیں کھوہ وچ سنگ کیوں رہڑھ دیاں ہو
ہمیں بھکھیا مانکنیں چلے بل رے تیس آن کے کاہ کھسپڑدیاں ہو

رانجھا کچپری پکڑ کے گزرے چڑھیا نئیں دوار بدوار وجانوں دا اے
 کوئی دے سیدھا کوئی پائے نکلر کوئی تھائیاں پس لیانوں دا اے
 کوئی آکھدی جو گیر انواں آیا کوئی روہ دیاں بھوائ چڑھانوں دا اے
 کوئی دے گالیں دھاڑے مار پھردا کوئی بول دی جو من بھانوں دا اے
 کوئی جوڑ کے ہتھ تے کرے منت سانوں آسرا فقر دے نانوں دا اے
 کوئی آکھدی مستیا چاک پھر دا نال مستیاں پاٹ دا گانوں دا اے
 کوئی آکھدی مست دیوانزا اے وڈے انگ دے کنگ وجانوں دا اے
 کوئی آکھدی ٹھنگ اوھاں پھر دا سوباں چوراں دا کے گرانوں دا اے
 لڑے بھڑے تے گالیاں دے لوکاں نھیخے ماردا لوہڑ کمانوں دا اے
 آٹا کنک دائے تے کھیسو بھتا داناں نکڑا گود نہ پانوں دا اے
 وارث شاہ رنجھیش چند چڑھیا گھرو گھری مبارکاں لیانوں دا اے

۳۲۳

آئے وڑے بیں اجڑے پنڈ اندر کلی کڑی نہ ترنجنیں گانوں دی ہے
 نئیں کھلی پانوں دی نئیں سی چھپی پائے نہ دھرت کنبانوں دی ہے
 نئیں چوہڑی دا گیت گانوں دیاں نئیں گردارہ دیچ کوئی نہ پانوں دی ہے
 وارث شاہ چھڈ چلے ایسے نگری ایسی طبع فقیر دی آنوں دی ہے

۳۲۴

چل جو گیا اسیں دکھا ایا یئے جتنے ترنجنیں چھوہریاں گانوں دیاں نئیں
 لے کے جوگی نوں آن دکھایو نئیں جتنے وہویاں چھوپ رل پانوں دیاں نئیں
 اُک پیچ دیاں مست ملنگ بن کے اُک سانگ چوہڑی دا لانوں دیاں نئیں
 اُک پائیڑاں نال گھسائے بازدارک مائل تے مائل بھڑانوں دیاں نئیں

جتنے ترنجناں دی گھمکار پوندی آتنو بیٹھیاں لکھ مریشیاں نہیں
 لکھتھیاں اتے بہمنیشیاں نہیں ترکھیشیاں اتے جیشیاں نہیں
 لوپاریاں نونگ سپاریاں نہیں نہ خوجیاں اتے ترکھیشیاں نہیں
 سندرکواریاں روپ سنگاریاں نہیں تے واہیاں مشک لپیشیاں نہیں
 اروڑیاں مشک فوج بوڑیاں نہیں پھلیاریاں چھیل سریشیاں نہیں
 منہماریاں تے پلھی واریاں نہیں سندرتیلناں نال پمحیشیاں نہیں
 پچانیاں چادریاں تانیاں نہیں پشتو مارڈیاں نال مغلیشیاں نہیں
 بخاریاں نال چھیماریاں نہیں راجپوتناں نال بھیشیاں نہیں
 درزانیاں سکھڑ سیانیاں نہیں بروانیاں نال سمجھیشیاں نہیں
 سید زادیاں تے شخ زادیاں تے ترکھانیاں نال سغمیریشیاں نہیں
 راولیانیاں بیٹیاں بازیاں دیاں جنمیں والیاں نال ویشیاں نہیں
 چنگڈانیاں ناینیاں میرزادیاں نہیں جنمیں لیاں نال پیشیاں نہیں
 گھنڈیلیاں چھیل چھیلیاں نہیں تے کلانیاں نال بھابریاں بیٹیاں نہیں
 بازی گرنیاں نعنیاں کنکرانیاں ویرارادھنیاں رام جیشیاں نہیں
 پوربیانیاں پچھینپیشیاں رنگریزاں بیراگنیاں نال پھندریشیاں نہیں
 سنداسنیاں اتے خراناں نی ڈھال گرنیاں نال ونسیشیاں نہیں
 گلگرانیاں ڈوغاں ڈھائیں کٹیاں آتشبازیاں نال بھلوانیاں نہیں
 کھیسکناں تے چخ بندیاں۔ فی چوڑی گرنیاں تے سکدریانیاں نہیں
 بھراں داہنیاں سرسیانیاں سانوں سیانیاں کتناں کو جیاں نہیں
 بسرپوتناں راجناں زمل وٹاں بروالیاں بہت بہمنیشیاں نہیں
 لبایاں مورناں گلگرانیاں اووھنیاں ددھ دیاں دھوتیاں نہیں
 بھیلیشیاں موئیاں پھجھے کٹنیاں پچھلیشیاں نال تصیشیاں نہیں
 کانڈ کت ڈگرنیاں ارو بیگن باتھی دانیاں نال بلوچنیاں نہیں

بانکیاں گھریاں ڈوگریاں چھیل نیاں راجویں ناں راجے دیاں بیٹیاں نیں
پکڑ انچلا جوگی نوں لائے گلیں ویژا واہڑ کے گھیر لے بیٹھیاں نیں
وارث شاہ جیجا بیٹھا ہوئے جوگی دوالے بیٹھیاں سالیاں جیٹھیاں نیں

۳۲۶

کالی آء رنجھئے دے نین ویکھے کالی مکھڑا ویکھے صلاحوں دی ہے
اڑیو ویکھو تا شان جو گیڑھے دی راہ جاندیاں مرگاں نوں پھاہندی ہے
جھوٹھی دوستی عمر دی نال جس دے دن چار نہ پھیر نباہندی ہے
کوئی اوہنی لاه کے مگر پونجھے دھوئے دھا بھوت چالاہندی ہے
کالی مکھ رنجھئے دے نال جوڑے تیری طع کیہ جوگیا چاہندی ہے
ستی لاؤ دے نال چوا کرکے چا سلیاں جوگی دیاں لاءندی ہے
رانجھے پچھیا کون ہے نڈھی دھی ابودی کالی چا آہندی ہے
ابو بجو پچھو چھواتے کجو ہندا کون ہے تاں آگوں آہندی ہے
وارث شاہ ننان ہے ہیر سندی دھی کھیڑا دے باوشاہ دی ہے

۳۲۷

اجودھی رکھ دھاڑے مار پڑ مشنڈڑی ترنجتیں گھمدی ہے
کرے آن بے ادبیاں نال فقراء سگوں سلیاں نوں نہیں چھمدی ہے
اہ سلیاں ماردی جوگیاں نوں اتے ملدیاں میں نوں ٹبندی ہے
پھرے پچھدی شوخ برہان گھوڑی نا ایسہ کتتدی تے نا ایسہ تبدی ہے
سردار ہے لوہکاں لاءکاں دی چسیں ڈوہلڈی تے چون لندی ہے
وارث شاہ دل آؤندی چپڑشاں غیاد پر ظلم دی کھنپ دی ہے

۳۲۸

للوں ہتھ تاں پکڑ چھاڑ شاں تیرے ہاں کرساں سوتوں جانیں وے
کہو بک کرساں بھن لنگ تیرے مدوں رب نوں اک پچانیں وے

وہیڑے وڑیوں تاں کھسو چنکو ریاں نوں تدوں شکر بجا لیا وسیں وے
گدوں وانگ جاں جوڑ کے گھراں تینوں تدوں چھٹ تدبیر دی آنسیں وے
ستی اٹھ کے گھراں نوں کھک چلی منگن آنسیں تاں مینوں جانسیں وے
وارث شاہ وانگوں تیری کراں خدمت موج جناں دی تدوں مانسیں وے

۳۲۹

سپ شیمنی وانگ کو لئیں نی ماس کھانسیں تے رت پیشیں نی
کاہے فقر دے نال رہاڑ پیں بھلا بخش سانوں ملے نہیں نی
دکھی جیسو دکھا نہ بھاگ بھریئے سوئیں چڈی تے کونج پیشیں نی
ساتھوں نشا نہ ہویا مول تیری سکے خصم تھوں نال پیشیں نی
چرخا چانکے نہیں مرد مارے کے یار نیں پکڑ پیشیں نی
وارث شاہ فقیر دے ویر پیں جرم تھے کرم دیئے پیشیں نی

۳۳۰

ویہرے : نا دے منگ دا جا وزیا اگے جت بیٹھا گانوں میل دا اے
نگیں پھوک کے ناد گھوکایا سو جوگی گج کے وچ جاء نھیں دا اے
ویہرے وچ ادھوت جا گجیا اے مست ساہن وانگوں جائے پیل دا اے
ہو ہو کر کے نگھ نڈیا سو فیلبان ہیوں ہست نوں پیل دا اے

۳۳۱

نیانان نہڑ نے ڈھانڈری اٹھ نئی بھن دوہنی ددھ سب ڈولھیا ای
گھٹ نہر ایس کلک دے موہرے نوں جت اٹھ کے روہ ہو بولیا ای
جھرک ٹھکھڑے دلیں دا ایسہ جوگی ایتھے ڈند کیہ آن کے گھولیا ای
صورت جوگیاں دی اکھیں گندیاں دیاں داب کلک دے تے جیسوں ڈولیا ای
جوگ اکھیاں کندھ کے گھٹ تیوڑی لے کے کھپرا ہتھ وچ تو لیا ای
وارث شاہ ہن جنک تحقیق ہوا حرس شاکن دے اگے بولیا ای

جنی بول کے ددھ دی کسر کڈھی سمجھے ازتنیں پڑتیں پاڑھے
پنیس داو پڑادڑے جو گیرے دے سمجھے شنکنیں تے ساک چاڑھے
جوگی روہ دے نال کھلات کھتی دھول مار کے دند سبھ جھاڑے
جٹ زمیں تے پڑے وانگ ڈھمی جیئے واہرو پھٹ کے دھاڑے
وارث شاہ میاں جویں مار تیشے فریاد نیں چیر پاڑھے

۳۳۳

جٹ وکھے کے جنی نوں کانگ کیتی وکھو پری نوں رچھ پتھلیا ہے
میری سیاں دی مرن مار جندوں تلک مر دی سخن نوں چلیا ہے
لوکاں باہوڑی تے فریاد کوکاں میرا بھکڑا چوڑ کر چلیا ہے
پنڈوچ ایسہ آن بلا وڑی جیسا چن پچھواڑ وچ ملیا ہے
پکڑ لائھیاں گھرو آن ڈھکے وانگ کانڈھویں کلک دے چلیا ہے
وارث شاہ جیتوں دھویاں سرکیاں توں بدل پاٹ کے گھٹاں ہو چلیا ہے

۳۳۴

آء آ مہانیاں جدوں کیتی چوہیں ولیں جل پلم کے آگئے
چوچج جاں پھات تے جویں ویری جوگی ہوری بھی جیتو چرا گئے
وکھو فقر اللہ دے مار جنی اوں جٹ نوں واعدا پا گئے
جدوں مار چو طرف تیار ہوئی اوتحوں اپناں آپ کھکا گئے
اک پھات کڈھی سمجھے سمجھ گیاں رنال پنڈ دیاں نوں راہ پا گئے
جدوں نصیم ملے پچھوں واہراں دے تدوں دھاڑوی کھرے اٹھا گئے
ہتھ لائیکے برکتی جوان پورے کرامات ظاہر دکھلا گئے
وارث شاہ میاں پئے باز پھٹے جان رکھ کے چوت چلا گئے

جوگی منگ کے پنڈتیار ہویا آٹا میل کے کھپرا پوریا ای
کے ہس کے رگ چلپیا ای کے جوگی نوں چاء وڈوریا ای
کائی دبک کے جوگی نوں ڈانٹ لیندی کتے انہاں نوں جوگی نے گھوریا ای
پسلے کھیڑاں دے جھات پایا سو جویں سوہلویں دا چن پوریا ای
۳۳۶

کیندی ولگناں دیئڑے تے ارل کھوڑاں کیندیاں بکھلاں اتے کھرانیاں نی
کیندیاں کوریاں چائیاں ہنیاں تے کیندیاں کلیاں نال مدھانیاں نی
استھے اک پھنپھنخوڑی جیسی بیٹھی کتے نکلیاں گھروں سوانیاں نی
چھت نال بنگے ہوئے نظر آون کھوپے ناڑیاں اتے پرانیاں نی
کولی پنگ اتے ناگرویل پئی جیماں رنگ محل وچ رانیاں نی
وارث کواریاں کتنیں کرن پہنچاں موئے ماڑے مختال آنیاں نی
ستی آکھیا بھائیے دیکھنی ہیں پھر یا چج مناکھر سانیاں نی
کتے سحرے کن پڑا لیتے دھروں لعتاں ایسہ پرانیاں نی
۳۳۷

جوگی ہیر دے ساہورے جاؤڑیا مھلکھا باز جیسوں پھرے للور دا جی
آیا خوشی دے نال دو چند ہو کے صوبہ دار جیسوں نواں لاہور دا جی
دھس دے کے دیئڑے وچ جا وڑیا ہتھ کیتا سوتھ دے چور دا جی
جائے الکھ وجائیکے نالو پھوکی سوال پاؤں دا لٹ پٹا بور دا جی
انی کھیڑاں دی اے پیاریے دوہشے نی ہیرے سکھ ہے چانکور دا جی
وارث شاہ ہن اگ نوں جویں پھوی شکن ہویا ای جنگ تے شور دا جی
۳۳۸

وہیزے ورڈیاں رکتاں چھڑیاں نی کنڈا وچ کھیجے دی بوڑ دا جی
بادشاہ دے باغ وچ نال چاؤڑ پھریں پھل گلاب دا توڑ دا جی
وارث شاہ توں شتر مهار باجھوں ڈانگ نال کوئی منہ توڑ دا جی

۳۹۹

آء کوارینے ایڈ اپر ادھیں نی دھکا دیسہ ناک دے زوردانی
بندے کندھلی تحمل ہس کڑیاں بھیں روپ بنائیکے موردانی
انی نڈھیئے رکتاں چھیڑ ناہیں ایسہ کم نہیں دھم شوردانی
وارث شاہ فقیر غریب اتے ویر کڈھیو ای کے کھوردانی

۳۴۰

کل جائیکے نال چواء چاؤڑ سانوں بھن بھنڈار کڈھایوں وے
اج آن وڑیوں جن واگن ویزے ویر کل دا آن جھایوں وے
گدوں آن وڑیوں وچ چھوہراں دے کنهاں شامتاب آن بھسایوں وے
وارث شاہ رضاء دے کم ویکھو اج رب نے لھیک کشایوں وے

۳۴۱

کچی کوارینے بوڑھ دیئے ماریئے نی ٹونیں ہاریئے آکھ کیہ آہنی ہیں
مجدیاں نال بری کا ہے ہوونی ہیں کافی برے ہی پھاونیں چاہنی ہیں
اساں ہلکھیاں آن سوال کیتا کہیاں غیب دیاں رکتاں ڈاہنی ہیں
وچوں پکے چھیل اجھکے نی راہ جانڈڑے مرگ نوں پھاہنی ہیں
گل ہو چکی پھیر چھیرنی ہیں ہری ساکھ نوں موڑ کے واہنی ہیں
گھر جان سردار دا بھیکھ مانگی ساؤا عرش دا سنگرہ ڈھاہنی ہیں
کیمائال پر دیساں ویر چاویو چنخر ہاریئے آکھ کیہ آہنی ہیں
راہ جانڈڑے فقر کہیڑنی ہیں آنسریئے سگ کیوں واہنی ہیں
گھر پیڑے دھرویاں پھیریاں نی دکے وہریئے ساہنال نوں واہنی ہیں

آء واسطہ ای نیناں گندیاں دا ایسہ گل کویں چچھوں لابنی ہیں
شکار دریا وچ کھیڈ مويئے کیماں موت وچ پھیساں بھاہنی ہیں
وارث شاہ فقیراں نوں چھیڑ ناہیں اکھیں نال کیوں لکھکھراں لابنی ہیں

۳۴۲

انی سنوں بھیناں کوئی چھٹ جوگی وڈی جوٹھ بھیرا کے تھانوں دا ہے
جھگڑیں مرکناں گھنڈ مچر رپر کھنڈ ایسہ کے گرانوں دا ہے
پرویساں دی نہیں ڈول اس دی ایسہ واقف ہیر دے نانوں دا ہے
گل آٹھ کے بتھتے پوے مکر آپے لانوں دا آپ بجھانوں دا ہے
بنیں بھن کے کھپری توڑ سملی نالے جنل دی جوٹ کھمانوں دا ہے
جے میں انھ کے پان پت لاء شاں چٹ ایسہ نہ کے گرانوں دا ہے
کوئی ڈوم موچی اکے ڈھیڈ کنخرا کے چوہڑا کے سرانوں دا ہے
وارث شاہ میاں واہ لاء رہیاں ایسہ جھگڑیوں باز نہ آنوں دا ہے

۳۴۳

پکڑ ڈھال تکوار کیوں گرد ہوئیں متھا منیں گرامیں بھاگئے نی
چنخرا ہاریئے ڈاریئے جنگ بازے پھبر کے برے نیں لاگئے نی
فلاد دی فوج دیئے پیشوائے شیطان دی لک دی تزاگئے نی
اسیں جیاں نال جے کراں جھیرے دکھ زید تے کفر کیوں جھاگئے نی
متھا ڈاہ نہیں آء چھڈ پچھا بھنیں جاندے دے مگر نہ لاگئے نی
وارث شاہ فقیر دے قدم پھریے چھڈ کبر ہنکارنوں تیار گئے نی

۳۴۴

چکی ہایاں وچ وچار پوندی ایسہ دی دھم تور تے بھٹھ بے نی
کم ذات کپڑدا ڈھیڈ بیڈا ڈبی پورے دے نال دی چھٹھ بے نی
بھیڑوکار کھونا ٹھگ ماچڑے دا جھاران بیوی دا بھٹھ بے نی

منک لکھاں حرام مشنڈیاں نوں وڈا سارہ شدھات دئی لڑھے ہے فی
مشنڈرے ترت پچھان لیندے کم ڈاہ دیہو ایسہ بھی بٹ ہے فی
ایسہ بٹ ہے پچھلا پٹ ہے فی ایسہ چودھری چوڑ پچٹ ہے فی
گداں لدیاں ایسہ سنیں چھٹ ہے فی بھانویں ویلنیں دی ایسہ لڑھے ہے فی
وارث شاہ نہ ایں تے رسما منھا ایسہ کائھے کماو دی گٹھے ہے فی

۳۲۵

ویزے والیاں دانیاں آن کھڑیاں کیوں بولدے تیں دیوانزے فی
کڑیے کاس تھوں کھوجدی نال جوگی ایسہ بنگلی کھڑے نمازے فی
منک کھانیکے سدا اوہ دیں تیاگن تنبو آس دے ایسہ نہ تمان دے فی
جآپ جان دے رب دی یاد والا ایڈے جھگڑے ایسہ نہ جان دے فی
سدا ریس اواس نراں نگکے برچھ بھوگ کے سیاں لگھانوں دے فی
وارث شاہ پر اسان معلوم کیتا جئی جوگی دونویں اس بان دے فی

۳۲۶

یساں ہیردیاں وکیھ کے آہ بھردا وانگ عاشقان الکھیاں میت دا ای
دویں نسم کپتردا ران بھندی کیتی گل نوں پیا گھیت دا ای
رئاں لکھنڈیاں وانگ فرنج کردا تو رن بارڈا لگڑی پریت دا ای
گھٹ ھلری بھے ایسہ وڈا نخھرا استادڑا ایسہ میت دا ای
پوہنڈی وکھیاں دے ویچ وڈھ لیندا پچھوں آپنی وار پھر چیک دا ای
اکے خیر بھنا نہیں ایسہ راول اکے پیلڑا کے پلیت دا ای
نہ ایسہ جن نہ بھوت نہ رچھ باندر نہ ایسہ چیلڑا کے اتیت دا ای
وارث شاہ پریم دی زمل نیاری نیارا انتہ عشق دے گیت دا ای

۳۲۷

ایسہ مثل مشور ہے جگ مارک کرم وجد دے جیڈ نہ مرہے فی

ہنر جھوٹھ کمان لاہور جیہی اتے قاروں جیڈ نہ سحر ہے نی
چغلی نہیں دیباپور کوٹ جیہی اوہ نمروڈ دے تھانوں بے مہر ہے نی
نقش چین تے مشک نہ ختن جیما یوسف زیب نہ کسے دی چھر ہے نی
میں تاں توڑ ہشدھات دے کوٹ شاں تینوں دس کھان کاس دی وہر ہے نی
بات بت تیری وچ ہیں کامن وارت شاہ دا شعر کیہ سحر ہے نی

۳۲۸

کوئی اساں جیما ولی سدھ ناہیں جگ آنوں دا نظر ظہور جیما
وستار بجو اڑیوں خوب آوے اتے بافتہ نہیں قصور جیما
کشمیر جیما کوئی ملک نہیں، نہیں چانناں چند دے نور جیما
اگے نظر دے مزہ معشوق دا اے اتے ڈھول نہ سوہندا دور جیما
نہیں ران گلکرد تدھ جھی نہیں زلزلہ حشر دے صور جیما
ستی جیڈ نہ ہور جھگڑیل کوئی اتے سوہناں ہور نہ حور جیما
کھیڑیاں جیڈ نہ نیک نصیب کوئی، کوئی تھانوں نہ بیت معمور جیما
سچ وسدیاں جیڈ نہ بھلا کوئی برا نہیں بے کم فتور جیما
ہینگ جیڈ نہ ہور بدبو کوئی باس دار نہ ہور پچور جیما
وارث شاہ جیما گنہگار ناہیں، تختنمار نہ رب غفور جیما

۳۲۹

جوگ دس کھان کدھروں ہوا پیدا کتھوں ہویا سنداس بیراگ ہے وے
کیتے رامہ ہین جوگ دے دس دیکھاں کتھوں نکلیا جوگ دا راگ ہے وے
ایسہ کھپری سملیاں ناد کتھوں کس بدھیسا جٹاں دی پاگ ہے وے
وارث شاہ بجنبوت کس کڈھیائی کتھوں نکلی پوجنی آگ ہے وے

۳۵۰

مہاندیو تھوں جوگ دا بنتھ نیاں دیودت ہے گورو سنیاسیاں دا

راما نند تھوں سب بیراگ ہویا پرم جوت ہے گورو اوسیاں دا
 برہماں برہمناں دا رام ہندواں دا بشن اتے میس سب راسیاں دا
 ستمرا ستمرا دا نائگ واسیاں دا شاہ مکن ہے منڈے ابھاسیاں دا
 جیویں سید جلال جالایاں دا تے اویس قرنی کھلے کاسیاں دا
 جیویں شاہ مدار مداریاں دا انصار انصاریاں طاسیاں دا
 وشت نربان وریاگیاں داشی کشن بھگوان ابھاسیاں دا
 حاجی نوشہ نوشہاہیاں دا اتے بھگت کبیر جلاسیاں دا
 دشکیر دا قادری سلسلہ ہے فرید ہے چشت عباسیاں دا
 جیسا ٹھیکر پیر ہے موجیاں دا شمس پیر سنیاریاں چاسیاں دا
 نام دیو ہے گرو جیوں پھینیاں دا لقمان لوپار ترکھاسیاں دا
 خواجہ خضر ہے میاں مہانیاں دا نقشبند مغلان پغتسیاں دا
 سرور سخنی بھرایاں سیوکاں دا لعل بیگ ہے چوہڑاں خاصیاں دا
 نل راجہ ہے گرو جواریاں دا شاہ شمس سنیاریاں ہلیاں دا
 شیش ولد آدم جولاہیاں دا شیطان ہے پیر مراسیاں دا
 وارث شاہ جیوں رامہم ہے ہندواں دا تے رحمان ہے مومناں خاصیاں دا
 جویں حاجی گللو کھمیار من شاہ علی ہے رفیقیاں پاسیاں دا
 سلمان پارس پیرنایاں دا علی رنگریز نیلاریاں درزیاں دا
 عشق پیر ہے عاشقان ساریاں دا مکھم پیر ہے مستیاں پائیاں دا
 حسو تیلی جیوں پیر ہے تیلیاں دا سلیمان ہے جن بھوتاسیاں دا
 سونا پیر ہے وگڑیاں گنگڑیاں دا داؤد ہے زرہ نواسیاں دا

۳۵۱

پھرن برا ہے جگ تے انہل تائیں جے ایسہ پھرن تاں کم دے مول ناہیں
 پھرے قول زبان دا جوان رن تھیں ستر دار گھر چھوڑ معقول ناہیں
 رضاء اللہ دی حکم قلعی ہے جی تقب کوہ کعبہ معمول ناہیں

رن آئے وگاڑتے پھیہ چڑھی فقر آئے جاں قبر کلول ناہیں
زمیندار کن کیتیاں خوشی ناہیں اتے احمق کدمی ملول ناہیں
وارث شاہ دی بندگی لله نہیں ویکھاں من لئی کے قبول ناہیں

۳۵۲

عدل بنال سردار ہے رکھ اپھل رن گدھی ہے جے وفادار ناہیں
نیاز بنال ہے کیپنخنی بانبہ تھاویں گدھا مرد جو عقل دا یار ناہیں
بنال آدمیت نہیں انس جا پے بنال آب قاتل تکوار ناہیں
صبر ذکر عبادتاں باجھ جوگی دماں باجھ جویں درکار ناہیں
ہمت باجھ جوان بن حسن دلبر لوں باجھ طعام سوار ناہیں
شرم باجھ پمحاں بنال عمل داڑھی طلب باجھ فوجاں بھرمار ناہیں
عقل باجھ وزیر صلوہ مومن دیوان حساب شمار ناہیں
وارث رن فقیر تکوار گھوڑا چارے تھوک ایسہ کے دے یارناہیں

۳۵۳

مرد کرم دے نقد ہیں سنتے فی رنال دشمناں نیک کمائیاں دیاں
تسیں ایس جہاں وچ ہوئے رہیاں چنچ سیریاں گھت دھڑوایاں دیاں
مرد ہیں جہاڑ نکوئیاں دے رنال بیڑیاں ہیں برائیاں دیاں
مانوں پاپ دا نانوں ناموس ڈوں پتاں لاه شعن مجھیاں بھائیاں دیاں
ہڈماں حلال حرام کپن ایسہ کوہاڑیاں ہیں قصائیاں دیاں
لبال لمندیاں صاف کر دیس داڑھی جویں قیپچیاں احمقان نائیاں دیاں
سر جائے نہ یار دا سر دتبجے شرمائ رکھیئے اکھیاں لاۓیاں دیاں
فی توں کیھڑی گل تے ایڈ شوکیں گلاں دس کھل پوریاں پائیاں دیاں
آہڈا نال فقیر دے لانوں دیاں نہیں خوبیاں ویکھے نال بھر جائیاں دیاں
وارث شاہ تیرے منہ نال مارن پنڈاں بنھے کے سبھ مجھیاں دیاں

رئیس جو گیاں دی تیتحوں نہیں ہندی ہونساں کیماں جئیں رکھائیاں دیاں
 بے شرم دی موجھے جیتوں پوچھ بدھی جیماں منجراں پٹ دے دھائیاں دیاں
 تان سین جیماں راگ نہیں بن دا لکھ صفائ جے ہون بھرایاں دیاں
 اکھیں ڈھیاں نہیں توں چوبرا دے پرم کٹھیاں برہوں ستائیاں دیاں
 سرمن داڑھی کھیے لایا ای قدراء ڈھیوں ایڈیاں چائیاں دیاں
 تیرمی چراچر برکدی جیسے ایوس جیوں مرکدیاں جتیاں سائیاں دیاں
 لندیاں نال گھلنائ متداے بول بولن نہیں چالیاں بھلیاں دیاں جائیاں دیاں
 نہیں کعیوں چوہڑا ہوئے واقف خبراء جان دے چوہڑے کھائیاں دیاں
 نہیں فقر دے بھیت دا ذرا واقف خبراء تدھ نوں میمیں چراۓیاں دیاں
 چتر سواہ بھرے دیکھے مگر گللوں جویں کتیاں ہوں قصائیاں دیاں
 جیہڑیاں سون اجاز وچ وانگ خچر قدراء اوہ کیہ جان دے دائیاں دیاں
 گدوں وانگ جاں رجیوں کریں مستی کچھل سنکھنا میں رنل پراۓیاں دیاں
 یاپو نہیں پورا تینوں کوئی ملیا اجے نوہیوں بکلاں ماۓیاں دیاں
 پوچھاں گائیں توں میمیں دیاں جوڑنا میں کھریاں مہنیں نوں لاوناں گائیاں دیاں
 پاسا آوندا دیکھ کے سفل دا ای گلاں طبع دیاں دیکھے خفتائیاں دیاں
 میاں کون چھڑا دی آن تینوں دھمکاں پون گیاں جدوں کٹائیاں دیاں
 گلاں عشق دے والیاں تخلیں ریاں کچے گھرے تے وہمن لڑھائیاں دیاں
 پریاں نال کیہ دیوان نوں آکھ لگے جنمیاں وکھیاں بھینیاں بھائیاں دیاں
 ایسہ عشق کیہ جان دے چاک چویر خبراء جان دے روٹیاں دھائیاں دیاں
 وارث شاہ نہ بیٹیاں جنمیں جنیاں قدراء جان دے نہیں جوائیاں دیاں

اسیں سنتے مول نہ ڈرائ تیتحوں تکھے دیدڑے تانڈری سار دے نی
 ہاتھی نہیں تصویر دا قلعہ ڈھائے شیر گھیاں تھوں نہیں ہار دے نی

کئے کافوں دے ڈھور نہ کدی موئے شیر پھویاں توں نہیں ہار دے نی
پھٹ ہین لڑائی دے اصل ڈھلائی ہور اینویں پسار پسار دے نی
اکے مارناں اکے تال آپ مرناں اکے نس جاناں اکے سار دے نی
ہمت ست بروت سرین بھارے ایسہ گھبرو کے نہ کار دے نی
بنھ تو ریئے جنگ نوں دھک کر کے سگوں اگلیاں نوں چپھوں مار دے نی
سرین کپڑے ہون تحقیق کالے جیہڑے گوشے ہون بوہار دے نی
جھوٹھے منیں نال نہ جوگ جاندا سنگ گلے نہ نال پھوہار دے نی
خیر دتیاں مال نہ ہوئے تحوزا بول تھڑے نہ چرے کوٹار دے نی
تینیں تل کیتا سانوں مارنیں دا تینوں وکیھ لے یارہن مار دے نی
جیہا کرے کوئی تیما پاؤندائی سچے واحدے پروردگار دے نی
وارث شاہ میاں رن بھونگنی نوں فقر پائے جزیاں چائے مار دے نی

۳۵۶

تیریاں سلیاں تھوں اسیں نہیں ڈردے کوئی ڈرے نہ بھیل دے سانگ کو لوں
اینویں ماری دا جائیں ایس پنڈوں جویں کھکدا کفر ابے بانگ کو لوں
سرکج کے ڈریں گا جمل جٹا جویں سپ اٹھ چلے ہے ڈانگ کو لوں
اینویں کھپڑی سٹر کے جائیں گاتوں جویں دھاڑ دی سرکدا کانگ کو لوں
میرے ڈھیاں نبی جان تیری جویں چور دی جان چھلانگ کو لوں
تیری ٹوٹنی پھرے ہے سپ وانگوں آئے رنال دے ڈریں لپانگ کو لوں
ایوس خوف پوسی تینوں ماریں دا جویں دھکدا پیرالانگ کو لوں
وارث شاہ ایسہ جو گیرا مولیا پیا پانی دین گیاں جدوں پور سانگ کو لوں

۳۵۷

کیہاں آن پنچاتیاں جوڑیاں نی اسیں رن نوں رویڑی جاتیں ہاں
پھڑیئے چتحے کے لینے لنگھا پل وچ تغبو ویرے دے نت نہ تاتیں ہاں
لوگ جاگ دے مراں نال پ جن اسیں خواب اندر موجاں ماتیں ہاں

سوگ چھان دے بھنگ تے بشرتائ نوں ایسی آدمی نظر وچ چھاتیں باں

۳۵۸

جیئھے مینہ تے سیال نوں واومندی کتک ماہنگھے وچ منع انھیں ریاں نیں
روون دیاہ وچ گاؤناں وچ سیاپے ستر مجلس کرن مندی ریاں نیں
چغلی خانوندائ دی بدی نال میں کھائے لوں حرام بدھیریاں نیں
حکم ہتھ کمذات دے سونپ دیناں نال دوستائ کرناں دیریاں نیں
چوری نال رفق دے دغا پیراں پر نار پر مال دیاں سیریاں نیں
غیبت ترک صلوٰۃ تے جھوٹھے مستی دور کرناں فرشتیاں طیریاں نیں
مرن قول زبان دا پھرناں پیراں برے دنال دیاں ایسہ بھی پھیریاں نیں
لڑن نال فقیر سردار یاری کڈھ کھستان مال دیسیریاں نیں
میرے نال جو کھیڑیاں وچ ہوئی خچر واڈیاں ایسہ بھی تیریاں نیں
بھلے نال بھلیاں بھی بڑیاں یاد رکھ نصیحتاں میریاں نیں
بنان حکم دے مرن نہ اوہ بندے ثابت جنہاں دے رزق دیاں ذہیریاں نیں
پدرنگ نوں رنگ کے رنگ لایو واہ واہ ایسہ قدرتاں تیریاں نیں
ایہا گھت کے جاودڑا کروں کملی پئی گرو میرے گھستیں پھیریاں نیں
وارث شاہ اسال نال جادواں دے کئی رانیاں کیتیاں چیریاں نیں

۳۵۹

اساں جادوڑے گھول کے بھی پیتے کراں باورے جادواں والیاں نوں
راجے بھوج جیئے کیتے چائے گھوڑے نہیں جان دا ساڑیاں چالیاں نوں
سکے بھائیاں نوں کمن نفر راجے تے راج بھانوں دے سالیاں نوں
سر کپ رسالوں دخت پیا گھت کمر دے رویاں رالیاں نوں
رانون لنک اٹائیکے گرد ہویا سیتا واسطے بھیت دے کھالیاں نوں
یوسف بندوچ پائے ظہیر کیتا سستی وخت پیاں اٹھاں والیاں نوں
رانجھا چار کے میں فقیر ہریاں تھیر ملی وچ کھیڑیاں سالیاں نوں

روڈ ڈھنہ کے ذکرے ندی پیا تے جلائی دے وکیھ لے چالیاں نوں
پھوکو عمر بادشاہ خواہ ہوئے ملی مارون ڈھول دے رالیاں نوں
ولی بلعم باعور ایمان دتا وکیھ ڈوبیا بندگی والیاں نوں
مینوال تھوں سوہنی رہی ایسیں ہور پچھے لے عشق دے بھالیاں نوں
انھاراں کھوہنی کلک لڑ موئے پانڈو ڈوب ڈاب کے کٹھیا کھالیاں نوں
رنال ماز لڑائے امام زادے مار گھستیا پیریاں والیاں نوں
وارث شاہ توں جو گیاں کون ہنا ایں اوڑک بھریں کاساڑیاں ہالیاں نوں

۳۶۰

آء نڈھیئے غیب کیوں ڈھیا ای ساؤے نال کیسہ رکتاں لایاں نی
کریں نزاں دے نال برابری کیوں آکھ تسل وچ کون مجلایاں نی
بیکاں دا کوئی نہ رب باعجمھوں تیسیں دونوں نال بھرجایاں نی
جیہڑا رب دے نانوں تے بھلا کری اگے ملن گیاں اوں مجلایاں نی
اگے تنال دا حال زبون ہوی وارث شاہ جو کرن براۓیاں نی

۳۶۱

مرد صاد ہیں چرے نیکیاں دے صورت رن دی میم موقوف ہے نی
مرد عالم فاضل اصل قابل کے رن نوں کون وقوف ہے نی
صبر فرح ہے نیاں نیک مرداں اتھے صبر دی واگ معطوف ہے نی
دفتر مکر فریب تے خچر دایاں انہل پستیاں وچ ملفوں ہے نی
رن ریشمی کپڑا منع ملے مرد جوز قیدار مشروف ہے نی
وارث شاہ ولاتی مرد میوے اتے رن مسوک دا صوف ہے نی

۳۶۲

دوست سوئی جو بپت وچ بھیڑ کئے یار سوئی جو جان قریان ہووے
شاہ سوئی جو کل وچ بھیڑ کئے کل بات دا جو نگہبان ہووے

کنوں سوئی جو سیال وچ ددھ دیوے پادشاہ سوئی جوشان ہووے
 نارسوئی جو مال بن بینجھ جائے پیادہ سوئی جو بھوت مسان ہووے
 امساک ہے اصل افیم باجھوں غصے بنائ فقیر دی جان ہووے
 سوئی روگ جو نال علاج ہووے تیر سوئی جو نال کمان ہووے
 کنجھر سوئی جو غیرتیں باجھھ ہوون جویں بھابڑا بنائ اشنان ہووے
 قصبہ سوئی جو دیر بن پیا وسے جلاد سوئی جو مہمن جان ہووے
 کواری سوئی جو کرے حیا بہتا نیویں نظر تے باجھ زبان ہووے
 بنائ چور تے جنگ دے دیس وسے پت سوئی بن ان دے پان ہووے
 سید سوئی جو شوم نہ ہووے کاذب زانی سیاہ تے ناقروان ہووے
 چاکر عورتیں سدا بے عذر ہوون اتے آدمی بے نقصان ہووے
 پرھاں جاوے بھیسیاں چوبرا وے متاں منگنوں کوئی ودھان ہووے
 وارث شاہ فقیر بن حرص غفلت یاد رب دی وچ مستان ہووے

۳۶۴

کارساز ہے رب تے پھیر دولت سبوھو دولتیاں پیٹ دے کارنیں نی
 نیک مردتے نیک ہی ہووے عورت انہاں دونہاں نیں کم سوارنیں نی
 پیٹ واسطے بھرن امیر در در سیدزادیاں نے گدھے چارنیں نی
 پیٹ واسطے پرمی تے خورزاداں جاہن جن تے بھوت دے دارنیں نی
 پیٹ واسطے رابت نوں چھوڑ گھر در ہو پاہرو ہو کرے مارنیں نی
 پیٹ واسطے سبھ خرابیاں نیں پیٹ واسطے خون گزار نیں نی
 پیٹ واسطے فقر تسلیم توڑن سبوھو سمجھ لے رنیں گوارنیں نی
 الیں زمین نوں واہندا ملک مکا اتے ہو چکے وڈے کارنیں نی
 گاہون ہورتے رامک ہور اس دے خاوند ہور دم ہورناں مارنیں نی
 میریاں جے ہووے فقیر اک پل تیں جھے کروڑ لکھ تارنیں نی
 وارث شاہ جے رن نیں مر کیتی بھائی بول دے کھوبل منہ مارنیں نی

رب جیڈ نہ کوئی ہے جگ داتا زمین جیڈ نہ کے دی صابری وے
بمحیں جیڈ نہ کے دے ہون جیرے راج ہند چناب نہ بابری وے
چند جیڈ چالاک نہ سرو کوئی حکم جیڈ نہ کے اکابری وے
آسمان دے جیڈ نہ کے پلا رعیت جیڈ نہ خصم دی جابری وے
برا کب نہ نوکری جیڈ کوئی یاد حق دی جیڈ اکابری وے
موت جیڈ نہ سخت ہے کوئی پھی اوتھے کے دی ناہیں ناہی وے
مازا دیاں جیڈ نہ کب بھیڑا کمذات نوں حکم ہے کھابری وے
رن ویکھنی ئیب فقیر تائیں بھوت وانگ ہے سراں تے بابری وے
وارث شاہ شیطان دے عمل تیز۔ داڑھی شیخ دی ہو گئی پھاڑی وے

رن ویکھن عیب ہے انھیاں نوں رب اکھیاں دتیاں ویکھنیں نوں
بھ خلق دا ویکھ کے یسو مجرما کرو دید ایس جگ دے پیکھنیں نوں
راو راجیاں سراں تے داؤ لائے ذرا جائیکے اکھیاں سیکنیں نوں
مہاں دیو جھے پارہتی اگے کام لیاں داںی متحا پیکھنیں نوں
بجا دید معاف ہے عاشقل نوں رب نیں دتے جگ ویکھنیں نوں
عزرائیل ہتھ قلم لے ویکھدا ای تیرا نام ایس جگ توں چھینکیں نوں
وارث شاہ میاں روز حشر دے نوں انت سدیئے گالیکھیں نوں

جسی نیت ہے تھی مراد ملیا گھرو گھر چھائی سرانوںاں ایں
پھرس منگدا بھونکدا خوار ہندا لکھ دنخے پھنسڈ جگانوںاں ایں
سانوں رب نے ددھ تے دیں دتا پچھا کھانوںاں اتے ہنڈانوںاں ایں
سوئیں رپڑا پس کے ایں نتھے وارث شاہ توں جیسو بھرمانوںاں ایں

سوئیں ار پڑا شان سوانیاں داتوں تاں نہیں اصل نی گولیئے نی
گدھا اردکاں نال نہ ہوئے گھوڑا بانیہ پری نہ ہودے ریو لیئے نی
رنگ گورڈے نال توں جگ منھا وچوں گناں دے کارنیں پولیئے نی
ویژرے وچ توں کنجھی دانگ نچیں چوراں یاراں دی وچ وچو لیئے نی
اساں پیر کیما تے توں ہیر آکھیں بھل گئی ہیں سن وچ بھولیئے نی
انت ایسہ جہاں ہے چھڈ جاناں ایڈے کفر اپرادھ کیوں تو لیئے نی
فقر اصل اللہ دی ہیں مورت اگے رب دے جھوٹھ نہ بولیئے نی
حسن متھے بوب کہ سونن چڑیے نیناں والیئے شوخ مولیئے نی
تمہنڈا بھلا تھیوے ساڑا چھڈ پچھا با جیونیئے آلیئے بھولیئے نی
وارث شاہ کیتی گل ہو چکی موت وچ نہ پمجھیاں ٹولیئے نی

چھیز کھندرائ بھیڑ مجاوناں ہیں سیکاں لنگ تیرے نال سوٹیاں دے
اسیں جٹیاں ہاں پلٹیاں ہاں نک پاڑ ٹھے جنمیں جھوٹیاں دے
جدوں ملیاں پکڑ کے گرد ہوئے پتے کڈھیئے چینیاں کوٹیاں دے
جٹ کھیرنیں کنک اتے سوئے ایسہ علاج ہیں چڑاں موٹیاں دے
پرد شاہ دا بالکا شاہ بھکڑ تیتحے دل ہیں وڈے لپوٹیاں دے
وارث شاہ روڑا سرکن پائے ایسہ حال چوراں یاراں کھوٹیاں دے

فقر شیر دا آکھدے ہیں بر قع بھیت فقر دا مول نہ گھولیئے نی
دودھ صاف ہے ویکھناں عاشقان دا شکر وچ پیاز نہ کھولیئے نی
سرے خیر سوہس کے آن دیجے لئے دعاتے مشھرا بولیئے نی
لیئے آکھ چھڑائیکے دودھ پسے بر قول تھیں گھٹ نہ تو لیئے نی

برا بول نہ رب دیاں پوریاں نوں نی بے شرم کتے ہو لئے نی
مستی ناں فقیراں نوں دئیں گلیں وارث شاہ دو گھوک منو لئے نی

۳۷۰

اسیں بھوت دی عقل گوائے دیئے سانوں لائے بھوت ڈراوناں ایں
ترنجن ویکھناں وہو شیاں چھیل کریاں اوتحے کنگ دی تار وجاؤناں ایں
میری بھابھی دے نال توں رمز ماری بھلا آپ نوں کون سداوناں ایں
اوہ پئی حیران ہے نال زحمت گھڑی گھڑی کیوں پیا اکاؤناں ایں
نہ توں وید نہ ماندری نہ ماں جھاڑے غیب دے کاہنوں پاؤناں ایں
چور چوہڑے وانگ ٹیڈھ تیری پئی جاپ دی سری بھناوناں ایں
کدی بھوتناں ہوئیکے جھنڈ کھولیں ری جوگ دھاری بن آوناں ایں
اث سٹ پگواڑتے کوار گندل ایسہ بوشیاں کھول وکھاوناں ایں
دارو نہ کتاب نہ ہتھ شیشی آکھ لاه دا وید سداوناں ایں
جاء گھروں اساؤیوں انکل بھکھے ہنسیں جٹاں دی جوٹ کھوہاوناں ایں
کھوہ پاپریاں کھپری بھن توڑوں ہنسیں ہور کیہ مونہوں اکھاوناں ایں
رنما بلعمر باعور دا دین کھوہیا وارث شاہ توں کون سداوناں ایں

۳۷۱

اساں مختناں ڈائڈیاں کیتیاں نی انی گندیے ٹھیٹھریے جیئے نی
کرامات فقیر دی ویکھ ناہیں خیر رب تھوں منگ کوپتے نی
کن پاشیاں نال نہ ضد کیجے انھیں کھوہ وچ جھات نہ کھتے نی
مست نال تکبرے رات دہیں کدی ہوش دی آکھ اپریتے نی
کوئی دکھ تے درد نہ رہے بھورا جھاڑا مردا جنہاں نوں
پڑھ پھوکیئے اک عزمت سیفی جڑھ جن تے بھوت دی پُسے نی
تیری بھابھی دے دکھڑے دور ہوونس ایں مر جے چا پلٹیئے نی
مونہوں منھڑا بول تے دوم ہو با لمحی ہوئے نہ کملیے جیئے نی

جاندے سب ازار یقین کرے وارث شاہ دے جیہے جے چڑھے نی

۳۷۲

پھر پسچیا بیر بتالیا دے اوکھے عشق دے جھاڑڑے پاؤ نیں دے
نیشاں ولکیھے مارنی پھوک ساہویں تے پریم دے ناگ جگاؤ نیں دے
کدوں یوسفی طب میزان پڑھیوں دستور علاج سکھاؤ نیں دے
قرطاس سکندری طب اکبر تے ذخیریوں باب سناؤ نیں دے
قانون موجز تحفہ مومنی بھی کفایہ منصوری تھیں پاؤ نیں دے
پران سنگل دید منوت سیرت نزکھنڈے دے دھیان بھولاو نیں دے
قرابا دین شفائی تے قادری بھی متفرقہ طب یڑھ جاؤ نیں دے
رتن جوت تے شانکھ بلیک سوجن سکھ دیسہ گنگا تھیں آؤ نیں دے
فیلسوف جمان دیاں اسیں رناں ساؤے مکر دے بھیت کس پاؤ نیں دے
افلاطون شاگرد غلام ارسطو لقمان تھیں پیر دھواو نیں دے
جن ایس نوں جھنڈ سیال والے قابو کے دے ایسہ نہ آؤ نیں دے
کاں چائے چوائے دیاں بہت کریں ایسہ روگ نہ تدھ تھیں جاؤ نیں دے
انہاں میریاں تھوں نوان ہووے چنگا ٹھگ پھر دے نیں رناں ولاو نیں دے
جیہڑے مکر دے پیر کھار بیٹھے بنان پھاث کھاہدے نہیں جاؤ نیں دے
منہ نال کیاں جیہڑے جاہن نامیں ہڈ گوڈرے تنہاں بھناو نیں دے
وارث شاہ ایسہ مار ہے وست ایسی جن بھوت تے دیوانو نیں دے

۳۷۳

ایسا رسم قدیم ہے جو گیاں دی اوہنہوں مار دے نیں جہڑی ٹرکدی ہے
خیر منگن گئے فقیر تائیں آگوں کتیاں دانگر گھر کدی ہے
ایسہ خصم نوں کھان نوں کوئی دیسی جیہڑی خیر دے دین نوں جھر کدی ہے
ایسی پیری کہ پلاؤانی ہے اکے کنجھری ایسہ کے ترکدی ہے
سلے بھوک کے اگ تتابیاں نوں پھوں سروپانی ولکیھے برکدی ہے

رن گھنڈنوں جدوں پیزار وجن اوتحوں چپ چپاڑی سرکدی ہے
اک جھٹ دے نال میں پٹ لینی چہڑی زلف گھاں اتے لڑکدی ہے
سیانیں جان دے نیں وھنی جائے جھوٹی جیہڑی ساہناں دے موترے کھرکدی ہے
فقر جاں منگن خیر محکمہ مردے آگوں سگاں واںگوں سگ درکدی ہے
لنڈی پاہڑی نوں کھیت ہتھ آیا پئی اپروں اپروں مرکدی ہے
اوسمدے مور پھردے اتے لوں چترہ سوامنی مطہر بھی پھرکدی ہے

۳۷۴

جیہڑیاں لین اڈاریاں نال بازاں اوہ بلبلائ ٹھیک مرندیاں نیں
اوہناں ہرنیاں دی عمر ہو چکی پانی شیر دی جوہ دا پیندیاں نیں
اوہ ڈائیتاں جان کتاب ہوئیاں جیہڑیاں ہیڑیاں نال کھیندیاں نیں
اوہ آکدن پھیر سن آن گھوڑے کڑاں جنمیں دیاں نت سیندیاں نیں
تھوڑیاں کرن سماگ دیاں اوہ آسائ جیہڑیاں وھاڑویاں نال منگندیاں نیں
جوکاں اک دن پکڑ نچوہیں گیاں ان پنیں لہوت پیندیاں نیں
دل مل دتبے لکھ کنجری نوں کدی دلوں محبوب نہ تھیندیاں نیں
اک دن پکڑیاں جان گیاں حاکم دے پر تیج تے نت چڑھیندیاں نیں
اک دن گڑے وساں ایسہ گھٹاں ہاتھاں جوڑ کے نت گھرندیاں نیں
تیرے لوں موہڈے ساڑے لوں نازے مشکاں کے دیاں اج بھیندیاں نیں

۳۷۵

من ستئے اسیں ہاں ناگ کالے پڑھ سیفیاں زہد کمانوںیں ہاں
مکر فن نوں بھن کے صاف کر دے جن بھوت نوں ساڑ وکھاؤنیں ہاں
نقش لکھ کے پھوک یسین دیئے سائے سول دی ذات گوانوںیں ہاں
دکھ بلائے تے جائے چنگی قدم جنمیں دے ویڑیاں پاؤنیں ہاں
سینیں تسمیہ پڑھاں اخلاص سوت جڑھاں ویریدیاں پٹ وکھاؤنیں ہاں
دلوں حب دے چائے تقویہ لگئے ایں رٹھرے یار ملاویں ہاں

بیہڑا مارناں ہووے تاں کیل کر کے ایتوار مان جگاؤنیں ہاں
جیہڑے گھرو توں رہے رن وڑ لوگ مندر چائے کھاؤنیں ہاں
جیہڑے یار نوں یارنی ملے ناہیں پھل مندر کے چائے سنگھاؤنیں ہاں
انہاں وہوٹیاں دے دکھ درد جاندے پڑھ بک تے ہتھ پھراونیں ہاں
کیل ڈائیٹاں کچیاں پکیاں نوں دند بھن کے لٹاں مناویں ہاں
جان سحر جادو جری بھوت کدی کنڈا کیل دوالے دا پاؤنیں ہاں
کے نال جے ویر کرودھ ہووے اوہنوں بھوت مان چمڑا ونیں ہاں
برا بول دی جیہڑی جوگیاں نوں سرمن کے گدھے چڑھاؤنیں ہاں
جیندے نال مدپڑا نھیک ہووے اوہنوں بیر بتاں پنچاؤنیں ہاں
ایس لھیڑیاں دے گھروں اک بونا حکم رب دے نال پٹاؤنیں ہاں
وارث شاہ جے ہور نہ داؤ لگے سر پریم جڑیاں چائے پاؤنیں ہاں

۳۷۶

محبوب اللہ دے لاڑے ہو ایس ووہشی نوں کوئی سول ہے جی
کوئی بکھردا روگ ہے ایس دھاناں پئی نت ایسہ رہے رنجول ہے جی
ہتھوں لہری وہندی لاہو تھڑی بھی دیکھی ہو جاندی مختول ہے جی
مونسوں مٹھڑی لاڈ دے نال بولے ہر کے دے نال معقول ہے جی
موددا پیا ہے جھکڑا نت ساڑا ایسہ ووہشی گھرے دا مول ہے جی
میرے ویر دے نال ہے ویر اسدا جیما کافراں نال رسول ہے جی
اگے ایسے ساہو رے ہتھ بدھی جو کجھ آکھدی سب قبول ہے جی
ایسہ پنگ تے کدی نہ اٹھ بیٹھے ساڑے ڈھڈھ وچ پھرے ڈنڈوں ہے جی

۳۷۷

ہتھ دیکھ کے کرو علاج اسدا ہتھ بنھ کے بینتی کراں تینوں
ناڑی دیکھ کے کراں علاج ایس دا جے ایسہ اٹھ کے ہتھ وکھائے مینوں
نبض دیکھ کے ایس دی کراں کاری دے ویدناں سب بتائے مینوں

روگ کاس تھوں چلیا کرے ظاہر مزہ من دا دے سنائے مینوں
وارث شاہ میاں چھتی روگ کشاں پلک موت تھیں لیاں بچائے تینوں

۳۸

کھنگ کھرک تے ساہ تے اکھ آئے سوہل وندوی پیر گوانوںال ہاں
قولنج تپ دق تے محرقہ تپ اوہنوں کاہڑیاں نال گوانوںال ہاں
سرسام سودا، زکام نزلہ ایسہ شرتاں نال پٹانوںال ہاں
سل نفح تے استقلہ ہووے لحم طبل تے واو ونجانوںال ہاں
بوط پھوڑیاں اتے کھنیر چبیل تیل لائیکے جڑھاں پٹانوںال ہاں
ہووے پیٹ دی پیر کے ادھ سیسی اوہدے ہجنہا دینہ انھوں پاؤںال ہاں
اوھرنگ مکھ بھوں گیا ہووے جس دا شیشہ حلب دا کڈھ وکھاوناں ہاں
مرگی ہوس تاں لاہ کے پیر چھتر رکھ نک تے چائے سنگھانوںال ہاں
جھولا مار جائے جیہڑے روگیاں نوں سوئی تیل سانجنال لانوںال ہاں
بانہ سک جائے شنگ سن ہووے تدوں پین دا تیل ملاوناں ہاں
ران مردنوں کام جے کرے غلبہ دھیاں بھیوں کے چاء پواناں ہاں
نامردنوں چیچ وہیاں دا تیل کڈھ کے نت ملاوناں ہاں
جے کے نوں باد فرنگ ہووے رسپورتے لوگ دواوناں ہاں
پرمیو سوزاک تے چھاہ موتی اوہنوں اندری جھاڑ دواوناں ہاں
اتیسار نباہیاں نول جیہڑے اسیغول ہی گھول پاؤںال ہاں
وارث شاہ جیہڑی اٹھ بھے نہیں اوہنوں ہتھ ہی مول نلاوںال ہاں

۳۹

لکھ ویدگی وید لگائے تھکے دھروں شرہی کے نہ جوڑنی دے
جتنے قلم تقدیر دی وگ بکھی کے ویدگی نال نہ موڑنی دے
جس کم وج ووہشی ہوئے چنگی سوئی خیر ہی اسی نے لوڑنی دے
وارث شاہ آزار ہو بھے مر دے ایسہ قسمی کے نہ موڑنی دے

من ضحک ضحک حکم ہو یا گل فقر دی تو نہیں ہے نی
جو کجھ کہن فقیر سورب کروا آکھ فقر دے تھوں نہیں نئے نی
ہو دے خیر تے دیہ داروگ جائے نت پہنچے کھائے دینے نی
بھلا برا جو دیکھئے مست کریے بھیت فقر دا مول نہ رہیے
ہتھ بند فقیر تے صدق کیجے نہیں نوپیاں سلیاں کسے نی
دکھ درد تیرے سبھ جان کڑیے بھیت جیسو دا کھوہل کے دینے نی
کھوہل وکھائے جو ہو ویں چنگی نی لیا نہیں بھولینے ہے نی
رب آن سبب جال میل دا اے خیر ہو جاندی نال لے نی
صلح کیتیاں فتح بے ہتھ آوے کمر جنگ تے مول نہ کسے نی
تیری درد داسبھ علاج میتھے وارث شاہ نوں ویدناں دینے نی

ستی سچ کے آکھ دی چچڈ جنا کھوہ سب نوالیاں سلیاں نی
ہور سبھ ذاتیں ٹھنگ کھاہدیاں نی پرالیں ویژرے وچ جشیاں نی
اساں اتنی گل معلوم کیتی ایسہ جشیاں ملک دیاں ڈھتیاں نی
ڈوماں راؤناں کونتیاں جشیاں دیاں جیماں دھروں شیطان نے چھیاں نی
پر اسال بھی جنمیں نوں ہتھ لایا اوہ بوشیاں جڑھاں تھیں پیاں نی
پوے ڈھڈھ تے عقل دی مار وارث چھلہاں پین پر بیماں کھشیاں نی

ہولی سچ سجاو دی گل کیجے ناہیں کڑ کیئے بولیئے گھنے نی
لکھ جھٹ تر لے پھرے کوئی کروا دتے رب دے باعجھ نہ رجیئے نی
دھیاں رب تے رکھ نہ ہوتی لکھ اوگن ہون تان کجئے نی
اسیں نظر کریئے ترت ہون پنگے جنمیں روگیاں تے جاو جیئے نی

چوداں طبقاں دی خبر فقیر رہس منہ تنہا تھوں کاسنوں کئے نی
جیندے حکم وچ جان تے مال عالم اوس رب تھوں کاہنوں سمجھے نی
ساری عمر دی پلمنگ تے پئی رہیں ایسے عقل دے نال کچھے نی
شرم جیئھے تے سوہبیوں کرن آئی منہ فقر تھوں کاسنوں کئے نی
وارث شاہ تال عشق دی نبض دے جدوں اپنی جان نوں تجھے نی

۳۸۳

کئی دیدگی آن مچایا ای کس دید نے دس پڑھایا ہیں
وانگ چودھری آن کے پیسچ بیوں کس چھیاں چھل سدھایا ہیں
سملی نوبیاں پس کے لگڑ وانگوں توں تے شاہ بھولو بن آیا ہیں
وڈے دنے تے فن فریب پھریوں ایویں من کے گھون کرایا ہیں
نہ توں جٹ رہیوں نہ توں فقر ہویوں ایویں پاڑ کے کن گوایا ہیں
نہ توں جمیوں نہ کے مت دتی مڑ پٹ کے کے نہ لایا ہیں
برے دیہاں دیاں پھیڑیاں ایسہ نیسی اج رب نے ٹھیک کتنایا ہیں
وارث شاہ کر بندگی رب دی توں جس واسطے رب بنایا ہیں

۳۸۴

تیری طبع چالاک چھل چھدریے نی چور وانگ کیہ سملیاں سلیاں نیں
پھریں بلیاں ہون پھرندیاں دی تیری جیسے ہر یاری بلیاں نیں
کیما روگ ہے دس اس دوہشی نوں اکے مار دی پھریں نریلیاں نیں
کے ایس نوں چائے مسان تھتے پڑھ ٹھوکیاں سارویاں کلیاں نیں
سہنس دیدتے دھوپ ہور پھل ہر مل ہرے شریشہ دیاں چھمکاں گلیاں نیں
جھب کراں میں جتن جھڑ جاہن کامن انی کملیسو ہوؤ نہ ڈھلیاں نیں
ہتھ پھیر کے دھوپ دا کراں جھاڑا پھریں مار دی نیں نیں کھلیاں نیں
رب دید پکا گھر گھلیا جے پھرو ڈھونڈ دیاں پورباں دلیاں نیں
وارث شاہ پریم دی جڑتی حصت نیں میردیاں کچیاں پلیاں نیں

میرے نال کیہ پیا ہیں دیر چاکا متحا سوکناں وانگ کیہ ڈاہیا ای
اینوں گھور کے ملک نوں پھریں کھاندا کدی جوترا مول نہ واہیا ای
کے جو گیرے ٹھگ فقیر کیتوں انجان گوہڑا پھاہیا ای
مانوں بپ گورپیر گھر بار چھڈیو کے نال نہ قول نباہیا ای
بڑھے بپ نوں روندڑا چھڈ آیوں اس دا عرش دا کنگره ڈھایا ای
پیٹ رکھ کے اپنا آپ پالیو کتے رن نوں چائے تراہیا ای
سوہ لایا بان نہ تھیا ای اینوں کپڑا پھڑا لایا ای
آءِ اکھنی ہاں ٹل جاہ ساتھوں گاندو ساتھ لدھو ہندو واہیا ای

مان متئے روپ گمان بھریئے بھیڑو کاریئے گرب گسلے نی
ایڈے فن فریب کیوں کھیڈ نی ہیں کے دڈے استاد دیئے چلسے نی
ایس حسن دا نامہ گمان کیجیے مان متئے گرب گسلے نی
تیری بھالی دی نمیں پروہ سانوں وڈی ہیر دی انگ سملے نی
ملے سروں نوں ناہ وچھوڑ دتیجے ہتھوں وچھڑاں سر نوں ملے نی
کیما دیر فقیر دے نال چاوے پچھا چھڈا نوکھیئے ملے نی
ایہہ جتنی سی کونج تے جٹ الو پری بدھیا جے گل کھولیئے نی
وارث جنس دے نال ہم جنس ہندے بھور تازناں گدھے نامہ ملے نی

ہیر کن دھریا ایہہ کون آیا کوئی ایہہ تل ہے درد خواہ میرا
مینوں بھور تازن جیہڑا آکھیا ہے اتے گدھا بنیا سوچاء کھیڑا
متاں چاک میرا کویں آن بھلے اوس نال میں انھ کے کرائ جیہڑا
وارث شاہ مت کن ہڑا راجھا کھت مندران نیاں حکم میرا

بولی ہیر وے اڑیا جاہ ساتھوں کوئی خوشی نہ ہووے تاں ہے کیوں
پر دیساں جو گیاں کم لیاں نوں وچوں جیسودا بھیت چاء دینے کیوں
جیتاں جفا نہ جالیا جائے جو گی جو گ پنچھے وچ آئیکے دھسے کیوں
جے توں انت رنل ول ویکھنال سی واهی جوتے چھڈ کے نیئے کیوں
جے تاں آپ علاج نہ جائیں وے جن بھوت دے جا دوڑے دینے کیوں
فقر بھارڑے گورڑے ہوربیئے کڑی چڑی دے نال خرخے کیوں
جیہڑا کن لپیٹ کے نس جائے مُر لگ کے اوں نوں دھسے کیوں
وارث شاہ اجاز کے وسدیاں نوں آپ خیر دے نال پھیر دینے کیوں

۳۸۹

گھروں سکھنائ فقر نہ ڈوم جائے انی کھیزیاں دی اے غنوریئے نی
کوئی وڈی تقصیر ہے اسال کیتی صدقہ حسن دا بخش لے گوریئے نی
گھروں سروں سو فقر نوں خیر دیجے نہیں ترت بواب دے ٹوریئے نی
وارث شاہ کجھ رب دے نانوں دیجے نہیں عاجزان دی کالی زوریئے نی

۳۹۰

ہیر آکھ دی جو گیا جو ٹھہ آکھیں کون رٹھرے یار ملاؤں دا ای
ایہا کوئی نہ ملیا میں ڈھونڈ تھکی جیہڑا گیاں نوں موڑلیاں دا ای
ساؤے چم دیاں جتیاں کرے کوئی جیہڑا جیسودا روگ گوانوں دا ای
بھلا دس کھاں چریں وچھنیاں نوں کدوں رب سچا گھر لیاںوں دا ای
بھلا موئے تے وچھرے کون ملے اینویں جیوڑا لوک ولاؤں دا ای
اک باز تھوں کانوں نہیں کونج کھوہی ویکھاں چپ ہے کہ کراوں دا ای
اکس جٹ دے کھیت نوں اگ گلی ویکھاں آن کے کدوں بچھانوں دا ای
دیاں چوریاں گھیسو دے بال دیوے والوں شلے ججے سنائیں آنوں دا ای

جداں تیک ہے زمیں آسمان قائمِ مدار تیک ایسہ واد سب یہیں گے نی
سبھا کبر ہنکار گمان لدے آپ وچ ہے انت نوں ڈیہن گے نی
اسرافیل جاں صورِ قرناء پھوکے مدوں زمین اسماں سبھہ ڈیہن گے نی
کرسی عرش تے لوح تے قلمِ جنت نالے دوزخ چھٹی ایسہ ریہن گے نی
قرعہ سٹ کے پرشن میں لانوناں ہاں دسائیں نوں اٹھ کے بہن گے نی
نالے پتھری پھول کے فال گھتاں وارث شاہ ہوری پج کمن گے نی

۳۹۲

تیس چھتیاں نال اوہ مس بھناں مدوں دوہاں داجیو رل گیا سی نی
اوہ ونجھلی نال توں نال لٹکاں جیسو دوہاں دا دوہاں نے لیا سی نی
اوہ عشق دے ہٹ وکائے رہیا مہیں کے دیاں چاردا پیاسی نی
نال عشق دے مہیں اوہ چاردا سی تیرا ویاہ ہویا لڑھ گیا سی نی
تیس چڑھے ڈولی تال اوہ بک میں ٹمک چائیکے نال لے گیا سی نی
ہن کن پڑائے فقیر ہویا نال جو گیاں دے رل گیا سی نی
اج پنڈ تساڑتے آئے وڑیا اجے لنگھ کے اگانسائی نانہ گیا سی نی
ہن سنگل سٹ کے شکن بولاں دویا سانوری تے شکن گیا سی نی
وارث شاہ میں پتھری بھل ڈسٹھی قرعہ ایسہ نجوم دا پیاسی نی

۳۹۳

چھوٹی عمر دیاں یاریاں بہت مشکل پتھر مہراں دے کھولیاں چار دے نیں
کن پاڑ فقیر ہو جاہن راجے درد مند پھرناں وچ بار دے نیں
رنائی واسطے کن پڑا راجے سبھا ذات صفاتِ نگھار دے نیں
بھلے رنائی دے آن نصیب ہو وان جن آن بہن کوں یار دے نیں
دھن مال گیا سر دکھ کر کے دید باز عاشق دید مار دے نیں

وارث شاہ جاں ذوق دی لگے گدی جوہر نکلے اصل تکوار دے نیں

۳۹۴

جس جٹ دے کھیت نوں الگ لگی اوہ راہکاں وڈھ کے گاہ لیا
لاوے ہار راکھے سبھے وداع ہوئے نامید ہو کے جٹ راہ لیا
جیہڑے باز تھوں کانوں نیں کونج کھو ہی صبر شکر کر باز فنا ہویا
دنیاں چھڈ ادایاں پس لیاں پس سید وارثوں ہن وارث شاہ ہویا

۳۹۵

ہیر انھ میٹھی پتے ٹھیک لگے اتے ٹھیک نشانیاں ساریاں نیں
ایسہ تال جو گیرا پنڈت ٹھیک ملیا باتاں آکھدا خوب کرا ریاں نیں
پتے و بھسل دے ایس ٹھک دتے اتے چینیں بھی ساؤیاں چاریاں نیں
وارث شاہ ایسہ علم دا دھنی ڈاہدا کھوہل کے نشانیاں ساریاں نیں

۳۹۶

بھلا دس کھل جو گیا چور ساؤا ہن کیہڑی طرف نوں انھ گیا
ویکھاں آپ ہن کیہڑی طرف پھردا اتے مجھے غریب نوں کھٹ گیا
رٹھے آدمی گھرال وچ آن ملدے گل سمجھے جا بدھڑی منھ گیا
گھر وچ پوندا گناں بھنال دا یار ہور نہیں کئے گئے گیا
گھر یار تے ڈھونڈ دی پھریں باہر کئے محل نہ ماڑیاں انھ گیا
سانوں صبر آرام تے چینیں نہیں وارث شاہ جدوکناب رٹھ گیا

۳۹۷

ایس گھنڈوچ بہت خرابیاں نیں اگ لائیکے گھنڈ نوں سازیئے نی
گھنڈ حسن دی آب چھپا لیندا وڈے گھنڈ والی رڑے ماریئے نی
گھنڈ عاشقان دے بیڑے ڈوب دیندا میناں تاز نہ پنجھرے ماریئے نی
تدوں ایسہ جہاں سب نظر اوے جدوں گھنڈ نوں ذرا اتاریئے نی

گھنڈ انھیاں کرے سو جا کھیاں نوں گھنڈ لاه مونہوں اتوں لاڑیئے نی
سازھ گھنڈ نوں کھوبل کے دیکھے نیناں نی انوکھیاں سالواں والیئے نی
وارث شاہ نہ دبیئے موتیاں نوں پھل اگ دے وچ نہ ساڑیئے نی

۳۹۸

اکھیم سامنے چور جے آن پھاسن کیوں دکھ وچ آپ نوں گالیئے دے
میاں جو گیا جھوٹھیاں ایسہ گلاں کھر ہون تاں کاسنوں بھالیئے دے
اگ بجھی نوں دھیریاں لکھ دیج بن بھوک مارے نہیں بالیئے دے
ہیر دیکھ کے ترت پچان لیتا ہس آکھ دی بات سنبھالیئے دے
ستی پاس نہ دیوناں بھیت مولے شیر پاس ناں بکری پالیئے دے
دیکھ مل چرانیکے پیا مکر راہ جاندڑا کوئی نہ بھالیئے دے
وارث شاہ ملکھائیاں مال لدھا چلو کھیاں بدر پوا لیئے دے

۳۹۹

کئی دسی عقل سیانیاں نوں کدی نفر قدیم سمجھالیئے نی
دولت مندوں نوں جان دا سبھ کوئی نیوں نال غریب دے پالیئے نی
گودی بآل ڈھنڈورڑا جگ سارے جیسو سمجھ لے کھیریاں والیئے نی
وارث شاہ ہے عشق دا گاؤ تکیہ انی حسن دیئے گرم نہالیئے نی

۴۰۰

ستی سمجھیا ایسہ رل گئے دونوں لیاں گھت فقیر بلایاں نی
ایسہ دیکھ فقیر نہال ہوئی جڑیاں ایس نے گھول پوائیاں نی
ستی آکھدی مغز کھپا نہیں انی بھابیئے گھول گھمایاں نی
ایس جو گیرے نال توں کھوجھ نہیں نی میں تیریاں لیاں بلایاں نی
متھاں گھت جگ دھوڑتے کرے کملی گلاں ایس دے نال کیہ لایاں نی
آٹا خیر پچھیا لئے دانیں کھتوں کلڑھیئے دوھ ملائیاں نی

ذرن آنوں دا بھوت سنیں وانگ اس تھوں کے تھانوں دیاں ایسہ بلاسیاں نی
خیر گھن کے جاہ پھر بھیجاوے آئے راواں کیاں چائیاں نی
پھریں مت پکھنڈ کھلاردا تو ٹھی اتھے کہی ولیاں پائیاں نی
وارث شاہ غریب دی عقل ستمی ایسہ پیاں عشق پڑھائیاں نی

۳۰۱

میں اکڑا گل نہ جانیں ہاں تیس دونوں نال بھرجائیاں نی
مازا دیاں وانگ بناء تیری پاء بیٹھی ہیں سرم سلاسیاں نی
پیر پکڑے فقیر دے دیسہ بھجیا اڑیاں کیاں کواریے لائیاں نی
دھیاں رب تے رکھ نہ ہوتی غصے ہون نہ بھیاں دیاں جائیاں نی
تیوں شوق ہے تنہاں دا بھاگ بھریے جنمیں ڈاچیاں بار چراسیاں نی
جس رب دے اسیں فقیر ہوئے وکیھ قدر تاں اوس وکھائیاں نی
ساؤے پیر نوں جان دے مولیا گیا تاہیں گالمیاں دینیاں لائیاں نی
وارث شاہ اوہ سدا ہی جیسوں دے نیں جنمیں کیتیاں نیک کمائیاں نی

۳۰۲

برے کمن فقیراں دے نال پیاں اٹھکھیل بریار اپکیاں نیں
راتب کھائیکے بھرجن وچ تلے مارن لست عراقیاں بکیاں نیں
بھونکنڈی دوسری دیئے ڈچکر ایسہ نال بھالی دونوں سکیاں نیں
اتھے بہت فقیر ظییر کر دے خیر دیندیاں دیندیاں آکیاں نیں
جمنمیں ڈبیاں پائیکے سرس چائیاں رناں تنہاں دیاں نامیسوں سکیاں نیں
نالے ڈھڈ کھرکن نالے ددھ رڑکن اتے چائیاں کتیاں لکھیاں نیں
جھاما کھر کدمیاں کھندیاں نک سنکن مارن واگی چاڑھ کے نکیاں نیں
لڑو نیں جے چنگیاں ہووناں جے وارث شاہ تھوں یسو دو پھکیاں نیں

انی وکھو نی واسطہ رب دا جے واہ پے خیا نال کوپیاں دے
مگر ہلاں دے چویر لاویجن اگے چھیڑ دیجن مگر کشیاں دے
اکے واڑھیاں لاویاں کمن کھپر اکے ڈاہ دیجن بیٹھیاں دے
ایہہ پرانیاں لعتاں ہیں جوگی گدوں وانگ لیٹن وچ گھٹیاں دے
ہیر آکھدی بہت بے شوق تینوں بھیڑ پاء بسیں نال ڈیاں دے
وارث شاہ میاں کھڑے نامہ پویے کن پائیاں رب دیاں پیاں دے

۳۰۵

بھائی جوگیاں دے وڈے کارنیں نی گاں نہیں سنیاں کن پائیاں دیاں
روںک بندھ پلے ددھ دیں پیون وڈیاں چائیاں جوڑ دے آئیاں دیاں
گئے گئے ودھائیکے وال ناخن وچ پلٹم دے لانگراں پائیاں دیاں
وارث شاہ ایہہ مت کے پاٹ لتھے رگاں کریاں وانگ نہیں گائیاں دیاں

۳۰۶

ایہہ مثل مشہور جہاں سارے جنی چارے ہی تھوک سوار دی ہے
ان تمبدی میے تے بال اڑے چڑیاں ہاکر دی یلڈے چاروی ہے
بندھ جھڑی فقیر دے نال لڑ دی گھر سانجھ دی لوکلیں نوں مار دی ہے
وارث شاہ دولڑاں معشوق استھے میری سنگلی شکن وچار دی ہے

۳۰۷

میرے ہتھ لوندے تیرا لویں ٹوٹن کوئی ماریگا نال ملیاں دے
اسیں گھڑاں گے وانگ قلبوت موچی کریں چاؤڑاں نال توں اہلیاں دے
سٹوں مار چپڑتے دند بھنوں سواو آنونیں چھلیاں پھلیاں دے
وارث ہڈ تیرے کاٹھ وانگ کھڑیاں نال کھلیاں ملیاں کھلیاں دے

تیرے مور نوندے پھاٹ کھان اتے میری پھر کدی اج مطہر ہے نی
میرا کتنا لوں تے تیرے چستراج دونہل دے وڈھی کذبر ہے نی
چبھڑ وانگ تیری یو کذھ شاں تیوں آیا روم دا قر ہے نی
ایں بھینڈ دے خون تے کے چڑھ کے نہیں مار لیناں کوئی شر ہے نی
اجاڑے خور گدھے وانگ کٹھیں کی کھی مت تیوں وڈی وہر تے نی
وارث شاہ ایسہ ڈگڈگی رن کٹھاں کس چھڈ اوپنی وہرتے قر ہے نی

۳۰۹

بنیں فقر تے پھلاں وانگ رُمیں بے سوا دیا کوڑ کڑا بنتیا وے
گلاں کرنا ایں بہت بے لگیاں توں، کے جنٹ نلچ دیا وانگیا وے
کے بار اجاڑ دے وچ پلیوں، ودھیوں وانگ کھجوسر دے ڈھانگیا وے
باناں فقر دا پن کے آء وڑیوں، بھنڈا پنڈ دیا بھجیا سانگیا وے
جیسوں جیسوں ورجنی ہاں، تیسوں تیسوں سرچڑھنا میں، سنگھ پاڑ کے مرے جیسوں بانگیا وے
لیسوں لیسوں کر کے کھیا مغز کھاہدو، رسموں اذنوں کالیا کانگیا وے
جٹاں جوٹ کھماں کیکے نکھیں گا، اوپر وار جیسوں لکروں چھانگیا وے
کیہڑی گل اتوں رپھڑ پاء بیٹھوں، وارث شاہ دے نالدیا نانگیا وے

۳۱۰

کھی انحدیاں اج مہانچلے ای، متھے لکھیں کالیئے کٹھیں نی
وڑی پیدیئے ٹاث دیئے کھتلئے نی، مکراں نال مونہوں منہ تیسیں نی
کھکھر کھوہل کے پاڑا نگارشوں، لیر لیر کرساں وانگ چٹھیں نی
کیوں بچھنی ایں فقرائ نوں چھیڑنی ایں، بھوری والیئے بھڑ بھنھیں نی
ڈرا شکل تے اپنی وکیچ پسلاں نکوں بھنھیں تے اکھوں چٹھیں نی
ڈھڈوچ جاں نادری دیاں، حنبرڈ، سرپار بائے ونخ، چنھیں نی

لیں نال فقر اسروں ہو بنگی سر کھے چونڈیاں منسیں نی
سانوں بولیاں مار کے تایا ای، شلاپاڑ تو راہیں و پھنسیں نی
خلق نال فقیر دے پیش آئیے، دل جھیڑیاں وچ نہ رہنیں نی
وارث فقیر دے حال تے رحم کریے، سکوں بوتیاں نال نہ بھنسیں نی

۳۱

ستی آکھیا ہک نہ ساز ساڑی کال جیسھیا لوٹھیا متحیاوے
سر گوھیاں کون منویاں وے، کوئی جن پہاڑ توں تھیا وے
پھرس کھلیاں نال کیہڑا توں، کے پگڑ بتحاڑ نہ نتھیا وے
ترکیاں یتھوں دوروں آوندی اے، جوں ڈھیر سنیر دا پتحیاوے
بنیوں فقر تے پھیر بھی رہیو کورا کے گھست تھندا نہیں تھیاوے
کھیہ چھانیاں کجھ نہ لبھنا میں، وارث وانگ اسیں خالی بتحیاوے

۳۲

کچھ دھکلے وڈی چنچال سر نہیں، کس مل کمذات دیے دھیریے نی
کرڑ کے تے گھڑ کھے نی، نڑ گندیے انگ جھپڑیے نی
وٹ تیجھے ناس مرؤڑیے نی، گھرک بلیے کھاکھ چیڑلے نی
چتر کھے تے موہنوں ٹھے نی، دند چھے جبھ گلیڑیے نی
منہ پائیے تے چڑ چپے نی، باہروں کھلئے تے وچوں بھیڑیے نی
ان چھتے چونڈیاں ٹھٹھے نی، یاراں جوگیا دب رگیڑیے نی
بوں بوں تیرا ترنجن وچ نچے، چرخہ سٹیا ای سنیں پھیریے نی
وارث تیل آپ کے نکل راہ پیندا، وکھر گھت کوامو جدوں پیڑیے نی

۳۳

سنی جوگیا لہنجیدا چھنیاں وے، تے بے شرم کپتیا محویا وے
وھنڈا، مار جھٹا ار، وچ کوارباں وے، کس ویلڈی بار دیا جھوٹیا وے

لیا ای ولیس مداریاں جو گیاں دا، میرہ گھوپیاں نہوں نسوں گھوئیا وے
جان کئی ہل میں سارا فقر تیرا، اتوں کچیا وچوں پکنؤیا وے
ٹندوچ دارو شلبان نال لاگا سدھا کروں گی مار کے سوئیا وے
وے دھر کونیاں کون منونیاں وے، کے چک توں تھیا لوئیا وے
بیعت فقر دی ممن نہ نرم ہویوں رسئوں خخت ہشانت دیا نوئیا وے
پوے کاغذ تے وارثاتدوں نکتے، جدوں جائے تختی اتے گھوئیا وے

۳۴۳

کیوں فقر دینال رہاڑ پیئیں، بھلا بخش سانوں مارے جنیں نی
سپ شینہ دے واگ کلمنیں نی، ماس کھانیئے تے رت پنیں نی
ساٹھوں نشا نہ ہو سیا مول تیری کے خصم توں نہیں کھنیں نی
دکھی جیسو دکھا نہ بھاگ بھریے سوئیں چڑی تے کوچ کھنیں نی
تھیا تھیا کر دی پھریں پحدی توں، ٹلجاہ فقیر توں میئیں نی
وارث شاہ فقیر دے ویر پیئیں جرم تھے تے کرم ہنیں نی

۳۴۵

اسیں صبر کر کے چپ ہو بیٹھے بت اوکھیاں ایہہ فقیریاں نیں
نظر تلے کیوں لیانوں نیں کن پائے جس دے ہس دے نال زنجیریاں نیں
جیہڑے درشنی ہندوی واقع بیٹھے بھ چھیاں عاشقاں چیریاں نیں
تیس کرو حیا کواریو نی اجے دده دیاں دنداں کھیریاں نیں
واگنگ بدھیاں کریں پک چند گاں متھے چونڈیاں کواریاں چیریاں نیں
کھی چند ری گلی ہیں آن متھے اکھیں مکھے دیاں بھوں بھنپھیریاں نیں
میں تاں مار تلہیاں پٹ شاں میری انگلی انگلی پیریاں نیں
وارث شاہ فوجدار دے مار نیں نوں سیناں ماریاں دکھے کشمیریاں نیں

سینے مار کے ہیر نے جو گیڑے نوں کیا چپ کر ایس بھوکاؤں نی ہاں
تیرے نال جے ایس نے ویر چایا متحا ایس دے نال میں لانوں نی ہاں
کراں گل گلائیوں نال اس دے گل ایس دے رشہ پانوں نی ہاں
وارث شاہ میاں راجھے یار اگے اسنوں کنجھی وانگ نچانوں نی ہاں

۳۱۷

ہیر آکھدی ایس فقیر نوں نی کیا گھتیسو غیب دا واعداً ای
انہاں عاجزان بھور نہانیاں نوں پئی مارنی ہیں کیا فائدہ ای
الله والیاں نال کیه ویر پئی ہیں بھلا کواریے ایسہ برا قاعدہ ای
پیر چم فقیر دے ٹھل کیجے ایس کم دچ خیر دا زایداً ای
چچھوں پھریں گی کتنا جو گیڑے دا کون جان دا کیمڑی جائیداد ای
وارث شاہ فقیر جے ہون غصے خوف شر نوں تخط دیاے دا ای

۳۱۸

بھا بھی اکدھروں لڑے فقیر سانوں توں بھی جند کڈھیں نال گھوریاں دے
جیتاں ہنگ دے نرخ دی خبر ناہیں کله پچھئے بھاء کستوریاں دے
انہاں جو گیاں دے نہیں دس کالی کیتے رزق نہیں واعداً دو ریاں دے
جیتاں پٹ پڑا ناں ناتھ ہووے کله کمن یعنی نال بھوریاں دے
جان سختے فقر نے ناگ کالے ملے حق کماں پوریاں دے
کوئی دے بد دعا تے کال سے چچھوں فائدہ کیه انہاں جھوریاں دے
چھو چھو کر دی پھریں نال فقراب لج چاڑے انہاں لنگوریاں دے
وارث شاہ فقر دی رن ورین جیویں مرگ تے ویر انگوریاں دے

۳۱۹

بھا بھی کریں رعایتاں جو گیاں دیاں تیس چھیاں پائے ہتھوڑیاں نی

جیہڑی وند دکھانیکے کرے آئیں تاں پت شاں اپدیاں چوڑیاں نی
گورو ایسے نوں نہیں پہنچ اوئتھے جتنے عقلان اساڈیاں دوڑیاں نی
مار ہمیاں شاں سوبھن ملنگاں پھرے ڈھونڈدا کائھ کٹھوریاں نی
جن بھوت نے دیودی عقل جاوے ایس مار کے اٹھے چھوڑیاں نی
وارث شاہ فقیر دے نال لڑناں کپن زہر دیاں گندلاں کوڑیاں نی

۳۲۰

ہائے ہائے فقیر نوں برا بولیں بری سنتے تیری اپڑ ہوئے
جنہاں نال نہاتیاں ویر چلیا سنیں جان تے مال دے چوڑ ہوئے
کن پائیاں نال جس پھر بدھی پس و پیش تھیں انت نوں روڑ ہوئے
رہی اوت پختردی رند سنجیں جیہڑی نال ملنگاں دے کوڑ ہوئے
انہاں تیکل نوں چھیڑیے نہیں مویے جیہڑے عاشق فقیر تے بھور ہوئے
وارث شاہ لڑائی دا مول بولن دیکھ دوہاں دے لڑن دے طور ہوئے

۳۲۱

بھائی ایس جے گدھے دی اڑی بدھی اسیں رناں بھی پھرہ چماریاں باں
ایسہ ماریا ایس جہاں تازہ اسیں روز میشاق دیاں ماریاں باں
ایسہ ضد دی چھری جے ہوئے بیٹھا اسیں پھرہ دیاں تیز کناریاں باں
جے ایسہ گندیاں وچ ہے پیر دھردا اسیں خچریاں بانکیاں ناریاں باں
مرد رنگ محل ہیں عشرتاں دے اسیں ذوق تے مزے دیاں ماڑیاں باں
ایسہ آپ نوں مرد سدانوں دا ہے اسیں نراں دے نال دیاں ناریاں باں
ایس چاک دی کون مجال ہے نی راجے بھوچ تھیں اسیں نہ ہاریاں باں
وارث شاہ وچ حق سفید پوشان اسیں ہوری دیاں رنگ پچکاریاں باں

۳۲۲

جنہاں نال فقیراں دے اڑی بدھی ہتھ دھوئے جہاں تھیں چلیاں نی

آئے لمیں کواریئے ڈاریئے نی کیمل چائیوں مکھاں اولیاں نی
ہیں وسن دے مینہ بھی ہوئے نیویں دھمل قرداں دیں تے گھلیاں نی
کارے ہتھیاں کواریاں ویسہ بھریاں بھلا کیکروں رہن نچلیاں نی
منس منگدیاں جوگیاں نال لڑکے راتیں اوکھیاں ہون اکلیاں نی
پچھے چوکھڑا رلے ہے سڑن جوگا کدی چار نہ لاہیوں چھلیاں نی
جتنے گھبرو ہون جا گھسیں آپے پڑے مار کے بھسیں پتھلیاں نی
مل جاہ فقیر تھوں گندیئے نی آئے کواریئے راہیں کیوں لمیاں نی

۳۲۳

بھلاس بھالی کیماوری چاویو بھیا پیاں نوں پی بوہنی ہیں
ان بندیاں گلاں دے نانوں لیکے گھاءں اڑے پی کھنڈو ہنی ہیں
آپ چھانی چھیر دی دوہنی نوں ایویں کندیاں توں پی دھوہنی ہیں
سوہنی ہوئی ہیں نہیں توں غصب چایا خون خلق دا پی نچوہنی ہیں
آپ چاک بہڈائیکے پیٹ آئیں ہور خلق نوں پی وڈ وہنی ہیں
آٹھوں بھائی نوں ہنسیں کہانی کہ دعوں جیما اسال نوں منیں بوہنی ہیں
آپ کملی بوکاں دے سانک لائیں خپر وایاں دی وڈی کھوہنی ہیں
وارث شاہ کے بھگیاڑیئے نی منڈے موہنی تے وڈی سوہنی ہیں

۳۲۴

خوار بجلاءں رلدیاں پھردیاں سن اکھیں دیکھدیاں ہور دیاں
اتے ددھ دیاں دھوتیاں نیک نیتاں آکھے چوراں دے تے اسیں چور ہویاں
چور چودھری گندے بھرداں کیتے ایسہ الٹ اولیاں زور ہویاں
بدزیب تے کوہیاں بھیڑ موبیاں ایسہ حسن دے باغ دیاں مور ہویاں
ایسہ چغل بلوچاں دی ٹونب ہوئی زمین دوز کھوتی من کھور ہویاں
ایدھی بنت دیکھو نال نخراں دے مازادیاں وچ لاہور ہویاں

وارث شاہ جھناں تے دسم ایمڈی جویں سی دیاں شر مختصر ہوئیاں

۳۲۵

لڑے جت تے کٹے ڈوم نائی سر جو گیڑے دے گل آیا ای
آئے کڈھے وڈھے ایسہ بھتا جگ دھوڑ کالی ایس پائیا ای
ایس مارمنتر دیر پائے دتا چانچک دی پی لڑایا ای
ہیر نہیں کھاندی مار اسی کویوں وارث گل فقیر تے آیا ای

۳۲۶

ستی آکھیا انھ رائیل باندی خیر پائے فقیر نوں کڈھینے نی
آٹا گھت کے رگ کہ بک چیناں وچوں الکھ فاد دی وڈھینے نی
دے پچھیا دیڑیوں کڈھ آئیے ہوڑھ وچ برونہ دے گڈھینے نی
اماں آوے تے بھالی توں وکھ ہوئے ساتھ انھ بلندے دا چھڈیے نی
آوے کھوہ نوالیاں ہیر ٹے اوپرے یارنوں کٹ کے چھڈیے نی
وانگ قلعہ دیپالپور ہوئے عالی جھنڈا وچ مواس دے گڈھینے نی
وارث شاہ دے نال دو ہتھ کریے آئے انھ توں سار دیئے ہڈیئے نی

۳۲۷

باندی ہوئے غصے نک چاڑھ انھی بک چینیں دا چائے الیرا سو
دھروہی رب دی خیر لے جاہ ساتھوں حال حال کر پلوڑا پھیریا سو
باندی لاڈ دے نال چوائے کر کے دھکا دے کے ناٹھ نوں گھیریا سو
لے کے خیر تے کھپڑا جاہ ساتھوں اوس تڑے نانگ نوں چھیریا سو
چھبی گلھ وچ دے کے پشم پٹی ہتھ جوگی دے منہ تے پھیریا سو
وارث شاہ فرنگ دے باغ وڑ کے دیکھ کلا دے کھوہ نوں گیڑیا سو

۳۲۸

رانجھا دیکھ کے بہت جریں ہریا پیاں دو دھوچ دج انب دیاں پھاڑیاں نی

آئے نلمیں کواریئے ڈاریئے نی کیہاں چائیوں محکھات اویاں نی
بین وسن دے میسہ بھی ہوئے نیویں دھماں قرداں دیں تے گھلیاں نی
کارے ہتھیاں کواریاں ویسہ بھریاں بھلا کیکروں رہن نچلیاں نی
منس منگدیاں جو گیاں نال لڑکے راتیں اوکھیاں ہون اکھیاں نی
پچھے چوکھڑا رلے ہے سڑن جو گا کدی چار نہ لاہیوں چھلیاں نی
جتھے گھبرو ہون جا کھسین آپے پرتے مار کے بھسین پتھلیاں نی
مل جاہ فقیر تھوں گندیئے نی آئے کواریئے راہیں کیوں لمیاں نی

۳۲۳

بھلاس بھالی کیا ویر چایو بھیا پیاں نوں پی لوہنی ہیں
ان ہندیاں گلاں دے نانوں لیکے گھاء الٹے پتی کھنڈو ہنی ہیں
آپ چھانی چھیڑ دی دوہنی نوں اینویں کندیاں توں پتی دھوہنی ہیں
سوہنی ہوئی ہیں نہیں توں غصب چایا خون خلق دا پتی نچوہنی ہیں
آپ چاک ہندائیکے چنڈ آئیں ہور خلق نوں پتی ووہ وہنی ہیں
آئھو بھائی نوں ہنسیں ہمایی کھدھوں جیما اسال نوں مہیں لوہنی ہیں
آپ کملی بوکاں دے سائک لائیں نچر دایاں دی وڈی کھوہنی ہیں
وارث شاہ کے بھگیاڑیئے نی منڈے موہنی تے وڈی سوہنی ہیں

۳۲۴

خوار خجال رلدیاں پھردیاں سن اکھیں دیکھدیاں ہور دیاں ہویاں
اتے دده دیاں دھوتیاں نیک نیتاں آکھے چوراں دے تے اسیں چور ہویاں
چور چودھری گندے بھرداں کیتے ایسہ الٹ اویاں زور ہویاں
بدزیب تے کوہجیاں بھیڑ موبیاں ایسہ حسن دے باغ دیاں مور ہویاں
ایسہ چغل بلوچاں دی ٹونب ہوئی زمین دوز کھوتی من کھور ہویاں
ایدھی بنت دیکھو نال نخراں دے ماڑاویاں ویچ لاہور ہویاں
مہ جائے نواں بیماریاں نے بیھرا، منڈیاں ویچ للور ہویاں

وارث شاہ جھناں تے دھم ایمی جوئیں سی دیاں شر مختصر ہوئیاں

۳۲۵

لڑے جٹ تے کٹے ڈوم نائی سر جو گیڑے دے گل آیا ای
آئے کڈھے ڈھے ایسہ بھتا جگ دھوڑ کائی ایس پائیا ای
ایس مارمنتر ویر پائے دتا چانچک دی پی لڑایا ای
ہیر نہیں کھاندی مار اسال کوبوں وارث گل فقیر تے آیا ای

۳۲۶

ستی آکھیا ائھ رائیل باندی خیر پائے فقیر نوں کڈھینے نی
آٹا گھت کے رگ کہ بک چیناں وچوں الکھ فاد دی وڈھینے نی
دے پچھیا ویژروں کڈھ آئیے ہوڑھ وچ برونسہ دے گڈھینے نی
اماں آوے تے بھالی توں وکھ ہوئے ساتھ ائھ بلندے دا چھڈیئے نی
آوے کھوہ نوالیاں ہیر تے اولہدے یارنوں کٹ کے چھڈیئے نی
وانگ قلعہ دیپالپور ہوتے عالی جھنڈا وچ مواس دے گڈیئے نی
وارث شاہ دے نال دو ہتھ کریئے آئے ائھ توں سار دیئے پڑیئے نی

۳۲۷

باندی ہوئے غصے نک چاڑھ ائھی بک چینیں دا چائے الیرا سو
دھروہی رب دی خیر لے جاہ ساتھوں حال حال کر پلوڑا پھیرا سو
باندی لاڑ دے نال چوائے کر کے دھکا دے کے ناٹھ نوں گھیرا سو
لے کے خیر تے کھپڑا جاہ ساتھوں اوس تڑے نانگ نوں چھیرا سو
چھبی سگھ دچ دے کے پشم پی ہتھ جوگی دے منہ تے پھیرا سو
وارث شاہ فرنگ دے باغ ور کے دیکھ کلا دے کھوہ نوں گیڑیا سو

۳۲۸

رانجھا دیکھ کے بہت حیران ہویا پیاں دوھ وچ انب دیاں پھاڑیاں نی

جھائٹا کھوہ کے میڈھیاں پت کذھوں گتوں پکڑ کے دیوں والا وڑا نی
جیتاں پنڈ دا خوف وکھاوی ہیں لکھاں چشم تے ایسہ گرانوڑا نی
تیرا اسال دے نال مدرا ہے نہیں ہونان سج ملاوڑا نی
لت مار کے چھڑوں گا چائے کبھن کذھ آئی ہیں ڈیڈھ جیسوں تاؤڑا نی
سن کواریئے مار کے مجھ کذھوں نکل جان گیاں سستی دیاں چاؤڑاں نی
ہتھ لکھیں تاں سٹوں چیر رنیں کذھ لوں گا ساریاں کاؤڑاں نی
تیں ترے گھولائیں ہو جان دا باں کذھاں دونھاں دا پوست آوڑا نی
وارث شاہ دے موڈھیاں چڑھی ہیں توں نکل جاہن گیاں جوانی دیاں چاؤڑاں نی

ہیرے کراں میں بہت حیا تیرا نہیں باراں سو پکڑ چھل کے نی
بھا پان پت ایس دی لاه شاں لکھ واہراں دے جی گھل کے نی
جیما مار چتورگذھ شاہ اکبر ڈھاہ مورچے لئے پھل کے نی
جیسوں جیسوں شرم دا ماریا چپ کراں نال مستیاں آنوں دی چل کے نی
تیری پکڑ سکھوں جند کذھ شاں میرے کھس نہ جان تعلقے نی
بھلا آکھ کیہ کھننا وٹاں ہی وارث شاہ دے نال پرمل کے نی

بولی ہیر میاں پائے خاک تیری چھائیاں ایں پردیساں ہاں
پیارے وچھڑے چونپ نہ رہی کافی بوکاں وانگ نہ مشھیاں میساں ہاں
ایں جو گیا پیر دی خاک تیری نہیں جکھویاں اتے ملکھیساں ہاں
نال فقر دے کراں برابری کیوں ایں جیاں ہاں کہ قریشاں ہاں

نوں نوچئے کجھے یار نیئے نی کارے ہتھے پاک دیئے پیاریئے نی

پہلے کم سوار ہو بیس نیاری بیلی چھیر لے جانسیں ڈاریے نی
آپ بھلی ہو بیس تے اسیں برباد کریں خچریوں روپ سنگاریے نی
اکھیں مار کے یار نوں چھڑ پایوں نی مہا سنتے پھر چماریے نی
آئے جوگی نوں لئیں چھڑا ساتھوں تسل دونماں دی چینچ سواریے نی
وارث شاہ ہتھ پھڑے دی لا ج ہندی کریے ساتھ تاں پار اتاریے نی

۳۳۹

ستی ہوئے غصے چائے خیر پایا جوگی ویکھدا ترت ہی رج پایا
مونسوں آکھدی روہ دے نال جنی کلک کھیڑاں دے بھاویں اج پایا
ایہہ لے مکرا نھکریا روا ولا وے کاہے واچناں ایہہ دھرنج پایا
ٹھوٹھے وچ سستی چنیاں گھست دتا پھٹ جوگی دے کاٹجے وچ پایا
بنتھوں چھڑ زنبیل چائے زمیں ماری چنیاں ڈھل پایا ٹھوٹھا بھج پایا
وارث شاہ شراب خراب ہویا شیشہ سنگ تے وچ کے بھج پایا

۳۴۰

خیر فقر نوں عقل دے نال دیجے ہتھ سنبھل بک الاریے نی
کیجے ایہہنکار نہ جوبیں دا گھول گھتی مست ہنکاریے نی
ہو مست غور تکبرے دی لوڑھ تھیو ای انی ڈاریے نی
کیجے حسن دا مان نہ بھاگ بھریے چھل جائیسی روپ وچاریے نی
ٹھوٹھا بھن فقیر نوں ٹیو ای شلا یار مرے انی ڈاریے نی
ماپے من ہنکار بھج پوے تیرا انی پٹنیں دیئے و نجاريے نی

۳۴۱

گھول گھتیوں یار دے نانوں اتوں مونسوں سنبھلیں جو گیا واریا وے
تیرے نال آکھ کیہ برا کیتا ہتھ لائے نئیں تیوں ماریا وے
مانوں سندیاں پنیں توں یار میرا وڈا قر کیتو لوڑھے ماریا وے

رُب آنے دا ہور لیجاه ساتھوں کوئی وڈھ فادی ہریا وے
تیتحے آدمی گری دی گل ناہیں رب چائے بھمن اساریا وے
وارث کے اساؤے نوں خبر ہووے اینویں مفت وچ جائیں گا ماریا وے

۳۲۲

جے تل پول کڈھانو نال نانہ آہا ٹھوٹھا فقر دا چائے بھنائے کیوں
جیتاں کواریاں یار ہنداؤ نیں سن تل پھر مانوں دے کولوں چھپائے کیوں
خیر منکئے تل بھن دیں کاسے اسیں آکھدے مونہوں شرمائے کیوں
بھرجائی نوں مہناں چاکدا سی یاری نال بلوج دے لائے کیوں
بوتی ہوئے بلوج دے ہتھ آئیں جڑھ کوار دی چائے بھنائے کیوں
وارث شاہ جاں عاقبت خاک ہوناں اتھے اپنی شان ودھائے کیوں

۳۲۳

جو کو جمیاں مرے گا سبھ کوئی گھڑیا بھجی واہ سبھ دیں گے وے
میر پیر ولی غوث قطب جاسن ایسہ سبھ پسارڈے ڈھین گے وے
جدوں رب اعمال دی خبر پچھے ہتھ پیر گواہیاں کمن گے وے
جدوں عمر دی اوده معیاد ملی عزرائیل ہوری آبھن گے وے
بھنیں ٹھوٹھے توں ایڈودھا کیتو برائدھ نوں لوک سبھ کمن گے وے
جیسھ برا بولیسیار اولاوے ایسہ ڈڈ سزایاں لیں گے وے
کل چیز فناہ ہو خاک رسی ثابت ولی اللہ دے ریس گے وے
ٹھوٹھا نال تقدیر دے بھج پیا وارث شاہ ہوری تینوں کمن گے وے

۳۲۴

شلا قر خدائے دا پیش آؤئے ٹھوٹھا بھن کے لاڈ بھنگارنی ہیں
لک بنھ کے رنیں گلکڑے نی ماڑا وکیھ فقیر نوں مارنی ہیں
نالے مارنی ہیں جیسو سائزی ہیں نالے حال ہی حال پکارنی ہیں

مرے حکم دے نال تل سبھ کوئی بناں حکم دے خون گزارنی ہیں
برے نال جے بولئے برے ہوئے اسیں بولدے ہاں توں مارنی ہیں
ٹھوٹھا پھیر درست کر دیسہ میرا ہور آنکھ کیہ پچ ستارنی ہیں
لوک آنکھ دے ہیں ایسہ کڑی کواری ساؤسے باب دی دھاڑوے دھاڑنی ہیں
ایڈے فن فریب ہیں یاد تینوں سرداراں دی سرسردارنی ہیں
اک چور تے دوسرا چتر بنیوں وارث پچھے ہن ڈھانکے مارنی ہیں
گھر والیئے ووٹھے بول توں بھی کھی جیسو وچ سوچ وچارنی ہیں
سوامنی مطہر بھی پھر کدی ہے کے یارنی دے سرمارنی ہیں

۳۳۵

ہیر آنکھی ایسہ چوائے کیا ٹھوٹھا بھن فقیراں نوں مارناں کیہ
جنہاں اک اللہ دا آسرا ہے انہاں پنکھیاں نال کھماڑناں کیہ
جیہڑے کن پڑا فقیر ہوئے بھلا انہاں دا پڑناں پاڑناں کیہ
تھوڑی گل دا وڈھا ودھا کر کے سورے کم نوں چائے وگاڑناں کیہ
جیہڑے گھر دے چاوڑاں نال ماریں گھر چک کے ایس لے جاوناں کیہ
لڑیے آپ بروبرے نال کڑیے سوٹے پکڑ ستمان تے آوناں کیہ
میرے بوہنیوں فقر کیوں ماریو ای وسدے گھر اں توں فقر موڑانوں کیہ
گھر میراتے میں نال کونس چایا ایتھوں کواریئے تدھ لے جاوناں کیہ
بوہل راہکاں دا ہونس چوہڑیدی مرشوں مرشوں دن رات کرانوں کیہ
وارث شاہ ایسہ حرص بے فائدہ ای اوڑک ایس جملن توں چانوں کیہ

۳۳۶

بھلا آنکھ کیہ آہندی نیک پاکے جس دے پلوتے پڑھن نماز آئی
گھر بار تیرا اسیں کوئی ہویاں جاپے لدکے گھروں جہاز لیا ای
ندھی موہنی تے جھوٹی دوہنی دی اجھے تیک نہ عشق توں باز آئی
وارث شاہ جوانی دی عمر گزری ابے طمع سے حرص تھیں باز آئی

ایس فقر دے نال کیه ویر چاویو لوھل جائیں تدھ نہ وسان ایس
ٹھوٹھے بھن فقیراں نوں مارنی ہیں اگے رب دے آکھ کیه وسان ایس
تیرے کوار نوں خوار سنار کری ایس جوگی دا کجھ نہ کھنال ایس
نال چوہڑے کھتری گھلن لگے وارث شاہ پھیر ملک نے ہسان ایس

۳۲۸

تیرے جیماں لکھ پڑھائیاں میں تے اوڈائیاں نال انگوٹھیاں دے
تینوں سدھ کامل ولی غوث دے مینوں ٹھگ دے بھیں جھوٹھیاں دے
تماثن کھوتڑی لت مارے بھورتا زیاں نوں وچ بو تھیاں دے
ساؤے کھونشڑے نوں نہیں یاد چویر بھانویں آن لائیے ڈھیر ٹھوٹھیاں دے
ایسہ مست ملنگ میں مست ایدوں اسچے مکر ہیں ٹکراں جوٹھیاں دے
وارث شاہ میاں نال چواڑیاں دے لنگ سکنے چوبراں گھوٹھیاں دے

۳۲۹

ایسہ مست فقیر نہ چھیر لیکے کوئی وڈا فاد گل پاسیانی
مارے جاہن کھیڑے اجڑ جاہن مارپے تدھ لندھی دا کجھ نہ جاسیانی
پیر پکڑ فقیر دے کرس راضی آہ اوسدی بری پے جاسیانی
وارث شاہ جس کے دا برا کیتا جاگور اندر پچھوں تاسیانی

۳۵۰

اکے مراں گی میں اکے ایس ماراں اکے بھائیئے تدھ مرائیساں نی
روواں مار بھجھاں بھائی آوندے تے تینوں خواہ مخواہ کٹائیساں نی
چاک لیک لائے تینوں ملے بھائی گلاں پھولیساں کڈھ نایساں نی
اکے ماریسیں توں اکے بیٹھ جوگی ایسو گھری چائے وچھائیاں نی
سیتا دھنیسرے نال جوگاہ کیتا کوئی وڈا گھمنڈ پوائیساں نی

رن تاہیں بے گھروں کڈھانے مینوں تے مراد بلوچ ہندائیسال نی
سر ایس دا وڈھ کے اتے تیرا ایسے ٹھوٹھے دے نال رلائیسال نی
رکھ بھرے توں ایتنی جمع خاطر تیری رات نوں بھنگ لہائیسال نی
کٹائیسال اتے مرایسال نی گتوں دھروہ کے گھروں کڈھائیسال نی
بھنایسال اتے بنگائیسال نی وارث شاہ توں چور کرائیسال نی

۳۵۱

خون بھیڈے پنڈ بے مارئیں اجڑ جائے جہاں تے جگ سارا
ہتھوں جواں دے جل بے سث دیکھن کیکوں کشے پوہ تے مانگھ سارا
تیرے بھلائی دی بھیں نوں کھڑن جوگی ہتھ لائے مینوں کوئی ہوس کارا
میری بھنگ جھاڑے اوہدی ٹنگ بھناں سیال سازشن اوہدا دیں سارا
مینوں چھڈ کے تدھ نوں کرے سیدا آگھ کواریئے پایو کیہا آڑا
وارث کھوئیکے چونڈیاں تیریاں نوں کراں خوب پیزار دے نال جھاڑا

۳۵۲

کبھل پوچھلیا لڑا گھت نیناں زلفاں کنڈلاں دار بناؤں نی ہیں
نیویاں پیاں ہک پلما زلفاں چھلے گھت کے رنگ وٹاؤں نی ہیں
اتے عاشقل نوں وکھلانوں نی ہیں نت ویڑے دے وچ چھنکاؤں نی ہیں
پائکی بہک رہی چوی پافتے دی اتے قردیاں الیاں لانوں نی ہیں
ٹھوڈی گلھ تے پائیکے خال خونی راہ جاندڑے مرگ بھساوؤں نی ہیں
کنهماں نخراں نال پھراؤں نی ہیں اکھیں پائے سرمہ مٹکاؤں نی ہیں
مل وٹاں لوڑھ دندامڑے دا زری بادلہ پٹ ہنداؤں نی ہیں
تیڑ چوڑیا پائیکے قر والا کونجاں گھت کے لانوناں لانوں نی ہیں
نوں ولیں تے ولیں بناؤں نی ہیں لئیں پھیریاں تے کھمکاؤں نی ہیں
نال حسن گمان دے پلمنگ بھے کے حور پری دی بھیں سداووں نی ہیں
مہندی لائے ہیمیں پن وری وریوں توں مرن دی شان گوانوں نی ہیں

پیرنال چوائے دے چانوں نی ہیں لاڈنال گئیں چھنکانوں نی ہیں
 سردار ہیں خوبیں دے ترنجنل دی خاطر تلے نہ کے نوں لیانوں نی ہیں
 ویکھے ہورنال نک پڑھانوں نی ہیں بیٹھی پلنگ تے طوٹے لانوں نی ہیں
 پراسیں بھی نہیں ہاں گھٹ تیتوں جے توں آپ نوں چھیل سدا نوں نی ہیں
 ساؤے چن سریر متحیلیاں دے سانوں چوہڑی ہی نظر آنوں نی ہیں
 ناؤ ہو شاہ دی رن ہو پلنگ بھے کے ساؤے جیسو نوں ذرہ نہ بھانوں نی ہیں
 تیرا کم نہ کوئی وگازیا میں اینویں جوگی دی ٹنگ بھناونی نی ہیں
 نہیں جوگی دے مار کے مجھ کڈھوں جمندیاں چاؤڑاں پئی وکھانوں نی ہیں
 تیرا یار جانی سانوں ناہ بھاؤے ہنیں ہور کیہ مونسوں اکھانوں نی ہیں
 سبھا اڑتنیں پڑتنیں پاڑ سٹوں اینویں شنیاں پئی جگانوں نی ہیں
 ویکھے جوگی نوں مار کھدیڑ کڈھاں ویکھاں او سنوں آئے چھپڑانوں نی ہیں
 تیرے نال جو کراں گی ملک ویکھے جھے منیں لو تیاں لانوں نی ہیں
 تدھ چاہنال کیہ ایس گل وچوں وارث شاہ تے چغلیاں لانوں نی ہیں

۳۵۲

بھلا کواریئے سانگ کیوں لانوں نی ہیں چھے ہوٹھ کیوں پئی بنانوں نی ہیں
 بھلا جیسو کیوں پئی بھرمانوں نی ہیں اتے جیسھے کیوں پئی لپکانوں نی ہیں
 لگے وکھے کھوہ پانوں نی ہیں سردی کاند کیوں لو تیاں لانوں نی ہیں
 ایڈے لٹکنیں نال کیوں گل کریں سیدے نال نکاح پڑھانوں نی ہیں
 کاہ جوگی تھوں کوار بھناون نی ہیں منڈیاں پنڈدیاں تھوں مروانوں نی ہیں
 وارث نال اٹھ جاہ توں او بلے نی کھیاں پئی بجھارتیاں پانوں نی ہیں

۳۵۳

ستی نال لو نڈی ہتھیں گذا میل جیندے نال چھڑنڈیاں چاوے نوں
 گرد آن بھنویاں واںگ جو گنل دے تاؤ گھتیو نے اوں راوے توں
 کھپر سلیاں توڑ کے کرت ہوئاں ڈھله لئے نہ سوہنیں ساوے نوں

اندر ہیر نوں واڑ کے مار کنڈا پاہر کیسونیں لد باولے نوں
گھڑی گھڑی نالوں اکس وار کشیا انہاں تکیا سی ایں راوے نوں
وارث شاہ میاں نال ملیں دے ٹھنڈا کیتو نیں اوں آتاۓ نوں

۳۵۵

دوہاں وٹ لگوڑے لئے موہلے کارے ویکھ لے منڈیاں موہنیاں دے
نکل جھٹ کیتا سستی راوے تے پاسے بھنیوں نیں نال کوہنیاں دے
جٹ مار مدھانیاں بھیبھیہ سنیا سر بھنیاں نال ددھ دوہنیاں دے
نواب حسین خاں نال لڑیا جویں ابومند وچ چوہنیاں دے

۳۵۶

رانجھا کھائیکے مار پھر گرم ہویا مارو ماریا بھوت فتور دے نیں
ویکھ پری دے نال خم ماریائی ایں فرشتے بیت معمور دے نیں
کمر بندھ کے پیر نوں یاد کیتا لائی تھاپناں ملک حضور دے نیں
ڈیرہ بخشی دا مار کے لٹ لیتا پائی فتح پੜھان قصور دے نیں
جدوں نال ٹکور دے گرم ہویا دتا دکھڑا گھاؤنا سور دے نیں
وارث شاہ جاں اندروں گرم ہویا لائیاں کڈھیاں تاؤ تنور دے نیں

۳۵۷

اوہناں مار سواریا راوے نوں چخ ست پھوڑیاں لائیاں سو
گلھاں پٹ کے چولیاں کرے لیراں ہکاں بھن کے لال کرائیاں سو
نالے توڑ جھنجوڑ کے پگڑ گتوں دونویں دیڑے وچ بھوائیاں سو
کھوہ چونڈیاں گلھاں تے مارہندیاں دو دو دھون دے ٹھہر ٹکائیاں سو
جیما رچھ قلندریاں گھول پوندا سوٹے چتریں لائے نچائیاں سو
- - - - - چیس بھاڑ دے وانگ پیائیاں سو
کتی لک ٹھکور کے یکٹہ ترگوں دونویں یاندری وانگ نچائیاں سو

جوگی واسطے رب دے بس کر جاہ ہیر اندروں آکھ چھڈائیاں سو

۳۵۸

اونہاں چھٹ دیاں حال پکار کیتی پنج ست مشنڈیاں آگئیاں
وانگ کابلی کتیاں گرد ہوئیاں دو دو علی الحساب لگا گئیاں
اونہاں اک کے دھک کے رکھ اگے گھروں کڈھ کے طاق چڑھا گئیاں
دھکا دے کے سٹ پلت اسنوں ہوڑا وڈا مضبوط بھھما گئیاں
باز توڑ کے تانبیوں لاہیسوں میں معشوق دی دید ہٹا گئیاں
صوبہ دار تغیر کر کڈھ چھٹا وڈا جوگی نوں وائدہ پا گئیاں
گھروں کڈھ اروڑی تے سیوں میں بھشوں کڈھ کے دوزخ پا گئیاں
جوگی مست حیران ہو دنگ ریسا کوئی جاوڑا گھول پوا گئیاں
اگے ٹھوٹھے نوں جھور دا خفا ہندا اتوں نواں پسار بنا گئیاں
وارث شاہ میاں نواں سحر ہویا پریاں جن فرشتے نوں کھا گئیاں

۳۵۹

ہیر چپ بیٹھی اسیں کڈھ چھٹے ساڑا واہ پیا نال دوریاں دے
اوہ دیلدا ہتھ نہ آنوں دا اے لوک دے رہے لکھ ڈھنڈوریاں دے
اک رنگ گئی دویا دن گھیا لوگ ساڑ دے نال نسوریاں دے
اونہاں راجیاں دیاں رنائ ڈاہیاں دیاں کیکوں ہتھ آون بنائ زوریاں دے
اساں منگیا اونہاں نیں خیر کیتا مینوں ماریا نال بھسوڑیاں دے
وارث زور زر زاریاں یاریاں دیاں ساتھی زراں تے کم زوریاں دے

۳۶۰

دھواں ہونجھ دا روئیکے آہ مارے ربا میل کے یار و چھوڑیو کیوں
میرا رڑے جہاز سی آن لگا بنیں لائیکے پھیر مڑ بوڑیو کیوں
کوئی اسال تھیں وڈا گنل ہویا ساتھ فضل دا لد کے موڑیو کیوں

وارث شاہ عبادتیں چھٹے کے تے دل نال شیطان دے جوڑیوں کیوں

۳۶۱

مینوں رب باجھوں نہیں تائنگھے کائی بھے ڈنڈیاں غماں نے لمیاں نہیں
سارے دلیں تے ملک دی سانجھے چکی ساڑیاں قسمتاں جنگلیں چلیاں نہیں
جنھے شینہ بکن شوکن ناگ کالے بھگیاڑھ کھتن نہت جلیاں نہیں
چلہ کٹ کے پڑھاں کلام ڈاہڈھی بھیڑاں وجیاں آن اولیاں نہیں
کیتیاں مختتاں وارثا دکھ جھاکے راتاں جاندیاں نہیں نچلیاں نہیں

۳۶۲

روندਾ کاہਨੋਂ ਬਿਰ بتਾਇਆ ਵੇ ਪੜਾਂ ਚੀਰਾਂ ਦਾ ਤਫ਼ੇ ਮਾਪ ਮੀਅਾਂ
ਲਾਏ ਜ਼ور ਲਕਾਰਤਾਂ ਚੀਰ ਪੱਖੇ ਤਿਰਾ ਦੁਰ ਹਵਾਂ ਦਕਹ ਟਾਪ ਮੀਅਾਂ
ਜਿਹੜੇ ਚੀਰ ਦਾ ਜ਼ੁਰ ਹੈ ਤਫ਼ੇ ਨੋਂ ਵੇ ਕਰ ਓਸਦਾ ਰਾਤ ਦਨ ਜਾਪ ਮੀਅਾਂ
ਜ਼ੁਰ ਆਪਾਂ ਫ਼ਤਰ ਨੋਂ ਯਾਦ ਆਇਆ ਬਾਲ ਨਾਤਹੇ ਮਿਰਾ ਗੁਰਵਬਾਪ ਮੀਅਾਂ
ਵਾਰਥ ਸ਼ਾਹ ਮਹਕਹਾ ਬੋਹੇ ਰੋਣੇ ਬੀਖਾ ਦਿਖੇ ਅਨ੍ਹਾਂ ਨੋਂ ਵੜਾ ਸਰਾਪ ਮੀਅਾਂ

۳۶۳

کرامات لਗਾਈਕੇ ਸ਼੍ਰੀ ਪਹੁਕਾਲ ਜੜਹਾਂ ਕਹਿੜਾਂ ਦਿਆਂ ਨਹੂਂ ਪਥ ਥਾਂ
ਨਹੁੰ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹ ਕਾਰੜੀ ਨੋਂ ਹਤਹੇ ਚੀਰ ਤੇ ਨਕ ਕਨ ਕਥ ਥਾਂ
ਨਾਲ ਫੁਜ ਨਹੀਂ ਦਿਆਂ ਪਹੁਕ ਆਗੀਂ ਕਰ ਮਲਕ ਨੋਂ ਚੁੜ ਚੁਪਥ ਥਾਂ
ਅਲਮ ਤਰ ਕਿਫ ਬਦਵ ਤਹਾਰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਨਹੀਂ ਵਹਨਿਆਂ ਪਿੱਕ ਵੱਖ ਅਥ ਥਾਂ
ਸ਼ਹੀਦੀ ਹਤਹੇ ਆਵੇ ਪੜ੍ਹ ਚੁੜਿਆਂ ਤਹੂਂ ਵਾਂਗ ਥਾਂ ਦੇ ਤਪੜੇ ਚੜਹਥ ਥਾਂ
ਪੱਖ ਚੀਰ ਜੇ ਬਾਹੁੜਨ ਆਨ ਮਿਨੋਂ ਦਕਹ ਦਰਦ ਤਚਿਰੌਂ ਕਥ ਥਾਂ
ਖੁਮ ਰਬ ਦੇ ਨਾਲ ਮੀਂ ਕਾਲ ਜਿਖਾ ਮਗਰ ਲਗ ਕੇ ਦੋਤ ਨੋਂ ਚੱਥ ਥਾਂ
ਪਾਰ ਹਵਾਂ ਸਮਨਦਰਾਂ ਬਿਰ ਬਿਖੀ ਬਕਾਲ ਨਾਲ ਸਮਨਦਰ ਚੱਥ ਥਾਂ
ਜ਼ਹ ਵਥ ਤੇ ਪਥ ਤੇ ਪੱਥ ਬਦਹੇ ਵਰਦਸ਼ੀ ਸਿਨੀਆਂ ਸਥ ਥਾਂ

وٹ سٹ پچھٹ کٹ ہو کے جھٹ وٹ تے اوندھ دلت شاں

۳۲۴

دل فکر نے گھیریا بند ہویا رانجھا جینو غوطے لکھ کھا بیٹھا
ستھوں ہونجھ دھواں سرچائے ٹریا کالے باغ وچ دیڑھ مچا بیٹھا
اکھیں میٹ کے رب دا دھیاں دھر کے چاروں طرف ہی دھونڈا لاء بیٹھا
وٹ مار کے چار وہی طرف اپی اوتحے ولگناں خوب بنا بیٹھا
اساں کچ کیتا رب چ کری ایسہ آکھ کے دیل جگا بیٹھا
بھڑکی ہنگ جانوں نئی تاؤ کیتا عشق مشک دسار کے جا بیٹھا
وچ سنکھنی چھانوں دے کھت بھورا وانگ آدھیاں ڈھانشان لا بیٹھا
وارث شاہ اوں وقت نوں جھوردا ای جس ویلڈے اکھیاں لا بیٹھا

۳۲۵

میٹ اکھیاں رکھیاں بندگی تے گھنے جلیاں چلے وچ ہو ریما
کرے عاجزی وچ مراقبے دے دیہنہ رات خدائے تھیں رو ریما
وچ یاد خدائے دے محو رہندا کدی بیٹھ ریما کدی سوہ ریما
وارث شاہ نہ فکر کر مشکلاں دا جو کچھ ہووناں سی سوہاں ہو ریما

۳۲۶

نیول کرم کروا کدی اردھ تپ وچ کدی ہوم سریہ بناء ریما
کدی کھی تپ شام تپ پوں بھکھے سدا برت نیئے چت لاریما
کدی اردھ تپ ساس تپ گراس تپ نوں کدی جوگ جتی چت لاریما
کدی مست مجدوب لٹ ہو ستمرا الف سیاہ متھے اتے لاریما
آواز آیا بچار رانجھناں ووتیرا صبح مقابلہ آء ریما

۳۲۷

روز جمعہ دے ترجمان دھوڑ کیتی ترکلے کٹک اربیلیاں دے

جیوں کون جال دی ڈار آئے بانیں پھر گھوڑے ارتھ سیلیاں دے
وانگ شاہ پریاں چھنا چھن پھنکن وڈے ترنجن نال سہیلیاں دے
دھمکار پے گئی تے دھرت کسی چھٹے پاسیں گرب کیلیاں دے
وکیھ جوگی وا تھانوں وچ آوزیاں منکار پے گئے چڑیاں دے
وارث شاہ اشناک جیسوں ڈھونڈھ لیندے عطر واسطے ہٹھ چھلیاں دے

۳۲۸

دھواں پھول کے روں کے سٹ کپھر توڑ سلیاں بھنگ کھلاریاں نیں
ڈنڈا کونڈڑا بھنگ افیم کھوئی پھول پھل کے پیا ڈاریاں نیں
دھواں سواہ کھلار کے بھن حقہ گا گھت کے لڈیاں ماریاں نیں
صاف سنگی چمٹا بھنگ ککڑ ناو سمناں دھوپ کھلاریاں نیں
کرن ہوا ہوا مار بھگاں دیسن ڈھیریاں تے کھلی ماریاں نیں
وارث شاہ جیسوں دلاں پنجاب لٹی تیوں جوگی نوں لٹ اجاڑیا نیں

۳۲۹

قلعہ دارنوں مورچے ٹنگ ڈھکے شینوں تے تیار ہوئے بجیا ای
تھڑا پوے جیسوں دھاڑ نوں شینہ چونے اٹھ بوٹیاں دے منیں گیا ای
بھانس گتیاں اکارہی چھے آء سوئن چڑی اتے وجیا ای
ہلے ہاء ماہی منڈی جاہ ناہیں پری وکیھ ادھوت نہ بجیا ای
تنگی ہوئے بیٹھی سٹ ستر زیور سجا جاں بھانیاں تجیا ای
ملک الموت عذاب دی کرے تنگی پردہ کے دا کدی نامہ کجیا ای
اتوں نادوجائیکے کرے نعرہ اکھیں لال کرکے منه نڈیا ای
وارث شاہ حاب نوں پری کپڑی صور حشر دا وکیھ لے وجیا ای

۳۳۰

کڑی آکھیا مار نہ چھاؤڑی دے مرحلی گی مست دیوانیاں دے

لکی پھاواڑی بابوڑی مرا جانوں رکھ لئیں میاں مستاناں دے
عزرائیل جم آن کے بھے بوہے نہیں چھٹی دا نال بہانیاں دے
تیری ڈیل ہے دیودی اسیں پریاں اکس لٹ لگے مرجانیاں دے
گل دسی ہے سوتون دس مینوں تیرا لے شیرا جانی آں دے
میری تائی ہے جیہڑی تدھ بلیں اسیں حال تھیں نہیں بیگانیاں دے
تیرے واسطے اوسمی کراں منت جا ہیراگے ڈشانیاں دے
وارث شاہ آکھ کیکوں آکھاں جائے اوسنوں آوے عشق دے کم دیا بانیاں دے

۲۷۱

جائے ہیر نوں آکھنا بھلا کیتوں سانوں حال تھیں چائے بے حال کیتو
والنزا عت غرقا پڑھی باب ساؤے اذا زلزلت چاک دی فال کیتو
بضدا سیاہ سفید سی عشق والا اوہ کھت مجھیھ غم لال کیتو
دیناں بیگ نوں مگر جینوں پئے فذنی ڈیرہ لٹ کے چائے کنگال کیتو
طلاء کندان اُل داتاؤ دے کے چائے اندروں باہروں لال کیتو
احمد شاہ واٹکوں میرے مگر پے کے پٹ نھڈ کے چک داتاں کیتو
چڑھی صاد بحالیاں کھیڑیاں نوں بر طرفیاں تے مسیں وال کیتو
فتح آں چائے دیتا کھیڑیاں نوں بھائے را بھنیں دے وہرو وال کیتو
چھڈ تھیں سیال تے مسیں ماہی وچ کھیڑیاں دے آئے حال کیتو
جاں میں گیا ویزے سستی نال رل کے پھڑے چور واٹکوں میرا حال کیتو
نادر شاہ تھوں ہند پنجاب تھڑکے میرے بآپ دا تدھ بھونچال کیتو
بھلے چودھری دا پت چاک ہویا چائے چک اتے مسینوال کیتو
تیرے باب درگاہ تھیں ملے بدله جیما ظالمیں تیں میرے نال کیتو
دو تو اپنا شوق تے سوز مستی وارث شاہ فقیر نہال کیتو

۲۷۲

کڈی، آنلا آب جھٹا نجم تھا غضب دا جسنو وچ کسا ای

کچ آئیکے ہیر دے کول بھے کے حال اوسنou کھوہل کے دیا ای
چھڈنگ ناموس فقیر ہویا رہے روندرا کدی نہ ہسیا ای
ایس حسن کمال نوں ہتھ پھڑکے آہے قردا تیر کیوں کیا ای
گھروں مار کے مہلیاں کڈھیا ای جائے کلاڑے بلغ وچ دھیا ای
وارث شاہ دیہنہ رات مینہ وانگوں نیراؤس دے نیساں تھیں دیا ای

۲۷۳

کڑیے ویکھ رانجھیردے کچ کیتا کھوہل جیسو دا بھیت پاریو نیں
منصور نے عشق دا بھیت دتا اوسنou ترت سولی اتے چاڑھیو نیں
رسم عشق دے ملک دی چپ رہنال مونہوں بولیا سواوہنوں ماریو نیں
طوطا بول کے پنجرے قید ہویا اینویں بولنوں اگن سنگاریو نیں
یوسف بول کے باپ تے خواب دی اوسنou کھوہ دے وچ تاریو نیں
وارث شاہ قارون نوں نیں دولت یٹھ زمیں دے چائے نگھاریو نیں

۲۷۴

چاک ہوئیکے کھولیاں چار داسی جدوں اوس دا جیسو توں کھیاسی
اوہدی نظر دے ساہنسیں کھیڈ دی سیں ملک اوس دے باب داوسیاں
آئے سوہرے وہوڑی ہوئے بیٹھیں تدوں جائیکے جوگ وچ دھیاسی
آیا ہو فقیر تاں لڑے سستی گڑا قردا اوس تے دیاں
مار مہلیاں نال حیران کیتو تدوں کلاڑے بلغ نوں نیاسی
پچھا دیسہ نا ماریا جائیگی نی بھیت عشق دا عاشقان دیاں
ڈولی چڑھنیں تاں یار توں چھپ پئیں تدوں ملک سارا عینوں ہسیاں
جدوں میں نیں کوچ دا حکم کیتا ٹنگ توبرا نفرمیں کسیاں
جدوں روح اقرار اخراج کیتا تدوں جائے قلبوت وچ دھیاں
جیہڑے نیویں سو اوہ حضور ہوئے وارث شاہ نوں پیر نے دیاں

رانجھا وانگ ایمان شرابیاں دے جدا ہوئے پنڈ تھیں ہار رہیا
 میناں تیریاں جٹ نوں قتل کیا چاک ہوئے کھولیاں چار رہیا
 توں تل کھیڑیاں دی چودھریانی رانجھا روئے کھکراں مار رہیا
 انت کن پڑا فقیر ہویا کھت مندرائی وچ اجڑ رہیا
 اوہنوں درن نہ ملے ستر خانے تھک ہٹ کے انت نوں ہار رہیا
 تینوں چاک دی آکھدا جاگ سارا اینویں اوس نوں مہینیں مار رہیا
 شکر سخن مسعود مودود وانگوں اوہ نفس تے حرص نوں مار رہیا
 سدھا نال توکل ٹھمل بیڑا اکے وچ ڈبا اکے پار رہیا

عاقی ہوئے بیٹھے اسیں جو گیڑے تھوں جاہ لائے زور جو لانوناں اے
 اسیں حسن تے ہو مغرور بیٹھے چار چشم دا کلک لڑانوناں اے
 لکھ زور توں لائے جو لانوناں ہیں اسال بدھیاں باجھ نہ آنوناں اے
 سرمہ اکھیاں دے وچ پانوناں ہیں اسال وڈا گھمنڈ پوانوناں اے
 رخ دے کے یار ہتیار تائیں سیدا راجھے دے نال لڑانوناں اے
 سیتا پوج بیٹھا سیدا وانگ دھنیسر سوہنیں لنک اوس لشانوناں اے
 راجھے کن پڑائے کے جوگ لیتا اسال جزیہ لوگ تے لونوناں اے
 وارث شاہ اوہ باغ وچ جائے بیٹھا اسال باغ دا حاصل کھانوناں اے

عاقی ہوئے کھیڑیاں وچ وڑمیں عاشق حن دی وارثے جیئے نی
 پچھا انت نوں دیوں ہو دے جس نوں جھگا اوس دا کاس نوں پسٹے نیں
 جیہڑا ویکھ کے مکھ نہال ہو دے کیجھے قتل نہ ہاؤں پلٹئے نی
 ایسے عشق دیل انگور دی ہے نہھوں اوس نوں پٹ نہ پسٹے نی

ایسے جو بنائ نت نہ ہووناں ای چھاؤں بدلاں دی جان جیئے نی
لے کے شھ سہیلیاں وچ بیلے نت دھاندی سیں اوہ نوں ڈیئے نی
پچھے نہ دیجے پچھے عاشقان نوں جو کجھ جان تے بنیں سو کھٹے نی
دعوے بنخے تاں کھڑیاں ہو لڑیئے تیر مار کے آپ نہ چھپئے نی
اٹھ جھب دے جائیکے ہوئے حاضر اے کم نوں ڈھل نہ کھٹے نی
اٹھے پھر وساريئے نہیں صاحب کدی ہوش دی اکھ اور تینے نی
جنہاں کونت بھلایا چھڑاں نیں لکھ مولیاں مندیاں گھٹتے نی
مشھی چاث ہلائیکے طوڑ دے نوں پچھوں کنکری روڑ نہ گھٹتے نی

۳۷۸

جویں مرشدان پاس جا ڈگن طالب تویں سستی دے پاؤں دی ہیر پھیرے
کریں بھ تقدیر معاف ساڑی پیریں پواں تے منہیں نال ہیرے
بنخشے نت گناہ خدا چا بندہ بست گناہ دے بھرے یزے
وارث شاہ مناوزا اسال آندا ساڑی صلح کرانوں دا نال تیرے

۳۷۹

اسال کے دے نال کجھ نہیں مطلب سروپائے خوشی ہاں ہورہیئے
لوکاں منیں مار بے پتی کیتی مارے شرم دے اندرے رورہیئے
غصہ نال ایسہ وال پیکاں وانگلوں ساڑے جسم تے تیر کھلورہیئے
نیل نیاں وچ ڈبو رہیئے لکھ لکھ میلے نت دھورہیئے
وارث شاہ نہ سنگ نوں رنگ آوے لکھ سوہے دے وچ سمورہیئے

۳۸۰

ہیر آن جناب وچ عرض کیتا نیاز مند دیاں بخش مرغولیاں نی
کیتی بھ تقدیر سو بخش مینوں جو کجھ آکھیں میں تیری گولیاں نی
سانوں بخش گناہ تقدیر ماری جو کجھ اوریاں تدھ نوں بولیاں نی

پنجی یہ وند اوڑی بجیں میری تھوڑی کھولیاں نی
 میرا نم ارمل ہے باہمہ دیاں دوناں بولتے تے جو کچھ بولیاں نی
 گھر بارتے مال زر حکم تیرا سبھ تیباں ڈھانڈیاں کھولیاں نی
 میرا یار آیا چل دیکھ آئیے پئی مار دی سیں نت بولیاں نی
 جس ذات صفات چودھرائی چھٹی میرے واسطے چاریائی کھولیاں نی
 جیہڑا ٹھہ قدمیم دا یار میرا جس چونڈیاں کواردیاں کھولیاں نی
 دارت شاہ گل ان دے نال بیٹھا نال بول دا مار دا بولیاں نی

۳۸۱

پیا لعنتوں طبق شیطان دے گل اوہنوں رب نہ عرش تے چاڑھناں ایں
 جھوٹجھوڑ بولیا جنہاں بیاج کھاہدی تھناں وچ بہشت نہ واڑناں ایں
 اسیں جیسو دی میل چکا جینے ووت کراں نہ سیوناں پاڑناں ایں
 سانوں مار لے بھیڑے پیاں نوں چاڑھ سیخ اتے جے توں چاڑھناں ایں
 اگے جوگی تھوں مار کرائیا ای ہمن ہور کیہ پڑناں پاڑناں ایں
 توبتہ نصوحہ جے موہنوں بولاں نک وڈھ کے مارجے مارناں ایں
 گھر بار تھیں چائے جواب دتو ہور آگہ کیہ سچ نتارناں ایں
 میرے نال نہ وارثا بول ایسوں متاں ہو جائے کوئی کارناں ایں

۳۸۲

آئے سنتے واسطے رب دا ای نال بھابیاں دے مٹھا بولینے نی
 ہوئے پئی وند اویاں شمدیاں دیاں زہر بشریاں وانگ نہ گھولینے نی
 کم بند ہو دے پردیسیاں دا نال مر دے اوس نوں کھولینے نی
 تیرے جیسی ناں ہو میل کرنی جیسو جان بھی اوس تھوں گھولینے نی
 جوگی چل منائے باغ وچوں ہتھ بنه کے مٹھڑا بولینے نی
 جو کچھ کے سورے تے من لینے غمی شادیوں مول نہ ڈولینے نی
 چل نال میرے جیوں بھاگ بھرے میں کرنسیں وچ وچولینے نی

کوئی میرا تے رانجھے دا میل ہووے کھنڈ دو دھ دے وچ ٹھولیتے نی

۳۸۴

جویں صبح دی قضا نماز ہندی راضی ہو ابلیس تے بچ دا اے
تویں سستی دے جیسو وچ خوشی ہوئی جیسو رن دا چھلڑا کچ دا اے
جاہ خشیا سبھ گناہ تیرا تینوں عشق قدیم تھوں بچ دا اے
وارث شاہ چل یار منا آئیے اتنھے نواں اکھارڑا بچ دا اے

۳۸۴

سستی کھنڈ ملائی داتھال بھریا چائے کپڑے وچ لکایا ای
بیما وچ نماز وسوس غیبوں عرازیل بنائے آیا ای
اتے پن روپ سو روک رکھے جائے فقر دے پچھیرڑا پلایا ای
جدوں آنوں دی جوگی نے اوہ ڈٹھی پچھاں اپناں مکھ بھوایا ای
اسل روحاں بہشتیاں بیٹھیاں نوں تاؤ دوزخے دا کیما آیا ای
طلب مینہ دی وگیا آن جھلکھڑا یارو آخری دور ہن آیا ای
سستی بندھ کے ہتھ سلام کیتا آگوں مول جواب نہ آیا ای
عمال چور تے چودھری بٹ حالم وارث شاہ نوں رب وکھلایا ای

۳۸۵

جدوں خلق پیدا کیتی رب پچے بندیاں واسطے کیتے نے ایسہ پسارتے
رنیاں چھوکرے جن شیطان راول کتا کلڑی بکری انھ سارے
ایسا مول فاد دا ہوئے پیدا جنہاں سبھ جگت دے مول مارے
آدم کڈھ بہشت تھیں خوار کیتا ایسہ ڈائیاں دھروں ہی کرن کارے
ایسہ کرن فقیر چائے راجیاں توں انہاں راؤ رزادڑے سدھ مارے
وارث شاہ جو ہنر سبھ وچ مرداں اتے مریاں وچ نیں عیب بھارے

ستی آکھیا پیٹ نے خوار کیتا سنک کھائے بہشت تھیں کڈھیا ای
آئی میل تاجتوں ملے دھکے رسا آس امید دا وڈھیا ای
آکھ رہے فرشتے سنک دانہ نہیں کھاؤنا حکم کر چھڈیا ای
ولا تقربا هذاه لشجرة نالے سپ تے سورنوں کڈھیا ای
یہہ سمجھ شیطان بھی مرد ہویا نانوں رنائ دا برکر چھڈیا ای
سگوں آدمے حوا نوں خوار کیتا ساتھ اوں دا ایس نہ چھڈیا ای
کچھیڑن مرد تے سونپ دے ترمیتیاں نوں منہ جھوٹھ دا کاہنوں ڈڈیا ای
مرد چورتے ٹھگ جواریئے نے ساتھ برے دا نزا نے لدیا ای
قرقان وچ فانکھوا رب کیا جدوں وحی رسول نے سدیا ای
وارث شاہ ایسہ ترمیتیاں کھان رحمت پیدا جنمیں جمان کر چھڈیا ای

۳۸۷

رنخاں دھنیسرے نال کیہ گاہ کیتا راجے بھون نوں دسمن لگامیاں نی
سرکپ تے نال سلواہنیں دے دیکھ رنائ نے کیتیاں خامیاں نی
مرد ہین سورکھدے یٹھ سوئے سر چاڑھیاں نے انہیں کامیاں نی
جنہیں نہیں داڑھی کن سنک پائے کون تنہاں دیا بھرے گا حامیاں نی

۳۸۸

جس مرد نوں شرم نہ ہووے غیرت اوں مرد تھیں چنگیاں تیویاں نیں
گھر وسدے عورتاں نال سوہن شرم وند ستردیاں بیویاں نیں
اک حال وچ مست گھر بار اندر اک ہار سنگار وچ کھیویاں نیں
وارث شاہ حیا دے نال اندر رکھیں یٹھ زمین دے سیویاں نیں

۳۸۹

وفادار نانہ رن جمان اتے لاوی شیر دے سنک وچ نتھ نہیں

گدھا نہیں کولد کمحٹ خوجہ اتے خریاں دیاں کالی کستھے نہیں
نامرو دے وار نہ کے گانویں اتے گانڈواں بی کالی سخھ نہیں
جوگی نال نہ رن داترے نوناں روز نہیں دا چڑھے اسکتھے نہیں
یاری سوہندي نہیں سماںکنال توں رندھی رن نوں سوہندي سخھ نہیں
وارث شاہ اوہ آپ ہے کرن کارن انہاں بندیاں دے کالی سخھ نہیں

۳۹۰

میاں ترمیمتاں نال ویاہ سوہن اتے من دے سوہنداے دین میاں
گھریار دی زیب تے ہین زیست نال ترمیمتاں ساک تے سین میاں
ایں ترمیمتاں بچ دیاں وارثوںیں اتے دلاں دیاں دیسن تے لین میاں
وارث شاہ ایسہ جورداں جوڑدیاں نہیں اتے مہریاں مہردیاں ہین میاں

۳۹۱

بچ آکھیا رنیں کیسی دھم چائیا تسل بھوج وڑبچ نوں کھیا جے
دھنیسر ماریا بھیت گھرو گڑے نے نہیں لنک دے اوس نوں پیا جے
کیرو پانڈواں دے کلک گئے کھوہن مارے تسل دے بھ کھیا جے
قتل امام ہوئے کربلا اندر مار دین دے وارثاں شیا جے
جو کوئے شرم حیا دا آدمی سی جان مال تھوں اوس نوں پیا جے
وارث شاہ فقیر تسل نس آیا پچھا ایس دا آن کیوں کھیا جے

۳۹۲

تمیوں وڈا ہنکار ہے جوبنیں دا خاطر تلے نہ کے نوں لیاوناں ہیں
جنہاں جائیوں تھماں دے نانوں رکھیں وڈا آپ نوں غوث سداوناں ہیں
ہون ترمیمتاں نہیں تاں جگ مئے دت کے نہ جگ تے آنوناں ہیں
اساں چھیاں گھل سدیاں میں ساتھوں آپناں آپ چھپانوناں ہیں
کرامات تیری اساں ڈھونڈ ڈھنگی ایویں شنیاں پیا جگانوناں ہیں

چاپ مدد سے بائی تھیں کہا ہے چڑوں بنیس بور کیہ مونسوں الکاؤنٹاں ہیں
ان کھاناں ہیں رنج کے گدھے دانگوں کدی شکر بجانہ لیاںوں ہیں
بنگے فرض تے بہت ووها چشم ان خصیتیں نوں چائے پلماںوں ہیں

۳۹۲

بانغ چڈ گئے گوپی چند جیسے شداد فرعون کما گیا
نوشیروان چڈ بغاو ڈریا اوہ آپنی وار لنگھا گیا
آدم چڈ بہشت دے بانغ نشا بھلے وسرے کنک نوں لکھا گیا
فرخون خدا کمانیکے تے موئی نال اشٹہ انھا گیا
نمرود شداد جہاں اتے دوزخ اتے بہشت بنا گیا
قاروں ڈرائی اکٹھیاں میل کے تے بھر سرے تے پنڈ انھا گیا
مال دولتیں حکم تے شان شوکت کمھا سروں اندرنا گیا
سلیمان سکندرروں لائے سمجھے تمل پواں تے حکم چلا گیا
اوہ بھی ایس جہاں تے رہیسو نہیں جیہڑا آپ خدا کما گیا
مویا بخت انصر جیہڑا چاڑھ ڈولائے رب نوں تیر چلا گیا
تیرے جیہل کتیاں ہویاں نیں تیوں چاء کیہ بائی دا آڑیا
وارث شاہ اوہ آپ ہے کمن بارا سربندیاں دے گل آگیا

۳۹۳

پنڈ جھگڑیاں دی کھوبل بیٹھوں وڈا محضری گھنڈلہ باواوے
اساں اک رسال ہے ڈھونڈھ آندی بھلا دس کھاں کیہ ہے راویاوے
اتے رکھیا کیہ ہے نذر تیری گئیں آپ نوں بہت اتاواوے
دے بنال نہ جاپدی ذات تیری چھڑے بنال نہ نکلے چاولاوے
کیہ روک ہے کاس دا ایسہ باں سانوں دس کھاں سو گیاں سانوالاوے
تچ نال بھ کم بہاں بند دارث شاہ نہ ہوئے اتاواوے

کرامات بے قہر دا نانوں نمیں کیما گھتیوں آن و سوریا اے
کریں چاؤڑاں چکھڑاں نال مستی اجے یک اجاناں نوں گھوریا اے
فقر آ کھن سوئی کجھ رب کری ایویں جوگی نوں چانہ وڈوریا اے
اتے پنج پیسے لال روک دھرو کھنڈ چاولاں دا تھال پوریا اے

مگر تترائ دے انھاں یاز چھنے چائے چڑے داند پتاواں نوں
انھاں گھلیا انب انار ویکھن چاء چڑے توں سنپھالواں نوں
گھلیا پھل گاب دے توڑ لیاویں جا لگا ہے لین کچاواں نوں
انھاں موہری لائے قافلے دا لٹوانی ساتھ دیاں مالواں نوں
خچپڑواں دے چائزے کرن لگوں اسال پھانیا کشیا چاولواں نوں
وارث شاہ تندور وچ دب بیٹھا کملہ گھلیا رکھیں سالواں نوں

جاہ کھوہل کے وکیھ جو صدق آوے کیما شک دل اپنے پایونی
کیما اسال سو رب تحقیق کری کیما آن کے مغز کھپایونی
جاوکیھ جو وسوہ دور ہوے کیما در در آن مچایونی
شک مئے جو تھال نوں کھوہل ویکھیں استھے مکر کیہ آن پھیایا ایونی

ستی کھوہل کے تھال جاں دھیان کیتا کھنڈ چاولاں دا تھال ہو گیا
چھٹا تیر فقیر دے معجزے دا وچوں کفر دا جیو پرو گیا
جیہڑا چلیا نکل یقین آہا کرامات نوں وکیھ سکھلو گیا
گرم غصب دی آتشوں آب آہا برف کشف دے نال سو گیا
جس نال فقیراں دے اڑی بدھی اوہ اپنی آپ وگوہ گیا

ایویں ڈاہدیاں مازیاں کیما لیکھا اوس کھونے لیا اوہ رو کیا
من وقت ہویا بھو نتم لیکھا جو کوہ تمیا پھمودنیں چھوہ
وارث شاہ جو کیمیا نال چھتا سوئناں تانبوں ترت ہی ہو گیا

۳۹۹

ہتھ بندھ کے بینتی کرے سستی دل جان تھیں چیلڑی تیریاں میں
کراں باندیاں وانگ بجا خدمت نت پاؤں دی رہاں گی پھیریاں میں
پیر پچ دا اسال تحقیق کیتا سنیں ہیر تے ماپیاں تیریاں میں
کرامات تیری اتے صدق کیتا تیرے حکم دے کشف نے گھیریاں میں
سادی جان تے مال تے ہیر تیری نالے سنیں سہیلیاں تیریاں میں
اسال کے دی گل نہ کدی منی تیرے اسم اعظم حب گھیریاں میں
اک فقر اللہ دا رکھ تقویٰ ہوڑھا اے بیٹھی بھو ڈھیریاں میں
پوری نال حساب نہ ہو سکاں وارث شاہ کیہ کراں کیہ سیریاں میں

۴۰۰

گھر اپنے وچ پوائے کرکے آکھ نانی وانگ کیوں شو کیس نی
نال جو گیاں مورچا لایو ای رجے جٹ وانگوں وڈی بھو کیس نی
جدوں بندھ جھیرے تھک ہٹ رہیں جائے پنڈ دیاں رنال تے کو کیس نی
کڈھ گالیاں سنیں ریل باندی گھن موہلیاں اسال تے گھو کیس نی
بھلو بھلی جاں ڈنھیاں عاشقان دی وانگ کتیاں انت نوں چو کیس نی
وارث شاہ تھیں پچھے لے بندگی نوں روح ساز قلبوت وچ پھو کیس نی

۴۰۱

سانوں بخش اللہ دے ناون میاں ساتھوں مجیاں ایسہ گناہ ہویا
کچا شیر پیتا بندہ سدا بھلا دھروں آدموں بھلنائ راہ ہویا
آدم بھل کے سک نوں کھائے بیٹھا کڈھ جنتوں حکم فناہ ہویا

شیطان استاد فرشتیاں دا بھلا سجدیوں کبر دے راہ ہویا
مذھوں روح ہی قول دے نال وڑیا جسے چپڑ کے انت فناہ ہویا
قاروں بھل زکوٰۃ تھیں شوم ہویا وارد اوس تے قرالہ ہویا
بھل ذکریے لئی پناہ ہیزم آرمی نال اوہ چیر دوپھاہ ہویا
عملاء باجھ درگاہ وچ پون پولے نوکاں وچ میاں وارث شاہ ہویا

۵۰۲

گھر پڑے وڈی ہوا تینوں دیتوں چھیاں نال انگوٹھیاں دے
انت پچ دا سچ آئے نترے گا کوئی دلیں نہ وسدے جھوٹھیاں دے
فقر ماریو اسال نے صبر کیتا نہیں جان دی داؤ توں گھوٹھیاں دے
جئی ہوئے فقیر دے نال لڑائیں چھنال بھڑیو ای نال ٹھوٹھیاں دے
سانوں بولیاں مار کے ننددی سیں یمن ڈھیو ای نکراں جوٹھیاں دے
وارث شاہ فقیر نوں چھیڑ دی سیں ڈھو مجھے عشق دے لوٹھیاں دے

۵۰۳

کرے جنہاں دیاں رب حمایتاں نی حق تنہاں دا خوب معمول کیتا
جدوں مشرکاں آن سوال کیتا تدوں چن دوکھن رسول ﷺ کیتا
کذھ پتھروں اوٹھنی رب پتے کرامات پغیری مول کیتا
وارث شاہ نے کشف وکھا دتا تدوں جئی نے فقر قبول کیتا

۵۰۴

پھریں زدم دی بھری تے سان چاڑھی آء ٹلیں نی منڈیے واسطہ ای
مرد مار مرکنیں جنگ بازے مان متے گنڈیے واسطہ ای
اتفاق دے نال فقیر ماریو ہیر سیال دی جنڈیے واسطہ ای
بخشی سبھ گناہ تقدیر تیری لیائے ہیر نی نندھیے واسطہ ای
وارث شاہ سمجھائے جیشیدی نوں دے دی گھنڈیے واسطہ ای

جیکوں تیس فرماو سوئے جا آکھاں تیری حکم دی تابع ہوئیاں میں
تینوں پیر جی بھل کے برا بولیا بھلی وسری آن و گوئیاں میں
تیری پاک زبان دا حکم لے کے قاصد ہوئیکے جا کھلوئیاں میں
وارث شاہ دے مجھزے صاف کیتی نہیں ڈھن دی وڈھی بدخوئیاں میں

لیائے ہیر سیال جودید کریئے آء جاہ او دلبرا واسطہ ای
جائیکے آکھ رابھا تینوں عرض کردا گھنٹہ لاہ او دلبرا واسطہ ای
سانوں مر دے نال دیکھا صورت جھاک لاہ او دلبرا واسطہ ای
زلف نانگ وانگوں چھک گھٹ بیٹھی گلوں لاہ او دلبرا واسطہ ای
دینہ رات نہ جوگی نوں کمن دیندی تیری چاہ او دلبرا واسطہ ای
لوڑھے لیاں نیناں دی جھاک دے کے لوڑھ جاہ او دلبرا واسطہ ای
کل پلوڑا عشق دیاں سکھیاں دے منہ گناہ او دلبرا واسطہ ای
صدقة سیدے دے نویں پیار والا مل جاہ او دلبرا واسطہ ای
وارث شاہ نماز دا قرض وڈا سروں لاہ اوہ دلبرا واسطہ ای

لے کے سوبنی مورنی بس رانی مرگ موہنی جائیکے گھلنی ہاں
تیریاں دیکھے کے عظمتاں پیر میاں باندی ہونیکے گھراں نوں چلنی ہاں
پیری پیر دی دیکھے مرید ہوئی تیرے پیر ہی آن کے ملنی ہاں
مینوں بخش مراو بلوج سائیاں تیریاں جتیاں سرے تے جھلنی ہاں
وارث شاہ کر ترک برائیاں دی دربار اللہ دا ملنی ہاں

ستی جائیکے ہیر نوں کول بھے کے بھیت یار دا سبھ سمجھایا ای

جینوں مار کے گھروں فقیر کیتو اوه بوگیرا ہونیکے آیا ای
 اوہنوں نہجگ کے میں چڑائے یوں استھے آنکے رنگ وٹلیا ای
 تیرے نیناں نے چائے ملنگ کیتا منوں اوس نوں چانے بھلایا ای
 اوہدے کن پڑائیکے دون لتها آپ وہوڑی آن سدا یا ای
 آپ ہو زیخا دے واںگ چی اوہنوں یوسف چائے بنایا ای
 کیتے قول قرار وسار سارے آن سیدے نوں کونت بنایا ای
 ہوئے چاک پندے ملی خاک را بخجھے کن پاڑ کے حال ونجالیا ای
 دنیں دار مواس ہو وہر جیخا یسیں دار ہی اک کے آیا ای
 گالیں دے کے ویہریوں کلھه اوس نوں کل ملیاں نال کشایا ای
 ہوئے جائیں نہل جے کریں زیارت مینوں بلغ وچ اوس بلا یا ای
 زیارت مرد کفارت ہون عصیاں نور فقر دا ویکھنا آیا ای
 بہت زہد کیتا ملے پیر پچے مینوں کشف بھی زور کمایا ای
 جھب نذر لے کے مل ہوئے رعیت فوجدار بحال ہو آیا ای
 اوہدی نزع توں آب حیات اوسدا کیما بھائیے جھڑا پایا ای
 چاک لائیکے کن پڑائی نیناں والینے غیب کیوں چایا ای
 پچے اوه فقیراں تھوں ہیر کڑیئے ہتھ بند کے جنمائیں بخشایا ای
 اکے تار جاسی اکے مار جاسی ایسہ مینہ ایناؤں دا آیا ای
 عمل قوت تے وڈی دستار پھلی کیما بھیل دا سانگ بنایا ای
 وارث قول بھلاکیے کھیڈ روھوں کیماناؤں مخول جگایا ای

۵۰۹

ہیر آکھیا جائیکے کھوبل بکل اوہدے ولیں نوں چھوک وکھاؤں نی بان
 نیناں چاڑھ کے سان تے کراں پر زے قبل عاشقاندے اتے دھاؤں نی بان
 اکے چاک سی خاک کرساز شاں اوہدے عشق نوں عقل چڑھانوں نی بان
 اوہدے پیراں دی خاک ہے جان مسری سارے سچ دی نشاوے آنوں نی بان

ویا پیا بے نال فراق رانجھا عیسیٰ وانگ مژ پھیر جوانوں نی باں
وارث شاہ پنگ نوں شمع وانگوں اگ لائیکے ساز وکھاؤں نی باں

۵۱۰

ہیر نھائیکے پٹ دا پن تیور والیں عطر پچلیل ملانوں دی ہے
ول پائیکے میڈھیاں خونیاں نوں گورے کھتے زلف پلماںوں دی ہے
کجل محڑے نیں اپراہدھ لئے دونویں حسن دے کلک لے دھانوں دی ہے
مل وٹاں ہوٹھاں تے لاءِ سرخی نواں لوڑھ تے لوڑھ چڑھانوں دی ہے
سرے صاف دا بھوجپن سوہای کنیں بک بک والیاں پانوں دی ہے
کمحواب دی چوڑی بہک بیٹھی مانگ چونک تے پیر والاںوں دی ہے
گھت جھانجراں لوڑھ دے سرے چڑھ کے ہیر سیال تھکدی آنوں دی ہے
ڈکا بندلی بنی ہے نال لوہلاں وانگ مور دے پائیلاں پانوں دی ہے
ہاتھی مت چھٹا چھن چھن پھنکے قتل عام خلقت ہندی آنوں دی ہے
نیناں مت تے لوڑھ دے سرے چڑھ کے شاہ پری چھنکدی آنوں دی ہے
کدی کڈھ کے گھنڈ لوڑھا دیندی کدی کھوہل کے مار مکانوں دی ہے
گھنڈ لاه کے لک وکھائے ساری جئی رنھڑا یار منانوں دی ہے
وارث مال دے نوں سجا کھوہل دولت وکھو وکھ کرچائے وکھانوں دی ہے
وارث شاہ شاہ پری دی نظر چڑھیا خلقت سیفیاں پھوکنیں آنوں دی ہے

۵۱۱

رانجھا ویکھ کے آکھ دا پری کوئی اکے بھانویں تال ہیر سیال ہووے
کوئی ہیر کہ موہنی اندرانی ہیر ہووے تال سیاں دے نال ہووے
نیڑے آئیکے کالجے دھا گیسوں جویں مت کوئی نشہ نال ہووے
رانجھا آکھدا ابر ببار آیا بیلا جنگلا لا لو ہی لال ہووے
ہاتھ جوڑ کے بدلاں ہانجھ بدھی ویکھاں کیہڑا دیں نمال ہووے
چمکی لیستہ القدر ساہ ش تھیں بس تے بوئے گی نظر نمال ہووے

ڈول ڈال تے چال دی لٹک سدر جیا پیکھنیں دا کوئی خیال ہووے
یارسوئی محبوب تھوں فدا ہووے جیسے سوئی جو مرشد اس نال ہووے
وارث شاہ آئے چبردی را بکھنیں نوں جیسا گدھے دے گل وچ لال ہووے

۵۱۲

گھنڈ لاه کے ہیر دیدار دتا رہا ہوش نہ عقل تھیں طاق کیتا
لنک باغ دی پری نے جھاک دے کے سینہ پاڑ کے چاک دا چاک کیتا
بنھ ماپیاں ظالمان نور دلی تیرے عشق نے مار کے خاک کیتا
مال بپ تے انگ بھلا بیٹھی اسل چاک نوں آپناں ساک کیتا
تیرے باجھ نہ کے نوں انگ لایا گواہ حال دا میں رب پاک کیتا
وکھ نویں نزوئی اماں تیری سینہ ساڑ کے بربوں نے خاک کیتا
اللہ جان دا ہے لیہاں عاشقان نے مزے ذوق نوں چائے طلاق کیتا
وارث شاہ لے چلنک تاں سانوں کس واسطے جیسے غناک کیتا

۵۱۳

چودھرائیاں چھڈ کے چاک بنیں چار کے انت نوں چور ہوئے
قول کواریاں دے لوڑھے ماریاں دے اولو ہاریاں دے ہور و ہور ہوئے
مانوں بپ قرار کر قول ہارے کم کھیڑیاں دے زور و زور ہوئے
راہ چج دے تے قدم دھرن ناہیں جنمیں کھوئیاں دے من کھور ہوئے
تیرے واسطے ملئے کڈھ دیسوں اسیں اپنے دلیں تے چور ہوئے
وارث شاہ نہ عقل نہ ہوش رہیا مارے ہیر دے سحر دے مور ہوئے

۵۱۴

مہتر نوح دیاں بیٹیاں ضد کیتی ڈب موئے نیں چھڈ نکانیاں نوں
یعقوب دیاں پڑاں ظلم کیتا سنیاں ہویا یوسف دے وانیاں نوں
پانیل قانیل دی جنگ ہوئی چھدر گئے نیں قطب نکانیاں نوں

بے میں جان دی مایاں بخ دینی چھڈ چل دی جھنک سماںیاں نوں
ڈاہش حق دی قلم تقدیر وگی موزے کوان اللہ دیاں بھانیاں نوں
کے تترے وقت سی نہوں لگا تاں نیجیاں بھنیاں دانیاں نوں
سائے تن بخہ ملک ہے زمیں تیری ولیں کاس نوں ایڈولانیاں نوں
گنگا نہیں قرآن دا ہوئے حافظ انھاں وکھے دا نہیں شاہنیاں نوں
وارث شاہ اللہ بن کون پچھے پچھا نہیں اتے نہانیاں نوں

۵۱۵

تیرے مایاں ساکھ کھاں کیتا ایں رلدڑے ریسہ گئے پاسیاں تے
آپ رب گئیں نال کھیریاں دے ساؤی گل گواٹی آبایاں تے
سانوں مار کے حال بیحال کیتو آپ ہوئی ہیں دابیاں دھاسیاں تے
سائے تن من دیسی میں فدا کیتی انت ہوئی ہے تو لیاں مایاں تے
شش پنچ باراں دسال تن کانیں لکھے ایس زمانے دے پاسیاں تے
وارث شاہ وساہ کیہ زندگی دا ساؤی عمر ہے نقش پتاںیاں تے

۵۱۶

جو کو ایس جہاں تے آدمی روندا مرے گا عمر تے جھوردا ای
سدا خوشی نہیں کسے نال بخہ دی ایسہ زندگی بھیس زنبور دا ای
بندہ بیسونیں دیاں نت کرے آسال عزرایل سرے اتے گھور دا ای
وارث شاہ ایس عشق دے کرنا بارا وال وال تے خارنجور دا ای

۵۱۷

تیس کروچے حکم تل گھریں جائے نال سمی دے سازنائیے جی
بھر عشق دا خشک غم نال ہویا مینہ عقل دے نال بھرائے جی
کوئیں کراں ہیں کوشش عقل والیاں تیرے عشق دیاں پوریاں پائیے جی
جائے تیاریاں ترن دیاں جھب کریے سانوں سجنوں حکم کرائیے جی

حضرت سورہ اخلاص لکھ دیو مینوں فال قرعہ نجوم دا پائیے بنی
کھوپل فانامہ تے دیوان حافظ وارث شاہ تھوں فال کڈھائیے جی

۵۱۸

اول پیر پکڑے اعتقاد کر کے پھیر نال کلیجے دے لگ گئی
نواں طور عجوبے دا نظر آیا ویکھو جل پنگ تے اگ گئی
کہی لگ گئی چنگ جگ گئی خبر جگ گئی وج دھرگ گئی
یارو ٹھگاں دی ریوڑی ہیر جئی منہ لگ دیاں یار نوں ٹھگ گئی
لگا مست ہو کمیاں کرن گلاں دعا اے کے فقیر دی وگ گئی
اگے دھواں دھکھندڑا جو گیڑے دا اتوں پھوک کے جھکڑے اگ گئی
یاریار دا باغ وچ میل ہویا گل عام مشور ہو جگ گئی
وارث ترشیاں نوں رب توڑ دا اے ویکھو کملدے نوں پری لگ گئی

۵۱۹

ہیر ہو رخصت راجھے یار کوں آکھے سنتے متا پکائیے نی
ٹھوٹھا بھن فقیر نوں کڈھیا سی کویں اوں نوں خیر بھی پائیے نی
وہمن بوڑھ پیا بڑا شہدیاں دا نال کرم دے بڑے لائیے نی
میرے واسطے اوں نے لئے ترے کویں اوں دی آس پوچائیے نی
تینوں ملے مراد تے اسماں ماهی دونوں پنیں یار ہندایے نی
راجھا کن پڑا فقیر ہویا سراوس دے ورمی چڑھائیے نی
باقی عمر راجھے دے نال جلاں کویں سنتے ڈول بنائیے نی
ہویا میل جاں چریں وچھنیاں دا یار رج کے گلے لگائیے نی
جیسو عاشقل دا عرش رب دا ہے کویں اوں نوں ٹھنڈ پوائیے نی
ایسہ جو بناءں ٹھگ بازار دا ہے سر کے دے ایسہ چڑھائیے نی
شیطان دیاں اسیں استاد رناں کوئی آؤ کھاں مکر پھیلائیے نی
باغ جاندیاں اسیں نہ سعہنڈیاں بال کویں یار نوں گھریں لیائیے نی

کل کھت پامنہ گھاہ لے کے پیریں لگ کے چیر منائیے نی
وارث شاہ گناہ دے اسیں لدے چلو کل تقصیر بخشاپیے نی

۵۲۰

اگوں رائیاں صیرفال بولیاں نیں کیما مہنگا بھائیے کیسا ای
بھابھی آٹھ کیہ بھیو ٹھگ آئیں سوئن چڑی وانگوں رنگ پھیریا ای
موئی گئی سیں جیوندی آء وڑیں جع آٹھ کیہ سج سیڑیا ای
اج رنگ تیرا بھلا نظر آیا سبھو سکھ تے دکھ نبیریا ای
نین شوخ ہوئے رنگ چمک آیا کوئی جوبنیں دا کھوہ گیڑیا ای
عاشق مست ہاتھی بھانویں بلغ والا تیری سنگی نال کھسپڑیا ای
قدم پست تے صاف کنوتیاں نیں ہتھ چاک اسوار نے پھیریا ای
وارث شاہ اج حسن میدان چڑھ کے گھوڑا شاہ اسوار نے پھیریا ای

۵۲۱

نیناں مست گلھاں تیریاں لال ہوئیاں دکاں بھن چولی وج ٹھملیاں نی
کے کب تیری نال بک جوڑی نال دلوند ہراں میلیاں نی
کے انب تیرے اج چوپ لئے مل پیر کڈھے جویں تیلیاں نی
تیرا کے نڈھے نال میل ہویا دھاراں کھلے دیاں سرمیلیاں نی
دس وارث کے نچوہنیں توں کتے گوشہ ہی ہوریاں کھیلیاں نی

۵۲۲

سبھو مل ول شیس وانگ پھلاں جھوکاں تیریاں مانیاں بیلیاں نیں
کے زوم بھرے پھرپیں توں دھڑکے کالیا پوندیاں تیلیاں نیں
بھریاں ٹھیک دا کھلا اج بارا کونتاں رانویاں ڈھاہ کے میلیاں نیں
کے لئی ہوشناک نے جت بازی پاسا لائیکے بازیاں کھیلیاں نیں
صوبہ دار نے قلعہ نوں ڈھونے کرکے زیر رعیتک میلیاں نیں

تیریاں گھنال تے دندان دے داغ دسن اج سیدھیاں نھاکرائ چیلیاں نیں
اج نہیں عیالیاں خبر لدھی بکھڑاں نے روپیاں پھمیلیاں نیں
اج کھیریاں نے نال مستیاں دے ہتھیاں ہاتھیاں تے چائے میلیاں نیں
چھٹا جھانجرا باغ دے صفائی وچوں گاہ کڈھیاں سب حوپیاں نیں
تمکھ ہٹ کے گھر کدی آن پیس گلیاں مٹھیاں بھرن سہیلیاں نیں

۵۲۳

جویں سوہنیں آدمی پھرن باہر کچرک دولتاں رسمن چھپائیاں نیں
اج بھانویں تماں بلغ وچ عید ہوتی کھاہدیاں بھکھیاں نے منھائیاں نیں
اج کیلیں دے دلاں دی آس پنی جنم جنم جان پانیں بھرجائیاں نیں
وے باغ جگاں تامیں نینیں بھابی جتھے پین فقیر ملائیاں نیں
خاک تو دیاں تے وڈے تیر چھٹے تیر اندازاں نے کانیاں لاۓیاں نیں
اج جو کوئی باغ وچ جائے وڑیا مونموں منگلیاں دولتاں پائیاں نیں
پانی بابحجھ سکی داڑھی کھیریاں دی اج من کڈھی دونہاں نائیاں نیں
اج پا کے سر پھو پھیلیاں نے سرے دانیاں خوب بلاۓیاں نیں
سیاہ بھور ہوئیاں چشمیں پیاریاں دیاں بھربھر پانوں دے رہے سلاۓیاں نیں
اج آبداری چڑھی موتیاں نوں جیسو آئیاں بھابیاں آئیاں نیں
وارث شاہ ہن پانیاں زور کیتا بہت خوشی کیتی مرغائیاں نیں

۵۲۴

تیرے چنبے دے سرے حسن والے اج کے ہوشناک نے لٹ لئے
تیرے سینہ نوں کے ٹوہیائی نافے مشک والے دونویں پٹ لئے
جیہڑے نت نشان چھپانوں دی سیں کے تیر انداز نے چٹ لئے
کے مک تیری نال سک جوڑی دچے پھل گلاب دے گھٹ لئے
کے ہوبے درد کیش دتی بند بند کمان دے ترٹ گئے
آکھ کنھیاں بھلیساں پڑھ مس توں عطر کڈھ کے پھوگ نوں سٹ گئے

پیدو صاف ہویا سینہ لال ہویا تیری کپ تے ہتھ کس پھیڑا ای
تیری گاوھی نوں اج کے دھکیا ای کے اج تیرا کھوہ گیڑا ای
لایا رنگ ننگ ملنگ بھانویں انگ نال تیرے انگ بھیڑا ای
لاہ چپنی دده دی دیکھی دی کے اج ملائی نوں چھیڑا ای
سرے دالی دا لاہ بروچتاں نی سرے سرچو کے لوڑیا ای
وارث شاہ تینوں پچھوں آن ملیا اگے نواں ہی کوئی سسیڑا ای

بھالی اج جوبن تیرے امر دتی جویں ندی دا نیر اچھلیا ای
تیری چولی دیاں ڈھلیاں ہیں تباں تینوں کے محبوب چھلیا ای
قفل بندرے توڑ کے چور وڑیا اج بیڑا کستوری دا ہلیا ای
سوبا گھکرا لہاں دے نال اڈے بوگ بند دو چند ہو چلیا ای
سرخی ہوٹھاں دی کے نے چوپ لئی انب سکھنال موڑ کے گھلیا ای
کستوری دے مرگ جس ڈھائے لئے کوئی وڈا ہیڑی آئے ملیا ای

تیرے سیاہ متواترے کھلے دے ٹھوڑی اتے گھمل اتوں گم گئے
تیرے پھل گلب دے لال ہوئے کے گھیر کے راہ وچ چم لئے
تیرے خونچے سکرپاریاں دے ہتھ مار کے گھکھیاں لم لئے
دھاڑا مار کے دھاڑوی میویاں دے رلے جھاڑ بونے کتے گم گئے
بڑے دنج ہوئے اج وہوٹیاں دے کوئی نویں ونجارڑے سکھ گئے

کوئی دھوپی ولاپتوں آئے لتها سرے صاف دے تھاں چڑھ کھب گئے
تیری چولی دلوہندھری نیں یئے ستنے تو میاں نویں جویں تب گئے

کھیزے کابلی کتیاں واںگ اسچے دڈھوانیکے کن تے دنب گے
وارث شاہ اچنبرداںوں ہویا سے پاہرونوں چور شب گئے

۵۲۹

کے کئے نپرہن پیڑیں توں تیرا رنگ ہے توری دے پھل دانی
ڈھاکھ تیریاں کے مردیاں نی اسہ تا کم ہویا بل جل دانی
تیرا رنگ کے پامال کیتا ڈھگا جو ترے جویں ہے گھل
وارث شاہ میاں ایہو دعا منگو کھل جائے برا اج کل دانی

۵۳۰

پر نیماں دا مینوں اثر ہویا رنگ زرد ہویا ایے واسطے نی
چھلپاں کھب گئیاں گلھاں مینیاں تے داغ لال پنے ایے واسطے نی
کئے جاندے نوں بھج کے نلی ساں میں تیاں چوی دیاں ڈھلیاں پاستے نی
رنی اتھرو ڈلھے سن مکھڑے تے گھل گئے ہتوڑے پاستے نی
مودھی پئی بنیرے تے دیکھدی ساں پیدو لال ہویا ایے واسطے نی
سرخی ہوٹھاں دی آپ میں چوپ لئی رنگ او گیا ایے واسطے نی
کٹا گھیا وچ گلوکڑی دے دوکاں لال ہویاں ایے واسطے نی
میرے پیدو نوں کئے نیں ڈھڈ ماری لاساں پے گیاں میرے ماں تے نی
ہور پچھ وارث میں غرتینی نوں کیوں آکھدے لوک مہاتے نی

۵۳۱

بھالی اکھیاں دے رنگ رت ونہیں تینوں حسن چڑھیا انیاںوں ، ای
اج دھیان تیرا آسمان اتے تینوں آدمی نظر نہ آنوں دانی
تیرے سرے دیاں دھاریاں دھوڑپیاں جویں گاہک کو مال تے دھانوں دانی
راجپوت میدان وچ لڑن تیغاں اگے ڈھاؤہیاں دا پت گانوں دانی
رخ ہور دا ہور بے اج تیرا پالاؤں کوئی نظر نہ آنوں دانی

اج آگھ دے ہین وارث شاہ ہوریں کھیڑا کون کاندوس کس تھانوں دانی

۵۳۲

مٹھی مٹھی مینوں کوئی اثر ہو یا اج کم تے جیسو نہ لگ دانی
بھلی وسری بوئی النگ آئی اکے پیا بھلاوڑا ٹھگ دانی
تیور لال مینوں اج کھڑا دا جویں گے التبرڈا اگ دانی
اج یاد آئے مینوں سنی جن جیندا مگر اولانبرڈا جگ دانی
کھل کھل جاندے بند چولڑی دے اج گلے میرے کوئی لگ دانی
گھر بار وچوں ڈرن آنوں دا اے جویں کے نصار چاؤگ دانی
اک جوبن دی مسیں ٹھاٹھ دتی بونبا آنوں دا پانی تے جھگ دانی
وارث شاہ بلاوَنہ مول مینوں سانوں بھلا نہیں کوئی لگ دانی

۵۳۳

اج کے بھالی تیرے نال کیتی چور یار پھڑے گنگاریاں نوں
بھالی اج تیری گل اوہ بنی دوھ ہتھ لگا دوھا دھاریاں نوں
تیرے نیساں دے نوکاں دے خط بنیں واڑھ ملدی ہے جویں کثاریاں نوں
حکم ہوردا ہور اج ہو گیا اج ملی چخاب قندھاریاں نوں
تیرے جوبن دا رنگ کے کھس لیا ہنومان جیسوں لنک اتاریاں نوں
ہتھ لگ گئی سیں کے یار تائیں جیسوں کستوری دا بھار بپاریاں نوں
تیری تکڑی دیاں کسال ڈھلیاں نیں کے تو لیا لوگ سپاریاں نوں
جیہڑے نت سواہ وچ لیٹ دے سن اج لے بیٹھے سرداریاں نوں
اج سکدیاں کواریاں کرم کھلے نت ڈھونڈ دے سن جیہڑے یاریاں نوں
چوڑے بیڑے تے ہار سنگار ہوئے ٹھوکر لگ گئی منماریاں نوں
وارث شاہ جنہاں ملے عطر شیشے انھاں کیہ کرتاں فوجداریاں نوں

کی چیخنے کھتی اج تال بھیناں خوار کیتا جے میں نگھڑ جاندڑی نوں
بھیا پرڈی میں کدوں گئی کتے کیوں اڑایا جے میں منس کھاندڑی نوں
بیچھ جچھانی کھت اڑایا جے مارپے پئی تے لڑھ جاندڑی نوں
وارث شاہ دے ڈھڈھ وچ سول ہند اسدن گئی سال میں کے ماندری نوں

کے ہوئے بے درد لگم دتی اؤیاں وکھیاں وچ چھائیاں نیں
ویھلیاں ہوئکے کے میدان دتالیاں کے محظب صفائیاں نیں
شاہ کلہلا ہوٹھاں تے لوگا کے نیلی نوں ٹھکراں لایاں نیں
وارث شاہ میاں ہونی ہو رہی ہن کیماں رکتیں لایاں نیں

لڑھ گئی جے دھرت پاٹ چلی کڑیاں پنڈویاں اج دیوانیاں نیں
چوچی لانوں دیاں دھیاں پرائیاں نوں بیدرد تے انت پیگانیاں نیں
میں بیدوسزی اتے بے خبر تائیں رنگ رنگ دیاں لانوں دیاں کانیاں نیں
مست پھرن اوڈماو دے نال بھریاں ٹیڈھی چال چلن مستانیاں نیں

بھاجھی جاتیں ہاں اسیں سبھ چالے جیہڑے منگ چنیں کھڈانوں نی ہیں
آپ کھیڈنی ہیں توں کٹال چالے سانوں مستیاں چائے بنانوں نی ہیں
چچھو چیخ کھنڈولیاں آپ کھیڈیں چیڈے ٹاپیا نال ولانوں نی ہیں
آپ رہیں بیدوس بے غرض بنی مال کھیڑیاں دالشوائنوں نی ہیں

اڑیو تم مینوں جے یقین کرو میں نرول بے غرض بے دویاں فی

جیہڑی آپ وچ رمز سناؤں دیاں ہو نہیں جان دی میں چاپلوسیاں نی
میں تاں پیکیاں نوں نت یاد کراں پئی پاؤں نی ہاں نت اویاں نی
وارث شاہ کیوں تنہاں آرام آوے جیہڑیاں عشق دے تھلاں وچ تو سیاں نی

۵۳۹

بھالی دس کھاں اسیں جے جھوٹھ بولاں تیری ایسو جیسمی کل ڈول سی نی
باغوں تھرکدی گھر کدی آن پیس دس کھیڑیاں دا تینوں ہول سی نی
اج گھوڑی تیری نوں آرام آیا جیہڑی نت کر دی پئی اول سی نی
بوٹا سکھناں اج کرائے آئیں کے توڑ لیا جیہڑا مول سی نی

۵۴۰

راہ جاندی میں جھوٹی نے ڈھاہ لئی ساہن تھل کو تھل ماریاں نی
ہبوں کبوں گوانیکے بھن چوڑا پاز شیاں چنیاں ساریاں نی
ڈاہڈا ماڑیاں نوں ڈھائے مار کردا زوراں دراں اگے نت ہاریاں نی
نس چلی سل او سنوں دیکھ کے میں جویں ولڑے تھوں جاہن کواریاں نی
سینہ بھن کے بھنیوس پاسیاں نوں دونہاں سنگاں اتے چائے چاڑھیاں نی
رڑے ڈھائیکے کھاتی بتاک میری شینہ ڈھاہ لیندے جویں پاہڑیاں نی
میرے کرمیاں نوں آن ملنگ ملیا جس جیوندی پندوچ واڑیاں نی
وارث شاہ میاں نویں گل سنی ہیڑی ہرن میں تتری داہڑیاں نی

۵۴۱

بھالی ساہن تیرے پچھے دھروں آیا ہمیا ہویا قدیم دامار دا ای
توں بھی وہڑی پت سردار دے دی اوس دوھ پیتا سرکار دا ای
ساہن لکھدا بلغ وچ ہو کملہ ہیر ہی نت پکار دا ای
تیرے نال اوہ لاڈ پیار کردا ہور کے نوں مول نہ ماردا ای
پر اوہ ہلت بری بلایا ای بلانی پوں دا تیری نسار دا ای

توں بھی جھنگ سیالاں دی موہنی ہیں تینوں آئے ملیا ہرن باردا ای
وارث شاہ میاں پچ جھوٹ وچوں پن کندھ دا اتے نتاردا ای

۵۲۲

انی بھیڑو متھیں اوہ اوہ مشھی کشمکشی برہوں تے ڈنڈھ وچ سول ہویا
لمر پیدوں انھ کے پوے سینے میرے جیو دے وچ ڈنڈوں ہویا
طلب ڈب گئی سرکار میری مینوں اک نہ دام وصول ہویا
لوگ نفع دے واسطے لین تلے میرا سنیں پونجھی چوڑ مول ہویا
انب نج کے ددھ دے نال پالے بھائے تی دے انت ببول ہویا
کھیڑاں وچ نہ پرچ دا جیسو میرا شاہد حال دا رب رسول ہویا

۵۲۳

بھائی زلف گلھاں اتے پچ کھاوے اکھیں تیریاں سرے دیاں دھاریاں نی
گلھاں اتے بخسیریاں اڑیاں نیں نیناں سان کثاریاں چاڑھیاں نی
تیرے نیناں نیں شاہ فقیر کیتے سنیں ہاتھیاں فوج عماریاں نی
وارث شاہ زلفاں خال نیں خونی فوجاں قتل اتے چاء چاڑھیاں نی

۵۲۴

باراں برساں دی اوڑی مینہ ڈنھا لگ رنگ پھر خک بچیاں نوں
فوجدار تغیر بحال ہویا جھاڑ تسبواں اتے غلپچیاں نوں
ولاد سکیاں پھیر مژ بزر ہویاں وکیھ حسن دی زمین دیاں چپچیاں نوں
وارث شاہ وانگ کشتی پریشان ساں میں پانی پہنچیا نوح دیاں ٹپچیاں نوں

۵۲۵

ستی بھائی دے نال پکا مصلحت وڈا مکر پھیلائیکے بول دی ہے
گرد آندی مطولاں نوں اتے کنز فریب دی کھوہل دی ہے
ابلیس ملفووف خناس وچوں روایتاں جائزے کھوہل دے ہے

وفا کل حدیث مفسوخ کیتی پئی لعنة اللہ دے کول دی ہے
تیرے یار دا فکر دن رات مینوں جان مایپاں توں پئی ڈول دی ہے
وارث شاہ سنت اگے ماں بدھی وڈے غصب دے کیرنیں پھول دی ہے

۵۳۶

اساں ویاہ آندی کونج بچاہ آندی ساڑے بھادی بنی ہے اوکھڑی نی
ویکھ حق حلال نوں اگ لگیں رہے خصم دے نال ایسہ کوکھڑی نی
جدوں آئی تدوکنی رہی ڈھمی کدی ہوئے نہ نیٹھیا سوکھڑی نی
لاہو لکھڑی جداں دی ویاہ آندی اک کل دی ذرہ ہے چوکھڑی نی
گھراں وچ ہندی ہاں نال وسدی ایسہ اجازے دا مول ہے چھوکری نی
وارث شاہ نہ ان نہ دوھ لیندی محکمہ نال سکانوں دی کوکھڑی نی

۵۳۷

ہاتھی فوج دا وڈا سنگار ہندا اتے گھوڑے سنگار ہیں زراں دے نی
اچھا پہنچاں کھانوںاں شان شوکت ایسہ سب بنائے ہیں زراں دے نی
گھوڑے کھان کھٹن کرامات کر دے اکھیں ویکھدیاں جاہن بن پراں دے نی
مجھیں گائیں سنگار دیاں تھے تلے اتے نوباں سنگار ہیں گھراں دے نی
خیرخواہ دے نال بد خواہ ہوتاں ایسہ کم ہن گندیاں خراں دے نی
مشہور ہے رس جہاں اندر یار دھوئیاں دے نال وراں دے نی
ول عورتاں لین پیار کر کے ایسہ گھبرو مرگ ہن سراں دے نی
تدوں رن بد خونوں عقل آوے جدوں لٹ لگے وچ پھراں دے نی
سیدا ویکھ کے جائے بلا دانگوں ویر دو نہاں دے سراں تے دھراں دے نی

۵۳۸

پیغمبر اکھت کے کدی نہ بھے بوہے اسیں ایس دے دکھ وچ مراں گے نی
اسدا جیسو نہ پرچ دا پڑھ سلاٹ اسیں ایسہ اعلان کیہ کراں گے نی

سوہنی رن بازار نہ ویچنی ہے، ویاہ پت دا ہور دھر کراں گے نی
 ملاں وید حکیم لے جان پسے کیماں چھیاں غیب دیاں بھراں گے نی
 وہنی گھرو دونھاں نوں واڑ اندر اسیں باہر دن جندر دا جزاں گے نی
 سیدا ڈھائیکے ایس توں لیے لیکھا اسیں چیکنؤں ذرا نہ ڈراں گے نی
 شرمندگی سہاں گے ذرا جگ سر دی منہ پرہاں نوں کر ذرا بھاں گے نی
 کدی چرکھڑا ڈاہ نہ چھوپ کھتی اسیں میل بھنڈار کیہ کراں گے نی
 وارث شاہ شرمندگی ایس دی تھوں اسیں ڈب کے کھوہ وچ مراد گے نی

۵۲۹

عزرا ایل بھی عمر عیار آیا ہیر چل کے سس تے آنوں دی ہے
 سستی نال میں جائیکے کھیت ویکھاں پئی اندرے عمر وہاں دی ہے
 پچھوں پھمکدی نال بھانیاں دے نڈھی نڈھی تے پھیرڑا پانوں دی ہے
 واںگ ٹھہگاں دے ککڑاں رات اوھی از غیب دا جوڑ سنانوں دی ہے
 واںگ بدھی امام نوں زہر دینی قصہ غیب دا جوڑ سنانوں دی ہے
 چل بھابیئے واء جہاں دی لے بانسون ہیرنوں پکڑ اٹھانوں دی ہے
 قاضی لعنت اللہ دا دے فتوی ابلیس نوں سبق پڑھانوں دی ہے
 ایسنوں کھیت لیجائے کپاہ چھنیس میرے جیسو تدبیر ایسہ آنوں دی ہے
 ویکھو مانوں نوں دھی ولانوں دی ہے کیماں پھوکیاں امیاں لانوں دی ہے
 تلے یسٹھ انگیار ٹکانوں دی ہے اتوں بہت پیار کرانوں دی ہے
 شیخ سعدی دے فلک نوں خبر ناہیں جیکوں روئیکے فن چلانوں دی ہے
 ویکھو دھی اگے مانوں جھن گلی حال نہوں دا کھوہل سنانوں دی ہے
 ایہدی پئی دی عمر وہاں دی ہے زار د زادر روندی پلوپانوں دی ہے
 کس منع کیتا کھیت نہ جائے قدم منجیوں یسٹھ نہ پانوں دی ہے
 دکھ جیسو دا کھوہل سنانوں دی ہے پنڈت شاہ جی دے ہتھ لانوں دی ہے
 انصاف دے واسطے گواہ کر کے وارث شاہ نوں کول بھانوں دی ہے

نہوں لعل جیسی اندر گھتیائی پر کھے باہر اں لعل ونجانوں نی ہیں
تیری ایسہ پہلیڑی پدمتی سی واولین کھونی توں گوانوں نی ہیں
ایسہ پھل گلاب دا گھٹ اندر پی دکھڑے نال سکانوں نی ہیں
اٹھے پھر ہی تاز کے وچ کوٹھے پتر پاناس دے پی ونجانوں نی ہیں
وارث دھی سیلاں دی مارنی ہیں دس آپ نوں کون سدانوں نی ہیں

نوہماں ہندیاں خیال جیوں پیکھنیں دا مان تیاں بوہے دیاں مہریاں نیں
پری مورتاں۔ سکھڑ را چندریاں نیں اک موم طبع اک شہریاں نیں
اک کرم دے باغ دیاں مورنیاں نیں اک نزم ملوک اک زہریاں نیں
بچھا کھان پمن لاؤنال چلن دیکھن لین دے وچ لڈہریاں نیں
باہر پھرن جیسوں بارویاں واٹاں نیں ستروچ بھائیاں شریاں نیں
وارث شاہ ہے حسن گمان سدر اکھیں نال گمان دے گھریاں نیں

جائے منجیوں اٹھ کے کوئی ٹل دی کے ٹڈ پیر ہلائیکے چست ہووے
وانگ روگناں رات دینہ رہے ڈھمھی کوئی ہیر نہے تندرست ہووے
ایسہ بھی وڈا عذاب ہے ملپاں نوں نوہماں دھی بوھے اتے ست ہووے
وارث شاہ میاں کیوں نہ ہیر بولے سستی جیماں دی جنھوں پشت ہووے

ہیر آکھیا بینھ کے عمر ساری میں تاں اپنے آپ نوں سائزی ہاں
متاں باغ گیاں میرا جینوں کھلے انت ایسہ بھی پاڑناں پاڑنی ہاں
پی روئی ہل کرم میں اپنے نوں کجھ کے دا نہیں وگاڑنی ہاں
وارث شاہ میاں تقدیر آکے دیکھ نواں میں کھیل پسارنی ہاں

اڑیو آؤ کھاں جیٹھے کے گل گنوں سدھلیاں بجھے سہیلیاں نی
کئی کواریاں کئی وہیاں نیں چن جیئے سریہ متھیلیاں نی
رجوع آن ہویاں سبھے پاس سستی جویں گورو اگے بجھے چھلیاں نی
جنماں مانوں تے باپ نوں بھن کھاہدا منگ چنیں کواریاں کھیلیاں نی
وچ ہیر سستی دونویں بیٹھیاں نیں دوالے بیٹھیاں ارٹھ میلیاں نیں
وارث شاہ سنگار مہاویاں نیں جیویں ہتھیاں قلعہ نوں پیلیاں نیں

وقت فجر دے اٹھ سہیلیوںی تسل اپنے آہری انوناں جے
مانوں باپ نوں خبر نہ کرو کوئی محلکے باغ نوں پاسناں لاوناں جے
دوہنی ہیر نوں باغ لے چلناں ہے ذرہ ایس دا جیسو پر چاؤناں جے
لانوں پھیرنی وچ کپاہ بھیناں کے پرس نوں نہیں وکھاوناں جے
راہ جاندیاں نوں پچھے لوک اڑیو کوئی افتراء چاء بناؤناں جے
کھیدو سمیاں تے گھتو بھیساں نی محلکے کھوہ نوں انگ لگاؤناں جے
وڑو وٹ لنگوڑے وچ بیلے بنائ وٹ بجھے پٹ وکھاوناں جے
بنھ جھولیاں چنوں کپاہ سبھے تے منڈایاں تے انگ لاوناں جے
وڈے انگ ہوسن اکو جیڈیاں دے راہ جاندیاں دا سانگ لاوناں جے
چرانے چائے بھروڑی کج اٹھو کے پوئی نوں ہتھ نہ لاوناں جے
وارث شاہ میاں ایو ارتھ ہوئی سہناں اجو دے پھلے نوں آوناں جے

تمیاں وچ گزاری ہے رات ساری تارے گن دیاں ہی او ما دیاں نی
گردھے پانوں دیاں کھنبراں مار دیاں سن جیماں ہون ٹیماراں دیاں وا دیاں نی
خنزیلیاں اک نک توڑناں سن اک بولیاں سدھیاں سادیاں نی

اک نیک بخال اک نے بے زبان اک نچنیاں تے مازادیاں نی

۵۵۷

گندھ پھری راتیں وچ کھیڑیاں دے گھرو گھری وچار وچاریو نیں
محلکے کھوہ تے چل کے کرا کشتی اک دوسری نوں خم ماریو نیں
چلو چل ہی کرن چھنال بازاں سبھو کم تے کاج وساریو نیں
بازی دتیا نیں پیواں بڈھیاں نوں لتاں مانواں دیاں موہنل تے ماریو نیں
شیطان دیاں لشکر افیلسوفاں بنل آتشوں فن پکھاریو نیں
حکمتی مار لنگوڑے وٹ ٹریاں سبھو کپڑا چھڑا جھاڑیو نیں
سبھا بھن بھنڈار اجائز چھوپاں سنیں پونیاں پرے نوں ساڑیو نیں
جنگ کھج سوار تیار ہوئے کڑیاں لڑے گھوڑیاں چاڑھیو نیں
راتیں لائے مہندی دینہ کھت سرمه گند چونڈیاں کم سنگاریو نیں
تیڑ لگیاں بسکاں دیکن پچھوں سخن چوڑیاں پاوچے چاڑھیو نیں
کجل پوچھلیا لڑے دیاہیاں دے ہوٹھیں سرخ دنداسڑے چاڑھیو نیں
زلفاں پلم پیاں گورے مکھڑے تے بندیاں پائیکے روپ اکھاڑیو نیں
گلھاں ٹھوڑیاں تے بنیں خال دانیں رڑے حسن نوں چاء اکھاڑیو نیں
چھاتیاں کھوہل کے حسن دے کڈھ لاؤ وارت شاہ نوں چائے اجائزیو نیں

۵۵۸

دے دعائیاں رات مکا ٹی دیکھو ہوونی کرے شتابیاں جی
جیہڑی ہوونی گل سو ہو رہی بھ ہوونی دیاں خرابیاں جی
ایس ہوونی شاہ فقیر کیتے پنوں جیماں کرے شرابیاں جی
مجھنوں جیماں نام مجذوب ہوئے شنزادیاں کرے بے آہیاں جی
معشووق نوں بے پرواہ کرکے دے عاشقل رات بے خوابیاں جی
علی جیماں قتل غلام کستا خبر ہوئی نہ مول اصحابیاں جی
کڈھ لے لئے کھڑا کرتے لئے اج قتلہ مخملہ ج

اک عشق تے افترے لکھ کرنے یارو اوکھیاں یاراں دیاں یاریاں نی
کیدا پاڑن پاڑیا یار پچھے سدھلیاں بھ کواریاں نی
انہاں یاریاں راجیاں فقر کیتا اسیں کہناں دیاں پارنی ہاریاں نی
کوئی ہیر نے نواں نہ عشق کیتا عشق کیتا ہے خلقتاں ساریاں نی
ایس عشق نے دیکھ فرہاد ماریا کیتیاں یوسف نال خواریاں نی
عشق سوہنی جیہاں صورتاں نوب ڈوب وچ دریا دے ماریاں نی
مرزے جیہاں صورتاں عشق سنجیں اگ لائیکے بار وچ سائزیاں نی
سکی جیہاں صورتاں وچ تھلاں ایس عشق رلائیکے ماریاں نی
ویکھ بوبناں مارون قبر کیتی ہور کئی کر چلیاں یاریاں نی
وارث شاہ جہاں دے چلن نیارے اتے عشق دیاں دھجان نیاریاں نی

صح چلنک کھیت قرار ہویا کڑیاں مانواں دیاں کرن دلداریاں نی
آپ آپنے تھانوں تیار ہوئیاں کئی ویاہیاں کئی کواریاں نی
روزہ داراں نوں عید دا چن جوں حاجیاں حج دے واسطے تیاریاں نی
جویں ویاہ دی خوشی دا چاؤ چڑھدا اتے ملن مبارکاں کواریاں نی
چلو چل ہل چل تھر تھل دھر دھر خوشی نال چن ٹھن میاریاں نی
تھاؤں تھائیں چوائے دے نال پھر کے متھے چوڑیاں دے منہاریاں نی
گرو پھلے دے گھور لے آن ہوئاں بھ ہار سنگھار کر ساریاں نی
ایدھر سستی نے مانوں توں لئی رخصت چلو چل جاں بھ پکاریاں نی
اینویں بنھ قطار ہو صفائیاں جیوین لدھیا ساتھ یوپاریاں نی
اینویں سستی نے کواریاں میل لیاں جھنڈ میل لئے جٹا دھاریاں نی
کھتریشیاں اتے ہمینیاں نی چل نیاریاں نی

گھوڑے پھٹے عمار جیوں پھر نچدے چلن شیدھری چال میاریاں نی
بنہاں چن جیئے مکھ شوخ نیناں چن جیئے سریر سماریاں نی
وارث شاہ ہن ہیر نوں سپ لزدا پچھر پانوں دیاں چھر ہاریاں نی

۵۶۱

حکم ہیر دا مانوں تھوں لیا سستی گل کیتی سونال سہیلیاں دے
تیار ہویاں دونوں ننان بھالی نال چڑھے نیں کلک اربیلیاں دے
چھڈ پاسنیں ترک بیزار چلے راہ مار دے نیں احمدکھیلیاں دے
کلے پٹ ہو گئی وچ ویژیاں دے رہی اک نہ وچ حولیاں دے
سوہن بیساں نال بلاق بندے نکے بحب بیٹھے وچ سہیلیاں دے
دھاگے بانوئے بخ کے نال بودے گویا بھرن دوکان پھلیلیاں دے
جٹاوھاریاں دا جھٹڈ تیار ہویا سستی گورو چلیا نال چیلیاں دے
راجے اندر دی صفاوچ ہوئی ہوری پے عجب جھنکار اربیلیاں دے
آپ بارسگار کر دوڑ چلیاں ارتھ کیتیاں نیں نال بیلیاں دے
وارث شاہ کستوری دے مرگ چھٹے تھی تھی سریر متھیلیاں دے

۵۶۲

فوج حسن دی کھیت وچ کھنڈ پی ترت چائے لٹکوڑے وئیوں نیں
سمی گھست دیاں مار دیاں پھر گردھا چھی گھست بنال دٹ پیو نیں
توڑ کروں سول دا دڑا کنڈا پیر چوکھ کے خون پلشیو نیں
سستی ماندرن فن دا ناگ پچھیا دندمار کے سپ الشیو نیں
شت انداز نے مکر دی شت کیتی اوں حسن دے مورنوں بھیشیو نیں
وارث یار دے خرچ تحصیل وچوں حصہ صرف قصور دا کشیو نیں

۵۶۳

دند میٹ گھیت ایسہ ہڈ گودے پے ہونٹھے گلھاں کرنیلیاں نی

نک چاڑھ دندیڑکاں وٹ روے کڈھ اکھیاں نیلیاں پیلیاں نی
تھر تھر کنے تے آکھے میں موئی لوکا کوئی کرے جھارا بر جیلیاں نی
مارنگ تے پیر بے سرت ہوئے لئے جیسو نے کاج کلیلیاں نی
شیطان شلوگڑے ہتھ جوڑن سستی گوروتے اسیں جو گیلیاں نی

۵۶۳

ہیر میٹ کے دند پے رہی بے خود سستی حال بو شور پکاریا ای
کالے ناگ نے پھن پھلا وڈا ڈنگ ووہنی دے پیر تے ماریا ای
کڑیاں کانگ کیتی آئے پی واہر لوکاں کم تے کاج وساریا ای
منجھ پائیکے ہیر نوں گھریں آندا جنی پلو بل رنگ نوں باریا ای
ویکھو فارسی تورکی نظم نشوون ایسہ مکر کھیسو وانگ نتاریا ای
اگے کے کتاب وچ نہیں پڑھیا جیما خچریا خچر پوساریا ای
شیطان نے آن سلام کیتا تاں جتیا تے اسکا باریا ای
افلاطون دی ریش مقراض کیتی وارت قدرتیا ویکھ کے واریا ای

۵۶۴

کھیڑے سانکھرو واہرائ کانگ کیتی سارے دیس تے دھرم بھوچال آہی
گھریں خبر ہوئی کڑاں دیس گیاں نونہ کھیڑیاں دی جیہہڑی سیال آہی
سردار سی خوبیاں دے ترنجنال دی جس دی ہنس بته موردی چال آہی
کھیڑیاں نال سی اوں اجوڑ ٹھہوں دلوں صاف راجھشے دے نال آہی
اویں ناگنی نوں کوئی سپ لڑیا سس اوں نوں ویکھ نمال آہی
ان کید کن عظیم بلب عورتیاں دے دھروں وچ قرآن دے فال آہی
وارث شاہ ساگے تے اگ وانگوں سوئں کھیڑیاں دا سبھوگاں آہی

۵۶۵

سدماندری کھیڑیاں بہت آندے فقر ویدتے لکھ مداریاں دے

تیاق اکبر افلاطون والا دارو وڈے فرنگ پاریاں دے
جنہاں ذات ہزارے دے سپ کیلے گھٹ آندے نیں وچ پتاریاں دے
گنڈے لکھ تعلیم تے دھوپ دھونی سوت آندے نیں کنج کواریاں دے
کوئی اک چوائے کھوائے گنڈھے ناگ دون دھاتیں بھے ساریاں دے
کے لائے منکے لسی وچ گھتے پردے چائے پائے نزاں ناریاں دے
تیل مرچ تے بوشیاں ددھ پیسے گھیو دیندے نال خواریاں دے
وارث شاہ سپاپدیاں پنڈ بھے گھس زہر مرے دھاتیں ماریاں دے

۵۶۷

درد ہور تے داروڑا ہور کردے فرق پوے نہ لڑ وچ لڑھی ہے نی
رناں ویکھ کے آکھدیاں زہر دھانی کوئی ساعت جیوندی کڑی ہے نی
ہیر آکھدی زہر ہے کھنڈ چلی جیسی کالجا چیر دی چھمری ہے نی
مر جلی ہے ہیر سیال بھانویں بھلی بری اوتحے آن جڑی ہے نی
جس دیلے دی سوترا ایسہ سگھی بھاگی ہو گئی نہیں مڑی ہے نی
وارث شاہ سدا یئے وید رانجھا جس تھے ہیر دے درد دی پڑی ہے نی

۵۶۸

ستی آکھیا فرق نہ پوے ماسہ ایسہ سپ کیل تے آنوں دے نیں
کالے بلغ وچ جو گیرا سدھ داتا اوس دے قدم پایاں دکھ جانوں دے نیں
بائشک ناگ کرندیئے میڈ چھک چھننے تترے بھے نیوں آنوں دے نیں
نگلی دار تے اؤنال بھوند آبی اسراں کھراں ڈرکھانوں دے نیں
تندورڑا بورڑا پھنی بھنیر بھے آن کے سیس نوانوں دے نیں
منی دار دوسرے تے کھرنیاں بھی منت پڑھے تل کیل تے آنوں دے نیں
گنگوریا دھامیاں بس باتی رتواڑیا کھلیا جھانوں دے نیں
کھجوریاں تیلیاں بست جنگھا ہتواریا کو جھیا گانوں دے نیں
بلشتا چسا سنگ تاؤ چلماوڑا داوڑا دھانوں دے نیں

کوئی دکھتے درد نہ رہے روگی دکھ کلاں دے اوس تھوں جانوں دے نہیں
راو راجھ تے وید تے دیوپریاں سبھ اوس تھوں ہتھ دکھانوں دے نہیں
ہور وید سبھ ویدگی لائے تھکے وارث شاہ جوگی ہن آنوں دے نہیں

۵۶۹

کھیڑیاں آکھیا کیڑا گھل دیئے جیہڑا ڈگے فقیر دے جائے پیریں
ساؤ کریں واہر نام رب دے تے کوئی فضل دا پلوڑا چائے پھیریں
سارا کھوہل کے حال احوال آکھیں نال مہریاں برکتاں وچ ویڑیں
چلو واسطے رب دے نال میرے قدم کھتیاں فقر دے ہون خیریں
دم لائکے سیال سی ویاہ آندی جنج جوڑ کے گئے سل وچ ڈریں
بیٹھ کوڑیں گل پکائے چھڈی سیدا کھلے رلن جاں ایڑا ایڑیں
جیکوں جانیں توں لیائے جوگی کر منتاں لاوناں ہتھ پیریں
وارث شاہ میاں تیرا علم ہویا مشہور وچ جن تے انس طیریں

۵۷۰

اجو آکھیا سیدیا جاہ بھائی ایسہ وہوںیاں بہت پیاریاں جی
جاہ بنھ کے ہتھ سلام کرنال تسل تاریاں خلقتاں ساریاں جی
اگے نذر رکھیں سبو حوال دیں اگے جو گیڑے دے کریں زاریاں جی
سانوں بنی ہے ہیر نوں سپ لڑیا کھوہل کھیں حقیقتاں ساریاں جی
آکھیں واسطے رب دے چلو جوگی سانوں بنیاں معصیتاں بھاریاں جی
جوگی مارمنتر سپ کرے حاضر جائے لیائے ولائکے واریاں جی
وارث شاہ اوتحے نہیں پھرے منتر جتھے دنیاں عشق نے ماریاں جی

۵۷۱

سیداوت بکل بدھی پچارکی جتی چاڑھ کے ڈانگ لے کڑکیا ای
واہو واہ چلیا کھڑی بنھ کھڑا ڈانگ کاکو مال تے سرکیا ای

کالے باغ وچ جوگی تھے جاؤڑیا جوگی دیکھ کے جٹ نوں ورلیا ای
کھڑا ہو مانی منڈیا کہاں آنوس مار بھانبڑا شور کر پھرکیا ای
سیدا سنگ کے تھر تھر کھڑا کنبے اوں دا اندروں کالجا دھڑکیا ای
اوتحوں کھڑی کر بانہ پکار دا ای ایها خطرے دا ماریا برکیا ای
چلیں واسطے رب دے جوگیا وو خار وچ کلیئے دے رڑکیا ای
جوگی چپھدا بنی ہے کون تینوں ایس حال آیوں جٹا پرکیا ای
جئی وڑی کپاہ وچ بنھ جھولی کلا ناگ ازغیب دا کڑکیا ای
وارث شاہ جوں چوٹیاں کٹھ آئیے اتے سپ ڈائڈا زہری لڑکیا ای

۵۷۲

تقدير نوں موڑناں بھلا ناہیں سپ نال تقدیر دے ڈنگ دے نیں
جنھوں رب دے عشق دی چاٹ لگی دیدوان قضاۓ دے رنگ دے نیں
جیہڑے چھڈ جہاں اجائز وسن صحبت عورتاں دے کولوں سنگدے نیں
کدی کے دی کیل وچ نہیں آئے جیہڑے سپ سیال تے جھنگ دے نیں
اساں چائے قرن تے ترک کیتی سنگ مریاں دے کولوں سنگدے نیں
من دیسہ جئی ذرہ وین سنیں راگ نکلن رنگ برنگ دے نیں
جوان مرے مری وڈے رنگ ہونی خوشی ہوتے ہیں روح ملنگ دے نیں
وارث شاہ منائیکے سیس واڑھی ہو رہے جینوں سنگ تے کنگ دے نیں

۵۷۳

ہتھ بنھ نیوں دھون گھائے منه وچ کٹھ دندیاں مٹاں گھالیا وو
تیرے چلیاں ہندی ہے ہیر چنگی دھروئی رب دی مندرائی والیا وو
اٹھ پھر ہوئے بھکھے کوڑیں نوں لڑھ گئے ہل فاقڑا جالیا وو
جئی زہر والے کے ناگ ڈنگی اساں ملک تے ماندری بھالیا وو
چنگی ہوئے نہیں جئی ناگ ڈنگی تیرے چلیاں خیر ہو راولا وو
جوگی واسطے رب دے تار سانوں یڑا لائے بنیں اللہ والیا وو

لکھی وچ رضا دے مرے جئی جس نے سپ دا ہی دکھ جا لیا وو
تیری جئی دا کیہ علاج کرنال اسل اپنال کوڑمال گالیا وو
وارث شاہ رضا تقدیری ویلا پیراں اولیاں نے نہیں ٹالیا وو

۵۷۳

چپ ہوئے جوگ سچ نال بولے جٹا کاہے نوں پکڑیو کاہیاں نوں
اسیں چھڈ جہاں فقیر ہوئے چھڈ دولتیں مال پلاشاہیاں نوں
یاد رب دی چھڈ کے کراں جھاڑے ڈھونڈاں اوڈ دیاں چھڈ کے پھاہیاں نوں
تیرے نال نہ چلیاں نفع کوئی میرا علم نہ پھرے وواہیاں نوں
رتاں پاس فقیر نوں عیب جاتاں جیما نساں رنوں سپاہیاں نوں
وارث کڈھ قرآن تے بھیں منبر کیا اڈیو مکر دیاں پھاہیاں نوں

۵۷۴

سیدا آکھدائے روندڑی پئی ڈولی چپ کرے ناہیں ہتیارڑی وو
وڈی جوان بالغ کوئی پری صورت تن کپڑے وڈی نیارڑی وو
جے میں ہتھ لانواں سروں لاه لیندی چائے گست دی چیک جھارڑی وو
ہتھ لانوناں پلنگ نوں ملے نہیں خوف خطربوں رہے نیارڑی وو
مینوں مار کے آپ نت رہے روندی ایسے بن اوہ رہے کوارڑی وو
نال سس ننان دے گل ناہیں پئی بچ دی نت خوارڑی وو
اسال اوں نوں مول نہ ہتھ لایا کائی لاغر لوٹھ ہے بارڑی وو
ایویں غفلتاں وچ بربلو گئی وارث شاہ اسہ عمر وچارڑی وو

۵۷۵

جوگی کیل کیتی پر ہے وچ چونگی چھری اوں دے وچ کھجايو سو
کھا قسم قرآن دی بیٹھ جٹا قسم چورنوں چائے کرايو سو
اوہدے نال توں ناہیوں انگر ایا چھری پٹ کے دھون رکھايو سو

پھریا حن دے مال دا چور ثابت ناہیں اوں نوں قسم کرایو سو
وارث رب نوں چٹڑ کے پیا جھنجھٹ اینویں رائیگل عمر گوایو سو

۵۷۷

کھڑے نشادتی اگے جو گیڑے دے سانوں قسم ہے پیر فقیر دی جی
مراں ہوئے ایس جہاں کوڑھا کدی صورت ڈھنھی جے میں ہیر دی جی
سانوں ہیر جنی دھولی دھار دے کوہ قاف تے دھار کشمیر دی جی
نکا کوٹ پہاڑ دا پار دے فرباد نوں نہرجیوں شیر دی جی
دوروں ویکھے کے فاتحہ آکھ چھڈاں گور پیر پنجال دے پیر دی جی
سانوں قہقهہ ایسہ دیوار دے دھکاں جائے تل کلجا چیر دی جی
اوں دی جھاں نہ اسال تھوں جائے جھلی جھاں کون جھلے چھٹے تیر دی جی
بھینس مار کے سنگ نہ دے ڈھوئی اینویں ہونس کیسی ددھ کھیر دی جی
لوک آکھ دے پری ہے ہیر جنی اسال ڈھنھی نہ صورت ہیر دی جی
وارث جھوٹ نہ بولیے جو گیاں تھے خیانت نہ کریے چیز پیر دی جی

۵۷۸

جوگی رکھ کے انکھ تے نال غیرت کڈھ اکھیاں روہ تھیں بھیشا ای
ایسہ ہیر دا وارثی ہو بیٹھا چائے ڈریوں سواہ وچ سیا ای
سینیں جتیاں چونکے وچ آء وڑیوں ساؤا دھرم تے نیم بھ پیا ای
لٹ پٹ کے نال بھیشا ای کٹ پھاث کے کھوہ وچ سیا ای
برا بولدا نیر پٹ اکھیں جیما بانیاں شر وچ لیا ای
پکڑ سیدے نوں نال پھوڑیاں دے چور یار وانگوں ڈھائے کثیا ای
کھڑتاں پھوڑیاں خوب جیساں دھون سیکیا نال غریشا ای
دونویں بنھ باباں سروں لاه پٹکا گنگار وانگوں اٹھ جیسا ای
شانہ آئینہ کٹ چکچور کیتا لگ بھن کے سنگھ نوں سکھیا ای
وارث شاہ خدا دے خوف کوؤں ساؤا روندیاں نیر بھیشا ای

کھیڑا کھائیکے مارتے بھج چلیا واہو واہ روندا گھر آنوں دا اے
ایسہ جو گیڑا نمیں جے دھاڑ کر کے حال آپنا کھوہل سنانوں دا اے
ایسہ کا نور دلیں دا سحر جائیں وڈے تے قبر کمانوں دا اے
ایسہ دیو اجار وچ آن لتها نال کڑکیاں جند گوانوں دا اے
نالے پڑھے قرآن تے دے بانگاں چوگنگی پانوں دا سکھ وجانوں دا اے
مینوں مار کے کٹ تے بار کیتا پنڈا کھوہل کے جٹ وکھاؤں دا اے

۳۸۰

اجو آکھیا لوؤ انھییر یارو دیکھو غصب فقیر نے چایا جے
میرا سونمیں دا کیوڑا مار جندوں کم کار تھیں چائے گنوایا جے
فقیر مر کر دے سب خلق اتے اوں قبر جہاں تے چایا جے
وارث شاہ میاں نواں سانگ دیکھو دیو آدمی ہوئیکے آیا جے

۵۸۱

ستی آکھیا بابلہ جا آپے سیدا آپ توں دور سدانوں دا اے
نال کبر ہنکار دے مست پھر دا نظر تلے نہ کے نوں لیانوں دا اے
ساہنیں دانگروں سری پتاناں دا اے آگوں آکڑاں پیاوکھانوں دا اے
جا نال فقیر دے کرے آکڑ غصہ غصہ تے پیا ودھانوں دا اے
مار نونہ دے دکھ حیران کیتا اجو گھوڑے چڑھدڑا ودھانوں دا اے
یارو عمر ساری جٹی ناہ لدھی رہیا سوہنی ڈھونڈ ڈھونڈانوں دا اے
وارث شاہ جوانی وچ مست رہیا وقت گئے تائیں پچھوں تانوں دا اے

۵۸۲

جائے بنھ کھڑا ہتھ پیراگے تیں لاڈلے پروردگار دے ہو
تیں فقر اللہ دے پیر پورے وچ رخ دے میخ نوں مار دے ہو

ہوئے دعا قبول پیاریاں دی دین دنی دے کم سوار دے ہو
اٹھے پھر خداۓ دی یاد اندر تیس نفس شیطان نوں مار دے ہو
حکم رب دے تھوں تیس نہیں باہر پیر خاص حضور دربار دے ہو
میری نہوں نوں سپ دا اثر ہویا تیس کیل منتر سپ مار دے ہو
لڑھے جان بیڑے اوگنہاریاں دے کرو فضل تاں پار اتار دے ہو
تیرے چلیاں نہوں میری جیوندی ہے لگا دامن سوتیں تار دے ہو
وارث شاہ دے عذر معاف کرنیں لخنہار بندے گنگار دے ہو

۵۸۳

چھڈ دیں جہاں اجائز ملی ابے جٹ ناہیں چچا چھڈ دے نہیں
اساں چھڈیا ایسہ نہ مول چھڈن کھیڑے مڈھ قدم دے ٹڈ دے نہیں
ایہ پی میرے اتنے جھائزیاں دی پاس جاہن نہیں پنج گڑ دے نہیں
وارث شاہ جہاں تھوں اک پئے اج کل فقیر ہن لددے نہیں

۵۸۴

چلیاں جو گیا واسطہ رب دا ای اسیں مردنوں مرد لکار نہیں ہاں
جو بکھرے سو نظر لے پیر پکڑاں جان مال پروارنوں دار نہیں ہاں
پئے کلہ دے کوڑیں بھر روندے اسین کاگ تے مور اڈار نہیں ہاں
ہتھ بنھ کے بینتی جو گیا جی اسیں عاجزی نال پکار نہیں ہاں
چور سدیا مال دے ساہنیں نوں تیریاں قدر تاں تھوں اسیں دار نہیں ہاں
وارث شاہ وساہ کیہ ایس دم دا اینویں رائیگاں عمر کیوں ہار نہیں ہاں

۵۸۵

جو گی چلیا روح دی کلا ہلی تتر بولیا شکن مناو نہیں نوں
ایتوار نہ پچھیا کھیڑیاں نے جو گی آندہ نہیں سیس مناو نہیں نوں
ویکھو عقل شعور جو ماریا نہیں تلبیا بازو دے ہتھ پھڑاونیں نوں

بھکھا کھنڈ تے کھیر دا پیا راکھا رنڈا گھلیا ساک کراو نیں نوں
سپ مکروہ پری دنے پیر لڑیا سلیمان آیا جھاڑا پاؤ نیں نوں
آجان جمان ہٹائے دتا آئے ماندری کیل کراو نیں نوں
راکھا جواں دے ڈھیر دا گدھا ہویا انھاں گھلیا حرفاں کھاو نیں نوں
نیت خاص کر کے انہاں سد آندا میاں آیا ہے رن کھکاو نیں نوں
انہاں سپ دا ماندری ڈھونڈ آندا میاں آیا ہے سپ لڑاونیں نوں
وسدے بھگڑے چوڑ کراو نیں نوں ٹھوں پٹ بوتا لیند وجاو نیں نوں
وارث بندگی واسطے گھلیا سیں آجیا پہنچیں کھاو نیں نوں

۵۸۶

کھکو شاہ ہوری اج آن وڑے تنبو آن اوھا لوں لایا نی
دھوار نار بیٹھا جوگی مدتم دا اج کھیڑا نے خیر پیا نی
ککھوں لکھ کر دے خدا سچا دکھ ہیر دا رب گوایا نی
انہاں سکدیاں دی دعا رب دی سن اوں واندھیری دایار آیا نی
بھلا ہویا جے کے دی آس پنی رب وچھڑا لعل ملایا نی
ستی لپنیں ہتھ اختیار لے کے ڈیرہ ڈوماں دی کوٹھڑی پیا نی
رنماں موہ کے لین شنززادیاں نوں ویکھو افترا کون بنایا نی
آپے دھاڑوی دے اگے مال دتا پچھوں آکھو ڈھول وجايانی
محلکے ایتھے نہ ہوسن دو کریاں سانوں شگن ایسو نظر آیا نی
وارث شاہ شیطان بدنام کرسو لون تھال دے وچ بھنايانی

۵۸۷

بھلا ہویا بھیناں ہیر بچی جانوں من منیں دا وید ہن آیا نی
دکھ درد گئے سمجھے ہیر والے کامل ولی نے پھیرڑا پیا نی
جیہڑا چھڈ چھڑایاں جاک بنیاں وت اوں نے جوگ کمایا نی
جنم بھکھا رجھے اکھی منہ اسرخ اش نرم ملائی

سماں رنگ بیرنگیاں ہوں پیدا سانون ماہ جیسوں میں وسایاں
نالے سستی دے حال تے رب ترثحا جوگی دلاں دا مالک آیاں
تھاں دھراں دی ہوئی مراد حاصل دھواں ایس چروکناں لایاں
ایمدی پھری کلام اج کھیڑاں تے اسم اعظم اثر کرایا نی
مزمان جیوں آنوں دا لین ووہئی آگوں ساہوریاں پلمنگ وچھلیا نی
ویرا رادھ ویکھو ایتحے کوئی ہندے جگ دھوڑ بھلاوڑا پیاں
منتر اک تے پتلیاں دو میں اذن اللہ والیاں کھیل رچایا نی

588

کڑیاں آکھیا آن کے ہیر تائیں انی وہوٹیے اج ودھائیں نی
ملی آجیات پیاسیاں نوں ہدے جوگیاں دے دیج آئیں نی
تیتحوں دوزخ دی آنج دور ہوئی رب دیج بہشت دے پائیں نی
جوڑی رب نے میل کے تاریں توں موتی لعل دے نال پراں نی
وارث شاہ کہہ ہیر دی سس تائیں اج رب نے چوڑ کرائیں نی

589

جوگی آکھیا پھرے نہ مرد عورت پورے کے دانہ پرچھانوں دو
کراں بیٹھ نویکلا جتن گوشے کوئی نہیں جے پچھنچ پوانوں دو
کن سن دیج وہوڑی آن پایو نہیں دھم لے شور کراوناں دو
کواری کڑی دا رکھ دیج پیر پائے نہیں ہور کے ایتحے آنوں دو
سپ نس جائے جھل مار جائے کھڑا اوکھڑا چلہ کمانوں دو
لکھیا ست سے وار قرآن اندر چھٹپٹ نہیں نماز پچھوتانوں دو
وارث شاہ نکوئی تے بندگی کر دت نہیں جمان تے آنوں دو

590

سستی کڑی نوں سد کے سونیجو نیں منبا دیج ایوان دے پائیکے تے

پنڈوں باہر ڈومناں دا کوٹھڑا سی اوتحے دتی نیں تھانوں بنائیکے تے
جوگی پلنگ دے پاس بھایوں میں آئے بیٹھا ہے شکن منائیکے تے
ناڑھو شاہ بنیاں مست ہوئے عاشق معشوق نوں پاس بھائیکے تے
کھیڑے آپ جاگھریں بے فکر تے تانبا بازدے ہتھ پھڑائیکے تے
سرتے ہوونی آئیکے کو کدمی ہے چنکی مار کے ہتھ بنائیکے تے
اوس کیبے سر گھست کے پٹنائیں جنمیں دیا ہیوں دھڑی گندائیکے تے
وارث شاہ ہن تنل نے دین کرنیں جنمیں دیا ہیوں گھوڑیاں گائیکے تے

۵۹۱

ادھی رات رانجھے پیر یاد کیتے طرہ خپردا ہتھ لے بولیا ای
شکر سخنخ والے رو مل چھمیں مندر ا لال شہباز داتولیا ای
خنجر کڈھ مخدوم جمانیئے دا وچوں روح رانجھئے دا ڈولیا ای
کھونڈی سید جلال بخاریئے دی وچ مشک تے عطر دے جھولیا ای
پیر بہاؤ الدین ذکریئے دھمک دتی کندھ ڈھائیکے راہ نوں کھولیا ای
جاہ بیٹھا ہیں کاسنوں اٹھ جٹا سویں نہیں تیرا راہ کھولیا ای
وارث شاہ پچھوتا میں بندگی نوں عزرا ایل جاں دھون چڑھ بولیا ای

۵۹۲

نکل کوٹھیوں ترن نوں تیار ہوئے سستی آن حضور سلام کیتا
بیڑا لاء بنیں اسال عاجزان دا رب فضل تیرے اتے عام کیتا
میرا یار ملاوناں واسطہ ای اسال کم تیرا سرانجام کیتا
بھابھی ہتھ پھڑائیکے ثور دتی کم کھیڑیاں دا سبحو خام کیتا
تیرے واسطے ملپیاں نال کیتی جو کجھ علی دے نال غلام کیتا
جو کجھ ہوونی سیتا دے نال کیتی اے دھینسرے نال جورام کیتا
وارث آپ جس نے مہربان ہووے اوتحے فضل نے آن مقام کیتا

رانجھے ہتھ اٹھائیکے دعا منگی ربا میلناں یار گوارنی دا
ایس حب دے نال ہے کم کیتا بیڑا پار کرناں کم سارنی دا
پنجاں پیراں دی ترت آواز ہوئی ربا یار میلیں ایس یارنی دا
فضل رب کیتا یار آئے ملیا اوس شاہ مراو پکارنی دا

ڈاچی شاہ مراو دی آن رنگی اتوں بولیاں سائیں سواریئے نی
شلا دھکا آوے ہش ڈھکسرنیڑے آئے چڑھیں کجاوے تے ڈاریئے نی
میری گئی قطار کوراہ سحر کیتو ٹونیں ہاریئے نی
وائی سوئی دی بوڑی ایسہ ڈاچی گھن جھوک پلانیں نوں لائزیئے نی
وارث شاہ لنگور دی بھین دھدھل ایسہ فرشتیاں اٹھ چتاریئے نی

ستی لئی مراد تے ہیر رانجھے روان ہوئے چلے لائزیاں نی
راتوں رات گئے لے کے باز کونجاں سریاں ناگاں دیاں شیناں لتاڑیاں نی
آپ آپ گئے لے کے واہو داہی بگھیاڑاں نے ترندیاں پاڑیاں نی
فخر ہوئی گرانواں سچ گھتی ویکھ کھیڑیاں واہراں چاڑھیاں نی
جزھل دین ایمان دیاں کٹھیں نوں ایسہ مہریاں تیز کثاریاں نی
میاں جھیاں بیگانڈی ناررانویں ملن دوزخوں تائے چواڑیاں نی
وارث شاہ نائی نال جنگ بدھا کھیڑیاں کل منائیکے داڑھیاں نی

اک جاہن بھیں بہت نال خوشی بھلا ہویا فقیراں دی آس ہوئی
اک جاہن روندے جوہ کھیڑیاں دی انج ویکھو تو چوڑ نخاس ہوئی
اک لے ڈنڈے ننگے جاہن بھیں یارو پی سی ہیر اواس ہوئی

اک چترہ وجہوں دے پھر بھوندے جو مراد فقیرال دی راس ہوئی
وارث شاہ کیہ من دیاں ڈھل گئے جدول اسٹرے نال پشاں ہوئی

۵۹۷

پہلی ملی مراد نوں جا واہر آگوں کنک بلوجاں دے چاڑھ دتے
پکڑ ترکش اتے کمان دوڑے کھیڑے نال ہتھیاراں دے مار دتے
مار برچھیاں آن بلوج کڑکے تیغائ مار کے واہر و جھاڑ دتے
مارناوکاں مورپھے بھن دتے مار جھاڑ کے پنڈ وچ واڑ دتے
وارث شاہ جاں رب نے مرکیتی بدے قدر دے لطف نے پاڑ دتے

۵۹۸

دویاں واہراں راجھے نوں آن لمیاں ستا پیا اجائز وچ گھیریو نیں
ڈنڈ مار دے برچھیاں پھیردے نیں گھوڑے وچ میدان دے پھیریو نیں
سر ہیر دے پٹ تے رکھ ستا سپ مال توں آن کے چھیریو نیں
ہیر پکڑ لئی راجھا قید کیتا ویکھو جوگی نوں آن کے گھیریو نیں
لاہ سلیاں بخ کے ہتھ دونوں پنڈا چاکاں نال اچیڑیو نیں
وارث شاہ فقیر اللہ دے نوں مار مار کے چائے کھدیریو نیں

۵۹۹

ہیر آکھیا تے سو بھ مسٹھے نیند ماریا راجیاں رانیاں نوں
نیند ولی تے غوث تے قطب مارے نیند لٹیا راہ پندھانیاں نوں
ایس نیند نے شاہ فقیر کیتے روئے بیٹھے نیں وقت وہانیاں نوں
نیند شیر تے دیو امام کٹھے نیند ماریا وڈے سیانیاں نوں
ستے سوئی و سکڑے اوھم دانگوں غالب نیند ہے دیوانجانیاں نوں
نیند بھٹھے سونپیا سلیمان تائیں دیندی نیند چھڑائے ٹکانیاں نوں
نیند پتر یعقوب دا کھوہ پلیا شیاں یوسف دے دانیاں نوں

غیند ذبح کیتا اسماعیل ” تائیں یونس ” پیٹ پنجھی وچ پانیاں نوں
غیند فخر دی قضا نماز کر دی شیطان دے تنباں تانیاں نوں
غیند دیکھ جو سی نوں وقت پایا پھرے ڈھونڈ دی یار وہانیاں نوں
راجھے ہیر نوں بنه لے ڈرے کھیڑے دونوں روندے نیں وقت وہانیاں نوں
ساڑے تن ہتھ ملک زمین تیرا وارث شاہ کیوں ولیں ولانیاں نوں

۴۰۰

ہائے ہائے مٹھی مت نہ لیا دتی عقل ہزار جو گیشیا وے
وس پیوں توں ویریاں سانویاں وے کیسی واہ ہے مشک لپیشیا وے
جیہڑا کھنڈیا وچ جہاں جھیڑا نہیں جاونال مول گھیشیا وے
راجہ عدلی ہے تخت تے عدل کروا کھڑی بانہ کر کوک رنجھیشیا وے
بنال عمل دے نہیں نجات تیری پیا مارئیں قطب دیا بیشیا وے
نہیں حور بہشت دی ہو جاندا گدھا زری دے نال پیشیا وے
اثر صحیتاں دے کر جان غلبہ جاہ راجے دے پاس جیشیا وے
وارث شاہ میاں تانبا ہوئے سوئناں جتھے کیمیا نال پیشیا وے

۴۰۱

او کو کو کو کیتا کوک راجھے اچا کوکدا چانگراں دھراس دا اے
بوبو مار کے لکڑاں کرے دھماں راجے پچھیا شور وسواں دا اے
راجھے آکھیا راجیا چریں جیویں کرم رب دا فکر غم کاس دا اے
حکم ملک دتا نیوں رب چے تیرا راج تے حکم ارتا اے
تیری دھانگ پئی روم شام اندر پادشاہ ڈرے آس پاس دا اے
تیرے راج وچ بنال تقدیر لیا نہ گناہ تے نہ کوئی واسط اے
مکھی پھاس دی شد وچ ہوئے نیڑے وارث شاہ ہن جگ وچ پھاس دا اے

پلو پھیر کے راجھے فریاد کیتی بھلا سنی دا عدليا راج تیرا
 زور زور لے چلے نیں مال میرا تک میں ہویا ہوں آن محتاج تیرا
 سبھ میر امراء ورثا تیرے بھلا نظر آیا مینوں سانج تیرا
 میری غور کرسیں تیرا بھلا ہوی رب آپ سواری کالج تیرا

۴۰۴

راجے حکم کیتا چڑھی فوج بانگی آئے راہ وچ گھیرا کھیڑا نوں
 تیک ہوئے سدھے چلو پاس راجے چھڈ دیو کھاں چھل وریڑا نوں
 راجے آکھیا چور نہ جان پاوے چلو چھڈ دیو جھگڑا جھیڑا نوں
 پکڑ وچ حضور دے لیاؤ حاضر راہ زناں تے کھوہروں پھیڑا نوں
 بنھ کھڑا گے اگے تاں چلو آپے نہیں جان دے اسیں بکھیڑا نوں
 دارث شاہ چند سورجاں گرہن لگے اوہ بھی پھڑے نیں ساڑیاں پھیڑا نوں

۴۰۵

کھیڑے راجے دے آن حضور کیتے صورت بنی نیں آن فریادیاں دے
 راجھے آکھیا کھوہ لے چلے نڈھی ایسہ کھوہرو پرہے بیدادیاں دے
 میتھوں کھوہ فقیرنی اٹھ لئے جیویں پیسیاں نوں ڈوم شادیاں دے
 میرا نیاں نوں تیرے اگے رائے صاحب ایسہ دڈے دربار نیں آدیاں دے
 جے تاں داڑھیاں پگڑیاں دیکھے محلیں شیطان ہن اندر روں واڈیاں دے
 دارث باہر سوہنیں سیاہ اندر تنبو ہون جویں مازادیاں دے

۴۰۶

کھیڑاں جوڑ کے ہتھ فریاد کیتی نہیں وقت ہن ظلم کماو نیں دا
 ایسہ نھگ جے ما جھی وڈا کھوٹا سحر جان دا سبر ہوں جماو نیں دا
 دیڑے وڑدیاں نڈھیاں سوہ لیں اس تے علم جے رناں ولاؤ نیں دا

ساڑی نونہ نوں۔ اک دن سپ لڑا اوہ وقت سی ماندری لیاونیں دا
 سستی دیا جو گیرا باغ کالے ڈھب جان دا جھاڑیاں پاؤ نیں دا
 منتر جھاڑیں نوں اسی سد آندا سانوں کم سی جند چھڈاونیں دا
 لیندو دوہاں نوں راتو ہی رات نٹھا فقر ولی اللہ پڑھاونیں دا
 وچوں چور تے باہروں سادھ دے ایس تے دل جے بھیکھ وٹاونیں دا
 راجہ چوراں تے یاراں نوں مار دے نیں سولی رسم ہے چور چڑھاونیں دا
 اقللو الموزایات قبل الایزاد کیما فائدہ جھگڑیاں پاؤ نیں دا
 بھلا کریں تاں ایس نوں مارشیں حکم آیا ہے چور مکاونیں دا
 بادشاہ تھوں عدل ہی پچھئے گا وقت آوسی عمل تلاویں دا

۴۰۶

راجھے آکھیا سوہنی رن ڈنھی مگر لگ میرے آئے گھیرا نیں
 نٹھا خوف تھوں ایسہ سن دیں والے پچھے کلک از عیب دا چھیرا نیں
 پنجاں پیراں دی ایسہ مجاورانی انہاں کدھروں ساک سیئڑیاں نیں
 سبھ راجیاں انہاں نوں دھک دتا تیرے ملک وچ آن کے چھیرا نیں
 ویکھو وچ دربارے جھوٹھ بولن ایسہ وڈا ہی پھیرناں چھیرا نیں
 محروم ساں غمال دے نال بھرا میرا اڑا گھاؤ اچیریا نیں
 کوئی روز جہاں تے واو لینی بھلا ہویا نہ چائے نبیریا نیں
 آپ وارثی بنیں ایس ووہشمی دے مینوں مار کے چائے کدھیرا نیں
 راجہ پچھدا کراں میں قتل سارے تیری چیز نوں راہ جے چھیرا نیں
 چ آکھ توں کھلے کے کراں پر زے کوئی برا جے ایس نال پھیریا نیں
 چھڈ ارلیاں جوگ بھجا نٹھے پر کھوہ نوں اجے نہ گیریا نیں
 وارث شاہ میں گرد ہی رہیا بھوندا سرے سرمحوناہ لویڑیا نیں

۴۰۷

راجھے آکھیا تاں تغیر کیسی ایسہ وڈا فقیر رنجانیاں جے

نک کن وڈھا دیاں چاڑھ سولی اینویں گئی ایسے گل نہ جانیاں جے
رجے جٹ نہ جان دے کے تائیں تیس آپنی قدر پچھانیاں جے
رناں کھوہ فقیراں دیاں راہ مارو گرب گمان دے تانیاں جے
راتیں چور تے دیں اوھالیاں تے شیطان واگنوں جگ رانیاں جے
قاضی شرع داتاں نوں کرے جھوٹھا موجاں سولیاں دیاں تیس مانیاں جے
ایسے نت ہنگار نہ مل رہندے کدی موت تحقیق پچھانیاں جے
وارث شاہ سرائے دی رات واگنوں دنیا خواب خیال پچھانیاں جے

۴۰۸

جدول شرع دے آن کے رجوع ہوئے قاضی آکھیا کرو بیان میاں
دیبو کھوہل سنائیکے بات ساری کراں عمر خطاب دا نیاں میاں
کھیڑے آکھیا ہیر سی ساک چنگا گھر چوچک سیال دے جان میاں
اجو کھیڑے دے پت نوں خیر کیتا ہور لائے ڈھکے لوک تان میاں
جنچ جوڑ کے اساں ولیم آندی ٹکے خرچ کیتے خیر دان میاں
لکھ آدمیاں دے ڈھکے ٹھمی سل ہندو جان دے تے مسلمان میاں
وڈھ رسم کیتی ملاں سد آندا جس نوں حفظ فقه قرآن میاں
ملاں شلبدیاں نال وکیل کیتے جویں لکھیا وچ قرآن میاں
اساں لائیکے دم ویاہ آندی دیس ملک رہیا سبھو جان میاں
رانون واگنگ لے چلیا سیتا تائیں ایسے پھوہڑا تیز زبان میاں
وارث شاہ نہ رہے جے کویں ساتھی ربا جمل دا رہے ایمان میاں

۴۰۹

رانجھا آکھدا پچھوکھاں ایسے چھپلا کھتوں دامن نال چموڑیا جے
راہ جاندرے پون نہ کے چنبرڈ ایسے بھوتاں کھتوں چموڑیا جے
سارے ملک جو جھگڑا نال پھریا کے ہمگیا تے نہیں ہوڑیا جے
وارث شاہ کنے دے پھوک واگنوں اسدا اکڑا رسما نچوڑیا جے

کھتوں آیا کال وچ مکھ مردا ایسہ چاک سی مہریاں کھولیاں دا
 لوک کرن وچار جوان بیٹی اوہنؤں فکر شریکاں دیاں بولیاں دا
 چھیل نڈھڑی ویکھ کے مگر لگا ہمیا ہویا سیالاں دیاں گولیاں دا
 مہیں چاو کے پھیا دعویاں تے ہویا وارثی ساڑیاں ڈولیاں دا
 موجو چودھری دا پت آکھدے سن پچھلک ہزارے دیاں ڈھولیاں دا
 حق کریں جو عمر خطاب کیتا ہتھ وڈھناں جھوٹھیاں روپیاں دا
 نوشیرواں گدھے دا عدل کیتا اتے کنجھی عدل ٹنبولیاں دا
 ناد کھپری ٹھکی دے باب سارے چیتا کریں دھیان جے جھولیاں دا
 منتر مار کے کھب دا کرے ککڑ ہیرا نم دیاں کرے ممولیاں دا
 کنگھی لوہے تائیکے پئے واہے سردار ہے وڈے کبولیاں دا
 انب نج تندور وچ کرے ہرا بنیں کیوں بالکا اولیاں دا
 وارث شاہ سب عیب دا رب محرم اینویں سانگ ہے پکڑیاں پولیاں دا

قاضی آکھیا بول فقیر میاں چھٹہ جھوٹھ دے دب دریڈیاں نوں
 اصل گل سو آکھ درگاہ اندر لا یذکر جھکڑیاں جھیڑیاں نوں
 سارے دیس وچ ٹھٹھ ہو سنیں نڈھی دنویں پھڑے ہو آپنے پھیڑیاں نوں
 پچھے میل کے چویا رڑکیا ای اوہ روای وقت سمیڑیاں نوں
 انہاں جٹاں دی شرم جے لاه شی خوار کیتا سیالاں تے کھیڑیاں نوں
 پہلا پھیا آن کے دعویاں تے سلام ہے ول چھلاں تیریاں نوں
 آہبو بھن دیاں جھاڑ کے چب چکوں ہن ووہشی دیسہ ایسہ کھیڑیاں نوں
 او ویکھ لہو سنن گنن والیو ایسہ ملاح جے ڈوب دے بیڑیاں نوں
 دنیا دار نوں عورتیں زہد فقراء میاں چھوڑ کر ستح دیاں جھیڑیاں نوں
 قاضی بہت جے آنوں دا ترس تینوں میٹی اپنی بخش دے کھیڑیاں نوں

نست مال پرائے جو چور کھاندے ایسہ دس مسکے راتیں پیراں نوں
چھڈ جائے دیا دے نال جئی نہیں جائیں دریاں میراں نوں
غُنی کل جہاں دے پکڑئے وارث شاہ فقیر دے پھیڑاں نوں

۱۱۲

قاضی کھوہ دتی ہیر کھیڑاں نوں مارو ایسہ فقیر دغولیا جے
وچوں چور تے یار ہے لج لندًا ویکھو باہروں ولی تے اولیا جے
وغلدار تے جھاگڑو کلاکاری بن پھرے مشائخ مولیا جے
جدوں دنگے تے آوے تاں صفائ گالے اکھیں میٹ بے جاپے اولیا جے

۱۱۳

ہیر کھوہ کھیڑے چلے واہی راجحا رہیا منہ کج حیران یارو
اڑ جائیکے نگری غرق ہودے ویہل دیس نہ زمین اسماں یارو
کھیپ ماریے کھتری سڑے بوہل حقے عملیاں دے رڑہ پان یارو
ڈوراں ویکھ کے میر شکار روون ہتھوں جنہاں دیوں باز اڑ جاہن یارو
اوہناں ہوش تے عقل نہ تھانوں رہناں سرس جنہاں دے پون ودان یارو
ہیر لاه کے گھنڈ حیران ہوئی سی چنا دے وج میدان یارو
تکھا ویدڑا وانگ مہاستی دے مل کھڑی سی عشق میدان یارو
وج اوڈھنی سم دے نال چھپی جویں وج قربان کمان یارو
چپ شل ہو بولنوں رہی جئی بناءں روح دے جیویں انسان یارو
وارث شاہ دونوں پریشان ہوئے جیویں پڑھے لاحول شیطان یارو

۱۱۴

راجحا آکھدا جاہ کیہ ویکھدی ہیں برا موت تھیں ایسہ وجوگ ہے نی
پنے دھاڑدی لٹ لے چلے مینوں ایسہ دکھ کیہ جان دا بوگ ہے نی
ملی سیدے نوں ہیر تے سوا مینوں تیرت نام را اسماں نوں نوگ ہے نی

بکل لیف دی جھیاں وہوئیاں دیاں ایسے رل سیال دا بھوگ ہے نی
سوکن رن گوانڈھ کپتیاں دا بھلے مرد دے باب دا روگ ہے نی
خوشی کت ہوون مرد پھل وانگوں گھریں جنمیں دے نت دا سوگ ہے نی
تنہاں وچ جہاں کیه مزا پایا گل جنمیں دے رسٹھے جوگ ہے نی
جیہڑا بنائ خوراک دے کر کشتی اوں مرد نوں جانیئے پھوگ ہے نی
اسماں ڈھیہ پوے تاں نہیں رہے باقی جنمیں دی زمین تے چوگ ہے نی
جدوں کدوں محبوب نہ چھڑنا ایں کلا ناگ خدائے دا جوگ ہے نی
کونج کانوں نوں ملے تے شیر پھوی وارث شاہ ایسے دھروں سنجوگ ہے نی

۶۱۵

ہر وقت جے فضل دا مینہ وسے برا کون منانوں دا رٹھیاں نوں
لب یار دے آب حیات باہمھوں کون زندگی بخش دا کٹھیاں نوں
دونویں آہ فراق دی مار لیئے کرامات منانوں دی رٹھیاں نوں
وارث مار کے آہ تے شر سازو بادشاہ جانیں اسیں مٹھیاں نوں

۶۱۶

ہیر نال فراق دے آہ ماری ربا وکیھ اساذیاں بھکھن باہیں
اگے اگ پچھے سپ شینہ پاسیں ساڑی واہ نہ چل دی چوہیں راہیں
اکے میل رنجھیڑا عمر جالاں اکے دونہاں دی عمر دی اللہ لاہیں
ایڈا قر کیتا دلیں والیاں نے ایس شر نوں قادر اگ لاںیں

۶۱۷

ربا اوہ پائیں قر شر اتے جیہڑا کھت فرعون ڈبایا ای
جیہڑا نال ہویا ذکریئے تے اوںہوں کھت سرینہ چروایا ای
جیہڑا پائیکے قر تے نال غصے وچ اگ خلیل پوایا ای
جیہڑا پائیکے قر تے سات تھنچیں سیلان نوں بھٹھ جھلکایا ای

جیہڑے قردا یونس تے پیا بدل اوں ہوں ڈبیرے تھوں نگایا ای
جیہڑے قرتے غصب دے پکڑ کاتی اسماعیل نوں ذبح کرایا ای
جیہڑا کھتیسو غصب تے وڈا غصہ یوسف کھوہ دے بندپوایا ای
جیہڑے قر دے نال پھر شاہ مردان اکس نفرتوں قتل کرایا ای
جیہڑے قر دے نال اوس بدھری توں امیر حمزہ نوں چائے مروایا ای
جیہڑے قر دے نال یزیدیاں توں امام حسین نوں چائے کمایا ای
کلی پھوہنی تیز زبان کولوں حسن دے کے زہر مروایا ای
اوہا قر ھتیں ایں دیں اتے جیہڑا ایتنا دے سرآیا ای

۶۱۸

رانجھے ہتھ اٹھا دعا دتی تیرا نام قمار جبار سائیں
توں تال آپنے نانوں دے نیانوں پچھے ایں دیں تے غصب دا غصب پائیں
سارا شر اجائز کے ساڑ نائیں کوئی مجھ غریب دی داو پائیں
ساڑی شرم رہے کرامات جاگے بنیں بیڑیاں ساڑیاں چائے لائیں

۶۱۹

جویں اندھ تے قر دی نظر کر کے مکھا سروں پری لٹوایا ای
سرگاپری، امر پری اند پری دیو پری مکھوان لایا ای
قر کریں جیوں بدھر کا کو ماریا ای چند مند مکھا اتے دھایا ای
رکت بچ مکھا سروں لائے سمجھے پرچنڈ کر پلک وچ آیا ای
اوہا کروپ کر جیہڑا پیا جوگی بسوا متروں کھیل کروایا ای
اوہا کرودھ کر جیہڑا پائے راون رام چند تھوں لنک لشایا ای
اوہا کروپ کر جیہڑا پانڈواں تھوں چکھایوہ دے وچ کروایا ای
دھرو پتی چاڑھ جوالائیکے بھیل محکم جیہڑا کیروں دے گل پایا ای
قر پاء جو گھست ہرناکے تے نال نکھاں دے ڈھڈ پڑوایا ای
گھست کروپ جو پائیکے کنس راتے بوت کاہن تھوں چائے پٹایا ای

گھت کروپ جو پائے گل کھڑی نوں کنی کھوئی سئیں گلوایا ای
 گھت کروپ جو دھروپی تال ہوئی پت تال پھرانت بچلیا ای
 گھت کروپ جو رام دے کرودھ کر کے بل سندھ نوں کھیت کرایا ای
 وجودہ وچ جو رام نل پچھمن کنجھ کرن دے باب بنایا ای
 گھت کروپ جو رام نے کرودھ کر کے بلی سندھ دی کھیڈ مکایا ای
 گھت کروپ جو بائی تے رام کیتا اتے مار کے پکڑ چروایا ای
 گھت کرودھ سنہا مریچ ماریو مہاندیو دا کندہ بھایا ای
 اوہ کروپ کر جیہڑا اتنیا تے بگا جگ ہی دھم کرایا ای
 اسدا آکھیا رب منظور کیتا ترت شرنوں اگ لگائیا ای
 جدوں اگ نے شر نوں چوڑ کیتا دھم راجے دے پاس بھر آئیا ای
 ہادٹ شاہ میاں واںگ شر لنکا چاروں طرف ہی اگ مچایا ای

۶۲۰

گئی اگ چو طرف جاں شر سارے کیتا صاف بھ جھلیاں جھائیاں نوں
 سارے دیس وچ دھم تے شور ہویا خبر اس پنجیاں پاندھیاں راہیاں نوں
 لوکاں آکھیا فقر بد دعا دتی راجے بھیجیا ترت ساہیل نوں
 پکڑ کھیڑیاں نوں کرو آن حاضر نہیں جان دے ضبط بلا شاہیاں نوں
 جائے گھیر آندے چلو ہوؤ حاضر کھیڑے پکڑے نہیں وکیھ لے کاہیاں نوں
 وارت صوم صلواۃ دی چھری کئے انہاں دین ایمان دیاں پچاہیاں نوں

۶۲۱

ہیر کھوہ کے راجھے دے ہتھ دتی کریں جو گیا خیر دعا میاں
 راجھے ہتھ اٹھائیکے دعا دتی تو ہیں جل جلال خدا میاں
 تیرے حکم تے ملک وچ خیر ہووے تیری دور ہے کل بلا میاں
 ان دھن سے پچھی حکم دولت نت ہووے ہی دون سوا میاں
 گھوڑے اٹھ باتھی دم توپ خانے ہند سندھ تے حکم چلا میاں

وارث شاہ نوں نال حیا رکھیں میں منہ ہی دیسے لئے میاں

۶۲۲

لیکے چلیا آپنے دیس تائیں چل نڈھیئے رب دوائیں نی
چدھرانے تخت ہزارے دیئے پنجاب پیراں نے آن بھائیں
کندھ کھیڑاں توں رب دیس توں اتے ملک پہاڑ پہنچائیں نی
ہیر آکھیا اینویں جائے ورثاں رناں آکھن ادھلی آئیں نی
پیئے ساہو رے ڈوب کے گالیوں نی کھوہ کن نوالیاں آئیں نی
لانواں پھیراں عقد نکاح باجھوں اینویں بودلی ہوئے آئیں نی
گھست جاؤڑا دیو نے پری ٹھنگی حور آدمی دے ہتھ آئیں نی
وارث شاہ پریم دی جزھی گھتی متازی چائے کر آئیں نی

۶۲۳

رناں دیس پہاڑ دی ٹیکری دیاں آئیاں ہوئے وھنبلہ وڈا بھارا
راجے ماہنواں جیسو کون سیوکنای کدی پریم دی جھوک تھیں جیسو محاذ
تھارو اتھرو تھار ہی تھار جاندے انا کیہ کون چڑھوا پرادھ بھارا
ایڈو دین اوہان کلائے کی نی مارو دیس کون لئے جاہن کارا
دھرمی راجے کو ماہنواں لیہ لتی کی نی کاندی اندر ہے چڑھے دھارا
بھرم گلے کوں پیر پنجاں پتر بلبو گھاث کون کو بری چلن ہارا
کدی کدی ونجھیں چھکے ماہنواں ووچھکیں کلپ سوں جویں کونت تارا
کی بی لازیاں کئی کلائے مہندی وارث کون کو راج کر ھڈ دھارا

۶۲۴

تھارو معرو کون کی بات بیرو کن کن ہو بدری کون ولھر وڑیئے
کدو ویشر و چندر مکھ کال بیدھی ریرو لاکرو بھیت کن گلر وڑیئے
اٹھکھید وکیل سکلتے دھایو کرو ٹھاکر کن دیس لے چل روڑیئے

دھنوں دھار کے کیل لے دھونس دھانکوں سروں بسوت جیہڑی الروزیئے
چھٹے ہیر را نجھا وویں جدوں او تھوں جوہ جھنگ سیالاں دی چل روڑیئے
الی تھر ہری کالبی کنوں نھا کینو نھاک وارثو نانھ لے چل روڑیئے

۲۲۵

راہے راہ جاں سیالاں دی جوہ آئی ہیر آکھیا وکیھ لے جوہ میاں
جستھوں کھیڈ دی گئی ساں چوچ کر دی تقدیر لائی وچ کھوہ میاں
جدوں جنج آئی گھر کھیڑاں دی طوفان آیا سر نوج میاں
ایسہ تھانوں جتھے کیدو پھائیاں وارث سلیاں بنھ دھروہ میاں

۲۲۶

آکھیا مہیاں جائیکے وچ سیالاں نڈھی ہیرنوں چاک لے آیا جے
داڑھی کھیڑاں دی سبحو من شی پانی اک پھوہی میں لا با جے
سیالاں آکھیا پہاں نہ جان کتے جائیکے نڈھڑی نوں گھر لے آیا جے
آکھو را نجھے نوں جنج بنا لیاوے بنھ سرے ڈولڑی پایا جے
جو کجھ ہین نصیب جو داج دامن ساتھوں تیسیں بھی چائے لیجايا جے
ایدھروں ہیر تے را نجھے نوں لین چلے او دھروں کھیڑاں دا نائی آیا جے
سیالاں آکھیا کھیڑاں نال ساؤے کوئی خیر دا چت نہ پایا جے
ہیر دیاہ دتی موئی گئی ساتھوں منه دھی دا ناہ وکھایا جے
سرڈی تسل تھوں اوہ کے کھوہ ڈلی کیسا دلیس تے پچھنائ لایا جے
ساؤی دھی دا کھوچ مکایا جے کوئی اسائ نوں ساک دوایا جے
اونویں موڑ کے نائی نوں ٹور دتا مڑ پھیر نہ اسائ ول آیا جے
اوڑک تسل تے ایسہ امید آہی ڈندے سترہاں وانگ وجایا جے

۲۲۷

بھائیاں جائیکے ہیر نوں گھرس آندا را نجھا نال ہی گھرس منگایو نیں

لاه مندراء جھاں منا ٹھیاں سر سوہنی گپ بسحايو نیں
کھن گھست اتے کھنڈ ددھ چاول اگے رکھ کے پلھنگ بھایو نیں
یعقوب دے پیارڑے پت واٹکوں کڈھ کھوہ تھیں تخت بھایو نیں
جاہ بھائیاں دی جنج لوڑ لیا نویں اندر واڑ کے بہت سمجھایو نیں
نال دبے لائی خوشی ہو سختاں طرف گھراں دے اوہ پسچایو نیں
بھائی چارے نوں میل بھایو نیں سحو حال احوال سنایا نیں
بھائی چارے نوں میل بھایو نیں دھمی مارن دا متا پکایو نیں
وارث شاہ ایسہ قدرتاں رب دیاں نیں ویکھ نواں پکھنڈ جگایو نیں

۴۲۸

رانجھے جائیکے گھریں آرام کیتا گندھ پھیریا سووج بھائیاں دے
سارو کوڑماں آئیکے گرد ہویا بیٹھا چنج ہووج بھرجائیاں دے
چلو بھایو ویاہ کے سیال لیائے ہیر لئی ہے نال دعایاں دے
جنچ جوڑ کے رانجھے تیار کیتی توںک چائے بدھے مگر نائیاں دے
واجہ دکھنی ہرگاں دے نال وجہ لگے رنگ چھشن سرنایاں دے
وارث شاہ وساہ کیہ زندگ دا بندہ بکرا ہتھ قصائیاں دے

۴۲۹

سیالاں بیٹھ کے سخے وچار کیتی بھلے آدمی غیرتاں پال دے نی
یارو گل مشہور جہاں اتے سانوں مہینیں ہیر سیال دے نی
پت رہے گی ناہ جے نور دتی نڈھی نال منڈے میمنوال دے نی
پھٹ جیسھ دے کالکاں بیٹھیاں دیاں عجیب جوانی تے مہین کال دے نی
جتھوں کھاناں تھوں دا برامسکن دغا کرن ہوے محروم حال دے نی
قبر وچ دیوٹ خزری ہوسن اولاد بھ کرندیں رال دے نی
عورت اپنی کوں جے غیر دیکھن غیرت کرنا نہ اوس دے حال دے نی
منہ تھاں دا ویکھنا خوک واٹکوں قتل کرو رفق جو نال دے نی

سید شیخ نوں پیر نہ جانتا ایں عمل کرے جے اوہ چندال دے نی
 ہوئے چوہڑا ترک حرام مسلم مسلمان بھج اوں دے نال دے نی
 دولت دیوٹ دی ترک صحبت مگر گئے نیک کنگال دے نی
 کوئی پکرا لعل نہ ہو جاندا جے پرویے نال اوہ لعل دے نی
 زہر دے کے ماریئے نڈھڑی نوں گنگار ہو جل جلال دے نی
 مار سنیا ہیر نوں مپیاں نے ایسہ پھیسیں اوں دے خیال دے نی
 بد عملیاں جنہاں تھوں کریں چوری محروم حال تیرے وال وال دے نی
 سانوں جستی ساتھ رلاونا ایں اسماں آسرے فضل کمال دے نی
 جیہڑے دوزخاں نوں بنھ تو رینگے وارث شاہ فقیر دے نال دے نی

۲۳۰

ہیر جان بحق تسلیم ہوئی سیالاں دفن کر کے خط لکھایا ای
 ولی غوث تے قطب بھج ختم ہوئے موت پج ہے رب فرمایا ای
 کل شی هالک الا وجہہ حکم وچ قرآن دے آیا ای
 اسماں صبر کیتا تسل صبر کرناں ایسہ دھروں ہی ہندڑا آیا ای
 اسماں ہور امید ہی ہور ہوئی خالی جائے امید فرمایا ای
 ایسہ رضا قطعی نہ ملے ہرگز لکھ آدمی ترت بھجايا ای
 ڈیرا پچھ کے دھیدو دا جائے وڑیا خط روئیکے ہتھ پھڑایا ای
 ایسہ رووناں خبر کیہ لیایا ای منه کاہونوں برا بنایا ای
 معزول ہویوں تخت زندگی تھوں فرمان تغیری دا آیا ای
 میرے مل نوں خیر ہے قاصدا وو آگھ کاہنوں رووناں لایا ای
 ہیر موئی نوں انھواں پھر ہویا مینوں سیالاں نے اج بھجايا ای
 وارث شاہ میاں گل ٹھک جانیں تیتحے کوچ دا آدمی آیا ای

۲۳۱

کئی بول گئے شاخ عمر دی تے ایسے آہنگ کے نہ بیا ای

کنی حکم تے ظلم کما چلے نال کے نہ ساتھ لدیا ای
وڈی عمر اوزار اولاد والا جس نوح طوفان منگلیا ای
ایسہ روح قلبوت دا ذکر سارا نال عقل دے میل ملایا ای
اگے ہیر نہ کے نہ کھی ایسی شعر بہت مرغوب بنایا ای
وارث شاہ میاں لوکاں کملياں نوں قصہ جوڑ ہشیار سنایا ای

۶۳۲

رانجھے وانگ فردا دے آہ کذھی جان گئی سو ہوئے ہوا میاں
دونوں دار فناہ تھیں گئے ثابت جائے پھرے نیں داربقامیاں
دونوں راہ مجاز دے رہے ثابت نال صدق دے گئے دہاء میاں
وارث شاہ اس خواب سرائے دی تے کنی واجزے گئے وجہ میاں

۶۳۳

سن یاراں سے اسیاں نبی ہجرت لمیں دلیں دے وچ تیار ہوئی
انھاراں سے تے ترییاں سمتاں دی راجے بکر ماجیت دی سار ہوئی
جدوں دلیں تے جٹ سردار ہوئے گھرو گھری جاں نویں سرکار ہوئی
اشراف خراب کمین تازہ زمیندار نوں وڈی ببار ہوئی
چور چودھری یار نیں پاکد امن بھوت منڈلی اک تھوں چار ہوئی
وارث جنمیں نے آکھیا پاک کلمہ بیڑی تنہاں دی عاقبت پار ہوئی

۶۳۴

کھل ہانس دا ملک مشور ملکا تھے شعر کیتا یاراں واسطے میں
پرکھ شعر دی آپ کر لین شاعر گھوڑا پھیریا وچ نخاس دے میں
پڑھن گھبرو دلیں وچ خوشی ہو کے پھل نیجیا واسطے باس دے میں
وارث شاہ نہ عمل دی راس میتھے کراں مان نمازدا کاتے میں

افوس مینوں اپنی ناقصی دا گنہگاراں نوں خرداے صور دا اے
انہاں مومناں خوف ایمان دا اے اتے حاجیاں بیت معمور دا اے
صوبہ دار نوں طلب سپاہ دی دا اتے چاکراں کاٹ قصور دا اے
سارے ملک خراب پنجاب وچوں سانوں وڈا افسوس قصور دا اے
سانوں شرم حیا دا خوف رہندا جویں موسیٰ نوں خوف کوہ طور دا اے
انہاں غازیاں کرم بہشت ہووے تے شہیداں نوں وعدہ حور دا اے
اینویں باہرداں شان خراب وچوں جویں ڈھول سانوں دا دور دا اے
وارث شاہ وسٹیک جنڈیاڑے دا شاگرد مخدوم قصور دا اے
ربا آبرونال توں بخشش ایمان سانوں آسرا رب غفور دا اے
وارث شاہ نہ عمل دی تاہمکھ میتھے آپ بخش لقا حضور دا اے
وارث شاہ روشن ہووے نام تیرا کرم ہووے جے رب شکور دا اے
وارث شاہ تے جملیاں مومناں نوں حصہ بخشان آپنے نور دا اے

ختم رب دے کرم دے نال ہوئی فرمائیش پیارڑے یار دی سی
ایسا شعر کیتا پر مغز موزوں جیماں موتیاں لڑی شواردی سی
طول کھوبل کے ذکر بیان کیتا رنگ رنگ دی خوب بہار دی سی
تمثیل دے نال بیان کیتا جیسی زینت لعل دے ہار دی سی
جو کوئے پڑھے سو بہت خورند ہووے واہ واہ بھ خلق پکار دی سی
وارث شاہ نوں سک دیدار دی ہے جیسی ہیر نوں بھٹکناں یار دی سی

بخش لکھن والیاں جملیاں نوں پڑھن والیاں کریں عطا میاں
سن والیاں نوں بخش خوشی دولت شخص ذوق تے شوق دا چا میاں

رکھیں شرم حیا تو جملیاں دا میٹی منھ ہی دیسہ لنگھا میاں
وارث شاہ تمامیاں مومناں نوں دیس دین ایمان لقا میاں

۶۳۸

ہیر روح تے چاک قلبوت جانوں بال ناتھ ایسہ پیر بنایا ای
چخ پیر حواس ایسہ چخ تیرے جنمائ تھاپناں تدھ نوں لایا ای
قاضی حق تحصیل نیں عمل تیرے عیاں منکر نکیر سخیرایا ای
کوٹھا گور عزرائیل ہے ایسہ کھیڑا جیہڑا لیندو ہی روح نوں ڈھایا ای
کیدو لنگا شیطان ملعون جانوں جس نے وچ دیوان پھڑایا ای
سیاں ہیر دیاں رنگ گھر بار تیرا جنمائ نال پیوند بنایا ای
وانگ ہیر دے بنھ لے جاہن غنوں کے نال نہ ساتھ لدایا ای
جیہڑا بول دا ناطقہ و بھل ہے جس ہوش دا راگ سنایا ای
سمتی موت تے جسم کر ہے یار راجھا انہاں دوہاں نیں پھیڑ مچایا ای
شوت بھا بھی تے بھکھ رنیل باندی جنمائ جنتوں مار کڈھایا ای
جوگ عورت ہے کن پاڑ جس نے بھ انگ بھبوت رمایا ای
دیناں جان ایویں جویں جھنگ پسکے گور کاڑا باغ بنایا ای
ترنجن ایسہ بد عملیاں تیریاں نیں کڈھ قبر تھیں دوزخ پیا ای
اوہ میت ہے ماںوں دا شکم بندے جس وچ شب روز لنگھایا ای
حدلی راجہ ایسہ نیک نیں عمل تیرے جس ہیر ایمان دوایا ای
وارث شاہ میاں بیڑے پار تیرے کلمہ پاک زبان تے آیا ای

